

Številka: 007-362/2015/118
Ljubljana, 20. 2. 2017
EVA 2015-2330-0096
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku. <p style="text-align: right;">Mag. Lilijana Kozlovič generalna sekretarka</p>
Priloga: ☐ predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu.
Sklep prejmejo: – Državni zbor Republike Slovenije; – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo; – Ministrstvo za finance.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Tadeja Kvas Majer, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo, – mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, – dr. Janez Posedi, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, – mag. Gvido Mravljak, vodja Službe za pravne zadeve, – Marta Hrustel Majcen, vodja Službe za učinkovito delovanje javnih služb.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi niso sodelovali zunanji strokovnjaki.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
– mag. Dejan Židan, minister, – mag. Tanja Strniša, državna sekretarka, – mag. Marjan Podgoršek, državni sekretar, – Tadeja Kvas Majer, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo, – mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo, – dr. Janez Posedi, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,

- mag. Gvido Mravljak, vodja Službe za pravne zadeve,
- Marta Hrustel Majcen, vodja Službe za učinkovito delovanje javnih služb.

5. Kratek povzetek gradiva:

Temeljni cilji Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu so dopolnitve definicije kmetijskega gospodarstva in nosilcev kmetijskega gospodarstva, dopolnitev določb posebnega upravnega postopka, ureditev področja podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu, izvajanja finančnih inštrumentov, področja informiranja javnosti o kmetijski politiki, področja varstva potrošnikov, doniranja hrane, organiziranost proizvajalcev, ureditev javnih služb, natančnejša določitev vodenja zbirk podatkov in, določitev nekaterih novih zbirk podatkov ter uskladitev javnih služb na osuševalnih in namakalnih sistemih z Zakonom o kmetijskih zemljiščih.

S spremembo zakona se ne spreminja osnovna usmeritev definicije kmetijskega gospodarstva, ki je glede na večletno prakso v Sloveniji enakovredna definiciji »kmeta« iz Uredbe 1307/2013/EU, vendar je treba doseči večjo usklajenost s to uredbo, ki kot eno izmed oblik kmeta priznava tudi združenje fizičnih oziroma pravnih oseb, ki izvajajo kmetijsko dejavnost, ne glede na pravni status, ki je dodeljen takemu združenju z nacionalno zakonodajo.

Zakonodaja EU zavezuje posamezne države, da pridobivajo in spremljajo podatke o stanju podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu ter poročajo pristojnim organom. Pri tem je treba slediti vsem dokumentom, ki urejajo področje podnebnih sprememb in zavezujejo države članice k doseganju zastavljenih ciljev. S spremembo zakona se vzpostavlja ustrezna pravna podlaga za spremljanje, pridobivanje in poročanje teh podatkov.

Ministrstvo vzpostavlja ustrezno pravno podlago za subvencioniranje nabave kmetijskih in živilskih proizvodov in izvedbe različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov, ki bodo doprinesli k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

S spremembo zakona se v okviru uskladitev z evropskimi pravnimi podlagami, ki urejajo izvajanje skupne kmetijske politike, med drugim izvedejo tudi ustrezne uskladitve, ki so pomembne za izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja RS 2014–2020. Gre predvsem za vzpostavitev ustrezne pravne podlage za strokovne komisije, katerih namen bo podaja strokovnega vsebinskega mnenja pri obravnavi vlog na javne razpise PRP 2014–2020 (zlasti pri ukrepih, kot je Sodelovanje, s katerim se med drugim spodbuja izvedba inovativnih projektov prenosa rezultatov raziskav v prakso), vlog za zaščito kmetijskih pridelkov in živil ter drugih ukrepov kmetijske politike. Pri takih ukrepih sta ključna strokovna presoja in vsebinsko poznavanje področja. Prav tako se s spremembo zakona uvaja nova oblika javnega razpisa, to je delno odprt javni razpis, ki združuje odprti in zaprti sistem javnega razpisa.

Zaradi posebnih določil o varstvu potrošnikov pred goljufivimi praksami na področju živil ter varovanju potrošnikov pred zavajanjem z označevanjem in oglaševanjem živil, kar je usklajeno in urejeno z uredbami Sveta in Evropskega parlamenta, se v predlogu zakona dodajajo določbe o določitvi pristojnosti glede izvajanja.

Zaradi preprečevanja izgub velikih količin hrane, varstva okolja in pomoči upravičencem se vzpostavlja pravna podlaga za doniranje hrane.

S spremembo zakona se bodo omogočili priznavanje, članstvo, delovanje organizacij proizvajalcev in postopki odvzema priznanja v skladu z zakonodajo EU.

S spremembo zakona bo zagotovljena ustrezna pravna podlaga za javni razpis oziroma imenovanje izvajalcev nalog javnih služb iz 122. člena zakona, ki zdaj naloge opravljajo na podlagi 181. člena zakona, vendar najdlje do 31. decembra 2017.

Zakon v obstoječih zbirkah podatkov ureja zbiranje osebnih podatkov, tako da se zaradi občutljivih osebnih podatkov vsa vsebina glede vodenja evidence subjektov ureja v zakonu, ukinja pa se podzakonski predpis. Prav tako so urejene nekatere nove zbirke podatkov.

S spremembo zakona se v skladu s spremenjenim Zakonom o kmetijskih zemljiščih usklajujejo tudi pojmi v tem zakonu.

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MKGP	2330-13-0018	147310	130.000 EUR	130.000 EUR
MKGP	2330-16-0021	160084	240.000 EUR	240.000 EUR
MKGP	2330-17-0006 2311-11-0024 Izvajanje javne kmetijske svetovalne službe	PP 131710 PP256010 Javna kmetijska svetovalna služba	7.410.045,82 EUR	7.362.922,00 EUR
MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	143010 Poskusni centri za sadjarstvo, vinogradništvo	496.624,00 EUR	496.624,00 EUR
MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	142910 - Strokovne naloge v rastlinski proizvodnji	715.135,00 EUR	712.034,00 EUR
MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	PP 140026: Strokovne naloge v oljkarstvu	152.164,18 EUR	151.738,00 EUR
MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	PP 140027 - Žlahtnjenje	256.094,00 EUR	254.594,00 EUR
MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	PP 140028 Nacionalni akcijski načrt - FFS	231.200,00 EUR	230.000,00 EUR

MKGP	2311-11-0004 Strokovne naloge s področja kmetijstva	PP 764910 - Strokovne naloge v hmeljarstvu	296.584,00 EUR	295.584,00 EUR
MKGP	2311-11-0048 Izvajanje rejskih programov 2311-11-0024	PP 540610 - Strokovne naloge v živinoreji	6.506.620,00 EUR 14.980,00 EUR	6.410.600,00 EUR
MKGP	2311-11-0050 Ohranjanje biotske raznoverstnosti v kmetijstvu	PP 764810 - Živinorejski genski viri	172.906,00 EUR	172.306,00 EUR
MKGP	2330-17-0008 Izvajanje javne svetovalne službe v čebelarstvu	PP209410 – javna svetovalna služba v čebelarstvu	576.689,00 EUR	576.689,00 EUR
SKUPAJ			17.199.041,00 EUR	17.033.091,00 EUR

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

II. /Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ministrstvo ima za subvencioniranje nabave kmetijskih in živilskih proizvodov in izvedbe različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov, ki bodo doprinesli k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, na PP 147310 Informiranje in promocija kmetijstva in živilstva odprt NRP 2330-13-0018 in na njem sprejeta proračunska sredstva za leto 2017 130.000 EUR in za leto 2018 130.000 EUR. Ministrstvo že od leta 2013 izvaja t.i. tradicionalni slovenski zajtrk na Dan slovenske hrane. Z uveljavitvijo sprememb zakona ne bo šlo za novo proračunsko obveznost.

Za področje podnebnih sprememb ima ministrstvo odprt projekt Vzpostavitev enotnega inventurnega sistema za spremljanje emisij toplogrednih plinov v sektorju raba tal, spremembe rabe tal in gozdarstvo oz. skrajšan naziv Priprava sistema za obračun emisij v sektorju LULUCF. Na PP 160084 Pedologija in monitoring tal so za ta namen sprejeta proračunska sredstva v višini 240.000 EUR za

<p>leto 2017 in enak znesek za leto 2018. NRP je odprt do 31. 12. 2021.</p> <p>Sredstva za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva so zagotovljene na PP MKGP.</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p> <p>/</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</p> <p>/</p>	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pristojnosti občin, ☐ delovanje občin, ☐ financiranje občin. 	NE
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije (SOS): DA – Združenju občin Slovenije (ZOS): DA – Združenju mestnih občin Slovenije (ZMOS): DA <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
<p>Datum objave: 13. oktober 2015.</p> <p>Mnenja, predloge in pripombe so podali:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, – Zadružna zveza Slovenije, – Gospodarska zbornica Slovenije, – Sindikat kmetov Slovenije, – Čebelarstva zveza Slovenije, – Gospodarska zbornica Slovenije – Trgovinska zbornica Slovenije – Zveza Lions klubov. <p>Prejete pripombe so bile v večini upoštevane. Glede nekaterih določb pa so bila podana dodatna pojasnila na več usklajevalnih sestankih. Predlog zakona je obravnaval tudi Svet za kmetijstvo in podeželje RS.</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva, kar je razvidno v predlogu zakona.</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Mag. Dejan Židan minister	

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje kmetijstva urejeno z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15; v nadaljnjem besedilu: zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel aprila 2008.

Veljavni zakon temelji na načelih skladnosti, nevtralnosti in enakopravnosti ukrepov in programov kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti ukrepi in programi, ki se izvajajo na različnih področjih, usmerjeni k istim ciljem kmetijske politike, zagotovljena mora biti enakopravnost upravičencev, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, pri uveljavljanju oziroma izvajanju ukrepov oziroma programa. V zakonu so neposredno določeni cilji kmetijske politike za uresničevanje gospodarske, prostorske, ekološke in socialne vloge kmetijstva in njegovega trajnostnega razvoja. Ti cilji so:

- stabilna pridelava kakovostne, čim cenejše in varne hrane ter zagotavljanje prehranske varnosti in čim višje stopnje samooskrbe;
- ohranjanje poseljenosti in obdelanosti podeželja ter krajine;
- varstvo kmetijskih zemljišč pred onesnaženjem in nesmotrno rabo ter ohranjanje in izboljšanje virov za trajnostno pridelavo hrane;
- trajno povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva;
- zagotavljanje primerne dohodkovne ravni kmetijskim gospodarstvom;
- uresničevanje načel varstva okolja in ohranjanja narave ter ohranjanje genskih virov.

Zakon je bil do zdaj spremenjen štirikrat. Prvič je bil spremenjen sredi leta 2012, ko so bile uveljavljene spremembe v zvezi s posebno ureditvijo upravnega postopka in manjše spremembe, potrebne zaradi prilagoditve zakonodaji Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU). Cilj je bil uskladitev postopkov in zahtev z veljavno zakonodajo in prakso pri izvajanju ukrepov skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: SKP). Slovenija je pod intenzivnim nadzorom slovenskih in tudi nadzornih organov EU, ki so do takrat opozorili na vrsto problemov ter postavili tudi zahteve, ki jih je treba ustrezno razmeram v Sloveniji upoštevati pri nadaljnji izvedbi. Cilj je bil tudi zmanjšati stroške in obremenitev strank, hkrati pa zmanjšati administrativne stroške Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in Agencije Republike Slovenija za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija). Z vzpostavitvijo ustreznih zbirk podatkov se je omogočilo učinkovitejše, lažje in cenejše izvajanje ukrepov.

Drugič je bil zakon spremenjen konec leta 2012, in sicer v zvezi s spremembami pristojnosti na področju varne hrane in varstva rastlin.

Tretjič je bil spremenjen aprila 2014 zaradi ukrepov skupne kmetijske politike ter za dolgoročno načrtovanje razvoja kmetijstva in živilstva, učinkovito in celovito izvajanje ukrepov ter hitrejše prilagajanje zahtevam konkurence. Določbe zakona so se spremenile oziroma dopolnile v delu, kjer zakon ni bil v celoti usklajen oziroma ni dajal potrebnih pravnih podlag za izvajanje predpisov EU, in v delu, kjer se urejajo promet s kmetijskimi pridelki in živilji ter dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Dodane pa so bile tudi nove določbe, ki omogočajo urejanje pravičnejših odnosov v celotni verigi preskrbe s hrano.

Nazadnje je bil zakon spremenjen v maju leta 2015 zaradi podaljšanja prehodnega obdobja za

nadaljevanje izvajanja javnih služb. Določeno je bilo, da do ustanovitve ali izbire izvajalca javnih služb, najdlje pa do 31. 12. 2017, opravljajo naloge javnih služb dosedanji izvajalci javnih služb, če izpolnjujejo pogoje iz tega zakona.

Tokratna sprememba je potrebna zaradi zadnje reforme SKP na področju neposrednih plačil in ukrepov razvoja podeželja, ki je začela veljati leta 2015. Zakon namreč ureja tudi izvajanje treh osnovnih aktov, ki urejajo neposredna plačila, razvoj podeželja in splošna pravila.

Prvo leto izvajanja reforme je opozorilo na terminološko in vsebinsko neusklajenost definicij v zakonu z definicijami v Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608), zadnjič spremenjene Izvedbeno uredbo komisije (EU) 2016/1616 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju od Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede morebitne revizije ukrepov prostovoljne vezane podpore v sektorju mleka in mlečnih izdelkov za leto zahtevka 2017 (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1307/2013/EU) ter na nujnost širitve nabora upravičencev do ukrepov kmetijske politike in vključitve dodatnih pravil o številki kmetijskega gospodarstva.

Kmetijstvo je zaradi neposredne odvisnosti od vremena in okoljskih razmer med najbolj občutljivimi sektorji, saj ga vplivi podnebnih sprememb in naravne nesreče najbolj prizadenejo. Podnebne spremembe in skrajne vremenske razmere povečujejo verjetnost pojava naravnih nesreč, kar se odraža na količini in kakovosti pridelkov. Kmetijstvo in gozdarstvo imata potencial, da z različnimi ukrepi kmetijske politike, svetovanjem, ozaveščanjem ter drugimi ukrepi prispevata k blaženju posledic podnebnih sprememb, zlasti z zmanjševanjem emisij ter vzdrževanjem in povečanjem ponorov in zalog ogljika v tleh. Blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe imata tudi pozitivne učinke na gospodarstvo, saj izvajanje ukrepov za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe pripomore k povečanju konkurenčnosti slovenskega kmetijstva, povečanju lokalne samooskrbe s hrano in ohranjanju rabe kmetijskih zemljišč.

Z novim poglavjem, namenjenim informiranju javnosti o kmetijski politiki, se vzpostavlja ustrezna pravna podlaga za splošno informiranje javnosti o kmetijski politiki, sofinanciranje podpornih projektov informiranja javnosti, subvencioniranje nabave kmetijskih in živilskih proizvodov ter izvedbo različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov, ki bodo doprinesli k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

S spremembo zakona se v okviru uskladitev z evropskimi pravnimi podlagami, ki urejajo izvajanje SKP, med drugim izvedejo tudi ustrezne uskladitve, ki so pomembne za izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu: PRP 2014–2020). Gre predvsem za vzpostavitev ustrezne pravne podlage za strokovne komisije, katerih namen bo podaja strokovnega vsebinskega mnenja pri obravnavi vlog na javne razpise PRP 2014–2020 ali pri postopkih zaščite kmetijskih pridelkov in živil. Tovrstne komisije bodo pomembne zlasti pri ukrepih, kot je ukrep Sodelovanje, s katerim se med drugim spodbuja izvedba inovativnih projektov prenosa rezultatov raziskav v prakso. Pri takih ukrepih sta ključna strokovna presoja in vsebinsko poznavanje področja.

S spremembo zakona se daje podlaga, da se bodo povratna sredstva lahko dodeljevala na podlagi zakona, ki ureja javne finance in skladu s pravili, ki so določeni v predpisih EU, ki urejajo pravila izvajanja finančnih instrumentov.

Prav v povezavi z dejstvom, da pri ukrepih politike razvoja podeželja lahko nastopajo zelo heterogeni upravičenci, torej skupine pravnih oziroma fizičnih oseb, je primerno, da se s spremembo zakona v delu, ki ureja spremembo obveznosti na področju politike razvoja podeželja (54. člen zakona), dopusti možnost, da se spremeni član skupine pravnih oziroma fizičnih oseb. To je zlasti pomembno pri ukrepih PRP 2014–2020, kjer so kot možni upravičenci navedene skupine kmetijskih gospodarstev, ki izvajajo kolektivne naložbe, ali pa npr. pri ukrepu Sodelovanje, kjer so možni upravičenci operativne skupine EIP oziroma katere koli druge oblike sodelovanja, v okviru katerih morata glede na določbe 35. člena Uredbe (EU) št. 1305/2013

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2016/142 z dne 2. decembra 2015 o spremembi Priloge I k Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Priloge III k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 28 z dne 4. 2. 2016, str. 8) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1305/2013/EU) sodelovati najmanj dva subjekta. Namen urejanja te zakonske vsebine ni, da se dopusti povsem odprto spreminjanje članov, temveč da se – če so zaradi spremembe člana še vedno doseženi cilji in namen naložbe ter upoštevani vsi pogoji in merila iz predpisov in javnega razpisa – dopusti prožnost.

Prav tako se s spremembo zakona uvaja nova oblika javnega razpisa, to je delno odprti javni razpis, ki združuje odprti in zaprti sistem javnega razpisa.

Na področjih varnosti živil neživalskega izvora, predelave in distribucije, varnosti in kakovosti živil v gostinski dejavnosti ter institucionalnih obratov prehrane in obratov za prehrano je potrebna jasna določitev pristojnosti glede zagotavljanja nezavajajočih informacij o živilih potrošnikom, ukrepov v zvezi s preprečevanjem zavajanja potrošnikov in dolžnosti nosilcev dejavnosti. Za področje goljufivih praks in zavajajočih informacij za kmetijske pridelke in živila je varstvo potrošnikov urejeno s posebno skupno evropsko zakonodajo, ki jo je potrebno implementirati na nacionalni ravni. V ta namen je potrebno določiti učinkovit način izvajanja ukrepov tudi za pravne osebe, ki ne poslujejo v registriranih ali odobrenih objektih na območju Republike Slovenije in prodajajo ter oglašujejo živila preko spletnih strani.

Z novim poglavjem o doniranju hrane se vzpostavlja pravna podlaga za doniranje hrane, na podlagi katere se določa donatorje, posrednike in upravičence za prejem donirane hrane. Posrednikom pri razdeljevanju hrane se omogoči sofinanciranje nakupa tehnične opreme. Na ta način se bo zmanjšal delež zavržene hrane v prehranski verigi, hrana pa bo razdeljena med pomoči potrebnim prebivalstvom.

V Sloveniji deluje kar nekaj humanitarnih organizacij, ki so aktivne pri razdeljevanju hrane v humanitarne namene, kot so Rdeči križ Slovenije, Karitas, Zveza Lions klubov, Slovenska filantropija, Zavod Pod strehco in podobne organizacije, ki na lokalni ravni tudi s pomočjo lokalnih skupnosti razdeljujejo hrano pomoči potrebnim. Pri tem se srečujejo s kadrovsкими, tehničnimi in finančnimi težavami. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti spodbuja razpise za javna dela na področju humanitarnih dejavnosti in sofinancira zaposlovanje prostovoljcev, ki so vključeni v tovrstna javna dela. Namen zakona je, da humanitarno dejavnost, povezano s hrano, tudi sistemsko uredi tako glede trgovcev, ki darujejo hrano, in sicer z davčnimi olajšavami, kot z možnostjo opremljanja humanitarnih organizacij z opremo (industrijski hladilniki, prevozne torbe, opremljanje razdelilnic s hrano) in z njimi povezanih lokalnih skupnosti. Vloga lokalnih skupnosti je pri tem lahko zelo pomembna, saj nudijo potrebne prostore za razdeljevanje viškov hrane, sofinancirajo zaposlene prostovoljce v humanitarnih organizacijah preko razpisov za javna dela ali pri opremljanju humanitarnih organizacij.

Po reformi leta 2007 v Sloveniji do letošnjega leta še ni delovala nobena organizacija proizvajalcev, ki bi bila priznana v skladu z nacionalnimi predpisi oziroma predpisi EU. Nacionalna zakonodaja, ki omogoča priznanje organizacij proizvajalcev na državni ravni v sektorju mleka in mlečnih izdelkov, sadja in zelenjave, oljčnega olja in namiznih oljk ter hmelja, je v veljavi od leta 2014, v sektorju prašičjega mesa pa od 2016. V sektorju mleka in mlečnih izdelkov je bila v letu 2016 priznana prva organizacija proizvajalcev, v sektorju sadja in zelenjave, v katerem so organizacije proizvajalcev steber kmetijske politike v EU, pa vse do danes še nimamo priznane organizacije proizvajalcev. Prav tako nimamo priznane nobene organizacije proizvajalcev v sektorju oljčnega olja in namiznih oljk, hmelja in prašičjega mesa. V zadnjem času je zaznati večji interes s strani proizvajalcev v tem sektorju, da se povežejo tudi v obliki organizacije proizvajalcev. S spremembo zakona se bodo omogočili priznavanje, članstvo, delovanje organizacij proizvajalcev ter postopki odvzema priznanja v skladu z zakonodajo EU (Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št.

922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič popravljene s popravkom Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 331 z dne 18. 11. 2014, str. 41); v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU) in vodenje evidence za ta namen.

Prav tako se s spremembo zakona v členu, ki določa upravičenca, naslovi heterogenost možnih upravičencev v okviru PRP 2014–2020 ter na ta način doseže uskladitev z Uredbo 1305/2013/EU. Možni upravičenci v okviru PRP 2014–2020 namreč niso le kmetijska gospodarstva, temveč tudi na primer že omenjene operativne skupine EIP, ki povezujejo raziskovalce s svetovalci in kmetijsko prakso, ali pa skupine kmetov, ki izvedejo kolektivno naložbo.

Javne službe na področju kmetijstva se izvajajo na področjih, ki jih opredeljuje zakon v posebnem poglavju. Izvajajo jih različni izvajalci. Za področje javne službe svetovanja v čebelarstvu je bil leta 2015 izveden javni razpis, za službo na področju upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov je bil imenovan Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, večina ostalih javnih služb pa izvajajo dosedanja izvajalci služb na podlagi prehodne določbe v 181. členu zakona, vendar najdlje do 31. decembra 2017. Zakon v delu, ki se nanaša na organizacijske oblike, ki smejo izvajati javne službe zdaj omenja le oblike, ki so skladne z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe ter javne zavode, ki jih je ustanovila Republika Slovenija ali pa druga oseba javnega prava, kar se v praksi nanaša na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (v nadaljevanju KGZS). Ta je namreč ustanovljena z zakonom in je druga oseba javnega prava. V skladu z Zakonom o KGZS ((Uradni list RS, UPB1, št.69/04 in ZKGZ (B, št. 26/08) KGZS skupaj z javnimi zavodi – Kmetijsko gozdarskimi zavodi, ki delujejo na posameznem območju Republike Slovenije izvaja javne službe na področju kmetijstva, najbolj izpostavljena je javna kmetijska svetovalna služba. Ob nespremenjenih določbah ZKme, bi javni zavodi, ki jih je ustanovila KGZS sicer lahko izvajali javno službo. Urad KGZS pa ne, četudi v skladu z veljavnim Zakonom o KGZS vrši koordinacijsko funkcijo in usklajuje delovanje strokovnih služb kmetijsko gozdarskih zavodov. Zato je predlagana sprememba 115. člena, ki pomeni tudi uskladitev z Zakonom o KGZS in daje možnost, da se med oblikami, ki lahko izvajajo javne službe na področju kmetijstva, opredeli tudi KGZS.

Republika Slovenija je za izvajanje javnih služb na področju kmetijstva doslej ustanovila več javnih zavodov kot na primer Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo RS, Kmetijski inštitut RS, Sklad kmetijskih in gozdnih zemljišč, v te namene je ustanovljena tudi KGZS in regijski kmetijsko gozdarski zavodi. Ustanoviteljstvo le-teh je bilo z zakonom o KGZS preneseno na KGZS.

S spremembo zakona se jasneje določajo oblike izvajalcev javnih služb, postopek izbire in imenovanja izvajalcev javnih služb, določi se pogoje, ki jih morajo izvajalci upoštevati ob neposrednem imenovanju, strokovni nadzor se omeji na ministrstvo in natančneje se opredeli seznam strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin.

Zakon ureja tudi možnost prilagajanja evidenc spremembam zakonodaje in usklajevanja s pravnim redom RS in uredbami EU. Veljavni zakon določa vsebino in način vodenja podatkov, podrobnejše pogoje vpisa, načina vodenja in upravljanja pa je določal na podlagi zakona izdani pravilnik o vodenju evidence subjektov. S spremembo zakona se zaradi občutljivih osebnih podatkov vsa vsebina glede vodenja evidence subjektov združuje na enem mestu, ukinja pa se podzakonski predpis.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji zakona ostajajo nespremenjeni. S spremembo zakona se spreminjajo področja, ki so se izkazala za potencialno občutljivejša: definicija kmetijskega gospodarstva in nosilcev

kmetijskega gospodarstva, področje podnebnih sprememb, posebni upravni postopek za izvajanje PRP 2014–2020 in drugih ukrepov kmetijske politike, varstvo potrošnikov, informiranje javnosti o kmetijski politiki, postopki doniranja hrane, skupine in organizacije proizvajalcev, ureditev javnih služb, vodenje zbirk podatkov z določitvijo novih zbirk podatkov ter način pridobivanja in uporabe podatkov.

Temeljne določbe zakona se usklajujejo z veljavno zakonodajo EU tako, da so v predlogu upoštevani veljavni predpisi EU, katerih izvajanje ureja zakon.

S spremembo zakona se ne spreminja osnovna usmeritev definicije kmetijskega gospodarstva, ki je glede na večletno prakso v Sloveniji enakovredna definiciji »kmeta« iz Uredbe 1307/2013/EU. Vendar je treba doseči usklajenost s to uredbo, ki kot eno izmed oblik kmeta priznava tudi združenje fizičnih oziroma pravnih oseb, ki izvajajo kmetijsko dejavnost, ne glede na pravni status, ki je dodeljen takemu združenju z nacionalno zakonodajo. Primer takih združenj v Sloveniji so agrarne skupnosti in pašne skupnosti. Zato se v definiciji kmetijskega gospodarstva dve obliki organiziranosti (kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik, kmetijsko gospodarstvo – planina) iz zdaj veljavnega zakona nadomestita z agrarnimi in pašnimi skupnostmi, ki se posledično dodata v definicijo nosilca kmetijskega gospodarstva, medtem ko se lastnosti zemljišč v njihovi uporabi opredeli v na novo dodanih definicijah planine in skupnega pašnika. Povezano z definicijami se dopolnijo določbe o upravičencih, tako da se kot možni upravičenec doda skupina pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost oziroma storitve za kmetijsko dejavnost oziroma razvoj podeželja in izpolnjujejo predpisane pogoje. V okviru SKP, zlasti politike razvoja podeželja, se kot upravičenci uvajajo različne oblike partnerstev oziroma sodelovanja med različnimi subjekti, ki npr. lahko vključujejo povezave med kmetijskimi gospodarstvi in raziskovalnim področjem.

Evropska zakonodaja zavezuje države članice, da na področju kmetijstva in gozdarstva pridobivajo podatke o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, spremljajo stanje le-teh ter poročajo o njih. Pri tem je treba slediti vsem dokumentom, ki urejajo področje podnebnih sprememb in zavezujejo države članice k doseganju zastavljenih ciljev. Ključni dokument je Sklep št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L št. 165, z dne 18.6.2013, stran 80); v nadaljnjem besedilu: Sklep št. 529/2013/EU).

Trenutna cilja Republike Slovenije sta obvladovati emisije toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: TGP) do največ 5 % do leta 2020 glede na leto 2005 in do največ 6 % do leta 2030 ob hkratnem povečanju samooskrbe s hrano in ohranitvi kmetijskih površin v uporabi, kar pomeni spoštovanje Resolucije o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 »Zagotovimo.si hrano za jutri« ter izkoristiti možnosti, ki se nam ponujajo v okviru kmetijske politike.

Ministrstvo vzpostavlja ustrezno pravno podlago za informiranje javnosti o kmetijski politiki, sofinanciranje podpornih projektov, ki bodo prispevali k informiranosti javnosti, subvencioniranje nabave kmetijskih in živilskih proizvodov in za izvedbo različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov, ki bodo prispevali k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja. V okviru informiranja javnosti se bodo izvajale zgolj splošne oblike informiranja s podajanjem splošnih informacij o sistemih varnosti, sledljivosti, shemah kakovosti, načinu pridelave in predelave, prehranskih koristih ter priporočljivem vnosu kmetijskih in živilskih proizvodov, povezovanju, pomembnosti lokalne proizvodnje in samooskrbe, pomembnosti kmetijske panoge za ohranjanje podeželja in varovanja okolja itd. Splošne oblike informiranja javnosti o ciljih kmetijske politike bodo lahko nastale tudi kot odgovor na posebne situacije na trgu (embargo, suša, pozeba, ukinitve mlečnih kvot itd.). Subvencionirana bodo izobraževanja, kot so npr. delavnice in izvajanje različnih izobraževanj v okviru naravoslovnih oziroma drugih tematskih dni in nabava živil za izvedbo projektov z vsebinami, ki bodo prispevale k informiranju javnosti v širšem pomenu ali kot odgovor na posebne razmere, ki lahko nastanejo na trgu.

S spremembo zakona se v okviru uskladitev z EU pravnimi podlagami, ki urejajo izvajanje SKP, med drugim izvedejo tudi ustrezne uskladitve, ki so pomembne za izvajanje ukrepov PRP 2014–2020. Med poglavitnimi rešitvami je vzpostavitev pravne podlage za strokovne komisije, katerih namen bo podaja strokovnega vsebinskega mnenja pri obravnavi vlog na javne razpise PRP 2014–2020. Hkrati se v členu, ki določa upravičence po tem zakonu, naslovi možno heterogenost upravičencev, ki jo omogoča Uredba 1305/2013/EU na področju razvoja podeželja.

Prav tako se s spremembo zakona uvaja nova oblika javnega razpisa, to je delno odprti javni razpis, ki združuje odprti in zaprti sistem javnega razpisa. To pomeni, da se javni razpis odpre do porabe sredstev oziroma do zaprtja javnega razpisa, pri čemer se v njem določijo presečni datumi in višina sredstev, ki se do nekega presečnega datuma lahko dodelijo. Taka oblika javnega razpisa je ključna za tiste ukrepe PRP 2014–2020 (kot so npr. ukrepi, povezani z vključevanjem v sheme kakovosti, ali ukrepi, povezani s skupinami in organizacijami proizvajalcev), kjer je vlog malo, te pa prihajajo v različnih časovnih intervalnih (upravičenci so namreč vezani na npr. izdajo certifikatov o vključitvi v upravičeno shemo kakovosti). S tako obliko javnega razpisa se delno ohrani prožnost, ki jo daje odprti tip javnega razpisa, hkrati pa se upošteva zahteva iz 49. člena Uredbe 1305/2013/EU, ki določa, da so vse operacije programa razvoja podeželja (z izjemo ukrepov, vezanih na površine ali živali) podvržene ocenjevanju prek meril za izbor. To pomeni, da je treba v določenem časovnem obdobju vložene popolne vloge oceniti in razvrstiti na podlagi meril za izbor. Odprti tip javnega razpisa, ki deluje po načelu hitrosti vlaganja vlog, take uporabe meril ne omogoča, zato je primerno, da se s spremembo zakona to ustrezno uredi.

Na področjih varnosti živil neživalskega izvora, predelave in distribucije, varnosti in kakovosti živil v gostinski dejavnosti ter v institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano je potrebna jasna določitev pristojnosti glede zagotavljanja informacij o živilih potrošnikom ter ukrepov in dolžnosti nosilcev dejavnosti. Varstvo potrošnikov se opredeljuje kot aktivno ravnanje zavezancev – fizičnih in pravnih oseb, ki dajejo v promet kmetijske pridelke in živila. V vsebino varstva potrošnikov so zajeta splošna načela in zahteve živilske zakonodaje, zagotavljanje informacij potrošnikom, zagotavljanje sledljivosti in označevanje GSO ter določanje meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v celotnem procesu od pridelave do dajanja v promet. V skladu z uredbo, ki določa dopolnilne dejavnosti na kmetiji spada turizem na kmetiji (vinotoč, osmica, izletniška kmetija, turistična kmetija) med gostinske dejavnosti, ki se lahko pod predpisanimi pogoji opravljajo v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Dodatni pogoji veljajo tudi za prodaj kmetijskih pridelkov iz sosednjih kmetij. Eden od predpisanih pogojev je tudi zagotavljanje zadostnega deleža lastnih surovin. Določena poimenovanja podjetij, ki opravljajo gostinsko dejavnost z uporabo besede kmetija, izven opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji, zaradi svoje zavajajoče narave vplivajo na odločitve potrošnika glede uporabe gostinskih storitev. V isto kategorijo kršitev sodi tudi zavajanje porekla slovenskega sadja in zelenjave na stojnicah in drugih prodajnih mestih, ko nosilci kmetijske dejavnosti kupujejo blago iz prometa. Predlog zakona določa, da se označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, šteje kot zavajajoče, če zavaja potrošnika ali bi ga utegnilo zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivalo na njegove odločitve glede uporabe storitev.

Z izvajanjem nadzora nad uvozom ekoloških živil so se pokazale potrebe po jasnejši določitvi pristojnosti in postopkov.

Zmanjševanje odpadne hrane in izgube hrane vzdolž celotne prehranske verige je eden od velikih izzivov držav članic in EU. S tem se zmanjšujejo obremenjevanje okolja in okoljske dajatve, presežki hrane pa se ob ustreznih pogojih ravnanja lahko darujejo za humanitarne namene in predelavo v krmo, s tem pa se ohranja tudi ekonomski interes donatorjev hrane. Vzpostavlja se pravna podlaga za doniranje hrane. Ko govorimo o živilih in hrani, govorimo tudi o izgubah in zavrženi hrani. Odpadna živila so hrana, ki je zavržena na stopnjah potrošnje, od trgovin na debelo in drobno do potrošnikov. S predpisanim načinom doniranja hrane za humanitarne namene se zmanjšujejo tudi količine zavržene hrane in krme za živali. Cilj slovenske vlade je zmanjšati količine zavržene hrane. Vlada Republike Slovenije, Odbor za državno ureditev in javne zadeve je dne 30. 3. 2015 sprejela sklep št. 0911-1/2015-9, s katerim

je pooblastila Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, da pripravi poziv vsem institucijam javnega sektorja, da naj njihove kuhinje svoje presežke hrane ponudijo humanitarnim organizacijam. Poziv je vseboval tudi konkretne informacije o pogojih oddaje viškov hrane ter kontakte humanitarnih organizacij, ki so pripravljene sprejemati o. hrane. Slovenske vojske, ki v skladu s predloženimi ukrepi, so bile programi kmetijske politike ter enake pravnosti upravičencev.

2.3 Poglavne resitve

Povprečna slovenska družina dnevno zavrže do 0,6 kg hrane, ki tako konča med odpadki (Vladni Program ravnanja z odpadki in program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije z dne 30.6.2016, str. 246). V letu 2014 so slovenska gospodinjstva proizvedla 52 % odpadkov, ki lanko vsebujejo zavrženo hrano, medtem ko je delež zavržene hrane v predelavi in storitvenih dejavnostih gostinstva znašal 48 %. Posebna pozornost je namenjena zmanjševanju izgub in zavrzkov hrane in sicer s spodbudami in omejitvami na področju varovanja okolja ter ukrepi, kot bodo nadomestila za vrnjeno embalažo in emisijski kuponi. Slovenija je že decembra 2014 objavila kampanjo »Dvigni glas proti zavrženi hrani«, s katero želi ozaveščati potrošnike glede datuma roka uporabnosti hitro pokvarljivih živil in gospodinjstva glede zavržene hrane. Varsvo potrošnikov, prav tako potekajo številne izobraževalne delavnice za otroke v vrtcih in osnovnih šolah ter delavnice za ljudi in doma pripravljene hrane ter prebranske vrednosti hrane, ki so pomembne za njihov razvoj in zdravje. (Kot so bile raziskavani in medijskimi kampanjami bodo potrošniki izvedli in skupine proizvajalcev za izvajanje istih ukrepov, ki so pomembni za potrošnikov Slovenije pri projektih ozaveščanja o zmanjševanju zavrzkov hrane, kot je bil kampanja Ekologov brez meja »Volk sit, koza cela« 30. septembra 2015, ko je bila hkrati sprejeta deklaracija o ničelni toleranci glede zavrzkov hrane. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto, 19. 11. 2016, v Ljubljani organizirala tudi prvo usposabljanje o dobri higieniški praksi za humanitarne organizacije kot nosilce živilske dejavnosti, ki prostovoljno zbirajo, shranjujejo, prevažajo, razdeljujejo oziroma posredujejo hrano pomoči potrebnim. Na podlagi smernic o dobri higieniški praksi bodo te organizacije lažje izvajale svoje dejavnosti v skladu s pravili in standardi o varnosti živil.

Prav tako potekajo številne izobraževalne delavnice za otroke v vrtcih in osnovnih šolah ter delavnice za ljudi in doma pripravljene hrane ter prebranske vrednosti hrane, ki so pomembne za njihov razvoj in zdravje. (Kot so bile raziskavani in medijskimi kampanjami bodo potrošniki izvedli in skupine proizvajalcev za izvajanje istih ukrepov, ki so pomembni za potrošnikov Slovenije pri projektih ozaveščanja o zmanjševanju zavrzkov hrane, kot je bil kampanja Ekologov brez meja »Volk sit, koza cela« 30. septembra 2015, ko je bila hkrati sprejeta deklaracija o ničelni toleranci glede zavrzkov hrane. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto, 19. 11. 2016, v Ljubljani organizirala tudi prvo usposabljanje o dobri higieniški praksi za humanitarne organizacije kot nosilce živilske dejavnosti, ki prostovoljno zbirajo, shranjujejo, prevažajo, razdeljujejo oziroma posredujejo hrano pomoči potrebnim. Na podlagi smernic o dobri higieniški praksi bodo te organizacije lažje izvajale svoje dejavnosti v skladu s pravili in standardi o varnosti živil.

a) Kmetija, nosilec in upravičenec

Kmetijsko gospodarstvo, kot je opredeljeno v zakonu, je glede na večletno prakso v Sloveniji enakovredno definiciji »kmeta« iz Uredbe 1307/2013/EU, oblike organiziranosti pa se odražajo v definiciji možnih nosilcev kmetijskega gospodarstva, razen kadar gre za organiziranost v obliki proizvodov iz sirsega nabora le-teh, ne le za proizvode iz shem kakovosti. Na splošno bo z ustanavljanjem skupin proizvajalcev z razširjenim naborom proizvodov proizvajalcem omogočeno, da se povežejo na nekoliko preprostejši način in z manj zahtevami, kot je to predvideno za organizacije proizvajalcev. Poleg tega se s spremembo zakona v zvezi s pravnimi pravili oseb, ki izvajajo kmetijsko dejavnost, čeprav so v Sloveniji pripravljeni združeni, pravnomočno, tudi za izvajanje nekaterih pravnih v okviru posameznih ukrepov, ki so priznani organizacijam proizvajalcev, vsebina, ki je podlaga za priznanje organizacij proizvajalcev, in temelji za združevanje organizacij proizvajalcev (združenja organizacij proizvajalcev).

Kmetijsko gospodarstvo, kot je opredeljeno v zakonu, je glede na večletno prakso v Sloveniji enakovredno definiciji »kmeta« iz Uredbe 1307/2013/EU, oblike organiziranosti pa se odražajo v definiciji možnih nosilcev kmetijskega gospodarstva, razen kadar gre za organiziranost v obliki proizvodov iz sirsega nabora le-teh, ne le za proizvode iz shem kakovosti. Na splošno bo z ustanavljanjem skupin proizvajalcev z razširjenim naborom proizvodov proizvajalcem omogočeno, da se povežejo na nekoliko preprostejši način in z manj zahtevami, kot je to predvideno za organizacije proizvajalcev. Poleg tega se s spremembo zakona v zvezi s pravnimi pravili oseb, ki izvajajo kmetijsko dejavnost, čeprav so v Sloveniji pripravljeni združeni, pravnomočno, tudi za izvajanje nekaterih pravnih v okviru posameznih ukrepov, ki so priznani organizacijam proizvajalcev, vsebina, ki je podlaga za priznanje organizacij proizvajalcev, in temelji za združevanje organizacij proizvajalcev (združenja organizacij proizvajalcev).

Na področju javnih služb v kmetijstvu se omogoči delovanje izvajalcev in opredeli se postopek izbire, časovni in finančni nadzor in sistem omogoči izvajanje javnih služb na področju kmetijstva po izteku prehodnega obdobja, ki se zaključil 31. 12. 2017. Nadalje se s spremembo zakona spreminjajo določbe o zbiranju podatkov. Podatki o osebah (subjektih) vnsanih v zbirke podatkov ministrstva se vodijo enotno v evidenci subjektov obravnava obravnava, saj se v predlogu planine in skupni pašnik ločeno definirajo kot posebna področja in tako bodo tudi ukrepi kmetijske politike se vedno vezani na kmetijska gospodarstva, centralni register prebivalstva za fizične osebe in poslovnim registrom za pravne osebe. V okviru registra kmetijskih gospodarstev se vodi tudi številka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: KMG-MID), ki se pri izvajanju različnih ukrepov kmetijske politike že leta uporablja za sledenje posameznemu kmetijskemu gospodarstvu v smislu različnih pravic in obveznosti iz tega zakona. Cilj spremembe je jasneje opredeliti pravila o spremembi te številke v registru kmetijskih gospodarstev. V registru kmetijskih gospodarstev imamo trenutno vpisanih 37 KMG – skupnih pašnikov in 188 KMG – planin v skupni površini 8.115 ha površin. Vsak nosilec bo, v skladu s predlagano spremembo zakona, skupaj obsegajo 8.115 ha površin. Vsak nosilec bo, v skladu s predlagano spremembo zakona,

Na področju javnih služb v kmetijstvu se omogoči delovanje izvajalcev in opredeli se postopek izbire, časovni in finančni nadzor in sistem omogoči izvajanje javnih služb na področju kmetijstva po izteku prehodnega obdobja, ki se zaključil 31. 12. 2017. Nadalje se s spremembo zakona spreminjajo določbe o zbiranju podatkov. Podatki o osebah (subjektih) vnsanih v zbirke podatkov ministrstva se vodijo enotno v evidenci subjektov obravnava obravnava, saj se v predlogu planine in skupni pašnik ločeno definirajo kot posebna področja in tako bodo tudi ukrepi kmetijske politike se vedno vezani na kmetijska gospodarstva, centralni register prebivalstva za fizične osebe in poslovnim registrom za pravne osebe. V okviru registra kmetijskih gospodarstev se vodi tudi številka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: KMG-MID), ki se pri izvajanju različnih ukrepov kmetijske politike že leta uporablja za sledenje posameznemu kmetijskemu gospodarstvu v smislu različnih pravic in obveznosti iz tega zakona. Cilj spremembe je jasneje opredeliti pravila o spremembi te številke v registru kmetijskih gospodarstev. V registru kmetijskih gospodarstev imamo trenutno vpisanih 37 KMG – skupnih pašnikov in 188 KMG – planin v skupni površini 8.115 ha površin. Vsak nosilec bo, v skladu s predlagano spremembo zakona, skupaj obsegajo 8.115 ha površin. Vsak nosilec bo, v skladu s predlagano spremembo zakona,

planine oziroma skupne pašnike pripisal le enemu KMG-MID.

S to spremembo bodo preprečeni primeri, ko je bila posamezna fizična oseba vpisana kot nosilec več različnih oblik kmetijskih gospodarstev, npr. KMG – planina in lastne kmetije. Slednje je bil eden izmed očitkov revizije Evropske komisije.

Prav tako se definicija nosilca kmetijskega gospodarstva dopolni tako, da je vključeno, da je nosilec odgovoren za izvajanje kmetijske dejavnosti.

Povezano s tem veljavni zakon dopušča obravnavo fizične osebe, ki nastopa hkrati tudi kot samostojni podjetnik posameznik, kot dveh različnih subjektov: enkrat kot poslovnega subjekta in drugič kot običajne fizične osebe. S tem je dopuščeno, da je fizična oseba lahko vpisana kot nosilec dveh različnih kmetijskih gospodarstev. Takih primerov je v registru kmetijskih gospodarstev trenutno vpisanih 39, osem od njih uveljavlja ukrepe kmetijske politike na obeh kmetijskih gospodarstvih, kar lahko omogoča nepravilno dodelitev sredstev. Vendar Uredba 1306/2013/EU državam članicam nalaga, da ne smejo odobriti podpor fizičnim ali pravnim osebam, za katere je ugotovljeno, da so bili pogoji za pridobitev podpor ustvarjeni umetno in v nasprotju s cilji zakonodaje SKP. V ta namen velja pravilo »en kmet, eno kmetijsko gospodarstvo, ena zbirna vloga«, ki izhaja iz določbe, da upravičenec lahko vloži le eno zbirno vlogo na leto in da mora država članica imeti vzpostavljen enotni sistem za identifikacijo upravičencev, ki jamči enotno identifikacijo v zvezi z vsemi vlogami za posamezne ukrepe, ki jih predloži isti upravičenec, v skladu z izvedbeno Uredbo Komisije (EU) št. 809/2014 z dne 17. julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom, ukrepi za razvoj podeželja in navzkrižno skladnostjo (UL L 227, 31.7.2014, str. 69), zadnjič spremenjena z izvedbeno Uredbo Komisije (EU) 2016/1617 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju glede leta zahtevka 2016 od tretjega pododstavka člena 75(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s stopnjo predplačil za neposredna plačila in ukrepi za razvoj podeželja, povezanimi s površinami in živalmi, ter od prvega pododstavka člena 75(2) navedene uredbe v zvezi z neposrednimi (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 22). Zato sprememba zakona vpise nosilcev kmetijskih gospodarstev omejuje: pravna oseba, fizična oseba, pašna ali agrarna skupnost je lahko nosilec samo enega kmetijskega gospodarstva. Ker je tudi samostojni podjetnik posameznik fizična oseba, se s tem onemogoča, da bi bila ena oseba, čeprav nastopa tudi kot poslovni subjekt, vpisana kot nosilec več kmetijskih gospodarstev (npr. da ima del kmetijskih zemljišč opredeljenih kot eno kmetijsko gospodarstvo kmetija, drug del kmetijskih zemljišč pa kot kmetijsko gospodarstvo, pri čemer ista oseba nastopa kot nosilec kmetijskega gospodarstva v obliki s. p.).

Nadalje predlog zakona dopolnjuje seznam možnih upravičencev do ukrepov kmetijske politike. V okviru SKP, zlasti politike razvoja podeželja, se namreč kot upravičenci uvajajo različne oblike partnerstev oziroma sodelovanja med različnimi subjekti. Tako npr. Uredba 1305/2013/EU kot upravičenca določa skupino kmetov pa tudi partnerstva, ki vključujejo povezave med kmetijskimi gospodarstvi in raziskovalnim področjem. Tej ureditvi sledi predlagana sprememba zakona, ki kot upravičenca določa tudi skupino pravnih oziroma fizičnih oseb, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost oziroma storitve za kmetijsko dejavnost oziroma razvoj podeželja in izpolnjujejo predpisane pogoje.

Z vidika spremembe 17. člena zakona, ki določa upravičenca, se zlasti zaradi ukrepov PRP 2014–2020 kot možni upravičenci uvajajo skupine fizičnih oziroma pravnih oseb. Ta zakonska rešitev je ena od pglavitnih, s katero se naslavlja velika heterogenost možnih upravičencev v okviru PRP 2014–2020. Uredba 1305/2013/EU namreč omogoča, da so upravičenci ne le kmetijska gospodarstva, temveč tudi npr. »skupine kmetov« (16. in 17. člen Uredbe 1305/2013/EU) ali pa operativne skupine IIP (35. člen v povezavi s 56. in 57. členom Uredbe 1305/2013/EU) in katere koli druge oblike sodelovanja, ne glede na pravno naravo takega sodelovanja (35. člen Uredbe 1305/2013/EU). Zaradi tega je smiselno, da se tudi z nacionalno zakonodajo dopustijo možnosti različnega organiziranja z namenom izvedbe projektov, sofinanciranih iz PRP 2014–2020.

b) Blaženje posledic podnebnih sprememb in prilagajanje na podnebne spremembe

Podnebne spremembe se kažejo v povišanju povprečnih temperatur in povečanem tveganju skrajnih vremenskih pojavov, še posebej na področju kmetijstva, ki je najbolj odvisno od vremena, in postajajo vsako leto aktualnejše.

Cilj Republike Slovenije je obvladovanje emisij toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: emisij TGP) do največ 5% do leta 2020 glede na leto 2005, in do največ 6% do leta 2030, ob hkratnem povečanju samooskrbe s hrano in ob ohranitvi površine kmetijske zemlje v uporabi. To pomeni spoštovanje Resolucije o strateških usmeritvah slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 »Zagotovimo.si hrano za jutri« ter izkoristiti možnosti, ki se ponujajo v okviru Programa razvoja podeželja za obdobje 2014 – 2020 s poudarkom na Kmetijsko okoljskih plačilih (KOPOP). Največji prispevek k emisiji TGP v kmetijstvu daje reja govedi, in sicer 67,6 % (v letu 2012) in gnojenje z mineralnimi gnojili, in sicer 7,7% (v letu 2012).

Ukrepi za zmanjševanje emisij TGP v kmetijstvu neposredno prispevajo k boljši konkurenčnosti kmetijske panoge. Ključen je prenos znanja, ki je zaradi razdrobljenosti in majhnosti kmetijskih gospodarstev ter neugodne starostne in izobrazbene strukture še posebej zahtevna. Vidik blažitve podnebnih sprememb in prilagajanje nanje je zato vključen v vse prednostne naloge Programa razvoja podeželja.

Pravočasni in natančni podatki o emisijah TGP so ključni za oceno ali Slovenija dosega svoje zastavljene cilje glede emisij TGP, in za oblikovanje nove, stabilne politike za reševanje podnebnih izzivov, na področju prilagajanja na podnebne spremembe kot tudi na področju blaženja posledic podnebnih sprememb v kmetijstvu.

Pri uvajanju novih ukrepov prilagajanja in zagotavljanju spremljanja in poročanja o zastavljenih ciljeh na področju podnebnih sprememb Evropski komisiji, je predvsem problematično pomanjkanje podatkov o emisijah TGP ter podatkov o spremembah količin ogljika, shranjenega v rastlinstvu in v tleh. Težava obstaja tudi v ozaveščenosti ljudi o potrebi prilagajanja in razumevanja ogroženosti, ki jo podnebne spremembe prinašajo.

Z novo ureditvijo bo ministrstvo lahko za namen obračunavanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu in gozdarstvu zagotavljalo zbiranje in obdelavo podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, pripravljalo in vodilo obračune o njih, pripravljalo poročila, informacije in poročale o njih Evropski Komisiji. Ministrstvo bo lahko kot javno pooblastilo preneslo izvajanje nekaterih nalog na druge izvajalce.

V okviru evropske zakonodaje se na obveznosti spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov na področju kmetijstva in poročanja o njih nanašata ta dva ključna dokumenta: Kjotski protokol (Kyoto protocol) in Podnebno-energetski paket 2020 (2020 climate & energy package), na podlagi katerih je bil sprejet državni program Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (v nadaljnjem besedilu: OP TGP 2020).

O novem Podnebno energetskem paketu (2030 climate & energy framework) s cilji, zastavljenimi do leta 2030, se na Komisiji še pogajajo in bo predvidoma sprejet do konca leta 2018 oziroma najkasneje do konca leta 2020, ko preneha veljavnost Kjotskega protokola in bo stopil v veljavo Pariški sporazum. Nov Podnebno energetski paket je sestavljen iz zakonodajnih predlogov, od katerih je za kmetijstvo pomembna Odločba o »porazdelitvi prizadevanj«, ki določa zavezujoče državne cilje za emisije v sektorjih, ki niso zajeti v EU ETS. Prav tako nov Podnebno energetski paket, sicer kot samostojni steber, predvideva vključitev sektorja Rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstvo ali LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry) v okvir podnebno energetske politike EU do 2030.

Pravna podlaga, ki nas zavezuje k poročanju o ponorih in izpustih toplogrednih plinov, je Sklep št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi s rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L št. 165 z dne 18. 6. 2013, str. 80), ki je podlaga za obračunavanje Land Use, Land Use Change and Forestry – LULUCF (raba zemljišč, spremembe rabe zemljišč in

gozdarstvo).

Na področju spremljanja stanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu in gozdarstvu je v skladu s Sklepom št. 529/2013/EU obveznost držav članic, da pripravijo in vodijo obračune, v katerih se v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2020 upoštevajo emisije in odvzemi zaradi pogozdovanja, vnovičnega pogozdovanja, krčenja gozdov in gospodarjenja z gozdovi, kar določa člen 3(1), ki vključuje tudi tiste, ki so posledica gospodarjenja s polji in pašniki. Sklep 529/2013/EU v členu 3(2) določa, da morajo države članice v obdobju 2016–2018 do 15. marca vsako leto poročati Komisiji o aktivnostih, ki potekajo v zvezi z vzpostavitvijo sistemov, in sistemih, ki so že vzpostavljeni za oceno emisij in odvzemov, ki nastanejo pri gospodarjenju s polji in pašniki. Z vzpostavitvijo sistema za spremljanje in obvezno obračunavanje emisij in odvzemov zaradi gospodarjenja s polji in pašniki bomo še dodatno prispevali k splošnemu izboljšanju okoljske celovitosti.

V obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2020 velja, da države članice Komisiji vsako leto do 15. marca sicer pošiljajo letne ocene emisij in odvzemov zaradi gospodarjenja s polji in pašniki, vendar so le-te začetne, predhodne in nezavezujoče. Končne letne ocene za obračunavanje gospodarjenja s polji in pašniki morajo države članice poslati najpozneje do 15. marca 2022. Pri tem Sklep 529/2013/EU v členu 3(2b) določa, da se pri izračunu ocen po potrebi uporabljajo metodologije mednarodnega panela za klimatske spremembe oz metodologija IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change).

Informacije, ki se poročajo Komisiji po določbah EU, so potrebne za oceno dejanskega napredka na poti k izpolnjevanju obveznosti Unije in njenih članic v zvezi z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov v skladu s Konvencijo združenih narodov o spremembi podnebja in Kjoto protokolom in pravnih aktov EU. Namen obračunavanja je pristop k uravnoteženju emisij in odvzemov TGP za dejavnosti LULUCF, zato je tudi za pričakovati, da bodo ukrepi povezani z vzpostavitvijo sistema za spremljanje in obvezno obračunavanje emisij in odvzemov zaradi gospodarjenja s polji in pašniki dodatno prispevali k splošnemu izboljšanju okoljske celovitosti

c) Informiranje javnosti o kmetijski politiki

S predlogom novega poglavja se vzpostavlja pravna podlaga za informiranje javnosti o kmetijski politiki, saj bo ministrstvo lahko izvajalo dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije zlasti s poudarkom na posebnih lastnostih kmetijskih in živilskih proizvodov, shemah kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov, varnosti in kakovosti živil, verigi preskrbe s hrano, združevanju proizvajalcev, dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, povečanju konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva. Hkrati se vzpostavlja tudi pravna podlaga za subvencioniranje nabave kmetijskih in živilskih proizvodov in izvedbe različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov, ki bodo prispevali k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

Ministrstvo bo tako lahko izvajalo številne komunikacijske in oglaševalske dejavnosti z namenom informiranja, oglaševanja in promocije v širšem pomenu in kot odgovor na posebne razmere, ki lahko nastanejo na trgu. Dejavnosti informiranja zajemajo razširjanje znanstvenih ali ustreznih informacij o kmetijskih in živilskih proizvodih potrošnikom. Dejavnosti promocije in oglaševanja spodbujajo javnost k višji stopnji ozaveščenosti ter nakupu kmetijskih in živilskih proizvodov na podlagi verodostojnih informacij. Promocija zajema vse dejavnosti, ki na različnih dogodkih, kot so npr. degustacije ali sejmi, spodbujajo k nakupu kmetijskih proizvodov; oglaševanje zajema dejavnosti prek množičnih oziroma oglaševalskih medijev.

Ministrstvo bo v okviru informiranja javnosti lahko izvajalo zgolj splošne oblike informiranja s podajanjem:

- splošnih informacij, oglaševanjem in promocijo, s čimer ozavešča potrošnika o ciljnih kmetijske politike, zlasti o sistemih varnosti, sledljivosti in kakovosti, pridelavi in predelavi, prehranskih koristih ter priporočljivem vnosu kmetijskih in živilskih proizvodov, povezovanju, pomembnosti lokalne proizvodnje in samooskrbe, ter kmetijske panoge za ohranjanje podeželja in varovanja okolja, pa tudi o koristih turizma na kmetijah in dopolnilnih dejavnosti za razvoj podeželja ipd.;

- splošnih informacij, oglaševanjem in promocijo o shemah kakovosti, s čimer ozavešča potrošnika o shemah kakovosti, proizvodih znotraj obstoječih shem kakovosti, pripadajočih logotipih ter parametrih, ki jih morajo kmetijski pridelki oziroma živila zagotavljati za vključitev v shemo kakovosti.

č) Posebni upravni postopek

Upošteva predpise EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov Unije, je v postopkih obravnave vlog na javni razpis, ki jih vodi agencija, treba posebno pozornost posvetiti ugotavljanju, ali so podana ravnanja ali opustitve strank, ki bi lahko vplivale na neupravičeno odobritev sredstev in posledično na neupravičeno izplačilo iz proračuna EU. Da bi se v primerih, ko se pojavi sum nepravilnosti, v celoti razjasnilo dejansko stanje, se predlaga uvedba instituta ločene obravnave vloge na javni razpis, pri kateri je podan sum nepravilnosti v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito finančnih interesov Unije. Za nepravilnost se šteje nepravilnost v pomenu 1. člena Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, v katerem je nepravilnost definirana kot vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki. Če se bo pojavil sum nepravilnosti pri eni vlogi na javni razpis, preostale vloge ne bodo čakale, da se postopek v zvezi z razjasnjevanjem tega suma konča, pač pa bo agencija o preostalih vlogah odločila prej. Vlogo, pri kateri se je pojavil sum nepravilnosti, bo obravnavala ločeno. Sredstva, ki bi bila ob odsotnosti nepravilnosti sicer odobrena vlagatelju, pri čigar vlogi se je pojavil sum nepravilnosti, pa se bodo štela za porabljena na tem javnem razpisu. S tem bo doseženo, da bodo tudi v primeru, če se v postopku razjasnjevanja suma nepravilnosti ugotovi, da je le-ta neutemeljen, in bo vloga izpolnjevala vse pogoje za odobritev, za to vlogo zagotovljena sredstva v okviru sredstev, ki so bila sicer razpisana z javnim razpisom (za to vlogo ne bo treba zagotavljati drugih sredstev nad zgornjo mejo sredstev, ki je bila določena v javnem razpisu).

Po zdaj veljavni ureditvi stranka lahko vloži zahtevek za spremembo obveznosti, določenih v odločbi o pravici do sredstev. Agencija ta zahtevek obravnava in odloči o dovolitvi spremembe obveznosti. Na podlagi predlagane spremembe bo agencija, kadar bodo izpolnjeni pogoji za ugoditev zahtevku za spremembo obveznosti o pravici do sredstev, stranki izdala soglasje, odločba pa se bo izdala le, če pogoji za ugoditev zahtevku za spremembo obveznosti ne bodo izpolnjeni. Predlagana ureditev uresničuje cilj zmanjševanja administrativnega dela agencije pri odločanju o spremembah obveznosti, pravna varnost strank pa ostaja enaka, saj je izdaja soglasja predvidena le za primer, ko je strankinemu zahtevku v celoti ugodeno. S spremembo zakona na tem področju urejamo tudi primere, ko se spremeni član skupine pravnih oziroma fizičnih oseb. To je zlasti pomembno pri ukrepih PRP 2014–2020, kjer so kot možni upravičenci navedene skupine kmetijskih gospodarstev, ki izvajajo kolektivne naložbe, ali pa npr. pri ukrepu Sodelovanje, kjer so možni upravičenci operativne skupine EIP oziroma katere koli druge oblike sodelovanja, v okviru katerih morata glede na določbe 35. člena Uredbe 1305/2013/EU sodelovati najmanj dva subjekta. Treba je urediti primere, ko se posamezen član znotraj te skupine zamenja, ki se bodo v praksi zagotovo dogajali. Najverjetnejši so primeri, ko se bo član zamenjal zaradi spremembe nosilca na kmetiji, mogoči pa so tudi drugi razlogi. Namen urejanja tega dela zakona ni dopustiti povsem odprto spreminjanje članov, temveč da se – če so zaradi spremembe člana še vedno doseženi cilji in namen naložbe ter upoštevani vsi pogoji in merila iz predpisov in javnega razpisa – dopusti nekakšna prožnost.

Prav tako se predlaga omejitev vlaganja zahtevkov za spremembo obveznosti, določenih v odločbi o pravici do sredstev. Tovrstne omejitve so bile doslej že določene v podzakonskih predpisih, vendar je z vidika pristojnosti za urejanje pravic in obveznosti pravilneje, da se omejitve uredi v zakonu. Določba, da stranka lahko dvakrat zaprosi za spremembo obveznosti, je oblikovana na podlagi podatkov o tem, kolikokrat so stranke v preteklem programskem obdobju povprečno zaprosale za spremembo obveznosti.

V okviru postopka za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja se predlaga tudi možnost sodelovanja strokovne komisije v postopku izdaje odločbe o pravici do sredstev. Pri nekaterih

ukrepih PRP (npr. ukrep Sodelovanje iz 35. člena Uredbe 1305/2013/EU) se namreč lahko pojavi problem pri ocenjevanju vlog, prejetih na javni razpis, saj ocenjevanje temelji na merilih, ki niso kvantitativne narave in administrativno merljiva, ampak zahtevajo strokovno znanje, ki ga uradna oseba, ki vodi postopek, nima. Zato bo vlada s podzakonskim predpisom, ki bo urejal ukrepe kmetijske politike, lahko določila, da bo v postopku odločanja o pravici do sredstev sodelovala strokovna komisija, ki bo ocenjevala vloge na podlagi normativnih meril.

Tovrstne komisije bodo pomembne npr. pri ukrepih PRP 2014–2020, kot je ukrep Sodelovanje, s katerim se med drugim spodbuja izvedba inovativnih projektov prenosa rezultatov raziskav v prakso in v postopkih zaščite kmetijskih pridelkov in živil. Pri takih ukrepih sta ključna strokovna presoja in vsebinsko poznavanje področja.

Z novim členom, se daje podlaga, da se bodo povratna sredstva lahko dodeljevala na podlagi zakona, ki ureja javne finance in skladu s pravili, ki so določeni v predpisih Evropske unije, ki urejajo pravila izvajanja finančnih instrumentov. Zakon, ki ureja javne finance je podlaga za izvajanje finančnih instrumentov iz sredstev za vse sklade EU sklade.

Prav tako se s spremembo zakona uvaja nova oblika javnega razpisa, to je delno odprti javni razpis, ki združuje odprti in zaprti sistem javnega razpisa. To pomeni, da se javni razpis odpre do porabe sredstev oziroma njegovega zaprtja, pri čemer se v javnem razpisu določijo časovna obdobja in višina sredstev, ki se v časovnem obdobju lahko dodelijo. Taka oblika javnega razpisa je ključna za tiste ukrepe PRP 2014–2020 (kot so npr. ukrepi, povezani z vključevanjem v sheme kakovosti, ali pa ukrepi, povezani s skupinami in organizacijami proizvajalcev), ko je vlog malo in prihajajo v različnih časovnih intervalnih (upravičenci so namreč vezani na npr. izdajo certifikatov o vključitvi v upravičeno shemo kakovosti). S tako obliko javnega razpisa se ohrani prožnost, ki jo daje odprti tip javnega razpisa v smislu odprtosti skozi daljše časovno obdobje, hkrati pa se s takim javnim razpisom upošteva zahteva iz 49. člena Uredbe 1305/2013/EU, ki določa, da so vse operacije programa razvoja podeželja (z izjemo ukrepov, vezanih na površine ali živali) podvržene ocenjevanju prek meril za izbor. To pomeni, da je treba v določenem časovnem obdobju vložene popolne vloge oceniti in razvrstiti na podlagi meril za izbor. Odprti tip javnega razpisa, ki deluje po načelu hitrosti vlaganja vlog, take uporabe meril ne omogoča, zato je primerno, da se s spremembo zakona to ustrezno uredi.

d) Varstvo potrošnikov

Zaradi posebnih določil o varstvu potrošnikov pred goljufivimi praksami na področju živil ter varovanju potrošnikov pred zavajanjem z označevanjem in oglaševanjem živil, kar je določeno z uredbami sveta in parlamenta, se v predlogu zakona določa pristojnost nadzornega organa.

glede izvajanja. Zakon že prenaša Uredbo (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 178/2002/ES), ki določa, da je cilj živilske zakonodaje preprečiti goljufive ali zavajajoče postopke, ponarejanje živil in vse druge postopke, ki potrošnika lahko zavajajo. Novela zakona pa dodatno določa pristojnost, izvršilne ukrepe in sankcije za Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjene s Popravkom Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega

parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 331 z dne 18. 11. 2014, str. 40), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1169/2011/EU), ki določa, da informacije o živilih ne smejo biti zavajajoče glede značilnosti živila, sestave, količine, identitete, lastnosti, roka uporabnosti, države porekla ali kraja izvora, načina pridelave in navajanja učinkov. Prav tako ta uredba določa pravila glede oglaševanja živil, ki ne sme biti zavajajoče.

Novela zakona uvaja učinkovitejše pooblastilo za ukrepanje za inšpektorje za hrano in uradne veterinarje, to je izrek ustne odločbe na zapisnik za takojšnjo prepoved prometa z živilom osebi, ki neposredno označuje, oglašuje ali daje v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni označeno v skladu s predpisi ali je oglaševano oziroma se trži v nasprotju s predpisi.

Zaradi velikega pomena spletnega oglaševanja in trženja živil predlog zakona določa obvezo določitve prokurista v RS za nosilce dejavnosti, ki nimajo sedeža ali zastopnika v RS. S tem se bo povečala učinkovitost upravnih in prekrškovnih ukrepov, kjer se v praksi pojavljajo primeri izogibanja vročitve dokumentov pravnim osebam s sedežem v tujini, še zlasti v tretjih državah, kjer obstaja v RS le predalčnik na naslovu brez dejanskega poslovanja subjekta, ali pa sploh predalčnika ni.

Na področju prenesenih nalog nadzora je cilj enotna ureditev prenosa izvajanja nalog uradnega nadzora kot javnih pooblastil, ki so podeljena ali z zakoni ali prek javnih razpisov.

e) Doniranje hrane

Doniranje hrane je brezplačno razdeljevanje hrane z namenom zmanjševanja odpadne hrane in izgube hrane vzdolž celotne prehranske verige. Doniranje hrane je eden od velikih izzivov držav članic EU, izgubljena živila merimo kot zmanjšanje užitne mase hrane vzdolž celotne živilsko-prehranske oskrbovalne verige, ki nastane v kateri od stopenj proizvodnje, predelave ali distribucije. Odpadna živila pa so hrana, ki je zavržena na stopnjah potrošnje, od trgovin na debelo in drobno do potrošnikov. Z uvajanjem doniranja hrane se zagotavlja zmanjšanje izgub hrane, ki bi sicer končala med odpadki v okolju.

Zakon določa donatorje hrane in posrednike pri razdeljevanju hrane. Donatorji in posredniki pri razdeljevanju donirane hrane morajo izpolnjevati pogoje nosilcev živilske dejavnosti s hrano v skladu s predpisi EU. Donira se lahko samo hrana, ki izpolnjuje vse predpisane zahteve glede varnosti živil.

Upravičenci za prejem donirane hrane so upravičenci do socialne pomoči v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varstvo, prejemniki denarnih podpor in socialnih storitev v skladu s splošnimi predpisi lokalnih skupnosti in osebe, za katero donator oziroma posrednik z veliko verjetnostjo oceni, da je potrebna pomoči.

Z namenom spodbujanja okoljskih in socialnih ciljev bo v davčnem predpisu urejena tudi posebna davčna obravnava donirane hrane, ki bo izpolnjevala pogoje po tej ureditvi in sicer bo za namene davka na dodano vrednost, davčnim zavezancem pod določenimi pogoji priznana prilagoditev davčne osnove (lastne cene) za donirano hrano na način, da bo vrednost tako donirane hrane enaka vrednosti nič.

Posrednikom se pri razdeljevanju donirane hrane omogoča sofinanciranje nakupa tehnične opreme.

f) Organizacije proizvajalcev, združenja proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje in skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti

Organizacije proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave ostajajo ter preostalih kmetijskih sektorjih postajajo steber evropske SKP pri izboljševanju pogajalske moči ponudbe v verigi oskrbe s kmetijskimi proizvodi. V sektorju sadja in zelenjave se tako ukrepi t. i. l. stebra SKP,

vkjučno z ukrepi za preprečevanje in upravljanje kriz, izvajajo prek organizacij proizvajalcev (sofinanciranje operativnega sklada). S spremembami in dopolnitvami zakona se usklajujejo določbe z Uredbo (EU) št. 1308/2013 – pravno organizacijska oblika in članstvo, način in pristojnosti priznavanja organizacij proizvajalcev, vsebina, ki je podlaga za priznanje organizacij proizvajalcev in temelj za združevanje organizacij proizvajalcev (združenja organizacij proizvajalcev).

Zakonodaja EU posebej ne ureja skupin proizvajalcev. V povezavi z možnim sofinanciranjem začetnega delovanja jih ureja le Uredbo (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo komisije (EU) 2016/1616 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju od Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede morebitne revizije ukrepov prostovoljne vezane podpore v sektorju mleka in mlečnih izdelkov za leto zahtevka 2017 (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1305/2013), zato se pravna ureditev le-teh pričakuje od posameznih držav članic, seveda v kolikor te skupine proizvajalcev sploh želijo imeti. V Republiki Sloveniji je bilo to področje do zdaj urejeno za tisti del, ki je bil usklajen s Programom razvoja podeželja 2007–2013, tj. za skupine proizvajalcev za trženje proizvodov, ki so nastale na podlagi sodelovanja kmetov v shemah kakovosti. Nova perspektiva je predvidela podporno financiranje skupin proizvajalcev za trženje proizvodov za širši nabor proizvodov, ne le za proizvode iz shem kakovosti, zato je treba z ustreznimi predpisi to področje primerno urediti tudi za te. Spreminja (povečuje) se nabor proizvodov, za katere se proizvajalci lahko povežejo v skupine proizvajalcev, v noveli zakona pa je dana možnost tudi tistim skupinam proizvajalcev, ki so se predhodno že ustanovile, vendar za skupno trženje proizvodov niso zahtevale priznanja. Tako se bodo s spremembo zakona proizvajalci lahko povezovali v skupine proizvajalcev za trženje proizvodov iz širšega nabora le-teh, ne le za proizvode iz shem kakovosti. Na splošno bo z ustanavljanjem skupin proizvajalcev z razširjenim naborom proizvodov proizvajalcem dana možnost, da se povežejo na nekoliko preprostejši način in z manj zahtevami, kot je to predvideno za organizacije proizvajalcev.

g) Javne službe

S spremembo zakona se jasneje določa oblike izvajalcev javnih služb, postopek izbire in imenovanja izvajalcev javnih služb, strokovni in finančni nadzor se omeji na ministrstvo in natančneje se opredeli seznam strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin, omogoči se neposredno imenovanje tistih izvajalcev, ki jih je v ta namen na podlagi predpisa ustanovila RS, občina ali KGZS. Natančneje se opredeljujejo naloge, ki se izvajajo v sklopu javnih služb, vključno s podpornimi nalogami.

Da bi zmanjševali obremenitve okolja in ohranjali biotsko raznovrstnost ter hkrati zagotavljali stalne, visoke ter kakovostne pridelke ter stopnjo samooskrbe po področjih kmetijske pridelave ter da bi okrepili pomanjkljivo koordinacijo in prenos znanja od strokovnih in raziskovalnih ustanov do pridelovalcev, se s spremembo zakona pri strokovnih nalogah v proizvodnji kmetijskih rastlin doda dve alineji v prvem odstavku in sicer tehnologija pridelave ter zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin. Doda se še nov odstavek, ki opredeli, da se strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin opravljajo po področjih proizvodnje kmetijskih rastlin, kot so poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo idr.

S pridelavo kmetijskih rastlin je tesno povezano tudi iskanje ustrežnejših, novih in optimalnejših tehnoloških rešitev v povezavi s postopki preizkušanja novih slovenskih sort kmetijskih rastlin in introdukcijo oziroma preizkušanjem novih tujih sort ter ugotavljanjem njihovih lastnosti v slovenskih pedoklimatskih razmerah pridelave. Izboljšane tehnologije ter boljša koordinacija in prenos znanja na posameznem področju proizvodnje kmetijskih rastlin v prakso oziroma do pridelovalcev so nujne za zagotavljanje produktivne, tržno naravnane in hkrati trajnostne ter okolju in ljudem prijazno kmetijske pridelave. To ugotavljajo tako ministrstvo kot javna služba kmetijskega svetovanja in pridelovalci. Zato se v zakonu posebej opredeli nalogo »tehnologija pridelave«.

Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin je potrebno za preskrbo uporabnikov s kakovostnim sadilnim materialom, ki je aktualen za slovenske pridelovalne razmere. Z zagotavljanjem genetsko in zdravstveno neoporečnega izhodiščnega razmnoževalnega materiala je omogočeno nadzorovano uvajanje tistih novih domačih in tujih sort v redno pridelavo, ki v naših podnebni in talnih razmerah dajejo stalne in kakovostne pridelke ter pomembno vplivajo na večjo gospodarnost pridelave. Glede na pomembnost se s spremembo zakona »zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin« opredeli kot posebna naloga.

Z novim odstavkom se še opredeli, da se strokovne naloge opravlja po posameznih področjih proizvodnje kmetijskih rastlin, kot so poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo idr. V povezavi s spremembo člena, ki bo opredelil vsa področja javnih služb in podporne naloge kot so strokovno tehnična koordinacija, administrativno tehnične naloge, usposabljanje zaposlenih, ki izvajajo javno službo in druge naloge, ki so potrebne za izvedbo teh javnih služb bodo spremembe podlaga za učinkovitejšo koordinacijo, sodelovanje in prenos znanja po posameznih področjih proizvodnje kmetijskih rastlin.

h) Zbirke podatkov

Sprememba zakona opredeljuje evidenco subjektov kot edino zbirko podatkov, v kateri se vodijo osebni podatki, zato razdelitev zbirk podatkov na tiste z osebnimi podatki, in preostale, v spremembi zakona ni več potrebna.

V skladu z veljavno zakonodajo se v register kmetijskih gospodarstev lahko vpisujejo vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na obseg ali intenzivnost proizvodnje. S spremembo zakona se vpis v register kmetijskih gospodarstev omeji le na kmetijska gospodarstva, ki izpolnjujejo zakonsko predpisane pogoje za vpis.

V nabor podatkov, ki se vodijo v registru kmetijskih gospodarstev, se dodajo podatki, potrebni za vodenje planin in skupnih pašnikov na ravni GERK.

Dodajajo se pravila o številki KMG-MID.

Pri izvajanju različnih ukrepov kmetijske politike se namreč že leta uporablja številka KMG-MID, s katero se sledi posameznemu kmetijskemu gospodarstvu glede različnih pravic in obveznosti iz tega zakona. Kmetijsko gospodarstvo se namreč vodi pod številko KMG-MID, pri čemer je trenutno možna menjava nosilcev brez kakršnih koli omejitev ter s tem samodejen prenos pravic in nekaterih obveznosti na novega nosilca. Zato se z vključitvijo definicije KMG-MID in dopolnitvijo določb o KMG-MID želi doseči, da:

- iz določb zakona jasneje izhaja, da je nosilec kmetijskega gospodarstva, kot ena izmed oblik organiziranosti kmetijskega gospodarstva, enak kmetijskemu gospodarstvu iz tega zakona. Izjema je kmetija, za katero iz dosedanje prakse izhaja, da se obravnava kot »podjetje« oziroma v terminologiji Uredbe 1307/2013/EU kot združenje fizičnih oseb, pri čemer je nosilec kmetije v vlogi osebe, ki zastopa kmetijo in ima nadzor nad upravljanjem kmetije ter prevzemanjem pravic in obveznosti iz naslova ukrepov SKP,
- iz določb zakona jasneje izhaja, da je številka KMG-MID identifikator kmetijskega gospodarstva,
- se opredelijo pravila, kdaj in pod kakšnimi pogoji se obdrži ali ukine KMG-MID, s čimer se zagotovi ustrezna sledljivost upravičencev pri ukrepih kmetijske politike in tako preprečuje umetno ustvarjanje pogojev za pridobitev podpor.

Zakon na novo določa, da evidenco kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod vodijo organizacije za nadzor in certificiranje, kar pomeni, da bo način vodenja evidence tako enak, kot je že vzpostavljen pri ekološkem kmetovanju.

Sprememba evidence organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev in skupin proizvajalcev je potrebna predvsem zaradi razširitve na skupine proizvajalcev za skupno trženje in skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti ter s tem za zagotovitev obsežnejšega

zajema podatkov, ki so nujni za učinkovito izvajanje ukrepov kmetijske politike.

Zdaj veljavni člen o registru plačilnih pravic se dopolnjuje zaradi reforme neposrednih plačil in vzpostavitve novega registra plačilnih pravic.

V evidenci melioracijskih sistemov in naprav se v skladu z novim zakonom vodijo samo osuševalni in namakalni sistemi.

S spremembo zakona se na novo definirajo evidenca posebnih kultur in evidenca za sektor mleka in register pašnih skupnosti. Na osnovi zakona, ki ureja katastrski dohodek se s tem zakonom vzpostavlja tudi Evidenca posebnih kultur, za namene ugotavljanja katastrskega dohodka v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v kateri se vodijo podatki o nosilcu kmetije in podatek o skupni prijavljeni površini posebnih kultur.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice na državni proračun. Okvirna vrednost na letnem nivoju do l. 2020 znaša 17. 033.091 EUR.

Predlog zakona nima finančnih posledic na druga javno finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje nalog javnega pooblastila na področju prilagajanja na podnebne spremembe in blaženje posledic podnebnih sprememb v kmetijstvu so že zagotovljena v sprejetih proračunih za leti 2017 in 2018 v okviru sredstev na proračunskih postavkah ministrstva (prehod s sistema javnega naročanja na javno pooblastilo).

Ravno tako so na proračunskih postavkah ministrstva zagotovljena sredstva za izvajanje nalog na področju informiranja javnosti o kmetijski politiki, za ustanavljanje strokovnih komisij in delovanju skupin proizvajalcev so sredstva rezervirana v okviru izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020.

Za nakup tehnične opreme za pomoč pri razdeljevanju donirane hrane ter vzpostavitev evidence za posebne kulture in evidence za mleko se bodo potrebna proračunska sredstva zagotovila s prerazporeditvami v okviru finančnega načrta ministrstva.

Za nabavo tehnične opreme za doniranje hrane in za vzpostavitev evidence za posebne kulture in evidence za mleko bo zagotovilo ministrstvo s prerazporeditvami v okviru svojega finančnega po sprejetju tega zakona.

Zaradi sprememb v poglavju, ki se nanaša na javne službe, bodo v proračunu MKGP v naslednjih letih zagotovljena proračunska sredstva v okviru postavk, ki se nanašajo na javne službe v primerljivi višini s sredstvi v veljavnem proračunu.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.

a) Kmetija, nosilec in upravičenci (definicija kmetije)

Evropska unija

V okviru ureditve EU Uredba 1307/2013/EU za sheme neposrednih plačil, do katerih so upravičeni »kmetje«, uporablja izraz »kmet«, ki ga definira kot »fizično ali pravno osebo oziroma združenje fizičnih ali pravnih oseb ne glede na pravni status, ki je takemu združenju in njegovim članom dodeljen z nacionalno zakonodajo, katerih kmetijsko gospodarstvo je na ozemlju uporabe Pogodb [...] in ki opravlja kmetijsko dejavnost«. Ta opredelitev se neposredno uporablja, vendar je podrobnejša ureditev fizičnih oseb, pravih oseb in združenj le-teh prepuščena državam članicam. Hkrati je »kmetijsko gospodarstvo« opredeljeno kot »vse enote, ki se uporabljajo za kmetijske dejavnosti in s katerimi upravlja kmet ter se nahajajo na ozemlju iste države članice«. Če »kmet« izpolnjuje še druge splošne pogoje upravičenosti in posamične pogoje za vsako shemo, se šteje za »upravičenca« za posamezno shemo. Izraza »kmet« in »skupine kmetov« se uporabljata tudi za ukrepe razvoja podeželja, kot jih okvirno določa Uredba 1305/2013/EU o politiki razvoja podeželja, ki teh izrazov ne definira, vendar pa za določene ukrepe, ki niso namenjeni izključno kmetom, posebej navaja dodatne možne vlagatelje in prejemnike podpor, npr. »drugi upravljavci zemljišč (angl. *other land-managers*)« pri kmetijsko-okoljskih ukrepih.

Nadalje Uredba 1306/2013/EU državam članicam nalaga, da ne smejo odobriti podpor fizičnim ali pravnim osebam, za katere je ugotovljeno, da so bili pogoji za pridobitev podpor ustvarjeni umetno in v nasprotju s cilji zakonodaje SKP. V ta namen velja pravilo »en kmet, eno kmetijsko gospodarstvo, ena zbirna vloga«, ki izhaja iz določbe, da lahko »upravičenec« vloži le eno zbirno vlogo na leto in da mora država članica imeti vzpostavljen enotni sistem za identifikacijo upravičencev, ki jamči enotno identifikacijo v zvezi z vsemi vlogami za posamezne ukrepe, ki jih predloži isti upravičenec, v skladu z izvedbeno Uredbo Komisije (EU) št. 809/2014 z dne 17. julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom, ukrepi za razvoj podeželja in navzkrižno skladnostjo (UL L 227, 31.7.2014, str. 69), zadnjič spremenjena z izvedbeno Uredbo Komisije (EU) 2016/1617 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju glede leta zahtevka 2016 od tretjega pododstavka člena 75(1) Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s stopnjo predplačil za neposredna plačila in ukrepi za razvoj podeželja, povezanimi s površinami in živalmi, ter od prvega pododstavka člena 75(2) navedene uredbe v zvezi z neposrednimi (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 22).

Nemčija

Med pravnimi oblikami kmetijskih obratov v Nemčiji prevladujejo samostojna podjetja (nem. *Einzelunternehmen*), ki so praviloma vodena kot družinski obrati in obdelujejo povprečno 40,7 hektarov kmetijskih površin. Kmetijskih samostojnih podjetij je bilo 274.600 ali 91,3 % vseh kmetijskih obratov. Kmetijskih obratov v pravni obliki osebnih družb je bilo 21.000 (7 %), kmetijskih obratov – pravnih oseb (kmetijskih zadrug, družb z omejeno odgovornostjo in delniških družb) pa le 5.000 (1,7 %). Zakonodaja ne omejuje pravnih oblik kmetijskih obratov, ampak lahko kmetje izbirajo med vsemi splošnimi oblikami opravljanja gospodarske dejavnosti, kot so samostojno podjetje, osebne družbe (komanditna družba, javna trgovinska družba, tiha družba), kapitalske družbe (družba z omejeno odgovornostjo in delniška družba) in druge oblike pravnih oseb (predvsem zadruga).

Samostojno podjetje je najpreprostejša in najpogostejša pravna oblika podjetja. Gre za podjetje ene same osebe – podjetnika, ki sam vodi posle in neomejeno (z vsem poslovnim in osebnim premoženjem) odgovarja za dolgove podjetja.

Kmetijstvo je gospodarsko področje, v katerem delo po večini opravljajo podjetniki (kmetje) in njihovi družinski člani. Od 1,1 milijona oseb, ki so v letu 2010 opravljale delo v nemškem kmetijstvu, je bilo približno 568.000 družinskih članov (52 %). Poleg teh je bilo 195.000 stalno zaposlenih delavcev in približno 334.000 sezonskih delavcev (od teh je 90 % tujih delavcev, predvsem iz Poljske in Romunije). Le dobra tretjina družinskih članov je bilo polno zaposlenih na kmetiji, medtem ko je bil med preostalimi stalno zaposlenimi delavci delež pogodb o zaposlitvi s polnim delovnim časom 62 %. Podatki kažejo, da se z velikostjo obrata znatno povečuje tudi število polno zaposlenih. Razlika je tudi med kmetijskimi obrati, ki pomenijo le

dopolnilno dejavnost, v katerih je med družinskimi člani le 11 % zaposlenih s polnim delovnim časom, in tistimi, ki pomenijo glavno dejavnost, kjer je med družinskimi člani polno zaposlenih 58 %. Glede zaposlovanja na kmetiji, ko torej kmet (podjetnik) sklepa pogodbe z drugimi osebami, veljajo določbe delovnopravne zakonodaje in kolektivnih pogodb ter obratnih dogovorov (gre za dogovor, sklenjen med delodajalcem in obratnim svetom, ki predstavlja delavce, v njem pa so določene pravice in obveznosti delavcev tega obrata; podobno kot so v Sloveniji določene s podjetniško kolektivno pogodbo).

Nemška ureditev je podobna avstrijski. Premoženje agrarne in gozdne skupnosti se obravnava na drugačen način. Agrarne in gozdne skupnosti so v skladu z deželno zakonodajo organizirane kot samostojne pravne osebe, ki delujejo v skladu s svojimi statuti in razpolagajo s premoženjem. Skupno premoženje se ne sme deliti med člane.

Avstrija

Iz tako imenovanega Zelenega poročila 2011 Zveznega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo izhaja, da je bilo leta 2007 v Avstriji 187.034 kmetijskih in gozdarskih obratov. Povprečen obrat ima 35 hektarov površin s kulturami in 18,9 hektarov drugih kmetijskih površin. Prevladujejo male kmetije (obratni), saj jih kar 61,5 % obdeluje manj kot 20 hektarov kmetijske površine (s kulturami). Ugotoviti je mogoče, da so v primerjavi s slovenskimi kmetijskimi gospodarstvi to veliki obrati.

Kmetijski in gozdarski obrati delujejo v različnih organizacijskopravnih oblikah, njihova struktura pa je podobna kot v Nemčiji. Kar 93,5 % je samostojnih podjetij (nem. *Einzelunternehmen*), torej družinskih obratov, pri čemer se jih 40,1 % vodi kot glavna dejavnost, 59,9 % pa kot dodatna dejavnost. Le 2,6 % vseh kmetijskih in gozdnih obratov je osebnih družb in 3,8 % obratov v lasti pravnih oseb.

Najpogostejši so torej kmetje, ki samostojno, na svoj račun in odgovornost, vodijo obrate kmetijskega oziroma gozdnega gospodarstva (v nadaljevanju: kmetijski obrat), delo v takem kmetijskem obratu pa v prevladujočem obsegu opravljajo s člani enega gospodinjstva in le v manjšem obsegu s sodelovanjem drugih oseb (zaposlenih). Kot izhaja iz Zelenega poročila (2011), je v letu 2010 od 159.000 letnih delovnih enot v kmetijstvu neodplačno delo družinskih članov 137.200 enot, odplačno delo pa le 21.900 enot.

Kot odplačno delo (se pravi delo za plačilo, po pogodbi) pride v poštev predvsem delovno razmerje za nedoločen ali določen čas (še posebej sezonsko delo), delovno razmerje za polni ali krajši delovni čas, pa tudi neznatna zaposlitev (podobno kot v Nemčiji).

Delovna razmerja kmetijskih in gozdarskih delavcev in nameščencev celovito ureja zvezni Zakon o kmetijskem delu (nem. *Landarbeitsgesetz, LAG*). Zakon kot kmetijske in gozdarske delavce opredeljuje osebe, ki na podlagi pogodbe odplačno opravljajo delo v obratih v kmetijstvu in gozdarstvu (ki so natančno opredeljeni v 5. členu LAG) in so ali niso vključene v gospodinjstvo skupnost (nem. *Hausgemeinschaft*) delodajalca.

Agrarne skupnosti (nem. *Agrargemeinschaft*) v Avstriji so osebne in premoženjske skupnosti, ki že več stoletij obstajajo na podlagi starih pravil in statutov. Organizirane so kot samostojne pravne osebe javnega prava, ki delujejo v skladu s svojimi statuti (samoupravljanje) z namenom trajnostnega gospodarjenja s skupno lastnino. Agrarne skupnosti so skupnosti ljudi in premoženja ter se nekoliko razlikujejo od civilnih premoženjskih skupnosti. Vsaka agrarna skupnost ima najmanj dva člana, ki imata skupne pravice na kmetijskih in gozdnih zemljiščih; brez skupnega premoženja agrarna skupnost ne more obstajati. Kupec kmetije, na katero so zapisani deleži v agrarni skupnosti, samodejno postane član agrarne skupnosti ter s tem pridobi pravico do soodločanja o gospodarjenju s premoženjem, prav tako lahko v okviru svojega deleža npr. pase živino ipd. Ustanovitev agrarne skupnosti je mogoča le z upravno odločbo agrarnega urada in ne na podlagi medsebojne pogodbe med člani. Agrarna skupnost deluje na podlagi statuta, ki ga mora potrditi agrarni urad.

Italija

Opravljanje kmetijske dejavnosti v Italiji poteka na različne načine. Pri nekaterih se kmetijska

dejavnost opravlja v okviru pravne osebe (na primer osebne ali kapitalske družbe), večinoma pa gre za način opravljanja dejavnosti, ki ni posebej statusno-pravno organiziran (klasificiran), oziroma ne gre za pravno osebo. Iz klasifikacije pravnih oblik, ki jih pozna italijansko pravo (ISTAT 2011), je kmetijstvo omenjeno le pri obliki »samostojni kmetijski podjetnik« (ital. *imprenditore individuale agricola*), sicer pa se lahko kmetijska dejavnost opravlja tudi v drugih oblikah oziroma na druge pravno urejene načine, ki jih opisujemo spodaj. Civilni zakonik v peti knjigi (ital. *Libro V*) pod naslovom »O delu v podjetju« ureja naslednje načine opravljanja kmetijske dejavnosti:

- malega podjetnika (ital. *imprenditore piccolo*), kamor poleg obrtnikov, malih trgovcev in drugih oseb, ki svojo dejavnost opravljajo pretežno same (z lastnim delom) ali ob pomoči družinskih članov, šteje tudi neposredne obdelovalce kmetij (ital. *coltivatori diretti del fondo*), (člen 2083 CC), in
- kmetijsko podjetje (ital. *impresa agricola*) in v njenem okviru kmetijskega podjetnika (ital. *l'imprenditore agricola*) kot osebo, ki se ukvarja z obdelovanjem kmetijskih površin ali vzrejo živine ter s povezanimi dejavnostmi (člen 2135 CC). V primerjavi z drugimi je posebnost tega načina opravljanja kmetijske dejavnosti v tem, da se za kmetijskega podjetnika ne zahteva registracija v sodnem registru (ital. *registro delle imprese*), (2136. člen CC). Kmetijski podjetnik je urejen tudi v zakonu 203/1985.

Neposredni obdelovalci kmetije so osebe, ki so lastniki, najemniki ali užitarji kmetijskih površin in njihovi družinski člani (do četrtega kolena), ki se neposredno ukvarjajo z obdelovanjem zemlje, vzrejo živine in s tem povezanimi aktivnostmi tako, da je to njihova izključna dejavnost oziroma glavni vir pridobivanja dohodka. Kmetijska površina, ki jo obdelujejo, mora zahtevati obdelavo najmanj 104 dni na leto oziroma kmetijske aktivnosti morajo na letni ravni znašati najmanj 104 dni. Če se s kmetijsko dejavnostjo ukvarja družina, kar pomeni, da poleg neposrednega obdelovalca kmetije to dela še kakšen član družine, pa to ne sme biti manjše od tretjine dela, ki je potrebno za opravljanje normalnih podjetniških aktivnosti. Po drugi strani so kmetijski podjetniki (IAP) osebe, ki imajo ustrezna znanja in strokovne kompetence in izvajajo kmetijske dejavnosti iz 2135. člena Civilnega zakonika neposredno oziroma kot družbeniki podjetij v obsegu najmanj polovice svojega delovnega časa in ki iz kmetijske dejavnosti dobijo najmanj polovico svojih prihodkov iz dela (člen 1, Decreto legislativo, 99/2004). Kmetijski podjetniki morajo prek posebnega portala ComUnica (www.inps.it/portale) zahtevati dodelitev podjetniškega statusa položaja (ital. *posizione aziendale*) ter vložiti zahtevo za izdajo posebne »kmetijske« davčne številke (ital. *partita iva agricola*), (1. in 2. člen zakona 40/2007). Zanje se ne zahteva plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje. IAP lahko poleg kmetijske dejavnosti opravlja tudi druge dejavnosti, pod pogojem, da te ne presegajo polovice njegovega delovnega časa.

V Italiji se kmetijska dejavnost lahko opravlja tudi v obliki kapitalske ali osebne družbe ter kmetijske zadruge (ital. *cooperativa agricola*; urejena v členu 2511 in naslednjih CC). Pri oblikah opravljanja kmetijske dejavnosti je treba omeniti še določbe 230.bis člena Civilnega zakonika o družinskem podjetju, saj se obdelovanje kmetij v praksi pogosto opravlja v sklopu celotne družine. Družinsko podjetje po Civilnem zakoniku ni posebna pravnoorganizacijska oblika, pač pa obveznostno razmerje, v katerem ima član družine, ki sodeluje v družinskem podjetju, pravico do vzdrževanja, sodelovanja pri dobičku takega družinskega podjetja, soodločanja pri vodenju podjetja in podobno. Po podatkih italijanskega statističnega urada ISTAT (2012) med kmetijskimi gospodarstvi prevladujejo prav družinska podjetja (skupno 96 % vseh kmetijskih gospodarstev).

Od leta 2004 obstaja tudi kmetijska družba (ital. *la società agricola*), ki prav tako ni posebna organizacijska oblika, pač pa lahko to poimenovanje in ugodnosti, ki so z njim povezane (predvsem davčne), uporabljajo tista podjetja oziroma gospodarske družbe, ki se ukvarjajo izključno s kmetijsko dejavnostjo (2. člen zakonskega dekreta; Decreto Legislativo, 99/2004). Ta zakonski dekret ureja tudi profesionalnega kmetijskega podjetnika (ital. *imprenditore agricola professionale* ali IAP). IAP je oseba, ki ima ustrezna strokovna znanja in kompetence, povezane s kmetijstvom, namenja kmetijskim dejavnostim neposredno ali kot družbenik v podjetju najmanj polovico svojega delovnega časa in iz tega naslova dobi najmanj polovico vseh svojih prihodkov

iz naslova dela (člen 1, Decreto legislativo, 99/2004). Status IAP prinaša davčne ugodnosti in ugodnosti pri najemanju kreditov.

Določitev natančnih pogojev glede zahtevanega najkrajšega dopustnega delovnega časa, strokovnih kompetenc (izobrazba, delovne izkušnje) in najnižjega dopustnega dohodka je v pristojnosti regij (to natančneje določi vsaka zase). Gre za vodenje kmetije oziroma kmetijskega gospodarstva v pomenu organizacije in koordiniranja aktivnosti na kmetiji ter ne vključuje nujno tudi neposrednega izvajanja (ročnega) kmetijskih del in opravil. Za profesionalne kmetijske podjetnike na slabše razvitih območjih, ki so določena v načrtih za ruralni razvoj, sprejetih s strani provinc (ital. *zone svantaggiate*), se te zahteve ustrezno zmanjšajo.

Kot IAP štejejo tudi pravne osebe in zadruge (ital. *cooperative*), kadar imajo v ustanovnem aktu predvideno kmetijsko dejavnost kot izključno dejavnost. Pravni status profesionalnega kmetijskega podjetnika lahko pridobijo tudi družbeniki gospodarske družbe. Družbeniki osebne družbe, kapitalske družbe in zadruge se štejejo za profesionalne kmetijske podjetnike (IAP) ter imajo vse pravice in ugodnosti kot kmetijski podjetniki, če opravljajo kmetijsko dejavnost in jo imajo v pogodbi navedeno kot izključno dejavnost (v smislu člena 2135 CC), pod pogojem, da o svojem podjetju navajajo, da je kmetijsko podjetje, ter da najmanj en družbenik (za osebne družbe, pri komanditni družbi mora ta pogoj izpolnjevati komplementar) oziroma najmanj en upravitelj (ital. *amministratore*; pri zadrugah mora to biti član zadruge) izpolnjuje pogoje za kmetijskega podjetnika. Izpolnjevanje teh pogojev se dokazuje bodisi z vpisom pri nacionalnem uradu za socialno varstvo (INPS, ital. *Istituto nazionale della previdenza sociale*) v trajanju najmanj treh let bodisi z ustrezno izobrazbo (agronom, agrotehnik, veterinar ipd.) bodisi s potrdilom o obiskovanju predpisanih tečajev.

Agrarne skupnosti v Italiji neprekinjeno delujejo že nekaj stoletij in so organizirane v obliki jusov ali srenj. Začetki jusov ali srenj segajo v čase okrog leta 1500. Potem ko je jusarska lastnina v letu 1927 uradno izginila, so pravne podlage za vnovično uveljavitev skupne lastnine dali Evropska listina o krajevni avtonomiji (1985) in zakon iz leta 1994 ter deželni zakon Furlanije - Julijske Krajine št. 3 iz leta 1996. Jusi ali srenje so danes priznane kot pravne osebe, v katerih člani v skladu s temeljnim aktom odločajo o gospodarjenju. Lastnik premoženja ni posameznik, temveč jus ali srenja, ki ga je v skladu s svojimi internimi pravili dolžna ohranjati za prihodnje rodove.

Danska

Danski zakon o kmetijah določa tri cilje kmetijske politike:

- zavarovati kmetijska obdelovalna zemljišča in z njimi povezane krajinske vrednote tako, da bodo zagotovljeni gospodarska funkcija kmetijstva in interesi okolja,
- zagotoviti odgovorno rabo kmetijskih zemljišč,
- zagotoviti smotrni razvoj kmetijstva in njegov boljši konkurenčni položaj.

Za kmetijo se šteje posestvo, ki je v zemljiški knjigi vpisano kot kmetija. Vpis kmetije v zemljiško knjigo predlaga kmetijski minister za vsa gospodarstva, ki obsegajo dva hektara ali več zemljišč, če najmanj dva hektara zemljišč uporabljajo za poljedelstvo, vrtnarstvo (vključno s cvetličarstvom), sadovnjake, semenarstvo in podobne kmetijske dejavnosti, posestvo pa vključuje tudi stanovanjsko stavbo, katere stanovalci obdelujejo posestvo. Na zahtevo imetnika posestva se lahko kot kmetija vpiše tudi posestvo z manj kot dvema hektaroma zemljišč, če gre za vrtnarstvo oziroma kmetijsko proizvodnjo v rastlinjakih.

Zakon o kmetijah v nadaljevanju določa, kako je treba s kmetijo gospodariti (glede podrobnejših pogojev ima precejšnja pooblastila minister) in obdelovalno dolžnost, s čimer se varuje namembnost zemljišč, omejuje koncentracijo kmetij, določa pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za rejo živali na kmetiji (ustrezati mora uravnoteženemu razmerju med številom živali in površino kmetijskih zemljišč), ter pogoje za promet s kmetijami ipd.

b) Prilagajanje na podnebne spremembe in blaženje posledic podnebnih sprememb

Evropska unija

Pravne podlage, ki urejajo področje podnebnih sprememb na ravni EU, so:

- Podnebno-energetski paket (climate & energy framework) s cilji do 2020 in s cilji do leta 2030;
- Kjotski protokol, ki je začel veljati 16. februarja 2005 z ratifikacijo Ruske federacije;
- Pariški podnebni sporazum, ki ga je decembra 2015 podpisalo 195 držav, med drugimi tudi Slovenija, bo začel veljati leta 2020, ko se izteče veljavnost Kjotskega protokola;
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L št. 309 z dne 27. 11. 2001, stran 22), nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013), (Directiva 2001/81/EC of the European Parliament and the Council on National Emission Ceilings for certain pollutants oz. NEC Directive; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2001/81/ES;), katere veljavnost je bila podaljšana do sprejetja nove direktive predvidoma v letu 2017.

Sklep št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L št. 165 z dne 18. 6. 2013; Decision No 529/2013/EU of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on accounting rules on greenhouse gas emissions and removals resulting from activities relating to land use, land-use change and forestry and on information concerning actions relating to those activities) je podlaga za obračunavanje Land Use, Land Use Change and Forestry – LULUCF (raba zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstvo).

Avstrija

Avstrijski podnebni raziskovalni program (angl. *Austrian Climate Research Programme (ACRP)*) je ključni program na področju podnebnih sprememb. Za njegovo izvajanje nameni avstrijska vlada cca. pet mio. evrov letno, in sicer za namen raziskovanja učinkov podnebnih sprememb in zagotavljanje znanstvenih podlag za napoved trendov v prihodnosti. Program je tesno povezan s potrebami politike in upravljanja na področju podnebnih sprememb. Poudarek je na znanstveno trdnih in veljavnih ukrepih, ki omogočajo ciljne politične in administrativne ukrepe in odločitve na področju podnebnih sprememb. Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo ocenjuje, da je treba povečati potrebe po praktičnih raziskavah in raziskavah na mreži. Poleg raziskovalnih programov, ki jih zagotavlja politika in uprava s konkretnimi priporočili za prilagajanje podnebnim spremembam, so zaželeni raziskave kompleksnih interakcij.

Nemčija

Decembra 2008 je zvezna vlada Nemčije sprejela Strategijo prilagajanja na podnebne spremembe (angl. *German Strategy for Adaptation to Climate Change (DAS)*). Temeljni cilj strategije je okrepiti sposobnost prilagajanja ekosistemov in posameznih skupin na prihodnost. Strategija opisuje trenutno stanje znanj o pričakovanih podnebnih spremembah in s tem povezanih vplivov ter možnost prilagajanja za 13 okoljskih in ekonomskih področij ter tudi civilno zaščito in rabo zemljišč. Naslednji pomemben dokument pa je Akcijski načrt prilagajanja na podnebne spremembe, ki je bil sprejet leta 2011. Akcijski načrt vključuje aktivnosti zvezne vlade v prihodnjih letih in določa povezave z drugimi državnimi procesi.

Akcijski načrt prilagajanja vključuje dejavnosti na štirih področjih: (i) zagotavljanje znanja in obveščanje, (ii) oblikovanje okvirov zvezne vlade, (iii) dejavnosti, za katere je neposredno odgovorna zvezna vlada ter (iv) mednarodne odgovornosti.

Švica

Marca leta 2012 je Zvezni svet Švice sprejel prvi del Strategije prilagajanja na podnebne

spremembe. Strategija opredeljuje cilje, izzive in delovna področja. Prvi del strategije poudarja prilagajanje v sektorjih upravljanja voda, naravnih nesreč, kmetijstva, gozdarstva, energetike, turizma, biotske raznovrstnosti, zdravja in prostorskega razvoja. Za te sektorje je določenih skupno 48 področij delovanja, oblikovani so cilji prilagajanja in načela ter podlage za izvedbo, s katerimi je mogoče doseči te cilje. Poleg tega so opisana tudi razmerja med sektorji. To bi moralo omogočiti čim boljše sodelovanje pri prizadevanjih za prilagajanje na podnebne spremembe, preprečevanje ali reševanje sporov med cilji. Drugi del strategije opisuje, kako Švica skuša doseči svoje cilje prilagajanja in se spopada z izzivi. Pripravljen imajo tudi akcijski načrt.

Poleg tega je bila za prilagajanje podnebnim spremembam ustanovljena informacijska platforma za zbiranje informacij na področju prilagajanja podnebnim spremembam. Platforma nudi informacije o strategiji Zveznega sveta in dejavnostih kantonov ter pregled raziskovalnih programov, projektov in praktičnih ukrepov prilagajanja.

Finska

Finsko ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je bilo prvo v Evropi, ki je sprejelo strategijo za prilagajanje podnebnim spremembam. Namen te strategije je povečati sposobnost prilagajanja finske družbe podnebnim spremembam. Strategija opredeljuje podnebne vplive in prilagoditvene ukrepe v 15 sektorjih v časovnem obdobju do leta 2080. Kot prednostne naloge do konca leta 2015 so opredeljena naslednja področja ukrepanja: (i) vključevanje posledic podnebnih sprememb in prilagajanja v sektorske politike, (ii) obravnavanje dolgoročnih finančnih naložb, (iii) obvladovanje skrajnih vremenskih pojavov, (iv) izboljšanje sistemov za opazovanje, (v) krepitev baze za, v kateri je bilo izvajanje ukrepov strategije ocenjeno po 5-stopenjski lestvici (od 1 – malo dejavnosti do 5 – ukrep se izvaja).

c) Informiranje javnosti o kmetijski politiki

Evropska unija

Dejavnosti informiranja javnosti za pospeševanje prodaje in porabe kmetijskih in živilskih proizvodov so ustaljena sestavina javnih politik razvitih držav. Načini pravne ureditve se med državami nekoliko razlikujejo, vendar so temeljni elementi enaki. Predpisi o splošnih oblikah informiranja so navadno sprejeti v okviru širše ureditve trga, kot jo določajo zakon in podzakonski predpisi. Take oblike splošnega informiranja širijo povpraševanje pri potrošnikih po proizvodih iz posameznih sektorjev.

Znotraj Evropske unije so dejavnosti informiranja javnosti držav članic podvržene omejitvam pravnega reda na področju državnih pomoči in zagotavljanja prostega pretoka blaga, zato je v zadnjem desetletju prišlo do precejšnjega poenotenja praks med državami članicami. To je bilo spodbujeno tudi s pristopom na podlagi politike Evropske unije za splošne oblike informiranja javnosti in informiranja o shemah kakovosti, ki pokriva več proizvodnih sektorjev ter v zvezi z njimi poudarja splošne značilnosti in skupne teme: kakovost, varnost, označevanje, posebne proizvodne metode, zagotavljanje pogojev za dobro počutje živali in tudi okolje na stopnji proizvodnje, sheme kakovosti itd.

Ta politika krepi ali spodbuja prizadevanja držav članic na področju doseganja ciljev kmetijskih politik. V nadaljevanju predstavljamo sistem informiranja javnosti o kmetijski politiki, ki je v javnem interesu, v Avstriji, na Irskem in Madžarskem.

Avstrija

Dejavnosti informiranja javnosti v Avstriji izvaja podjetje AMA Marketing GesmbH (v nadaljevanju: AMA Marketing), ki ga je ustanovila avstrijska agencija za kmetijske trga (Agrarmarkt Austria) pri Zveznem ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in upravljanje vodnih virov. AMA Marketing je neprofitno javno podjetje, ki je bilo leta 1995 pooblaščen za izvajanje dejavnosti informiranja javnosti, ki je v javnem interesu. V okviru tega področja izvajajo klasične splošne dejavnosti informiranja z uporabo različnih komunikacijskih orodij in kanalov. Zaposleni na AMA Marketing v skladu z usmeritvami strokovnih panožnih odborov zasnujejo

strategije informiranja javnosti. Oblikujejo temeljne koncepte akcije s kreativnimi rešitvami, opredelijo cilje akcije, ciljne javnosti, izberejo komunikacijsko-promocijske kanale. Končno izvedbo pa opravi komercialna agencija, ki se izbere z javnim razpisom. Tovrsten pristop nekoliko poceni komunikacijske kampanje, saj del dejavnosti opravi AMA Marketing.

Irska

Javna agencija Bord Bia je bila ustanovljena leta 1994, da bi spodbujala, podpirala in razvijala trženje irske hrane, živinoreje in vrtnarstva, vključno z vrtnarstvom, tako da zagotavlja inovativne pristope k razvoju tržnih možnosti in informacijske storitve. Odobreno državno pomoč za poglobitve dejavnosti Bord BIA dopolnjujejo s posameznimi podporami za posebne programe; npr. »Food Dude«, ki spodbuja uživanje sadja in zelenjave v osnovnih šolah kakor tudi financiranje pregledov za zagotavljanje kakovosti. Bord Bia je neprofitna paradržavna institucija, ki deluje pod okriljem tamkajšnjega ministrstva za kmetijstvo, ribištvo in prehrano. Minister imenuje predsednika komisije in do 14 članov, ki morajo imeti znanje ali izkušnje s področja živilske industrije ali vrtnarstva (najmanj dva) in sodobnih trendov potrošnikov. Bord Bia je v preteklosti pogosto uspešno prepoznala tržne segmente s potencialom rasti, pri čemer je tesno sodelovala s podjetji. Njeno dobro poznavanje mesnega sektorja je na primer pomembno pripomoglo k temu, da je sektor uveljavil načela tržne usmeritve in se uspešno prestrukturiral v enega nosilcev agroživilstva na Irskem.

Madžarska

Center za kmetijski marketing na Madžarskem (v nadaljevanju: AMC) je leta 1996 ustanovilo Ministrstvo za kmetijstvo in regionalni razvoj ter deluje kot javno podjetje. Lastnik podjetja je ministrstvo za kmetijstvo, nadzorni organ družbe pa sestavljajo predstavniki ministrstva, univerz in strokovnjaki s področja trženja kmetijskih proizvodov. Skupno število zaposlenih se giblje okoli 35. AMC oblikuje srednjeročni program, v katerem skladno z aktualnimi razmerami na kmetijskih trgih določi temeljne usmeritve, ki jim morajo slediti dejavnosti informiranja. Za izvedbo posameznih dejavnosti AMC najame zunanje izvajalce, ki se izbirajo v okviru javnih razpisov. Izvajalci predložijo AMC letno zaključno poročilo o uresničenih programih, ki ga v obliki publikacije prejmejo tudi sveti proizvajalcev in poklicna združenja. Marketinške dejavnosti se izvajajo zlasti za: rdeče meso, perutnino, sadje in zelenjavo, ekološke proizvode, mleko, vino, in drugo. Glavne naloge AMC so pomoč pri prodaji madžarskih kmetijskih proizvodov na domačih in tujih trgih z uporabo komunikacijskih tehnik in trženja, podpora sodobnih prodajnih tehnik v madžarski živilski industriji, intenziviranje marketinške usmeritve in spodbujanje razvoja. Dejavnosti so usmerjene v izboljševanje ugleda Madžarske kot proizvajalca hrane in povečevanje mednarodne konkurenčnosti. AMC izvaja dejavnosti informiranja o razmerah na madžarskih kmetijskih in živilskih trgih ter o dejavnostih, ki vplivajo na položaj panoge.

č) Doniranje hrane

Evropska unija in mednarodne organizacije

Mednarodne organizacije, kot so FAO, UNEP, WFP in IFAD, svarijo, da bo do leta 2050 za devet milijard ljudi treba proizvesti 60 % več hrane, kot je proizvedemo danes. Danes 800 milijonov ljudi trpi lakoto vsak dan, a se kljub temu na svetovni ravni izgubi 1,3 milijarde ton hrane vsako leto v skupni vrednosti 400 milijard USD. Zato se mednarodna javnost zavzema za zmanjševanje izgub in zavržkov hrane s projektoma Ničelna lakota in Ničelna izguba hrane. V razvitih državah je največ zavržkov hrane na koncu prehranske verige, to je v proizvodnih in storitvenih dejavnostih ter gospodinjstvih, medtem ko je v državah v razvoju največ izgub hrane po spravilu pridelkov, v fazi skladiščenja in predelave hrane.

Evropska komisija je v ta namen sprožila obsežno kampanjo s projektom FUSION, s katerim skuša zagotoviti usklajen pristop držav članic pri zmanjševanju izgub hrane in odpadne hrane. Po podatkih iz leta 2012 (DG SANCO) se na letni ravni v gospodinjstvih v državah članicah zavrže do 92 kg hrane na prebivalca ali 46,5 milijona ton, kar je več kot 50 % vse odpadne hrane v prehranski verigi, ki znaša 87,6 milijona ton ali 134 milijard EUR. Pri tem gre za najmanj tri vidike zmanjševanja izgub hrane: okoljski, saj se s tem zmanjšuje obremenjevanje okolja, ekonomski, saj manj odpadne hrane v členih prehranske verige pomeni tudi večji finančni prihranek kmetov, živilskopredelovalne industrije, trgovcev in gospodinjstev, ter humanitarni

vidik, saj se presežki hrane razdelijo socialno ogroženim skupinam prebivalstva s pomočjo humanitarnih organizacij. Pri tem se v nekaterih državah članicah vzpostavlja tudi partnerski odnos med posameznimi deležniki pri razdeljevanju hrane pomoči potrebnim (gospodinjstva, kmetije). Ključno je torej spoštovanje hierarhije pri ravnanju s presežno hrano – torej ali je mogoče presežek hrane najprej uporabiti za ljudi, nato za živali in šele v končni fazi tudi za energetska obdelavo.

Francija

Francija izvaja evropsko direktivo o odpadkih (Direktiva 2008/98/ES) tudi na podlagi javne debate med ministrstvi, regijami, departmaji in občinami ter podjetji, gospodarsko zbornico in nevladnimi organizacijami. Njen zakon o okolju vpliva na ravnanje z odpadno hrano z določitvijo glavnih ciljev glede na količine bioloških odpadkov, ki jih je treba ločiti na izvoru in obdelati z anaerobno razgradnjo (bioplinarne, kompostarne). Pri tem izpostavijo tudi zakon o prehodu energije za zeleno gospodarsko rast v okviru krožnega gospodarstva, ki ga bodo morale začeti izvajati lokalne skupnosti septembra 2016 v okviru nacionalne strategije in načrta zmanjševanja odpadne hrane v prehranskem sektorju, ki ga je pripravilo tamkajšnje ministrstvo za kmetijstvo.

Posreden vpliv na zmanjševanje odpadne hrane v Franciji ima tudi splošna dajatev za onesnaževanje okolja TGAP (fr. *Taux generales des activites de pollution*), ki spodbuja nosilce dejavnosti s hrano k optimizaciji uporabe hrane, s tem pa so količine odpadne hrane, ki končajo na odlagališčih odpadkov ali v sežigalnicah, bistveno manjše.

238. člen zakona, ki ureja davek na dodano vrednost, določa 60-odstotno oprostitev dajatev DDV pri neto knjigovodskih vrednostih donirane hrane ter transportnih stroških in stroških skladiščenja v primeru, ko bi presežki hrane sicer končali na odlagališčih odpadkov ali v sežigalnicah. Je pa delna oprostitev dajatev omejena na 0,5 % obdavčljivih prihodkov podjetja, ki donira hrano za humanitarne namene.

Nizozemska

Nizozemska Uprava za varno hrano in varstvo potrošnikov (VWA) podpira prostovoljske organizacije, kot so banke hrane in druge humanitarne organizacije za preventivno zmanjševanje odpadne hrane, in sicer je v letu 2006 izdala smernice, kako ravnati s hrano z rokom uporabe »uporabno najmanj do«. Če organizacije uporabljajo smernice pri svojem delu, potem spoštujejo tudi določila Uredbe (ES) št. 852/2004. Agencija nadzira tudi prostovoljske organizacije in ima poseben oddelek za oceno tveganja, ki dovolj pogosto poroča o tveganjih pri uporabi prehranskih proizvodov s pretečenim rokom in svetuje o njihovi nadaljnji uporabi.

Združenje za trajnostno rabo hrane (SFA) združuje trgovce s hrano in ŽPI, ki so pristopili k podpisu skupnega sporazuma za večji trajnostni razvoj prehranske verige in zmanjševanje izgub hrane, pri čemer koordinacijo vodi tamkajšnje ministrstvo za ekonomski razvoj, ki predstavlja javni sektor. Združenje je partner Nizozemske trgovinske zbornice (CBL), Nizozemskega združenja živilsko predelovalne industrije (FNLI), Nizozemske kmetijske in hortikulture zbornice (LTO), Nizozemske gostinske zbornice (Veneca) in Kraljevega obrtnega združenja gostinstva (KHN).

Avstrija

Avstrija nima posebnega zakona o donirani hrani. Spomladi 2013 je tamkajšnje zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vode začelo izvajati akcijski program skupaj s socialnimi partnerji, kot so Avstrijska gospodarska zbornica, Avstrijska zbornica za delo, Avstrijsko združenje za trgovino ter Avstrijska kmetijska zbornica. Namen posvetovalnega organa je izmenjava informacij, razvojne rešitve znotraj prehranske verige ter povezovanje pomembnih partnerjev. Akcijski program vsebuje štiri pomembna področja: ozaveščanje in obveščanje gospodinjstev in podjetij; krepitev dejavnosti pri redistribuciji hrane od podjetij k socialnim partnerjem ter delitev hrane med zasebnimi gospodinjstvi; optimizacija procesov v prehranski verigi pri naročanju hrane, transportu, vračanju proizvodov, razpoložljivosti hrane glede na zahteve ter financiranje raziskovalne dejavnosti na tem področju. V program so vključena podjetja, državni, deželni in lokalni organi, šole, nevladne organizacije z logotipom »Hrana je dragocena«.

Posvetovanje je botrovalo številnim zavezništvom med podjetji, upravnimi organi, šolami in nevladnimi organizacijami, ki so zagnale projekt »Hrana je dragocena«. S to kampanjo je sodelovanje večplastno, saj se nakazujejo kakovost in solidarnost pri različnih dejavnostih, združujejo se projekti preprečevanja odpadne hrane vseh partnerjev na spletu in komunikacijski platformi, podpirajo se šolski programi (učni programi, nagrade, načrtovanje idej), prilagajajo se logistični procesi in sistemi distribucije hrane za zmanjševanje odpadne hrane. Pomembno vlogo imajo tudi partnerska gospodinjstva, ki ponujajo presežke hrane pomoči potrebnim.

Nemčija

Za zmanjševanje odpadne hrane obstajajo prostovoljski sporazumi med trgovci s hrano in gostinsko obrtno zbornico, vendar se v celoti še ne izvajajo. Na podlagi prostovoljskih sporazumov se donira tudi hrana z datumom uporabe »uporabno najmanj do«, ki sta ga podpisala Nemška banka hrane (Deutsche Tafel) in drobnoprodajni sektor.

Komunikacijske kampanje so številne, izvajajo pa jih vladne in zasebne ustanove (univerze, NVO, aktivisti). Medmrežje za nemško govoreči trg povezuje številne deležnike na področju raziskav, varstva potrošnikov z namenom obveščanja glede raziskav, ki se nanašajo na odpadno hrano.

Ponujanje in delitev hrane drugim je internetna platforma, s pomočjo katere se zavrže manj hrane. Vključuje presežke hrane iz gospodinjstev in tudi hrano iz supermarketov in kmetij. Nemško združenje hotelirjev in gostincev je objavilo seznam priporočil za večjo ozaveščenost pri zmanjševanju odpadne hrane. Univerza v Paderbornu ter Zveza potrošnikov dežele North-Rhine/Westphalia sta v sodelovanju z Ministrstvom za klimatske spremembe, okolje, kmetijstvo, varstvo narave ter varstvo potrošnikov zvezne dežele NRW izdelali računalniško aplikacijo z namenom, kako vključiti presežke hrane v šolski program.

Hrvaška

Hrvaška je v 73. in 74. členu Zakona o kmetijstvu (Narodne novine št. 30/2015) sistemsko opredelila tudi hrano in hrano za živali, ki se lahko donira za humanitarne namene. V ta namen je bil 26. oktobra 2015 sprejet tudi Pravilnik o pogojih, kriterijih in načinu darovanja hrane in hrane za živali. Prav tako so dopolnili Pravilnik o davku na dodano vrednost v delu, ki se nanaša na dodano vrednost blaga, ki se daruje v humanitarne namene. Za odpis vrednosti blaga, za katerega se ne plača DDV, štejejo pošiljke hrane brez nadomestila (doniranje), ki jih davčni zavezanec izvaja z namenom preprečevanja njihovega uničenja, varstva okolja ter pomoči končnim prejemnikom v skladu s posebnimi predpisi o doniranju hrane in hrane za živali, vključno z neprofitnimi pravnimi osebami, ki opravljajo humanitarno dejavnost v skladu s predpisi in so registrirane kot posredniki, ki sodelujejo v verigi doniranja hrane do 2 % prihodkov oziroma prejemkov za preteklo leto. Za obračun vrednosti količin, ki se priznajo za zmanjšanje davčnih prispevkov, se obračuna nabavna vrednost take hrane brez DDV. Davčni zavezanci, ki se ukvarjajo z donacijo hrane, vendar v preteklem letu niso poslovali, so dolžni izplačati razliko v zadnjem obdobju obdavčitve, če so prešli 2 % prihodkov v tistem letu.

d) Organizacije proizvajalcev, skupine proizvajalcev za skupno trženje in skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti

Evropska unija

Ključna ureditev v drugih pravnih sistemih se nanaša na združevanje proizvajalcev kmetijskih pridelkov za namen skupnega trženja, skupnih nastopov na trgu, skupnega načrtovanja proizvodnje, boljših pogodbenih odnosov s kupci, večje konkurenčnosti in večje prepoznavnosti. V različnih pravnih sistemih so možne oblike združevanja zelo različne. Ureditve sofinanciranja in drugi ukrepi za spodbujanje povezovanja so ključnega pomena. Pomembna je tudi možnost ureditve združevanja organizacij proizvajalcev v združenja organizacij proizvajalcev in povezovanja organizacij proizvajalcev ali združenj organizacij proizvajalcev z organizacijami proizvajalcev iz drugih držav članic Evropske unije.

Uredba 1308/2013/EU določa pravila in pogoje za priznavanje organizacij proizvajalcev v

različnih sektorjih ter ukrepe, ki jih lahko organizacije proizvajalcev izvajajo. Podrobneje ureja tudi načine sofinanciranja in pogoje za sofinanciranje operativnih skladov za izvajanje operativnih programov organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave.

Francija

V skladu z zakonodajo lahko pristojni državni organ prizna kot organizacije proizvajalcev kmetijske zadruge in njihove unije, družbe za skupni kmetijski interes, kmetijske sindikate ter združenja kmetijskih proizvajalcev, če imajo te pravne osebe za cilj trajno urejati kmetijsko proizvodnjo, okrepiti tržno organiziranost proizvajalcev ter organizirati in ohranjati pridelavo na določenem ozemlju. Za priznanje pa morajo omenjene pravne osebe imeti sprejeta pravila v okviru svojega delovnega področja. Ta pravila morajo zagotavljati prilagajanje proizvodnje zahtevam trga tako po količini kot kakovosti, dogovorjene zahteve in vzpostavljene pogodbene odnose s partnerji v proizvodni verigi, preglednost poslov ter urejeno poslovanje na trgu in sledljivost proizvodov.

Organizacija proizvajalcev mora s svojo dejavnostjo zajemati enega ali več kmetijskih proizvodov. Veljavnost predpisov o organizacijah proizvajalcev se lahko z dekretom razširi tudi na druga kmetijska področja.

V skladu z zakonodajo lahko pristojni upravni organ kot medpanožne organizacije prizna tista združenja, ki jih sestavljajo najbolj reprezentativne poklicne organizacije na področju kmetijstva in gozdarstva, lahko pa tudi najbolj reprezentativne organizacije v predelavi, distribuciji in prodaji.

Medpanožna organizacija je lahko priznana na ravni države ali proizvodnega območja, v vsakem primeru pa za določen proizvod oziroma skupino proizvodov.

Avstrija

Avstrija ima priznavanje organizacij proizvajalcev urejeno v skladu s krovno zakonodajo EU in v izvedbenih predpisih izrecno omenja možnost priznanja dela pravne osebe kot organizacije proizvajalcev.

Italija

Italija ima priznavanje organizacij proizvajalcev urejeno, kot to predvideva krovna zakonodaja EU, pri čemer državna zakonodaja izrecno omenja tudi možnost, da je znotraj iste pravne osebe organiziranih več enot, ki so vsaka posebej lahko priznane kot organizacija proizvajalcev za različne proizvode, in da se v tem primeru pogoji za priznanje ugotavljajo za posamezno enoto in člane v tej enoti.

Nemčija

Z Zakonom o tržni strukturi iz leta 1969 Nemčija že priznava organizacije proizvajalcev v sektorjih, kjer skupne ureditve trga na ravni EU (oziroma prejšnje EGS oziroma ES) niso predvidele organizacij proizvajalcev.

e) javne službe

Od leta 2003 je kmetijsko svetovanje tudi del skupne kmetijske politike, v zadnjem obdobju je postalo obvezna zahteva pri izvajanju drugih ukrepov SKP, posebno PRP. Sistemi kmetijskega svetovanja v celoti delujejo v 24 od 27 držav članic EU. SKS s temeljnim pristopom prispeva k boljši ozaveščenosti kmetov Skupnosti o učinku njihovega načina kmetovanja na okolje, varnost hrane ter zdravje in dobro počutje živali, skupaj z drugimi zunanjimi dejavniki in instrumenti, vključno z drugimi storitvami svetovanja in širjenja znanja. Javna služba kmetijskega svetovanja se izvaja v državah članicah v različnih oblikah in obsegu.

DG Agri je naročil študijo Ocena izvajanja sistema službe kmetijskega svetovanja (v nadaljevanju SKS), ki so jo leta 2009 izdelali ADE, ADAS, AGROTEC in Evaluators.EU, katere ugotovitve povzemamo. SKS je postal januarja 2007 obvezen za vse države članice. Vendar je njegovo izvajanje zaradi okoliščin v državah članicah, kajti: operativno izvajanje SKS je bilo v

več državah članicah odloženo do leta 2008; kmetijski sektor in strukture kmetijskih gospodarstev se zelo razlikujejo med državami članicami, kar neposredno vpliva na storitve kmetijskega svetovanja in ker regulatorni okvir SKS pušča državam članicam širok manevrski prostor pri vzpostavitvi sistemov kmetijskega svetovanja. Zato je mogoče opredeliti dve večji skupini držav članic: v 14 državah članicah (odvisno od regij v BE, DE, IT in UK) se svetovanje osredotoča le na predpisane zahteve ravnanja ter dobre kmetijske in okoljske pogoje, medtem ko je svetovanje v 12 državah članicah širše in zajema še vprašanja, ki presegajo področje uporabe navzkrižne skladnosti.

Večina držav članic se nagiba k večji vključitvi zasebnih operativnih organizacij. SKS običajno urejajo vladna služba za usklajevanje, služba za izvajanje (vladna ali oddana zunanjemu izvajalcu) in številne pooblaščen ali imenovane operativne organizacije. Svetovanje se običajno začne izvajati na podlagi pogodbenih sporazumov med kmeti in operativnimi organizacijami. Izvajanje SKS vključuje tri pomembne partnerje: (i) službe držav članic za usklajevanje SKS, (ii) operativne organizacije in (iii) svetovalce. Zasebne operativne organizacije predstavljajo večjo skupino izvajalcev SKS, v kateri je treba jasno razlikovati med poslovno in pridobitno usmerjenimi operativnimi organizacijami in drugimi nepridobitno usmerjenimi članskimi organizacijami. Drugi izvajalci so javne operativne organizacije in kmetijske zbornice. Te predstavljajo manjšo skupino izvajalcev, vendar imajo na splošno več osebja kot zasebne operativne organizacije. V 14 državah članicah je bil uveden odprt postopek izbire operativnih organizacij, medtem ko so bili v preostalih sedanji izvajalci storitev imenovani. Merila za izbor, uporabljena v razpisih, so v skladu z zakonskimi zahtevami.

Tako strokovnjaki kot oblikovalci kmetijske politike EU soglašajo, da je znanje ključno za podporo evropskemu kmetijstvu, ki se sooča z novimi izzivi, kot so mednarodna konkurenca, varnost hrane in okoljska vprašanja. V tem okviru je v Sloveniji potrebno natančneje opredeliti strokovne naloge po področjih proizvodnje kmetijskih rastlin, kot so poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo idr. in izboljšati prenos rezultatov nalog in znanja do pridelovalcev, preko ustrezne koordinacije, povezovanja in sodelovanja med izvajalci javnih služb strokovnih nalog, kmetijskega svetovanja in seveda pridelovalcev, nevladnih organizacij idr.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predvideva se vzpostavitev novih evidenc.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejetje zakona bo imelo posledice za okolje, saj ureja podnebne spremembe na področju kmetijstva in gozdarstva ter na področju zmanjšanja zavržene hrane.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Ker se je konkurenčnost slovenskih posameznih deležnikov v verigi preskrbe s hrano v zadnjih nekaj letih zmanjšala, se s predlaganimi spremembami zakona vpliva na izboljšanje konkurenčnosti, vzpostavi pogoje za boljše poslovno sodelovanje med deležniki vzdolž verige preskrbe s hrano.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejetje zakona bo imelo posledice za upravičence za prejem donirane hrane.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Predstavitev sprejetega zakona ciljnim skupinam (seminarji, delavnice) in širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).

Ciljne skupine bodo o sprejetju zakona obveščene neposredno prek njihovih predstavnikov, javnost pa prek spletne strani ministrstva in z obvestili medijem.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (http://www.mkgp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/browse/3/article/12981/7892/) in na spletni strani E-demokracija od 7. 10. 2015. Predlog zakona je bil ponovno posredovan nevladnim organizacijam 9. 8. 2016. Pripombe zainteresirane javnosti so se sprejemale in obravnavale do vključno 1. 2. 2017. Na podlagi prejetih pripomb zainteresirane javnosti je prav tako potekalo več usklajevalnih sestankov. Glede nekaterih določb so bila podana dodatna pojasnila. Pripombe so bile v največji možni meri upoštevane. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu je obravnaval tudi Svet za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije, ki je posvetovalno telo ministra.

V postopku usklajevanja predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu so sodelovali Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije, Čebelarska zveza Slovenije in Trgovinska zbornica Slovenije.

Upoštevane niso bile manjše pripombe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije glede širitve vpisa v register kmetijskih gospodarstev za sorodstveno razmerje (tretje koleno) in glede opredelitve omejitve vlaganja zahtevkov. Prav tako ni bil upoštevan predlog Čebelarske zveze Slovenije, da se morajo v javnem razpisu določiti obvezne priloge.

8 Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- mag. Dejan Židan, minister,
- mag. Tanja Strniša, državna sekretarka,
- mag. Marjan Podgoršek, državni sekretar,
- Tadeja Kvas Majer, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,
- mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo,
- dr. Janez Posedi, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- mag. Gvido Mravljak, vodja Službe za pravne zadeve,
- Marta Hrustel Majcen, vodja Službe za učinkovito delovanje javnih služb.

1. člen

~~Uredba o kmetijstvu~~ (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15)
se 1. člen spremeni tako, da se glasi:

»1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje kmetijske politike, načrtovanje razvoja kmetijstva in podeželja, ukrepe kmetijske politike, prilagajanje podnebnim spremembam in blaženjem posledic podnebnih sprememb, informiranje javnosti o kmetijski politiki, promet s kmetijskimi pridelki in živil, verigo preskrbe s hrano, varnost živil neživalskega izvora v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, kakovost živil v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, varnost in kakovost živil v gostinski dejavnosti, institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano na delu, označevanje kmetijskih pridelkov in živil, varstvo potrošnikov v delu, ki se nanaša na živila in kmetijske storitve, doniranje hrane, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, javne službe v kmetijstvu, zbirke podatkov in informiranje na področju kmetijstva, postopke in organe za izvedbo tega zakona, raziskovalno delo, izobraževanje in razvojno-strokovne naloge ter inšpekcijski nadzor.

(2) Ta zakon ureja izvajanje:

1. Uredbe Sveta (EGS) št. 2219/89 z dne 18. julija 1989 o posebnih pogojih za izvoz živil in krme po jedrski nesreči ali kakršnikoli drugi radiološki nevarnosti (UL L št. 211 z dne 22. 7. 1989, str. 4);
2. Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminate v hrani (UL L št. 37 z dne 13. 2. 1993, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - četrti del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
3. Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 v zvezi z novimi živil in novimi živilskimi sestavinami (UL L št. 43 z dne 14. 2. 1997, str. 1), razveljavljene z Uredbo (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
4. Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L št. 204 z dne 11. 8. 2000, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2016, str. 1);
5. Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe

- Sveta 2009/470/ES (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 178/2002/ES);
6. Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmih (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852 (UL L št. 327 z dne 11. 4. 2015, str. 1);
 7. Uredbe (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ter o spremembi Direktive 2001/18/ES (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 24), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1);
 8. Uredbe (ES) št. 2065/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. novembra 2003 o aromah dima, ki se uporabljajo ali so namenjene uporabi v ali na živilih (UL L št. 309 z dne 26. 11. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Četrti del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
 9. Uredbe Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2004, str. 8), razveljavljene z Uredbo (EU) št. 2016/429 z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) (UL L št. 84 z dne 31. 3. 2016, str. 1);
 10. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditve regulativnemu postopku s pregledom - Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 852/2004/ES);
 11. Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmih in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L št. 165 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 1);
 12. Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmih rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L št. 70 z dne 16. 3. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1902 z dne 27. oktobra 2016 o spremembi

- prilog II in III k Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 glede mejnih vrednosti ostankov za acetamiprid, ametoktradin, azoksistrobin, ciflutrin, difluorocetno kislino, dimetomorf, fenpirazamin, flonikamid, fluazinam, fludioksonil, flupiradifuron, flutriafol, fluksapiroksad, metkonazol, prokvinazid, protiokonazol, piriproksifen, spirodiklofen in trifloksistrobin v ali na nekaterih (UL L št. 298 z dne 4. 11. 2016, str. 1);
13. Uredbe (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 9), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1047/2012 z dne 8. novembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1924/2006 glede seznama prehranskih trditev (UL L št. 310 z dne 9. 11. 2012, str. 36);
 14. Uredbe (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2015/403 z dne 11. marca 2015 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta glede vrste Ephedra in johimbe (*Pausinystalia yohimbe* (K. Schum) Pierre ex Beille) (UL L št. 67 z dne 12. 3. 2015, str. 4);
 15. Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L št. 189 z dne 20. 7. 2007, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);
 16. Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L št. 39 z dne 13. 2. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1067 z dne 1. julija 2016 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač (UL L št. 178 z dne 2. 7. 2016, str. 1);
 17. Uredbe Sveta (ES) št. 733/2008 z dne 15. julija 2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 201 z dne 30. 7. 2008, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 1048/2009 z dne 23. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 733/2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 290 z dne 6. 11. 2009, str. 4);
 18. Uredbe (ES) št. 1331/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o vzpostavitvi skupnega postopka odobritve za aditive za živila, encime za živila in arome za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 1);
 19. Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES, Direktive Sveta 2001/112/ES in Uredbe (ES) št. 258/97 (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 7), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852 (UL L št. 372 z dne 11. 11. 2015, str. 1);
 20. Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1776 z dne 6. oktobra 2016 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES)

- št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe sukraloze (E 955) kot ojačevalca arome v žvečilnih gumijih z dodanimi sladkorji ali poliolii (UL L št. 272 z dne 7. 10. 2016, str. 2);
21. Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aromah in nekaterih sestavinah živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih ter spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91, uredb (ES) št. 2232/96 in (ES) št. 110/2008 ter Direktive 2000/13/ES (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 34), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 2016/1224 z dne 28. julija 2016 o spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe nekaterih aromatičnih snovi iz skupine, povezane s strukturo α , β -nenasičenosti (UL L št. 204 z dne 29. 7. 2016, str. 7);
 22. Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 328 z dne 15. 12. 2009, str. 27), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 1318/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 340 z dne 17. 12. 2013, str. 1);
 23. Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1169/2011/EU);
 24. Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 343 z dne 14. 12. 2012, str. 1), zadnjič popravljene s popravkom Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L št. 55 z dne 27. 2. 2013, str. 27);
 25. Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 320), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2016/2135 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013 glede nekaterih določb o finančnem upravljanju za nekatere države članice, ki imajo ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L št. 338 z dne 13. 12. 2016, str. 34);
 26. Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/142 z dne 2. decembra 2015 o spremembi Priloge I k Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter Priloge III k Uredbi (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 28 z dne 4. 2. 2016, str. 8);

27. Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 549), zadnjič dopolnjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2016/1237 z dne 18. maja 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za uporabo sistema uvoznih in izvoznih dovoljenj, dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil o sprostitev in zasegu varščin, položenih za takšna dovoljenja, spremembi uredb Komisije (ES) št. 2535/2001, (ES) št. 1342/2003, (ES) št. 2336/2003, (ES) št. 951/2006, (ES) št. 341/2007 in (ES) št. 382/2008 ter razveljavitvi uredb Komisije (ES) št. 2390/98, (ES) št. 1345/2005, (ES) št. 376/2008 in (ES) št. 507/2008 (UL L št. 206 z dne 30. 7. 2016, str. 1);
28. Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo komisije (EU) 2016/1616 z dne 8. septembra 2016 o odstopanju od Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede morebitne revizije ukrepov prostovoljne vezane podpore v sektorju mleka in mlečnih izdelkov za leto zahtevka 2017 (UL L št. 242 z dne 9. 9. 2016, str. 19);
29. Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), zadnjič dopolnjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2017/40 z dne 3. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pomočjo Unije pri oskrbi izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami in mlekom ter o spremembi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 907/2014 (UL L št. 5 z dne 10. 1. 2017, str. 11);
30. Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9);
31. Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L št. 352, z dne 24. 12. 2013, str. 1);
32. Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 193 z dne 1. 7. 2014, str. 1);
33. Uredbe (EU) št. 1144/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo, ki se izvajajo na notranjem trgu in v tretjih državah, ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3/2008 (UL L št. 317 z dne 4. 11. 2014, str. 56);
34. Uredbe (EU) 2015/2283 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o novih živilih, spremembi Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Komisije (ES) št. 1852/2001 (UL L št. 327 z dne 11. 12. 2015, str. 1);
35. Uredbe (EU) št. 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali (UL L št. 84 z dne 31.3.2016, str. 1).

(3) Ta zakon vsebinsko prenaša:

- Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o

podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28.3.2014, str. 1).

(4) Ta zakon ureja izvajanje:

- Sklepa št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o pravilih za obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvom, ter informacijah o ukrepih v zvezi s temi dejavnostmi (UL L št. 165, z dne 18.6.2013, stran 80), zadnjič spremenjenega s Sklepom Sveta (EU) št. 2016/374 z dne 14. marca 2016 o spremembi Sklepa št. 529/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta, da se vključijo referenčne ravni za gospodarjenje z gozdovi, minimalne vrednosti za opredelitev gozdov in izhodiščno leto emisij za Republiko Hrvaško (UL L št. 70 z dne 16. 3. 2016, str. 20);
- Smernic Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje od 2014 do 2020 (UL C št. 204 z dne 1. 7. 2014, str. 1).«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo naslednje:

1. kmetijska dejavnost je gospodarska panoga, ki obsega pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo ter storitve za rastlinsko pridelavo oziroma živinorejo, razen veterinarskih storitev, in dejavnosti, ki so v predpisih, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti, navedene pod »01.1 Pridelovanje netrajnih rastlin«, »01.2 Gojenje trajnih nasadov«, »01.3 Razmnoževanje rastlin«, »01.4 Živinoreja«, »01.5 Mešano kmetijstvo« in »01.6 Storitve za kmetijsko proizvodnjo in priprava pridelkov«;

2. kmetijsko gospodarstvo je organizacijsko in poslovno zaokrožena gospodarska celota, ki obsega eno ali več proizvodnih enot, se ukvarja s kmetijsko ali kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, ima enotno vodstvo, naslov ali sedež, ime ali firmo in je organizirano v eni izmed naslednjih oblik:

a) pravna oseba,

b) samostojna podjetnica posameznica ali samostojni podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik),

c) fizična oseba, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji in je vpisana v Centralni register prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: CRP),

č) kmetija, ki ni pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, pri čemer se za kmetijo šteje tudi čebelarka ali čebelar, ki ni samostojni podjetnik posameznik,

d) agrarna skupnost,

e) pašna skupnost;

3. nosilec ali nosilka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: nosilec) je pravna oseba, fizična oseba, agrarna skupnost ali pašna skupnost, ki je odgovorna za izvajanje kmetijske dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu, ima pravico za kmetijsko gospodarstvo vlagati vloge iz naslova ukrepov kmetijske politike in je dolžna posredovati podatke v evidence z delovnega področja ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);

4. hrana ali živilo je hrana v skladu z 2. členom Uredbe 178/2002/ES;

5. kmetijski pridelki so živalski in rastlinski pridelki;

6. skupni pašnik predstavljajo geografsko zaokrožena zemljišča, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali, ki so namenjeni paši živali ter so v skupnem upravljanju agrarne skupnosti ali pašne skupnosti;

7. planina je zemljišče v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu z naslednjimi značilnostmi:
a) geografsko zaokrožena zemljišča, porasla s travo, vključno z morebitnimi gospodarskimi objekti ter objekti in napravami za oskrbo ljudi in živali v upravljanju agrarne, pašne skupnosti, pravne ali fizične osebe,
b) na zemljiščih je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja in
c) najnižja točka zemljišča je na nadmorski višini 750 metrov ali nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno iz geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov.«

3. člen

V tretjem odstavku 5. člena se besedilo »registrirani istospolni skupnosti« nadomesti z besedilom »partnerski zvezi ali neregistrirani partnerski zvezi«.

V četrtem odstavku se za prvim stavkom doda besedilo »Kot namestnik se ne more vpisati oseba, ki je v RKG že vpisana kot nosilec drugega kmetijskega gospodarstva kot samostojni podjetnik posameznik.«.

V šestem odstavku se besedilo »ali fizična oseba« nadomesti z besedilom »fizična oseba, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa je vpisana v CRP, agrarna skupnost ali pašna skupnost«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Posamezna pravna oseba, fizična oseba ali samostojni podjetnik posameznik, agrarna ali pašna skupnost je lahko nosilec samo enega kmetijskega gospodarstva.«.

4. člen

Za 5. členom se doda nov 5.a člen, ki se glasi:

»5.a člen
(pašne skupnosti)

(1) Pašna skupnost je skupnost fizičnih oziroma pravnih oseb, ki se povezujejo z namenom izvajanja paše živali, ki so v lasti članov pašne skupnosti na skupnem pašniku oziroma planini.

(2) Ne glede na 1. točko 3. člena tega zakona se prva faza predelave mleka živine na paši na planinah ali skupnih pašnikih, katerih najnižja točka je na nadmorski višini najmanj 750 metrov in kjer je nosilec kmetijskega gospodarstva pašna skupnost, v obdobju paše živine od začetka junija do konca septembra in prodaja teh izdelkov na kraju proizvodnje štejeta za kmetijsko dejavnost.

(3) Pašna skupnost se ustanovi na podlagi pogodbe, v kateri se uredijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti članov pašne skupnosti v zvezi s skupnim pašnikom oziroma planino, določijo se zemljiške parcele skupnega pašnika oziroma planine, predsednik in namestnik predsednika pašne skupnosti ter pravila za vključitev novih članov oziroma zagotavljanje pravice do paše drugim pašnim interesentom.

(4) Pašna skupnost se mora vpisati v register pašnih skupnosti iz 162.b člena tega zakona in mora imeti odprt svoj transakcijski račun. Vlogi za vpis se priloži pogodba o ustanovitvi pašne skupnosti s podatki o imenu pašne skupnosti, zemljiških parcelah skupnega pašnika oziroma planine, predsedniku, namestniku in članih pašne skupnosti ter transakcijski račun pašne skupnosti.

(5) Ne glede na določbe zakona, ki ureja osebno dopolnilno delo, lahko v obdobju paše živine od začetka junija do konca septembra opravlja delo na planini ali skupnem pašniku po pooblastilu predsednika pašne skupnosti tudi pastir kot osebno dopolnilno delo.

(6) Vrednotnico v primeru iz prejšnjega odstavka kupi predsednik pašne skupnosti.«.

5. člen

6. in 7. člen se črtata.

6. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen (upravičenci)

(1) Upravičenci za ukrepe kmetijske politike so kmetijska gospodarstva, fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe ter skupine pravnih oziroma fizičnih oseb na ozemlju Republike Slovenije, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost, ter izpolnjujejo predpisane pogoje. Pri kmetijah je upravičenec nosilec, razen če je določeno drugače. Upravičenci so tudi občine na ozemlju Republike Slovenije, ki izvajajo dejavnosti na področju kmetijstva oziroma razvoja podeželja.

(2) Zahtevek iz naslova ukrepov kmetijske politike vlaga nosilec, razen če je določeno drugače.

(3) Upravičenec odgovarja za osebe, ki po njegovem naročilu v zvezi z ukrepi kmetijske politike izvajajo dela in storitve, kot da bi jih opravil sam.

(4) Pri kmetiji ob spremembi nosilca vse pravice, obveznosti in sankcije, ki so nastale do trenutka spremembe nosilca v RKG in se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, po tem zakonu preidejo na novega nosilca.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek je v primeru obveznosti vračila sredstev sredstva zavezan vrniti nosilec, na katerega se odločba glasi.

(6) Upravičenci, ki so pridobili sredstva, morajo dokumentacijo, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev, hraniti še pet let od dneva pridobitve sredstev, razen če predpisi, ki urejajo ukrepe kmetijske politike, določajo drugače.«.

7. člen

Za 18. členom se dodajo novi 18.a, 18.b in 18.c člen, ki se glasijo:

»18.a člen (strokovna komisija)

(1) Če je za odločanje o posameznih ukrepih kmetijske politike potrebno strokovno znanje, se lahko imenuje strokovna komisija, ki poda neobvezno in obrazloženo strokovno mnenje.

(2) Minister predpiše sestavo, pogoje za imenovanje, naloge strokovne komisije, način obvladovanja nasprotij interesov, način delovanja komisije, njeno financiranje in druga podrobnejša vprašanja za posamezno strokovno komisijo iz prejšnjega odstavka.

(3) Člane strokovne komisije iz tega člena imenuje s sklepom predstojnik organa, pred katerim se vodi upravni postopek.

18.b člen (katalog stroškov)

(1) Vrste stroškov in njihove vrednosti na enoto, na osnovi katerih se izračuna upravičeni

znesek podpore v okviru izvajanja ukrepov programa razvoja podeželja, se podrobneje opredelijo s katalogom stroškov.

(2) Način določitve stroškov za vrste stroškov, ki niso vključene v katalog stroškov iz prejšnjega odstavka, se določi v predpisih iz 10. in 12. člena tega zakona.

(3) Katalog stroškov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

18.c člen

(obveščanje javnosti o podpori iz programa razvoja podeželja)

(1) Upravičenci do sredstev iz programa razvoja podeželja so odgovorni za obveščanje javnosti o podprtih aktivnostih iz programa razvoja podeželja. Obveščanje javnosti se izvaja kot označevanje vira financiranja.

(2) Način obveščanja javnosti iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister.«.

8. člen

Za 25. členom se doda nov 25.a člen, ki se glasi:

»25.a člen

(izvajanje finančnih instrumentov)

Za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja, kjer se zagotavljajo povratna sredstva v obliki finančnih instrumentov, se sredstva dodelijo v skladu s postopkom na podlagi zakona, ki ureja javne finance, in v skladu s predpisi Unije, ki urejajo pravila izvajanja finančnih instrumentov.«.

9. člen

Za 28. členom se dodata novo šesto podpoglavje in nov 28.a člen, ki se glasita:

»6. Prilagajanje podnebnim spremembam in blaženje posledic podnebnih sprememb

28.a člen

(emisije in odvzemi toplogrednih plinov v kmetijstvu)

(1) Ministrstvo je pristojno za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno emisij in odvzemov toplogrednih plinov, za pripravo in obračunavanje teh podatkov ter pripravo poročila oziroma informacije za potrebe izvajanja predpisov Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo.

(3) Nosilec javnega pooblastila je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki sama ali skupaj z drugo pravno osebo ali samostojnim podjetnikom posameznikom, s katerim ima sklenjeno pogodbo o izvajanju del, izpolnjuje pogoje glede števila in izobrazbe zaposlenih ter ustrezne tehnične opremljenosti, ni v postopku prenehanja, prisilne poravnave, stečaja, prepovedi delovanja, sodne likvidacije, izbrisa iz registra ter ima poravnane vse davke, prispevke in druge dajatve, določene s predpisi.

(4) Merila za izbor nosilca javnega pooblastila na javnem razpisu so reference in delovne izkušnje s področja rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje. Podrobnejša merila se določijo v javnem razpisu. Javno pooblastilo se podeli nosilcu javnega pooblastila, ki na javnem razpisu doseže najvišje število točk na podlagi meril. Javno pooblastilo podeli minister z odločbo v upravnem postopku za obdobje petih let. Medsebojna razmerja med nosilcem javnega pooblastila in ministrstvom se uredijo s pogodbo.

(5) Podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila, in način oblikovanja cene storitev, predpiše minister.

(6) Nadzor, razen inšpekcijskega nadzora nad nosilcem javnega pooblastila, izvaja ministrstvo.

(7) Javno pooblastilo preneha sporazumno ali če nosilec javnega pooblastila preneha izpolnjevati pogoje, določene s tem zakonom ali predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ali predpisi Unije, če krši pogodbo ali če ravna v nasprotju z navedenimi predpisi, kar ugotovi ministrstvo z odločbo v upravnem postopku.«.

10. člen

Za novim 28.a členom se dodajo novo III.a poglavje in novi 28.b, 28.c in 28.č člen, ki se glasijo:

»III.a INFORMIRANJE JAVNOSTI O KMETIJSTVU IN KMETIJSKI POLITIKI

28.b člen

(informiranje javnosti o kmetijski politiki)

(1) Za izboljšanje informiranosti javnosti o kmetijski politiki ministrstvo izvaja dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije zlasti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja s poudarkom na posebnih lastnostih kmetijskih pridelkov oziroma živil, shemah kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil, varnosti in kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil, verigi preskrbe s hrano, združevanju proizvajalcev, dopolnilnih dejavnostih na kmetijah in povečevanju konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva.

(2) Dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije iz prejšnjega odstavka vključujejo zlasti:

- širjenje informacij in znanj z izobraževanjem, informiranjem in oglaševanjem prek različnih tržno-komunikacijskih orodij in kanalov;
- organiziranje izobraževalnih in promocijskih dogodkov, pokušanj, razstav, prodajnih obiskov in podobnih dogodkov v zvezi z odnosi z javnostmi ter udeležbo na sejmih;
- raziskovanje trga, statistične analize in ocenjevanje učinkovitosti dejavnosti informiranja in promocije.

(3) Ministrstvo izvaja dejavnosti informiranja, oglaševanja in promocije na podlagi predpisov, ki urejajo javna naročila, in predpisov, ki urejajo državne pomoči.

28.c člen

(projekti informiranja javnosti)

(1) Ministrstvo lahko sofinancira projekte, ki prispevajo k informiranju javnosti, oglaševanju in promociji na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, s posebnim poudarkom na posebnih lastnostih kmetijskih pridelkov oziroma živil, shemah kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil, varnosti in kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil, verigi preskrbe s hrano, združevanju proizvajalcev, dopolnilnih dejavnostih na kmetijah in povečevanju konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva.

(2) Vlada podrobneje določi upravičence, merila in višino sredstev za projekte iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo izvaja javne razpise v skladu s predpisi, ki urejajo postopke za izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

28.č člen

(subvencioniranje nabave kmetijskih pridelkov in živil ter izvedbe izobraževanj za namen informiranja javnosti)

(1) Za informiranje javnosti o kmetijskih pridelkih in živilih lahko ministrstvo pravnim osebam s področja dejavnosti vzgoje in izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva in invalidskega varstva subvencionira nabavo kmetijskih pridelkov in živil oziroma izobraževanje s področja kmetijskih pridelkov in živil.

(2) Minister podrobneje določi upravičence, ukrepe, pogoje glede kmetijskih pridelkov in živil in izvedbe izobraževanj, način izvedbe subvencioniranja ter višino sredstev za dejavnosti iz prejšnjega odstavka.«.

11. člen

V prvem odstavku 30. člena se za besedo »vloge« doda besedilo »ali deli vlog«.

12. člen

Za 41. členom se doda nov 41.a člen, ki se glasi:

»41.a člen
(neizpolnitev ali kršitev obveznosti)

(1) Če stranka predloži lažne podatke ali če podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ne razkrije, pristojni organ vlogo ali zahtevek zavrne.

(2) Če stranka stori kršitev, zaradi katere je onemogočeno doseganje ciljev ukrepa, kot na primer uporaba sredstev v nasprotju z namenom, za katerega so bila dodeljena in, razen v primeru višje sile, nedokončanje projekta, se stranki izda odločba, s katero se zahteva vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračunajo zakonite zamudne obresti.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena se stranka izključi iz prejemanja podpore v okviru istega ukrepa, podukrepa ali operacije za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto v skladu s predpisi, ki urejajo skupno kmetijsko politiko.

(4) Neizpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz pravice do sredstev, se sankcionira v skladu s podzakonskim predpisom iz 10. člena tega zakona.«.

13. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen
(posebni primeri odprave odločbe prve stopnje)

(1) Kadar je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema in je v njej nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali napačno uporabljen materialni predpis, agencija v enem letu po vročitvi odločbe stranki odločbo odpravi in izda novo odločbo. Kot datum izdaje nove odločbe se šteje datum na odločbi.

(2) Kadar pristojni organ na podlagi dokončnega poročila ali drugega končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ugotovi, da so bila sredstva dodeljena ali izplačana v nasprotju s predpisi ali predpisi niso bili v celoti pravilno uporabljeni, pristojni organ svojo odločbo v roku petih let od dokončnosti odločbe odpravi in jo nadomesti z novo odločbo.

(3) Kadar pristojni organ ugotovi, da je v odločbi ugotovljeno dejansko stanje nepravilno ali nepopolno ugotovljeno, ker je stranka predložila lažne podatke ali ker stranka podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ni razkrila, svojo odločbo v petih letih od dokončnosti odločbe odpravi in jo nadomesti z novo odločbo.

(4) Pristojni organ v odločbi iz prejšnjega odstavka odloči tudi, da se stranka izključi iz

prejemanja podpore v okviru istega ukrepa, podukrepa ali operacije za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto, če to zahtevajo predpisi, ki urejajo skupno kmetijsko politiko.

(5) Pristojni organ v odločbi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena zahteva tudi vračilo izplačanih sredstev in določi rok vračila izplačanih sredstev. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračunajo zakonite zamudne obresti.

(6) Zoper novo odločbo po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena je dovoljena pritožba, razen v primerih, ko v skladu z določbami tega zakona zoper odpravljeno odločitev agencije pritožba ni dovoljena.«.

14. člen

Prvi odstavek 45. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Postopek, ki je končan z odločbo, zoper katero v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva, se poleg razlogov iz zakona, ki ureja splošni upravni postopek, obnovi tudi, če:

1. odločba temelji na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena;
2. če za obnovo postopka pristojni organ na podlagi pravnomočne odločbe drugega pristojnega organa izve za nova dejstva, ki bi lahko sama zase ali v zvezi z že ugotovljenimi dejstvi pripeljala do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva upoštevana v prejšnjem postopku.«.

V drugem odstavku se beseda »primeru« nadomesti z besedo »primerih«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Pristojni organ lahko začne postopek obnove po uradni dolžnosti iz vseh obnovitvenih razlogov v petih mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena od dneva, ko je odločba postala pravnomočna, v primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena pa od dneva, ko je pristojni organ izvedel za pravnomočno odločbo drugega pristojnega organa.«.

15. člen

51. člen se spremeni tako, da se glasi:

»51. člen
(oblike javnih razpisov)

(1) V predpisu iz 10. člena tega zakona se določi vrsta javnega razpisa:

- odprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo po vrstnem redu oddaje vlog;
- delno odprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo v določenih časovnih obdobjih, ki se določijo v javnem razpisu, ali
- zaprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo sočasno.

(2) Vloga za posamezni javni razpis se odobri:

- v odprtih javnih razpisih: po vrstnem redu prejema popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisane pogoje in dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor, če so le ta določena, do porabe sredstev;
- v delno odprtih javnih razpisih: na podlagi prejema popolnih vlog v posameznem časovnem obdobju, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor in so razvrščene po vrstnem redu od najvišje do najnižje točkovane vloge, za katero so razpisana sredstva v celoti še na voljo;
- v zaprtih javnih razpisih: na podlagi popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, dosežejo minimalni prag točk pri merilih za izbor po vrstnem redu od najvišje do najnižje točkovane vloge, za katero so razpisana sredstva v celoti še na voljo.

(3) Ne glede na določbe tretje alineje prejšnjega odstavka se v podzakonskem predpisu iz 10. člena tega zakona lahko pri zaprtih javnih razpisih, s katerimi se ne dodeljujejo sredstva Unije, določi, da se sredstva razdelijo proporcionalno glede na delež doseženih točk od skupnega števila točk, glede na razpisana sredstva in glede na skupno vrednost zaprošenih sredstev.«.

16. člen

52. člen se spremeni tako, da se glasi:

»52. člen
(vloge)

(1) Pri odprtem javnem razpisu se upošteva dopolnitev vloge, ne da bi bila stranka pozvana, do zaprtja javnega razpisa, objavljenega na spletni strani ministrstva. Šteje se, da je bila vloga vložena takrat, ko je bila dopolnjena.

(2) Pri delno odprtem javnem razpisu se vloge obravnavajo v okviru tistega časovnega obdobja, ko so popolne. Upoštevajo se vsebinske spremembe vloge, ki so poslane do zaključka časovnega obdobja, v katerem je prispela popolna vloga.

(3) Pri zaprtem javnem razpisu se upoštevajo vsebinske spremembe vlog, ki so, ne da bi bila stranka pozvana, poslane do zaprtja javnega razpisa.

(4) Vloga, pri kateri se pojavi sum na nepravilnost, kot to določajo predpisi Unije, ki urejajo zaščito finančnih interesov Unije, se ne obravnava sočasno z ostalimi vlogami ali po vrstnem redu oddaje vlog, sredstva, zaprosena s to vlogo, pa se štejejo za porabljena na tem javnem razpisu. Če se sum izkaže za neutemeljen, se vloga odobri, če so izpolnjeni pogoji iz 53. člena tega zakona. Pristojni organ sum na nepravilnosti preveri najpozneje v enem letu od vložitve popolne vloge.

(5) Uradna oseba o razlogih za ugotovitev suma iz prejšnjega odstavka napiše uradni zaznamek z utemeljitvijo. O obravnavi vloge po prejšnjem odstavku se stranka obvesti z obvestilom.

(6) Stranka nima pravice do vpogleda v dokumente, ki so v zvezi s postopkom razjasnjevanja utemeljenosti suma iz četrtega odstavka tega člena, če bi njihovo razkritje stranki resno oslabilo postopek razčiščevanja tega suma.

(7) S predpisom iz 10. in 12. člena tega zakona se lahko določijo obvezne priloge, brez katerih se vloga zavrže brez pozivanja na dopolnitev in podrobnejši postopki za obravnavo vlog.«.

17. člen

V 54. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti iz prvega odstavka iz tega člena lahko stranka vложи največ dvakrat pred potekom roka za vložitev zadnjega zahtevka za izplačilo sredstev določenega v odločbi o pravici do sredstev.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

18. člen

57. člen se črta.

19. člen

Na koncu prvega odstavka 61.a člena se za besedo »RKG« doda besedilo »in druge osebe, ki

opravljajo delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena zaposleni na kmetiji in osebe, ki opravljajo delo na kmetiji na način in pod pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja, ne smejo na kmetiji prodajati istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, če so hkrati tudi osebe iz prve ali tretje alineje prejšnjega odstavka.«.

20. člen

65. člen se spremeni tako, da se glasi:

»65. člen
(varstvo interesov potrošnikov)

(1) Fizične in pravne osebe, ki dajejo v promet kmetijske pridelke in živila, morajo zagotavljati izpolnjevanje pogojev iz tega zakona in predpisov Unije, ki urejajo splošna načela in zahteve živilske zakonodaje v delu, ki se nanaša na varstvo interesov potrošnikov, predpisov Unije, ki urejajo zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom, ter predpisov Unije, ki urejajo sledljivost in označevanje gensko spremenjenih organizmov (v nadaljnjem besedilu: GSO) ter določajo meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v pridelkih in živilih.

(2) Uprava izvaja uradni nadzor nad izpolnjevanjem pogojev iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi Unije, ki urejajo uradni nadzor.

(3) Podrobnejše pogoje glede varnosti in kakovosti kmetijskih pridelkov in živil iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

(4) Podrobnejše pogoje glede zagotavljanja informacij o živilih iz prvega odstavka tega člena predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino.«.

21. člen

66. člen se spremeni tako, da se glasi:

»66. člen
(prepoved zavajanja)

(1) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje kmetijskih pridelkov in živil ter storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, ne sme besedno, slikovno ali kako drugače zavajati potrošnika glede resničnosti navedb.

(2) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje kmetijskih pridelkov in živil se šteje za zavajajoče, če je v nasprotju s predpisom Unije, ki ureja zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom.

(3) Označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, se šteje kot zavajajoče, če na kakršen koli način zavaja potrošnika ali bi ga utegnilo zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivalo na njegove odločitve glede uporabe storitev. Kot zavajajoča se šteje tudi uporaba besed oziroma besednih zvez, ki se nanašajo na kmetijsko dejavnost in uporabljajo pri označevanju, oglaševanju oziroma trženju storitev iz nekmetijske dejavnosti.

(4) Za oglaševanje oziroma trženje kmetijskih pridelkov in živil na ozemlju Republike Slovenije mora biti določena odgovorna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji.«.

22. člen

70.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»70.a člen
(izbrana kakovost)

- (1) Kmetijski pridelek ali živilo izbrane kakovosti je kmetijski pridelek ali živilo s posebnimi lastnostmi.
- (2) Posebne lastnosti iz prejšnjega odstavka se nanašajo na pridelavo, predelavo ali kakovost osnovnih surovin in temeljijo na objektivnih, merljivih in drugih merilih, zlasti na sestavo kmetijskega pridelka ali živila, na način pridelave, kakovost surovin, dobrobit živali, zdravstveno varstvo živali, prehrano živali, dolžino prevozne poti, hitrost predelave surovin, obdelavo pri skladiščenju in prevozu ter na poreklo osnovne surovine.
- (3) Posebne lastnosti in poreklo osnovne surovine iz prejšnjega odstavka se opišejo v specifikaciji, ki se priloži vlogi za priznanje označbe »izbrana kakovost«.
- (4) Poreklo osnovne surovine pomeni, da je jasno določeno:
 - kje se izvajata pridelava in predelava za kmetijske pridelke oziroma živila rastlinskega izvora oziroma
 - kje se izvajata reja in predelava za kmetijske pridelke oziroma živila živalskega izvora.
- (5) Specifikacija za kmetijski pridelek ali živilo lahko poleg postopkov za pridelavo in predelavo vsebuje tudi zahteve, ki se nanašajo na pripravo za trg, skladiščenje, prodajo posredniku oziroma končnemu potrošniku oziroma druge zahteve pri trženju.
- (6) Pravne in fizične osebe morajo biti vključene v postopek ugotavljanja skladnosti kmetijskih pridelkov ali živil iz 90. člena tega zakona za tiste postopke oziroma zahteve iz prejšnjega odstavka, ki jih izvajajo.
- (7) Pravne osebe in fizične osebe, ki pridobijo pravico do uporabe označbe »izbrana kakovost« za kmetijski pridelek oziroma živilo, s tem pridobijo tudi pravico do uporabe zaščitnega znaka »izbrana kakovost« za ta kmetijski pridelek ali živilo.
- (8) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z zaščitnim znakom »izbrana kakovost«, če izpolnjuje pogoje iz tega zakona,
- (9) Postopek priznanja označbe »izbrana kakovost« in grafično podobo zaščitnega znaka »izbrana kakovost« predpiše minister.«.

23. člen

Za črtanim 89. členom se dodajo novo VII.a poglavje in nova 89.a in 89.b člen, ki se glasijo:

»VII.a DONIRANJE HRANE

89.a člen
(doniranje hrane)

- (1) Doniranje hrane je brezplačno razdeljevanje hrane, ki izpolnjuje vse predpisane zahteve glede varnosti hrane, v skladu z Uredbo 178/2002/ES.
- (2) Donatorji hrane so pravne in fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane v verigi preskrbe s hrano in v svojem poslovnem procesu hrano darujejo posrednikom pri razdeljevanju donirane hrane za humanitarne namene.
- (3) Posredniki pri razdeljevanju donirane hrane so humanitarne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, ter javni zavodi s področja socialnih in varstvenih

storitev, ki razdeljujejo donirano hrano upravičencem iz petega odstavka tega člena.

(4) Donatorji hrane in posredniki pri razdeljevanju donirane hrane so nosilci živilske dejavnosti v skladu z Uredbo 178/2002/ES, ki so odgovorni za varnost hrane, nadzor nad njo v skladu z Uredbo 178/2002/ES in izpolnjevanje splošnih pogojev o higieni hrane iz Uredbe 852/2004/ES ter so vpisani v register obratov iz 152.a člena tega zakona.

(5) Upravičenci za prejem donirane hrane so:

- upravičenci do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varstvo,
- prejemniki denarnih podpor in socialnih storitev v skladu s predpisi lokalnih skupnosti o sofinanciranju humanitarnih organizacij oziroma
- osebe, za katere posrednik z veliko verjetnostjo oceni, da so potrebne pomoči.

89.b člen

(tehnična oprema za doniranje hrane)

(1) Ministrstvo za spodbujanje doniranja hrane posrednikom lahko sofinancira nakup tehnične opreme za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega člena.

(2) Ministrstvo izvaja javne razpise za sofinanciranje iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisi, ki urejajo postopke za izvrševanje proračuna Republike Slovenije.«.

24. člen

Četrty in peti odstavek 101. člena se črtata.

Na koncu šestega odstavka se doda naslednje besedilo:

»Če se letni dohodek ugotavlja kot dohodek, dosežen od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih pridelkov, v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, podatka o letnem dohodku ni treba sporočati. Ministrstvo pridobi od davčnega organa podatke o članih kmečkega gospodinjstva, ki so pri davčnem organu priglasili obravnavo dohodka iz malega obsega prve stopnje predelave kot dohodka v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo.«

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Upravna enota po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega inšpektorja z odločbo razveljavi dovoljenje, če niso več izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona. Če upravna enota razveljavi dovoljenje za določeno vrsto dopolnilne dejavnosti na kmetiji zaradi neizpolnjevanja pogojev, se dovoljenje za isto vrsto dopolnilne dejavnosti na tej kmetiji ne sme izdati še eno leto od izdaje odločbe o razveljavitvi dovoljenja. Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji preneha veljati s smrtjo nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Član kmetije lahko to dopolnilno dejavnost opravlja do izdaje novega dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti, vendar ne dlje kot en mesec od smrti nosilca dopolnilne dejavnosti.«.

Osmi odstavek se črta.

25. člen

107. člen se spremeni tako, da se glasi:

»107. člen

(organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev)

(1) Organizacija proizvajalcev po tem zakonu je pravna oseba ali jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje proizvajalce kmetijskih pridelkov iz sektorja, določenega

s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(2) Člani organizacije proizvajalcev so lahko:

- proizvajalci kmetijskih pridelkov iz sektorja iz prejšnjega odstavka,
- pravne osebe, ki so registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki združujejo proizvajalce kmetijskih pridelkov iz prejšnje alineje, in
- osebe, ki niso proizvajalci kmetijskih pridelkov iz sektorja iz prejšnjega odstavka, če je to dovoljeno s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(3) Če je član organizacije proizvajalcev pravna oseba iz druge alineje prejšnjega odstavka, se za namen priznanja pri ugotavljanju pogojev glede članstva preverjajo pogoji, ki jih izpolnjujejo posamezni proizvajalci kmetijskih pridelkov, ki jih ta pravna oseba združuje.

(4) Če je organizacija proizvajalcev del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe.

(5) Organizaciji proizvajalcev se status prizna, če izpolnjuje pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena, pogoje glede števila članov, obsega oziroma vrednosti pridelave ter pogoje, ki so za posamezen sektor določeni v predpisih Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(6) O priznanju organizacije proizvajalcev na predlog stranke odloči minister. Če organizacija proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo status odvzame.

(7) Podrobnejše pogoje iz petega odstavka tega člena predpiše minister.

(8) Združenje organizacij proizvajalcev po tem zakonu je pravna oseba, registrirana v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki povezuje priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prvega odstavka tega člena.

(9) Ne glede na določbe iz prejšnjega odstavka je združenje organizacij proizvajalcev lahko jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe, če je to dovoljeno s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(10) Člani združenja organizacij proizvajalcev so lahko:

- priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prvega odstavka tega člena;
- osebe, ki niso priznane organizacije proizvajalcev iz sektorja iz prejšnjega odstavka, če je to dovoljeno s predpisi Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(11) Če je združenje organizacij proizvajalcev del pravne osebe, jo zastopa zakoniti zastopnik pravne osebe.

(12) Združenju organizacij proizvajalcev se status prizna, če izpolnjuje pogoje iz osmega, devetega in desetega odstavka tega člena, pogoje glede števila članov in pogoje, ki so za posamezen sektor določeni v predpisih Unije, ki urejajo skupno ureditev kmetijskih proizvodov.

(13) O priznanju združenja organizacij proizvajalcev na predlog stranke odloči minister. Če združenje organizacij proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, mu minister z odločbo status odvzame.

(14) Podrobnejše pogoje iz dvanajstega odstavka tega člena predpiše minister.«.

26. člen

107.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»107.a člen
(skupine proizvajalcev za skupno trženje)

(1) Skupina proizvajalcev za skupno trženje je po tem zakonu oblika združevanja kmetijskih gospodarstev oziroma drugih proizvajalcev v kmetijstvu, živilstvu oziroma gozdarstvu, ki je pravna oseba ali jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe, registrirane v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ki je namenjena povezovanju, ni vezana na pravila za sektorsko povezovanje organizacij proizvajalcev in katere cilj je prilagajati proizvodnjo in obseg proizvodnje zahtevam trga s skupnim trženjem blaga.

(2) O priznanju skupine proizvajalcev za skupno trženje na predlog stranke odloči minister. Če skupina proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo odvzame status skupine proizvajalcev za skupno trženje.

(3) Podrobnejše pogoje za priznavanje skupin proizvajalcev za skupno trženje predpiše minister.«.

27. člen

Za 107.a členom se doda nov 107.b člen, ki se glasi:

»107.b člen
(skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti)

(1) Skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti po tem zakonu je pravna oseba, ki povezuje proizvajalce kmetijskih pridelkov oziroma živil oziroma druge osebe, vključene v izvajanje shem kakovosti, s ciljem načrtovanja in usklajevanja proizvodnje s povpraševanjem, povečevanja konkurenčnosti, pospeševanja organiziranosti verige preskrbe s hrano in izvajanja promocije shem kakovosti.

(2) O priznanju skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti na predlog stranke odloči minister. Če skupina proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo odvzame status skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti.

(3) Podrobnejše pogoje za priznavanje skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti predpiše minister.«.

28. člen

115. člen se spremeni tako, da se glasi:

»115. člen
(izvajalci javnih služb)

Javne službe na področju kmetijstva lahko izvajajo javni zavodi, katerih ustanoviteljice so Republika Slovenija, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu KGZS) ali občina, lahko pa jih izvaja tudi KGZS ali pa se za njihovo izvajanje podeli koncesija v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.«.

29. člen

Za 115. členom se dodata nova 115.a in 115.b člen, ki se glasita:

»115.a člen
(izbira izvajalcev javne službe z javnim razpisom)

(1) Izvajalec javne službe na področju kmetijstva se izbere z javnim razpisom za obdobje največ sedmih let.

(2) O izbiri izvajalca javne službe odloči minister z odločbo.

(3) Z izvajalcem javne službe sklene minister pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja.

115.b člen
(neposredno imenovanje izvajalcev javnih služb)

- (1) Ne glede na določbe prejšnjega člena javni razpis ni potreben:
- za področja javnih služb kmetijskega svetovanja, ki jih opravlja KGZS z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je, in
 - za področja javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog genske banke ter za področje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, za katera so ustanovljeni javni zavodi.
- (2) Izvajalec javne službe iz prejšnjega odstavka mora izpolnjevati naslednje pogoje:
- njegovi strateški cilji so enaki ciljem javne službe;
 - pri opravljanju javne službe upošteva javni interes;
 - na trgu izvaja manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki je predmet javne službe.
- (3) Ministrstvo pozove izvajalce iz prvega odstavka tega člena k predložitvi vloge in pred imenovanjem poleg pogojev iz prejšnjega odstavka preveri tudi izpolnjevanje pogojev in usposobljenost za izvajanje javne službe iz 113., 114., 120. in 121. člena tega zakona.
- (4) Če so izpolnjeni pogoji iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister z odločbo imenuje izvajalca javne službe in z njim sklene pogodbo, s katero se uredijo medsebojna razmerja in financiranje v določenem obdobju.
- (5) Če izvajalec javne službe ne izpolnjuje več pogojev iz drugega in tretjega odstavka tega člena, minister določi rok, v katerem mora izvajalec izpolniti zahtevane pogoje. Če izvajalec teh pogojev še vedno ne izpolni, minister prekliče imenovanje. Minister prekliče imenovanje tudi v primerih hujših kršitev določb pogodbe iz prejšnjega odstavka ali goljufije.
- (6) Imenovanje lahko preneha tudi sporazumno, kadar s tem soglašata minister in izvajalec javne službe.«.

30. člen

V 117. členu se za drugim odstavkom doda tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Cene storitev javne službe so lahko nižje ali enake cenam primerljivih storitev na trgu.«.

31. člen

119. člen se spremeni tako, da se glasi:

»119. člen
(nadzor nad izvajanjem javne službe)

- (1) Strokovni nadzor nad vsebino izvajanja javne službe in nadzor nad izvajanjem programa ter nadzor nad porabo javnih sredstev pri izvajanju javne službe opravlja ministrstvo.
- (2) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem javne službe opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.
- (3) Ministrstvo nadzoruje delo izvajalca javne službe tako, da lahko zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela javne službe. Za izvedbo nadzora nad izvajalcem javne službe lahko minister imenuje komisijo.
- (4) Predstojnik izvajalca javne službe mora ministrstvu redno in tudi na njegovo posebno

zahtevo poročati o delu javne službe.

(5) Če je za opravljanje javne službe imenovan izvajalec v skladu s 115.b členom tega zakona, se javna služba izvaja v posebni notranji organizacijski enoti in:

- izvaja naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi, programom dela in finančnim načrtom, ki se sprejme v skladu z zakonom, ki ureja področje javnih financ,
- pripravi osnutek programa dela v skladu z izhodišči, ki mu jih posreduje ministrstvo,
- ministrstvu poroča o izvajanju programa in finančnega načrta ter drugih vprašanjih, ki se nanašajo na delo javne službe,
- sodeluje z ministrstvom in drugimi izvajalci javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela, če je to opredeljeno v programih dela oziroma jim je z obveznim navodilom ministra naloženo, da skupno opravijo določeno nalogo.«.

32. člen

122. člen se spremeni tako, da se glasi:

»122. člen
(področja javnih služb in podporne naloge)

(1) Javne službe na področju kmetijstva po tem zakonu so:

1. kmetijsko svetovanje;
2. strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin;
3. strokovne naloge v živinoreji;
4. ohranjanje in trajnostna raba genskih virov za prehrano in kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: naloge genske banke);
5. državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih;
6. svetovanje v čebelarstvu.

(2) Javne službe na področju kmetijstva lahko vključujejo tudi naslednje podporne naloge: strokovno-tehnično koordinacijo, administrativno-tehnične naloge in usposabljanje zaposlenih, ki izvajajo javno službo, ter druge tehnične in organizacijske naloge, ki so potrebne za izvedbo teh javnih služb.«.

33. člen

124. člen se spremeni tako, da se glasi:

»124. člen
(strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin)

(1) Strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin so zlasti:

- selekcija;
- žlahtnjenje;
- introdukcija;
- ekološka rajonizacija sort kmetijskih rastlin;
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala kmetijskih rastlin;
- tehnologija pridelave;
- ugotavljanje vrednosti kmetijskih rastlin za predelavo.”

(2) Strokovne naloge iz prejšnjega odstavka se lahko opravljajo po področjih proizvodnje kmetijskih rastlin.«.

34. člen

127. člen se spremeni tako, da se glasi:

»127. člen

(državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih)

- (1) Pristojnosti državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih so:
- upravljanje in vzdrževanje osuševalnih sistemov, razen če se primarna odvodnja osuševalnega sistema prenese na lokalno skupnost ali osuševalno zadrugo, in
 - upravljanje, vzdrževanje in delovanje državnih namakalnih sistemov.
- (2) Naloge državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih so zlasti:
- načrtovanje in izvajanje upravljanja;
 - izvedba vzdrževanja in nadzor nad izvedbo vzdrževalnih del;
 - posodabljanje podatkov za vodenje evidenc na področju osuševalnih in namakalnih sistemov;
 - izvajanje vloge soglasodajalca v postopkih poseganja v prostor na osuševalnih in namakalnih sistemih, ki so predmet te javne službe;
 - druge naloge, povezane z upravljanjem, vzdrževanjem in delovanjem osuševalnih in namakalnih sistemov.«.

35. člen

V tretjem odstavku 135. člena se v deveti alineji pika nadomesti s podpičjem in dodata novi deseta in enajsta alineja, ki se glasita:

- »– en predstavnik Zveze slovenske podeželske mladine;
– en predstavnik Zveze kmetič Slovenije.«.

36. člen

138. člen se črta.

37. člen

139. člen se spremeni tako, da se glasi:

»139. člen

(upravljanje in vodenje zbirk ter obveznost posredovanja podatkov)

- (1) Ministrstvo upravlja in vodi zbirke podatkov iz tega zakona, če ni s tem zakonom določeno drugače.
- (2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov, vodenje pa pomeni vpis, spreminjanje in izbris individualnih podatkov ter odločanje v teh postopkih.
- (3) Zbirke podatkov po tem zakonu se vodijo centralno in v računalniški obliki.
- (4) Podatki v zbirkah podatkov iz tega zakona se hranijo trajno.
- (5) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov po tem zakonu morajo posredovati resnične podatke.«.

38. člen

140. člen se spremeni tako, da se glasi:

»140. člen

(evidenca subjektov)

- (1) Evidenca subjektov je namenjena enotnemu vodenju podatkov o subjektih iz drugega odstavka tega člena.

(2) V evidenco subjektov se vpisujejo subjekti iz zbirk podatkov iz tega zakona ter iz zbirk podatkov iz zakonov, ki urejajo živila, krmo, veterinarstvo, veterinarska zdravila, zaščito živali, varstvo rastlin, rastlinski semenski material in fitofarmacevtska sredstva, vino, agrarne skupnosti, promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, morsko ribištvo in gozdni reprodukcijski material.

(3) V evidenci subjektov se vodijo:

1. identifikacijska številka subjekta;
2. za fizične osebe podatki iz CRP iz 3. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona ter podatki iz 18. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona;
3. za poslovne subjekte podatki iz 7. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona;
4. agrarna skupnost kot subjekt in subjekti, vpisani v register agrarnih skupnosti;
5. pašna skupnost kot subjekt in subjekti, vpisani v register pašnih skupnosti;
6. kontaktni podatki, spletne strani in pooblastila subjekta na podlagi pisnega soglasja subjekta.

(4) V evidenco subjektov se prevzemajo:

1. za fizične osebe podatki iz CRP iz 3. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona;
2. za poslovne subjekte podatki iz Poslovnega registra Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PRS) iz 7. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona;
3. podatki o agrarni skupnosti in subjektih iz registra agrarnih skupnosti;
4. podatki o pašni skupnosti iz registra pašnih skupnosti.

(5) Identifikacijsko številko subjekta določi ministrstvo ob prvem vpisu subjekta v evidenco subjektov. Identifikacijska številka subjekta se uporablja za povezovanje med zbirkami podatkov iz drugega odstavka tega člena.

(6) V evidenci subjektov se podatki zbirajo, vpogledujejo, prevzemajo, posodablajo, povezujejo z zbirkami iz drugega odstavka tega člena, obdelujejo statistično in uporabljajo za namene priprave ali izvedbe ukrepov kmetijske politike ali za namene opredeljene z zakoni iz drugega odstavka tega člena.«.

39. člen

Drugi odstavek 141. člena se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Podatki iz RKG se uporabljajo za izvajanje ukrepov kmetijske politike, za spremljanje stanja kmetijstva, za načrtovanje kmetijske politike, za izvajanje ukrepov v skladu s predpisi, ki urejajo promocijo kmetijskih pridelkov oziroma živil, in za druge namene, če je tako določeno z zakonom.«.

40. člen

142. člen se spremeni tako, da se glasi:

»142. člen
(KMG-MID)

(1) KMG-MID je enotna in neponovljiva identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva, ki je osnova za vodenje RKG in njegovo povezovanje z drugimi zbirkami podatkov ter jo določi ministrstvo ob vpisu kmetijskega gospodarstva v RKG. Uporaba je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom.

(2) KMG-MID se ohrani:

- pri kmetiji, če gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane ena izmed oseb, ki izpolnjuje pogoje za člana kmetije;
- pri zaščiteni kmetiji v skladu z zakonom, ki ureja dedovanje kmetijskih gospodarstev, če

- gre za spremembo nosilca in novi nosilec postane eden od dedičev;
- pri kmetiji, če je iz pogodbe razvidno, da gre za nakup vseh kmetijskih zemljišč kmetije v lasti članov kmetije s strani fizične osebe, ki želi postati novi nosilec, ali
- pri kmetijskem gospodarstvu, razen kmetiji, če gre za pravno nasledstvo v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe.

(3) Upravna enota ukine KMG-MID:

- na zahtevo nosilca kmetijskega gospodarstva, če KMG-MID nima več pravic in neporavnanih obveznosti v skladu s tem zakonom;
- po uradni dolžnosti, če niso izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena;
- po uradni dolžnosti, če v zadnjih petih letih ni nobenih sprememb za zadevni KMG-MID v RKG in ostalih zbirkah podatkov iz tega zakona in niso izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka prejšnjega člena, ali
- po uradni dolžnosti, če kmetijsko gospodarstvo, ki je organizirano kot samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba, preneha s kmetijsko dejavnostjo.«.

41. člen

Prvi odstavek 143. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. KMG-MID;
2. naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in domače ime kmetije, če ga ima;
3. nosilec kmetijskega gospodarstva in za kmetijo tudi podatki o namestniku nosilca, članih kmetije in zaposlenih na kmetiji s podatki iz 140. člena tega zakona;
4. dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 101. člena tega zakona in skupine istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov iz 61.a člena tega zakona za dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
5. kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 144. člena tega zakona;
6. planine in skupni pašniki;
7. pridelek oljk in oljčnega olja za kmetijska gospodarstva, ki imajo najmanj 0,1 hektara oljčnikov;
8. stalež rejnih živali iz 156. člena tega zakona;
9. podatki o obratu, nosilcu živilske dejavnosti in o dejavnostih, ki jih izvaja obrat iz registra obratov iz 152.a člena tega zakona;
10. razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost ter izračun točk v skladu s predpisom, ki ureja razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;
11. kontrolni in inšpekcijski pregledi kmetijskih gospodarstev in podatki zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike;
12. omejitve na kmetijskem gospodarstvu ali omejitve pri spreminjanju podatkov v RKG;
13. članstvo kmetijskega gospodarstva v organizacijah proizvajalcev in skupinah proizvajalcev za skupno trženje in skupinah proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti;
14. vključenost kmetijskega gospodarstva v ekološko ali integrirano pridelavo in druge sheme kakovosti po tem zakonu;
15. dovoljenja za zasaditev vinske trte v skladu s predpisom, ki ureja sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte;
16. število plačilnih pravic iz 154. člena tega zakona.«.

42. člen

V petem odstavku 144. člena se za deveto alinejo doda nova deseta alineja, ki se glasi:

»– identifikacijska oznaka planine ali skupnega pašnika;«.

Dosedanji deseta in enajsta alineja postaneta enajsta in dvanajsta alineja.

43. člen

V četrtem odstavku 148. člena se na koncu doda besedilo »Podatki o priznanih naravnih mineralnih vodah se objavijo na spletni strani uprave.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Evidenco iz tega člena vodijo organizacije za kontrolo in certificiranje iz 92. člena tega zakona, razen za naravne mineralne vode, ki jo vodi uprava.«.

44. člen

152. člen se spremeni tako, da se glasi:

»152. člen

(evidenca organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti)

(1) V evidencah organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev skupin proizvajalcev za skupno trženje in skupin proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

1. za organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev in njihove člane iz 107. člena tega zakona:
 - a) enotna in neponovljiva identifikacijska številka organizacije proizvajalcev ali združenja organizacij proizvajalcev, ki jo dodeli ministrstvo,
 - b) podatki iz 140. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, za organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev,
 - c) podatki iz 143. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev,
 - č) podatki iz 150. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacij proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - d) podatki iz 156. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev, imetnike rejnih živali,
 - e) podatki iz 7. točke prvega odstavka 166. člena tega zakona za pravne osebe, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacije proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - f) podatki o obsegu in vrednosti proizvodnje za organizacije proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje organizacij proizvajalcev oziroma združenj organizacij proizvajalcev,
 - g) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja organizacije proizvajalcev ter dokumentov, ki se izdajajo v postopku odvzema priznanja;
2. za skupine proizvajalcev iz 107.a člena tega zakona:
 - a) podatki iz 140. člena tega zakona za skupine in člane skupin proizvajalcev,
 - b) podatki iz 143. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev,
 - c) podatki iz 156. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev, imetnike rejnih živali,
 - č) podatki iz 162.a člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev mleka in mlečnih izdelkov,
 - d) podatki iz 4. in 6. točke 166. člena tega zakona za člane skupin proizvajalcev iz sektorja gozdarstva,
 - e) podatki iz centralnega registra čebelnjakov za člane skupin proizvajalcev iz sektorja čebelarstva,
 - f) podatki o obsegu in vrednosti tržne proizvodnje za skupine proizvajalcev, če je to določeno v predpisu, ki ureja priznanje skupine proizvajalcev,
 - g) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev;
3. za skupine proizvajalcev iz 107.b člena tega zakona:
 - a) podatki iz 140. člena tega zakona,
 - b) podatki iz 143. člena tega zakona,
 - c) podatki o vrsti sheme kakovosti,
 - č) podatek o številu članov skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti,
 - d) podatek o skupnem obsegu proizvodnje članov skupine proizvajalcev,
 - e) številka in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja skupine proizvajalcev.

(2) Evidenca iz tega člena je namenjena izvajanju ukrepov kmetijske politike in predpisa, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih izdelkov.

(3) Podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena predpiše minister.«.

45. člen

V četrtem odstavku 152.a člena se za besedo »promet« dodata vejica in besedilo »za izvajanje ukrepov kmetijske politike in zakona, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov«.

46. člen

154. člen se spremeni tako, da se glasi:

»154. člen
(register plačilnih pravic za shemo osnovnega plačila)

(1) Register plačilnih pravic za shemo osnovnega plačila upravlja in vodi agencija na podlagi podatkov iz odločb o dodelitvi ali odvzemu plačilnih pravic, odločb o spremembi letnih vrednosti plačilnih pravic in vlog o prenosu plačilnih pravic ter na podlagi podatkov, ki se prevzemajo iz evidence o finančnih pomočeh, evidence subjektov in RKG.

(2) Register plačilnih pravic vsebuje naslednje podatke:

- KMG-MID ter ime in priimek ali naziv imetnika plačilnih pravic, naslov oziroma sedež imetnika plačilnih pravic oziroma KMG-MID ter ime in priimek ali naziv lastnika plačilnih pravic, naslov oziroma sedež lastnika plačilnih pravic, če je imetnik zakupnik plačilnih pravic iz 140. in 143. člena tega zakona;
- površine kmetijskih zemljišč, na podlagi katerih so dodeljene plačilne pravice;
- identifikacijske podatke o plačilnih pravicah;
- število in letne vrednosti plačilnih pravic;
- podrobnejše podatke o plačilnih pravicah.

(3) Podatki iz registra plačilnih pravic se uporabljajo za izvajanje ukrepov kmetijske politike.

(4) Na spletni strani agencije se objavijo podatki o imenu in priimku ali nazivu imetnika plačilnih pravic, naslovu oziroma sedežu imetnika plačilnih pravic ter podatek o številu in vrednosti plačilnih pravic. Če je imetnik plačilnih pravic zakupnik, se objavijo tudi podatki o imenu in priimku ali nazivu lastnika plačilnih pravic, naslovu oziroma sedežu imetnika plačilnih pravic ter podatek o številu in vrednosti plačilnih pravic.

(5) Podrobnejšo vsebino podatkov o plačilnih pravicah in postopek za vpis v register plačilnih pravic predpiše minister.«.

47. člen

158. člen se spremeni tako, da se glasi:

»158. člen
(evidenca osuševalnih in namakalnih sistemov)

(1) Evidenca osuševalnih in namakalnih sistemov je temeljna in enotna evidenca o osuševalnih in namakalnih sistemih, ki vsebuje grafični in pisni del.

(2) Grafični del vsebuje zlasti naslednje podatke:

- ustrezen enolični identifikator območja osuševalnega oziroma namakalnega sistema ter
- parcele, vključene v območja osuševalnega oziroma namakalnega sistema.

(3) Pisni del vsebuje zlasti naslednje podatke o posameznem osuševalnem oziroma

namakalnem sistemu:

- ime osuševalnega oziroma namakalnega sistema,
- katastrske občine in parcelne številke,
- podatki o izdanih upravnih aktih,
- stanje osuševalnega oziroma namakalnega sistema,
- podatki o delovanju in vzdrževanju osuševalnega oziroma namakalnega sistema.

(4) Evidenca iz tega člena je namenjena upravljanju osuševalnih in namakalnih sistemov.

(5) Podrobno vsebino evidence iz tega člena, način vodenja in postopek vpisa v evidenco predpiše minister.«.

48. člen

Za 161. členom se doda nov 161.a člen, ki se glasi:

»161.a člen

(zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu)

(1) V zbirki podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu se vodijo ali prevzemajo podatki:

- a) iz 140. člena tega zakona o osebah, ki so na svojih površinah dovolile opravljanje vzorčenja na podlagi 28.a člena tega zakona,
- b) iz prvega odstavka 143. člena tega zakona,
- c) o tleh iz 164. člena tega zakona,
- č) o tleh iz 164.a člena tega zakona,
- d) o dejanski rabi zemljišč iz 165. člena tega zakona,
- e) o letnih spremembah dejanske rabe zemljišč,
- f) za izračun emisij in odvzemov toplogrednih plinov, kot so:
 - podatki o mestu in času vzorčenja zalog ogljika,
 - podatki o zalogah ogljika po zahtevanih skladiščih,
 - podatki o prirastku in izgubah oziroma stopnji akumulacije ogljika v lesnatih rastlinah,
 - podatki o faktorjih sprememb zalog ogljika na kmetijskih zemljiščih,
 - podatki o apnenju kmetijskih zemljišč.

(2) Zbirko podatkov iz tega člena vodijo nosilci javnih pooblastil iz 28.a člena tega zakona.

(3) Izvajalci analiz zemlje ali pedološkega vzorčenja morajo anonimizirane podatke analiz zemlje oziroma pedološkega vzorčenja posredovati ministrstvu skupaj s podatkom o lokaciji analize.

(4) Zbirka podatkov iz tega člena je namenjena spremljanju emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu.«.

49. člen

Drugi odstavek 162. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Evidenca o izobraževanju vsebuje naslednje podatke:

1. o udeležencu izobraževanja oziroma usposabljanja iz 140. člena tega zakona;
2. KMG-MID kmetijskega gospodarstva udeleženca izobraževanja oziroma usposabljanja iz 143. člena tega zakona;
3. EMŠO ali MŠO za udeleženca izobraževanja ali usposabljanja na področju gozdarstva;
4. vsebinske podatke o izobraževanjih oziroma usposabljanjih, še zlasti vrsto, teme in število ur izobraževanja oziroma usposabljanja;
5. datum in lokacijo opravljenega izobraževanja oziroma usposabljanja;
6. izvajalce izobraževanja ali usposabljanja.«.

50. člen

Za 162. členom se dodajo novi 162.a, 162.b in 162.c člen, ki se glasijo:

»162.a člen (evidenca za sektor mleka)

(1) V evidenci za sektor mleka se vodijo oziroma prevzemajo podatki:

1. o nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvaja in trži, o prvem kupcu mleka iz 140. člena tega zakona ter o predelovalnih obratih, ki mleko predelujejo;
2. KMG-MID iz 143. člena tega zakona;
3. o odkupljenih količinah mleka, ki jih sporočajo prvi kupci mleka in predelovalni obrati, ki so mleko odkupili;
4. o oddanih količinah mleka prvemu kupcu mleka izven Republike Slovenije, ki jih sporočajo nosilci kmetijskih gospodarstev;
5. o prodani količini mleka izven Republike Slovenije, ki jih sporočajo predelovalni obrati;
6. o letnih količinah neposredno prodanega mleka in mlečnih izdelkov, ki jih sporočajo nosilci kmetijskih gospodarstev;
7. ugotovitve inšpekcijskega nadzora.

(2) Zavezanci za vpis v evidenco za sektor mleka so nosilci kmetijskega gospodarstva, ki mleko proizvajajo z namenom oddaje oziroma prodaje, prvi kupci mleka ter predelovalni obrati.

(3) Evidenca je namenjena izvajanju tržno informacijskega sistema za trg mleka in mlečnih izdelkov, ukrepov kmetijske politike ter predpisa, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih izdelkov.

(4) Evidenco za sektor mleka vodi in upravlja agencija.

(5) Podrobnejšo vsebino in postopek za vpis v evidenco iz tega člena predpiše minister.

162.b (register pašnih skupnosti)

(1) Register pašnih skupnosti vsebuje:

1. ime pašne skupnosti;
2. pogodbo o ustanovitvi pašne skupnosti;
3. podatke o predsedniku, namestniku predsednika in članih pašne skupnosti iz 140. člena tega zakona;
4. identifikacijsko številko pašne skupnosti;
5. seznam zemljiških parcel skupnega pašnika oziroma planine;
6. datum pravnomočnosti odločbe o vpisu v register pašnih skupnosti ali izbrisu iz njega;
7. poseben transakcijski račun pašne skupnosti.

(2) Vlogo za vpis pašne skupnosti v register pašnih skupnosti poda predsednik pašne skupnosti. O vlogi odloči krajevno pristojna upravna enota, v kateri bo pašna skupnost izvajala pašo.

(3) Spremembe podatkov, ki se vodijo v registru, mora predsednik pašne skupnosti sporočiti upravni enoti najpozneje v tridesetih dneh od nastale spremembe.

(4) Register pašnih skupnosti je namenjen izvajanju ukrepov kmetijske politike.

(5) Register pašnih skupnosti vodijo upravne enote.

162.c (evidenca posebnih kultur)

(1) Evidenca posebnih kultur se vzpostavi za namene ugotavljanja katastrskega dohodka v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, in za izvajanje ukrepov kmetijske politike.

(2) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena je nosilec kmetije, na kateri se pridelujejo posebne kulture, ki so določene z zakonom, ki ureja ugotavljanje katastrskega dohodka, če se te pridelujejo najmanj na 0,1 hektarja skupne površine, oziroma tudi manjši površini, če se pridelujejo z namenom prodaje.

(3) V evidenci iz tega člena se vodijo:

- podatki o nosilcu kmetije iz 140. člena tega zakona;
- podatek o prijavljeni površini posebnih kultur za tekoče leto.

(4) Zavezanec za vpis v evidenco iz tega člena sporoča podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka ob oddaji zbirne vloge v roku in na način, ki je določen za oddajo zbirne vloge v skladu s predpisi, ki urejajo izvedbo ukrepov kmetijske politike.

(5) Podrobnejšo vsebino evidence iz tega člena in način zbiranja podatkov predpiše minister.

(6) Evidenco iz tega člena vodi agencija.«.

51. člen

166. člen se spremeni tako, da se glasi:

»166. člen
(pridobivanje in uporaba podatkov)

(1) Za izvajanje ukrepov kmetijske politike in zagotavljanje varnosti, kakovosti in pravilnosti označevanja živil ter za vodenje in upravljanje zbirk podatkov iz zbirk podatkov drugega odstavka 140. člena tega zakona lahko ministrstvo in organi v sestavi pridobivajo, uporabljajo in obdelujejo podatke, vključno z osebnimi podatki, iz naslednjih predpisanih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblašteni organi:

1. registra prostorskih enot;
2. davčnega registra in evidence o davkih (davčna številka za subjekte iz 140. člena tega zakona, davčni in rezidenčni status, firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov zakupnika oziroma dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, identifikacijska oznaka parcele zakupljenih zemljišč); za povezovanje se uporablja davčna številka;
3. CRP (EMŠO in davčna številka, spol, datum rojstva, datum smrti, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, prebivališče v tujini, naslov za vročanje, državljanstvo, oče, mati, zakonec, otroci, generalni status, status prebivališča, indikator začasnega bivanja v tujini in stari EMŠO v primeru zamenjave, podatek o skrbniku in vrnitvi poslovne sposobnosti). Za povezovanje evidence se uporablja EMŠO ali davčna številka, če tega podatka ni na voljo, pa hkrati dva izmed naslednjih podatkov: ime in priimek ali stalni ali začasni naslov ali sorodstvene vezi (EMŠO očeta, matere, zakonca, otrok, skrbnika, partnerske zveze);
4. zemljiškega katastra (podatki o parceli, ki se vodijo v zemljiškem katastru v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, vključno z osebnimi podatki o lastniku in upravljavcu in sicer EMŠO ali matična številka, ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega prebivališča oziroma sedež podjetja); povezovalni znak je identifikacijska oznaka parcele;
5. katastra stavb (podatki o stavbi in o delih stavb, ki se vodijo v katastru stavb v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, vključno z osebnimi podatki o lastniku in upravljavcu in sicer EMŠO ali matična številka, ime in priimek oziroma naziv, naslov stalnega prebivališča oziroma sedež podjetja); povezovalni znak je identifikacijska oznaka stavbe ali identifikacijska oznaka parcele;
6. informatizirane glavne knjige zemljiške knjige (podatke o lastniku ali zakupniku zemljiške parcele, in sicer za pravne osebe podatek o firmi oziroma naslovu, sedežu in matični

- številki, za fizične osebe podatek o imenu in priimku, naslovu stalnega prebivališča in EMŠO, podatek o zaznambi agrarne skupnosti); za pridobivanje podatkov iz zemljiške knjige se za potrebe tega zakona in zakona, ki ureja agrarne skupnosti, uporabi povezovalni znak sklop nepremičnin (zemljiških parcel), omogoči se računalniška povezava z zemljiško knjigo in se za ta namen ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja zemljiško knjigo, ki urejajo posredovanje podatkov informatizirane glavne knjige;
7. PRS in registra transakcijskih računov in zbirke letnih poročil (matična številka, davčna številka, datum vpisa in izbrisa, pravnoorganizacijska oblika subjekta, naziv (polno ime, kratko ime), naslov oziroma sedež, šifra in naziv glavne dejavnosti in preostalih dejavnosti po standardni klasifikaciji dejavnosti, podatki o družbenikih, njihovih identifikacijskih številkah, poslovnih deležih in osebah, pooblaščenih za zastopanje, oziroma ustanoviteljih in zastopnikih, podatki o številki transakcijskega računa, povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur, letno poročilo, stroški); povezovalni znak je matična ali davčna številka;
 8. zbirke carinskih podatkov o uvozu in izvozu kmetijskih pridelkov ali živil;
 9. zbirke podatkov Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (podatki o zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, površina v lasti sklada in v najemu, firmo ali ime in priimek, EMŠO – matična številka ter sedež ali naslov zakupnika teh zemljišč, številka pogodbe, podatek o poravnanih obveznostih do sklada); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO ali katastrska parcela;
 10. zbirke podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje;
 11. zbirke podatkov o vodah;
 12. vodne knjige Direkcije Republike Slovenije za vode (šifra rabe vode, naziv rabe vode, številka in datum odločbe, tip odločbe, oseba, na katero se odločba nanaša, skupna površina namakanja, podatki o namakanju); povezovalni znak je šifra rabe vode;
 13. zbirke podatkov o ekološko pomembnih območjih;
 14. zbirke podatkov o onesnaženosti zemljišč in vod;
 15. zbirke podatkov o okolju, naravi in habitatih;
 16. zbirke podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva;
 17. zbirke podatkov iz prostorskega informacijskega sistema po predpisih o prostorskem načrtovanju;
 18. zbirke podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (iz registra zavezancev: ime in priimek, naslov in EMŠO ter davčna številka oziroma naziv, sedež, matična ali davčna številka zavarovanca in zavezanca, datum začetka in prenehanja zaposlitve, število ur delovnega časa zavarovanca, število zaposlenih zavezanca; iz matične evidence zavarovancev: ime in priimek, naslov in EMŠO, datum začetka in konca zavarovanja, podlaga za zavarovanje, število ur zavarovalnega časa na teden); povezovalni znak je matična številka ali EMŠO;
 19. zbirke podatkov s področja regionalne politike;
 20. registra nepremične kulturne dediščine, vključno s podatki o parcelah in lastnikih (vrsta in naziv nepremične kulturne dediščine, ime in priimek ter naslov) ter njihovih lastniških deležih;
 21. evidence socialnih podjetij, registra invalidskih podjetij (firma, naslov, zastopnik, matična številka, pravnoorganizacijska oblika, glavna dejavnost, datum vpisa in izbrisa);
 22. zbirke podatkov Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (podatki iz evidence izvajalcev raziskovalne dejavnosti in razvojne dejavnosti (ime in priimek, številka evidence raziskovalne dejavnosti, šifra dejavnosti zaposlitev);
 23. zbirke podatkov Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (podatki o pridobitvi nacionalne poklicne kvalifikacije (ime in priimek, EMŠO, davčna številka, datum izdaje certifikata, vrsta certifikata); povezovalni znak je EMŠO;
 24. evidence državnih pomoči, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za finance.

(2) Za vodenje in upravljanje zbirke podatkov lahko ministrstvo uporablja tudi temeljne topografske načrte, zbirko topografskih podatkov, topografske karte, pregledne karte, ortofoto, podatke digitalnega modela reliefa in druge prostorske podatke.

(3) Upravljalci načrtov, kart, ortofotov, podatkov digitalnega modela reliefa in drugih prostorskih podatkov iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu podatke brezplačno oziroma v skladu z

določili zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

(4) Ministrstvo dostopa do pisnih in grafičnih podatkov iz zbirk podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena z neposredno računalniško povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo.

(5) Za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo v evidence z delovnega področja ministrstva prevzame podatke iz evidenc iz tega člena za osebe, ki se v evidence vpisujejo po lastni volji ali so se dolžne vanje vpisati v skladu z zakonom ali pa so v evidence vpisane po uradni dolžnosti.«.

52. člen

169. člen se spremeni tako, da se glasi:

»169. člen

(posredovanje in povezovanje podatkov iz zbirk podatkov)

(1) Podatki o vrsti in obsegu dejavnosti, podatki o imenu, priimku oziroma nazivu in naslovu oziroma sedežu zavezancev za vpis v zbirke podatkov iz drugega odstavka 140. člena po tem zakonu, so javni, če zakon ne določa drugače.

(2) Vsi podatki iz zbirk podatkov iz tega zakona se lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili dani in so določeni v zakonu.

(3) Ministrstvo posreduje podatke iz zbirk tega zakona v skladu s prejšnjim odstavkom pooblaščenim organizacijam in izvajalcem javnih služb in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva ter drugim državnim organom in organom občin, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.«.

53. člen

Četrty odstavek 172. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad varnostjo in kakovostjo ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil, ki se nanaša na sprostitev v prost promet za živila neživalskega izvora, opravljajo fitosanitarni inšpektorji in inšpektorji za hrano. Nadzor nad uvozom ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil, ki se nanaša na sprostitev v prost promet za živila živalskega izvora, opravljajo uradni veterinarji.«.

Za sedmim odstavkom se dodata nova osmi in deveti odstavek, ki se glasita:

»(8) Nadzor nad izvajanjem prvega, drugega in četrtega odstavka 66. člena tega zakona opravljata v delu, ki se nanaša na kmetijske pridelke in živila, inšpektor za hrano in uradni veterinar.

(9) Nadzor nad izvajanjem prvega in tretjega odstavka 66. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na storitve, povezane s kmetijsko dejavnostjo, opravlja kmetijski inšpektor.«.

Dosedanji osmi in deveti odstavek postaneta deseti in enajsti odstavek.

54. člen

173. člen se spremeni tako, da se glasi:

»173. člen

(nadzor nad uvozom ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil)

(1) Ne glede na določbo tretjega odstavka prejšnjega člena sistematične dokumentacijske

preglede in naključne identifikacijske preglede glede varnosti živil neživalskega izvora pred sprostitvijo v promet v Republiki Sloveniji opravljajo carinski organi, razen nujnih primerov in poostrelega nadzora nad varnostjo živil ob uvozu, ki ga opravljajo fitosanitarni inšpektorji in inšpektorji za hrano.

(2) Če pristojni carinski organ pri opravljanju nadzora sumi ali ugotovi, da pošiljka ekoloških kmetijskih pridelkov in živil neživalskega izvora, ki ji je priložen certifikat, ni skladna s predpisi, ki urejajo uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav, ne dovoli uvoza in o tem obvesti pristojnega inšpektorja za hrano, ki odredi potrebne ukrepe.

(3) Kadar je za uvoz kmetijskih pridelkov ali živil neživalskega izvora predpisana napoved pošiljke na enotnem vstopnem dokumentu, carinski organ ne sprostí pošiljke v prost promet, dokler ne prejme potrjenega enotnega vstopnega dokumenta ali enakovrednega dokumenta v elektronski obliki, ki ga je potrdil pristojni inšpektor.

(4) Vstop pošiljk iz prejšnjega odstavka je mogoč samo skozi določene vstopne točke, ki jih določi vlada.

(5) Podrobnejše pogoje za izvajanje nadzora carinskih organov predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za carine.«.

55. člen

Prvi odstavek 174. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po drugih predpisih s področja kmetijstva in splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati kmetijska zemljišča, poslovne in proizvodne prostore, objekte, naprave, predmete, blago ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov ter fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- pregledovati prostore, v katerih se opravlja kmetijska ali dopolnilna dejavnost ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
- ugotavljati nezakonito pridobitev ali nenamensko porabo sredstev po tem zakonu;
- ugotavljati, ali izvajalci javnih služb in nosilci javnih pooblastil po tem zakonu izpolnjujejo predpisane pogoje;
- nadzirati izvajanje nalog javnih služb;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu, da zahteva vračilo nezakonito ali nenamensko porabljenih sredstev;
- predlagati pristojnemu organu zadržanje izplačila sredstev;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog iz 28.a člena tega zakona;
- nadzirati izvajanje pogodbenih razmerij v sektorju mleka in mlečnih izdelkov iz 58.a člena tega zakona;
- nadzirati prodajo kmetijskih pridelkov iz 61.a člena tega zakona;
- nadzirati označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, ki se štejejo kot zavajajoče, če na katerikoli način zavajajo potrošnika ali bi ga utegnile zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivale na njegove odločitve glede uporabe storitev;
- predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
- nadzirati neupravičeno oviranje kmetijskih opravil;
- predlagati organizaciji iz prve alineje prvega odstavka 91. člena tega zakona, da proizvajalcem zaščitene kmetijskih pridelkov ali živil odvzame certifikat;

- nadzirati kmetijska opravila iz 102. člena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za priznanje organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij;
- nadzirati izvajanje storitev v okviru strojnih krožkov iz 110. člena tega zakona;
- nadzirati sporočanje podatkov v evidenco za sektor mleka iz 162.a in tržno informacijski sistem iz 170. člena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog računovodske pisarne iz 171. člena tega zakona;
- nadzirati sporočanje podatkov iz 171.a člena tega zakona.

V drugem odstavku se za enajsto alinejo doda nova dvanajsta alineja, ki se glasi:

»– predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;«.

Dosedanja dvanajsta alineja postane trinajsta alineja.

V tretjem odstavku se za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»– predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitve spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče;«.

Dosedanja četrta alineja postane peta alineja.

56. člen

Prvi in drugi odstavek 175. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

- odredi spremembo podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona skladno z ugotovljenim stanjem;
- odredi izbris podatkov iz zbirk podatkov iz tega zakona;
- delno ali v celoti prepove uveljavljanje ali izvajanje ukrepov po tem zakonu, če ugotovi kršitve predpisov;
- odredi ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;
- odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje dejanskega stanja v zvezi z ugotovljenim sumom storitve prekrška;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog iz 28.a člena tega zakona;
- predlaga ministrstvu, da nosilcu javnega pooblastila iz 28.a člena tega zakona odvzame javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
- prepove prodajo kmetijskih pridelkov, če se ta izvaja v nasprotju z 61.a členom tega zakona;
- odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in trženja glede storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, iz prvega in tretjega odstavka 66. člena tega zakona;
- odredi odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, da se zagotovi skladnost označevanja in trženja storitev iz prvega in tretjega odstavka 66. člena tega zakona;
- prepove opravljanje dejavnosti, za katero je treba pridobiti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če dovoljenje ni pridobljeno;
- prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če je na kmetiji za istovrstno dejavnost hkrati registrirana dejavnost kot samostojni podjetnik ali pravna oseba;
- predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če niso izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona in do odločitve upravne enote prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog javne službe;
- do odločitve pristojnega organa prepove opravljanje javne službe izvajalcem javnih služb,

- če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
- predlaga ministrstvu, da izvajalcu javne službe ali nosilcu javnega pooblastila odvzame javno službo ali javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
- predlaga organizaciji iz 92. člena tega zakona, da ekološkemu ali integriranemu pridelovalcu odvzame certifikat;
- predlaga ministrstvu, da skupini proizvajalcev za skupno trženje, skupini proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, organizaciji proizvajalcev, združenju organizacij proizvajalcev in medpanožni organizaciji odvzame status, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
- prepove izvajanje storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog tržno informacijskega sistema iz 170. člena tega zakona;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog računovodskih pisarn iz 171. člena tega zakona;
- predlaga ministrstvu, da računovodski pisarni iz 171. člena tega zakona odvzame javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
- odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri sporočanju podatkov iz 171.a člena tega zakona;
- odredi druge ukrepe in opravi dejanja, za katera je pooblaščen.«.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:

- prepove promet z živili, ki niso skladna s predpisanimi zahtevami kakovosti ali deklariranimi lastnostmi;
- prepove uporabo označb oziroma promet z živili, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev;
- prepove promet oziroma oglaševanje živil, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika;
- odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in informiranja potrošnikov glede kmetijskih pridelkov in živil iz prvega in drugega odstavka 66. člena tega zakona;
- nosilcu dejavnosti ali organizaciji iz prvega odstavka 91. člena tega zakona odredi preizkus skladnosti s predpisi za živila, ki so v prometu;
- prepove uporabo listin o skladnosti za živila, ki niso skladna s predpisi;
- do odločitve pristojnega organa lahko prepove opravljanje nalog organizacijam iz prvega odstavka 91. člena tega zakona, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, in predlaga odvzem javnih pooblastil;
- organizaciji iz prvega odstavka 91. člena tega zakona predlaga, da pridelovalcem in predelovalcem kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti v primeru neskladnosti odvzame certifikat;
- odredi izbris nosilca živilske dejavnosti iz registra obratov in predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji v delu, ki se nanaša na živila, če nosilec živilske dejavnosti inšpektorju ne dovoli vstopa v prostor, kjer opravlja dejavnosti, povezane z živili;
- odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje skladnosti z zakonodajo;
- prepove promet in izvoz živali, ki niso označene na predpisani način;
- odredi označitev živali ali odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri vodenju predpisanih evidenc ali registrov;
- odredi izpolnjevanje higienskih zahtev ali kakršno koli drugo ukrepanje, da se zagotovi varnost živil ali skladnost s predpisi, ki urejajo živila;
- prepove uporabo surovin in snovi namenjenih za stik z živili, ter izvajanje postopkov oziroma prepove proizvodnje, predelavo in distribucijo živil, ki niso varna ali obstaja sum, da niso varna;
- odredi odpoklic, umik ali uničenje;
- dovoli, da se živila uporabijo za drug namen od prvotnega;
- odrediti odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju kmetijskih pridelkov ali živil;
- v nujnih primerih, da bi se zavarovala ali odvrnila nevarnost za zdravje ljudi, lahko odredi ukrepe z ustno odločbo na zapisnik;
- začasno pridrži pošiljko živil, za katero obstaja sum, da ne izpolnjuje predpisanih zahtev

- glede varnosti, dokler se z laboratorijskimi analizami ne ugotovi njena skladnost;
- prepove uvoz živil, če je s pregledom ali z laboratorijskimi analizami dokazana njihova neskladnost glede varnosti živil in odredi predpisane ukrepe;
- prepove uvoz ali izvoz sadja in zelenjave na območje Unije, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti;
- odredi druge potrebne ukrepe in opravi dejanja za doseganje skladnosti s tem zakonom in drugimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.«.

Za četrtrim odstavkom se doda novi peti odstavek, ki se glasi:

»(5) V primerih zavajanja potrošnika glede označevanja, oglaševanja oziroma trženja kmetijskih pridelkov in živil, sme uradni veterinar ali inšpektor za hrano z ustno odločbo na zapisnik takoj prepovedati promet z živilom osebi, ki neposredno označuje, oglašuje ali daje v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni označeno v skladu s predpisi ali je oglaševano oziroma trženo v nasprotju s predpisi.«.

Dosedanji peti in šesti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

57. člen

Prvi odstavek 176. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- da v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni v skladu s predpisanimi zahtevami ali ni označeno v skladu s predpisi (prvi odstavek 58. člena);
- pogodbe ne sklene v pisni obliki ali sklenjena pogodba ni skladna s pogoji iz 58.a člena tega zakona;
- označi z označbo iz prvega odstavka 70. člena tega zakona živilo ali izdelek, ki ni pridelan ali izdelan na kmetiji po receptih, značilnih za kmečke izdelke, in z uporabo pretežnega dela lastnih surovin ali surovin iz lokalnega okolja;
- z označbo »izbrana kakovost« označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.a člena tega zakona;
- ravna v nasprotju s šestim odstavkom 70.a člena tega zakona;
- z neobvezno navedbo kakovosti označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.b člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo »višja kakovost« v nasprotju s tretjim odstavkom 75. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo kot kmetijski pridelek ali živilo »zajamčena tradicionalna posebnost« v nasprotju z drugim odstavkom 76. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo porekla, v nasprotju s prvim odstavkom 77. člena tega zakona ali označi kmetijski pridelek ali živilo z geografsko označbo, v nasprotju s prvim odstavkom 78. člena tega zakona;
- označi naravno mineralno vodo v nasprotju s prvim odstavkom 80. člena tega zakona oziroma je ne vpiše v evidenco iz 148. člena tega zakona;
- opravlja kmetijsko opravilo v nasprotju s 102. členom tega zakona;
- neupravičeno ovira ali omejuje opravljanje kmetijskih opravil (103. člen);
- uporablja kmetijsko gozdarsko mehanizacijo v nasprotju s predpisanimi pogoji za varno delo ali brez potrčila o opravljenem preizkusu znanja o varnem delu s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter opremo (prvi in drugi odstavek 112. člena);
- osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva, nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, niso strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in ne izpolnjujejo drugih pogojev, določenih s predpisi (prvi odstavek 121. člena);
- ne posreduje resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu (peti odstavek 139. člena);
- se ne vpiše v RKG (prvi odstavek 141. člena);
- ne predloži podatkov, ki jih mora po tem zakonu predložiti, ali jih ne predloži v

- predpisanem roku (tretji in četrti odstavek 143. člena, drugi odstavek 150. člena, 151. člen, 152. člen, 152.a člen, 156. člen, 162.a člen, 162.b člen, 170. člen in 171.a člen);
- sodeluje ali je sodelovala v mreži kmetijskega knjigovodstva in izda katere koli individualne računovodske podatke ali katerekoli druge individualne podrobnosti, s katerimi se je seznanila pri opravljanju svojih dolžnosti ali drugače naključno v okviru tega dela (deseti odstavek 171. člena).«.

58. člen

V prvem odstavku 177. člena se tretja alineja spremeni tako, da se glasi:

»- če z označitvijo, oglaševanjem ali trženjem storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, zavaja potrošnika glede resničnosti navedenih podatkov (prvi odstavek 66. člena);«.

Za tretjo alinejo se dodata novi četrta in peta alineja, ki se glasita:

»- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem kmetijskih pridelkov in živil zavaja potrošnika (drugi odstavek 66. člena);

- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem storitev zavaja potrošnika (tretji odstavek 66. člena);«.

Dosedanje četrta, peta, šesta in sedma alineja postanejo šesta, sedma, osma in deveta alineja.

V četrtem odstavku se za drugo alinejo dodajo nove tretja, četrta in peta alineja, ki se glasijo:

»- če z označitvijo, oglaševanjem ali trženjem storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, zavaja potrošnika glede resničnosti navedenih podatkov (prvi odstavek 66. člena);

- če z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem kmetijskih pridelkov in živil zavaja potrošnika (drugi odstavek 66. člena);

- če z označevanjem, oglaševanjem storitev zavaja potrošnika (tretji odstavek 66. člena);«.

Dosedanja tretja alineja postane šesta alineja.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

59. člen (organizacije proizvajalcev)

Organizacije proizvajalcev, priznane v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15), Uredbo o ureditvi trga z vinom (Uradni list RS, št. 6/12, 38/12, 24/13, 66/14 in 38/16), Pravilnikom o priznanju organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, oljčnega olja in namiznih oljk ter hmelja (Uradni list RS, št. 89/14), Pravilnikom o organizacijah proizvajalcev v sektorju prašičjega mesa (Uradni list RS, št. 60/16) in Pravilnikom o priznavanju organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 26/14 in 26/14 – ZKme-1B), se morajo uskladiti s tem zakonom in predpisi, sprejetimi na podlagi tega zakona, najpozneje do 31. decembra 2017.

60. člen (agrarne skupnosti)

Agrarne skupnosti, ki niso registrirane v skladu z Zakonom o agrarnih skupnosti (Uradni list RS, št. 74/15), ampak so vzpostavljene v skladu z Zakonom o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic (Uradni list RS, št. 5/94, 38/94, 69/95, 22/97, 56/99, 72/00, 87/11, 14/15 – ZUUJFO in 74/15 – ZAgrS), ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca leta 2020 oziroma do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2014 - 2020.

61. člen

(pašne skupnosti)

Pašne skupnosti, ki niso registrirane v skladu s tem zakonom, ampak so vzpostavljene v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16), ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca leta 2020 oziroma do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2014 - 2020.

62. člen (uporaba določb glede neizpolnitev ali kršitev obveznost)

Določbe 57. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15) se še naprej uporabljajo za postopke glede neizpolnitev ali kršitev obveznosti v zvezi s podzakonskimi predpisi, ki so začeli veljati pred uveljavitvijo tega zakona.

63. člen (izbrana kakovost)

Specifikacije, priznane po 70.a členu Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15), se štejejo za priznane po spremenjenem 70.a členu zakona.

64. člen (izvajalci javnih služb)

Do izbire izvajalcev javnih služb po novem 115.a in 115.b členu zakona opravljajo naloge javnih služb iz tega zakona dosedanji izvajalci javnih služb do izteka veljavnih pogodb.

65. člen (uporaba sankcije glede zavajanja)

Določba pete alineje četrtega odstavka spremenjenega 177. člena se začne uporabljati 12 mesecev od uveljavitve tega zakona.

66. člen (prenehanje veljavnosti)

(1) V Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16) prenehajo veljati 99. do 105. člen,

(2) V Zakonu o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR in 111/13) prenehajo veljati:

- v drugi alineji prvega odstavka 15. člena besedil "podatki o dodeljenih pravicah za obnovo vinogradov v skladu s predpisom, ki uravnava obseg vinogradniških površin,"
- peta alineja prvega odstavka 15. člena,
- tretji odstavek 15. člena,
- v petem odstavku 15. člena besedi "in tretjega" in
- druga alineja prvega odstavka 16. člena.

(3) Uredba o uvedbi dajatve za mleko in mlečne proizvode (Uradni list RS, št. 1/09, 105/10, 10/12 in 54/12) in Pravilnik o evidenci subjektov (Uradni list RS, št. 121/06) prenehata veljati.

67. člen (uporaba podzakonskih predpisov)

Do uveljavitve podzakonskih predpisov iz tega zakona se še naprej uporabljajo naslednji podzakonski predpisi, če niso v nasprotju s tem zakonom:

- Pravilnik o evidenci melioracijskih sistemov in naprav (Uradni list RS, št. 3/09);

- Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Uradni list RS, št. 8/14);
- Pravilnik o priznavanju organizacij proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, oljčnega olja in namiznih oljk ter hmelja (Uradni list RS, št. 89/14);
- Pravilnik o priznavanju organizacij proizvajalcev v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 26/14 in 26/14 – ZKme-1B);
- Pravilnik o postopku priznanja označbe "izbrana kakovost" (Uradni list RS, št. 79/15);
- Uredba o načinu izvajanja javne službe upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov (Uradni list RS, št. 31/14 in 91/15);
- Pravilnik organizacijah proizvajalcev v sektorju prašičjega mesa (Uradni list RS, št. 60/16);
- Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 83/16).

68. člen
(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Podzakonske predpise iz tega zakona izdala vlada in minister v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

69. člen
(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Navedena je vsebina zakona in predpisi, ki se izvajajo oziroma prenašajo s tem zakonom.

K 2. členu

Ta člen pojasnjuje pomene izrazov, ki se uporabljajo v tem zakonu. Kmetijska dejavnost je gospodarska panoga in ostaja praktično enaka kot je določena že v sedaj veljavnem zakonu.

V izrazu »kmetijsko gospodarstvo« se glede na sedaj veljavni zakon črtata dve možni obliki organiziranosti kmetijskega gospodarstva, in sicer kmetijsko gospodarstvo – planina in kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik. Ti dve obliki se nadomeščata z agrarno in pašno skupnostjo kot novi obliki nosilcev kmetijskega gospodarstva, lastnosti zemljišč v njihovi uporabi pa se opredeljujejo v na novo dodanih definicijah planine in skupnega pašnika. S tem se definicija kmetijskega gospodarstva in nosilca prilagaja definiciji »kmeta« po zakonodaji EU, kadar je le-ta združenje fizičnih in/ali pravnih oseb.

Pašne skupnosti in agrarne skupnosti so bile že do zdaj vpisane kot nosilci kmetijskih gospodarstev v registru kmetijskih gospodarstev na podlagi podatkov iz Poslovnega registra Republike Slovenije. S sprejetjem Zakona o agrarnih skupnostih (Uradni list RS, 74/15), ki ureja status agrarnih skupnosti in predlaganega novega 5.a člena, ki določa pašne skupnosti, se vzpostavi zakonska podlaga, da se agrarne skupnosti in pašne skupnosti lahko določijo kot možni nosilci kmetijskih gospodarstev. Trenutno je v RKG vpisanih 144 pašnih in agrarnih skupnosti, ki skupaj obdelujejo 6.318 hektarov kmetijskih zemljišč.

Pri nosilcu kmetijskega gospodarstva, ki je pravna, fizična oseba, agrarna skupnost ali pašna skupnost je določena njegova odgovornost za izvajanje kmetijske dejavnosti.

Planine in skupni pašniki se s spremembo zakona štejejo kot zemljišča s posebnimi lastnostmi v okviru kmetijskih gospodarstev. V RKG se ohranijo vse do zdaj vpisane planine in skupni pašniki ter njihove lastnosti, ki pa se vodijo na ravni zemljišč. V RKG je trenutno vpisanih 37 KMG – skupnih pašnikov in 188 KMG – planin v skupni ali individualni uporabi, ki skupaj obsegajo 8.115 ha kmetijskih zemljišč.

Pri definiciji skupnih pašnikov se dodajajo dovoljene oblike organiziranosti nosilca KMG, v okviru katerega se nahaja skupni pašnik. S tem se zagotovi skupna uporaba zemljišč skupnega pašnika.

Izraz hrana ali živilo ostaja nespremenjen. Kmetijski pridelki so določeni kot živalski in rastlinski pridelki in so usklajeni s Standardno klasifikacijo dejavnosti Statističnega urada RS (Standardna klasifikacija 2008).

K 3. členu

Zaradi sprejema novega Zakona o partnerski zvezi (Uradni list RS, št. 33/16) je treba izraz »registrirana istospolna skupnost« nadomestiti z izrazoma »partnerska zveza« in »nesklenjena partnerska zveza«.

Ker se kot možni nosilci kmetijskih gospodarstev dodajajo pašne skupnosti in agrarne skupnosti ter fizične osebe, ki nimajo stalnega prebivališča v RS, so pa vpisane v CRP, se ustrezno spreminja tudi vsebina 5. Člena zakona.

Kot možna oblika organiziranosti kmetijskega gospodarstva je dodana tudi fizična oseba, ki nima stalnega prebivališča v RS. Tudi te osebe so bile že do zdaj vpisane kot nosilci kmetijskih gospodarstev, čeprav v zakonu niso bile posebej navedene. Gre za tujce in slovenske državljane, ki v RS nimajo prijavljenega stalnega prebivališča. V RKG je trenutno vpisanih 265 takih kmetijskih gospodarstev.

S predlagano spremembo dosedanjega sedmega odstavka se določa, da posamezna fizična oseba, ki nastopa kot nosilec kmetije ali namestnik nosilca, ki ni poslovni subjekt, in hkrati kot nosilec kmetijskega gospodarstva, ki je organizirano kot samostojni podjetnik posameznik, ne more biti nosilec dveh kmetijskih gospodarstev. To velja tudi za nosilce kmetij, saj le-ti avtomatično postanejo novi nosilci kmetije v primeru smrti nosilca. Trenutno je v RKG 39 oseb, ki so kot nosilci kmetijskih gospodarstev vpisani dvakrat: enkrat kot fizične osebe, ki niso poslovni subjekti, in drugič kot fizične osebe – samostojni podjetniki posamezniki. Od teh je za obe kmetijski gospodarstvi zbirno vlogo oddalo osem oseb. Sprememba se uvaja zaradi pravila iz Uredbe 809/2014/EU, da ima en »kmet« (fizična ali pravna oseba ali združenje fizičnih/pravnih oseb) lahko le eno kmetijsko gospodarstvo in odda le eno zbirno vlogo. To pomeni, da se prepreči umetno ustvarjanje dveh KMG-MID in s tem izogne določenim velikostnim pragom, npr. 5.000 EUR za izvzetje iz pravil aktivnega kmeta, izvzetje prvih 2.000 EUR neposrednih plačil posameznega KMG-MID iz znižanj za finančno disciplino ipd.

Fizična oseba, ki je v RKG vpisana kot nosilec kmetijskega gospodarstva kot samostojni podjetnik posameznik, ne more biti hkrati vpisana kot nosilec kmetije.

K 4. členu

Pašna skupnost je skupnost oseb fizičnih oziroma pravnih oseb, ki se povezujejo z namenom izvajanja paše živali, ki so v lasti članov pašne skupnosti na skupnem pašniku oziroma planini.

Pašne skupnosti je do sedaj urejal Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16). Določbe, ki se nanašajo na skupne pašnike in pašne skupnosti, so v veljavi že vse od leta 1996, zato je zakon v tem delu težko izvajati. Večina določb iz poglavja Skupni pašniki namreč izhaja še iz obdobja, ko je bila glavna zemljišč na območjih skupnih pašnikov v družbeni oziroma državni lasti ter je bilo s temi določbami urejeno upravljanje teh zemljišč. Danes je večina teh zemljišč vrnjena denacionalizacijskim upravičencem (v večini primerov znova vzpostavljenim agrarnim in pašnim skupnostim) oziroma z njimi upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, ki jih daje v zakup zainteresiranim osebam. Tako ni več potrebno, da bi upravne enote določale območja skupnih pašnikov, saj so določena na podlagi lastnine oziroma drugače pridobljenih pravic.

Ker se z novelo zakona ureja tudi skupni pašnik, določitev skupnih pašnikov v Zakonu o kmetijskih zemljiščih ni več potrebna, zato se predlaga, da določbe Zakona o kmetijskih zemljiščih, prenehajo veljati..

Pašne skupnosti zakon določa kot pogodbene skupnosti oseb, ki jih združuje interes paše njihovih živali na istih zemljiščih, ki so opredeljena kot planina ali skupni pašnik. Pašne skupnosti se ustanovijo s pogodbo med interesenti, torej člani pašne skupnosti. Registrirajo se na upravni enoti, ki pašno skupnost tudi vpiše v register pašnih skupnosti. V obdobju paše živine od začetka junija do konca septembra lahko opravlja delo na planini ali skupnem pašniku po pooblastilu predsednika pašne skupnosti tudi pastir kot osebno dopolnilo delo.

Sredstva za ukrepe kmetijske politike se nakazujejo na račun nosilca kmetijskega gospodarstva, zato potrebuje pašna skupnost svoj (fiduciarni) transakcijski račun. Transakcijski račun v imenu pašne skupnosti odpre predsednik pašne skupnosti, pooblaščen pa so lahko vsi člani pašne skupnosti. Akontacija dohodnine se odvaja uporabnikom skupnega pašnika ali planine v deležih glede na prijavljene živali posameznega člana, s katerimi nastopajo na zapisniku o prigonu na pašo.

Na planinah in skupnih pašnikih pa se v obdobju paše pogosto izvaja tudi predelava mleka v izdelke prve faze predelave (maslo, sir itd.). Skladno s standardno klasifikacijo dejavnosti se prva faza predelave mleka šteje za predelovalno dejavnost in se lahko opravlja le v organiziranem statusu skladno z Zakonom o gospodarskih družbah ali na kmetijah kot dopolnilna dejavnost. Da bi se poenostavilo opravljanje dejavnosti predelave mleka, ki se izvaja le v omejenem obsegu in omejenem časovnem obdobju, se predlaga, da se ne glede na prvi odstavek Zakona o kmetijstvu, ki določa, da je kmetijstvo gospodarska panoga, ki obsega

pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo, tudi prva faza predelave mleka, kadar se predeluje mleko od živine na paši na planinah in skupnih pašnikih, katerih najnižja točka je na nadmorski višini 750 metrov, v obdobju paše živine od začetka junija do konca septembra in prodaja teh izdelkov na kraju proizvodnje šteje za kmetijsko dejavnost. S tem se omogoča, da za izvajanje te dejavnosti članom skupnosti, ki so fizične osebe, ni treba registrirati ustrezne organizacijske oblike. Prav tako taka rešitev omogoča, da se taka predelava, v kolikor se šteje za dejavnost članov, katerih dohodek iz kmetijske in gozdarske dejavnosti je obdavčen na podlagi pavšalne ocene dohodka, obravnava kot osnovna kmetijska dejavnost, njen dohodek pa pri članih upošteva kot katastrski dohodek zemljišč, na katerih se pase živina. Vse navedeno pomeni občutno administrativno poenostavitev. Še vedno pa je tudi pri taki predelavi mleka treba upoštevati predpise, ki urejajo predelavo živil. Zakon sledi tradiciji slovenskega pašništva in omogoča ohranitev le-tega brez dodatnih administrativnih ovir.

K 5. členu

Zaradi ukinitve kmetijskega gospodarstva – planina in kmetijskega gospodarstva – skupni pašnik se 6. in 7. člen črtata. Izraza planina in skupni pašnik sta, skorajda brez vsebinskih sprememb, opredeljena v spremenjenem 3. členu zakona.

K 6. členu

S spremembami določb v prvem odstavku 17. člena se omogoča, da so upravičenci iz naslova ukrepov kmetijske politike kmetijska gospodarstva, fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe ter po novem lahko tudi drugi subjekti, med drugimi skupina pravnih oziroma fizičnih oseb, ki ne pomeni posebne oblike kmetijskega gospodarstva oziroma ni nosilec kmetijskega gospodarstva. Pri kmetijah je upravičenec nosilec, razen, če je drugače določeno. Prav tako so upravičenci občine na ozemlju Republike Slovenije, ki izvajajo dejavnost na področju kmetijstva oziroma razvoja podeželja.

Z vidika spremembe 17. člena zakona, ki določa upravičenca, se zlasti zaradi ukrepov PRP 2014–2020 kot možni upravičenci uvajajo skupine fizičnih oziroma pravnih oseb. Ta zakonska rešitev je ena od pglavitnih, s katero se naslavlja velika heterogenost možnih upravičencev v okviru PRP 2014–2020. Uredba 1305/2013/EU namreč omogoča, da so upravičenci ne le kmetijska gospodarstva, temveč tudi npr. »skupine kmetov« (16. in 17. člen Uredbe 1305/2013/EU) in katere koli druge oblike sodelovanja ne glede na pravno naravo takega sodelovanja (35. člen Uredbe 1305/2013/EU). Omenjena evropska uredba torej dopušča državam članicam možnost, da na nacionalni ravni opredelijo, kdo je upravičenec pri tovrstnih ukrepih, zato je prav, da se na ravni omenjenega zakona dopušča odprte možnosti. Zaradi tega je smiselno, da se tudi z nacionalno zakonodajo dopusti možnosti različnega organiziranja z namenom izvedbe projektov, sofinanciranih iz PRP 2014–2020.

Zahtevke za ukrepe kmetijske politike vlaga nosilec, razen če je določeno drugače.

Z novim tretjim odstavkom se preprečuje izogibanje upravnim ukrepom in sankcijam upravičencev s sklicevanjem na napake tretjih oseb, ki so po naročilu upravičenca zanj izvajale dela in storitve v celotnem času od priprave vloge do končne uresničitve določenega ukrepa kmetijske politike, npr. vključno s poročanjem.

Četrty odstavek določa, da se pri kmetiji ob spremembi nosilca vse pravice, obveznosti in sankcije, ki so nastale do trenutka spremembe nosilca v RKG in se nanašajo na ukrepe kmetijske politike, po tem zakonu preidejo na novega nosilca, med katerimi so ukrepi iz področja neposrednih plačil iz I. stebra skupne kmetijske politike in drugih površinskih ukrepov iz II. stebra skupne kmetijske politike, kot so kmetijsko – okoljska-podnebna plačila, plačila območjem z naravnimi in drugimi posebnimi omejitvami, ekološko kmetovanje ter ukrepi za dobrobit živali.

Peti odstavek določa, da je v primeru obveznosti vračila sredstev sredstva zavezan vrniti nosilec, na katerega se odločba glasi. Kot »odločba« se šteje odločba o vračilu sredstev. Zato

tudi, če po izdaji odločbe o vračilu sredstev pride do spremembe nosilca v RKG, obveznost vračila ne preide po četrtem odstavku 17. člena iz subjekta, na katerega se odločba o vračilu sredstev glasi, na novega nosilca. Če pa nosilec prejme odločbo o vračilu sredstev, ki se nanj glasi in pred vračilom sredstev umre, je ta dolg predmet zapuščinskega postopka po predpisih, ki urejajo dedovanje.

Predlagani šesti odstavek jasneje opredeljuje rok hrambe dokumentacije. V dosedanjem besedilu zakona je bilo zapisano, da mora upravičenec hraniti dokumentacijo še pet let od pridobitve sredstev. Pojem pridobitev sredstev pa ni jasen, saj se lahko nanaša na datum izdaje odločbe o pravici do sredstev ali na izplačilo sredstev upravičencu. Obdobje hrambe dokumentacije pa se mora vezati na datum zadnjega izplačila odobrene pravice, ki izhaja iz naslova izvajanja posameznih ukrepov kmetijske politike.

K 7. členu

S predlaganim 18.a členom zakona se ureja možnost sodelovanja strokovne komisije v postopku izdaje odločbe o pravici do sredstev in postopkih odločanja o pravnih sredstvih. Pri nekaterih ukrepih PRP (npr. ukrep Sodelovanje iz 35. člena Uredbe 1305/2013/EU) se namreč lahko pojavi problem pri ocenjevanju vlog, prejetih na javni razpis, saj ocenjevanje temelji na podlagi meril, ki niso kvantitativne narave in administrativno merljiva in preverljiva, kot to velja pri drugih ukrepih PRP (npr. ali je projekt inovativen), ampak zahtevajo strokovno znanje, ki ga uradna oseba, ki vodi postopek, nima.

Tovrstne komisije bodo pomembne npr. pri ukrepih PRP 2014–2020, kot je ukrep Sodelovanje, s katerim se med drugim spodbuja izvedba inovativnih projektov prenosa rezultatov raziskav v prakso in v postopkih zaščite kmetijskih pridelkov in živil. Pri takih ukrepih sta ključna strokovna presoja in vsebinsko poznavanje področja projekta. S takimi strokovnimi komisijami sledimo zgledom iz drugih državah članic EU, v katerih se ti projekti presojajo v skupini strokovnjakov, ki poznajo vsebinsko področje projekta.

Poleg navedenega je ministrstvo med drugim pristojno tudi za zaščito kmetijskih pridelkov in živil, pri kateri najprej izvede postopek prehodne nacionalne zaščite, po tem pa vloge posreduje še v končno odločitev Evropski komisiji. Pri presoji vlog za posamezne kmetijske proizvode, ki jih želijo proizvajalci zaščititi, je zato nujno potrebna njihova podrobna strokovna presoja, da se ne bi pozneje srečevali z zavrnitvami teh vlog na ravni registracije pri Evropski komisiji. Predlagani člen bo omogočil imenovanje različnih strokovnih komisij z različnih področij, ki bi sodelovale pri strokovni presoji vlog. Naloge strokovnih komisij bodo izključno strokovna ocena dokumentacije, s čimer se s predlaganim členom daje možnost, da se uradna oseba, ki vodi postopek, opre na strokovno mnenje zunanjih strokovnjakov, ki ga bodo morali ustrezno obrazložiti.

Strokovno mnenje komisije je torej le interna podpora organu za potrebe priprave ustrezno strokovno podprte obrazložitve odločitve. Zato sodelovanje stranke, v smislu podajanja pripomb, ni predvideno. Zaradi nesodelovanja stranke pri oblikovanju strokovnega mnenja, strokovno mnenje ne bo izvedensko mnenje v smislu določb ZUP.

Strokovno mnenje komisije je neobvezno, saj bo uradna oseba pri izbiri dokaznih sredstev in odločanju v upravni zadevi še vedno samostojna.

V novem 18.b členu zakona je urejen katalog stroškov. V okviru izvajanja ukrepov PRP, ki niso vezani na površino oziroma na živali, so do podpore za podprte operacije (aktivnosti, naložbe, storitve, ipd.) upravičeni tisti stroški, ki so nastali v obdobju upravičenosti (od vložitve vloge ali izdaje odločbe o pravici do sredstev dalje do zaključka podprte operacije) in do višine upravičenih stroškov. Ena od možnosti za preverjanje razumnosti predloženih stroškov je uporaba kataloga stroškov, v katerem se določijo priznane vrednosti za izvedbo podprtih operacij. Če so stroški določeni v katalogu stroškov, upravičenec k vlogi na javni razpis priloži eno ponudbo, če stroški niso določeni v katalogu stroškov, pa mora dokazovati, da znesek, ki ga je upošteval, izkazuje dejansko tržno vrednost ob upoštevanju načela ekonomičnosti. To mora upravičenec najpogosteje dokazovati s predložitvijo treh primerljivih ponudb. Katalog

stroškov zagotavlja večjo preglednost, gospodarnost porabe javnih sredstev in smiselnost stroškov. Z vključitvijo tega člena v zakon omogočimo, da minister, pristojen za kmetijstvo, ta katalog predpiše v obliki pravilnika.

S predlaganim 18.c členom zakona se ureja obveznosti upravičencev do sredstev programa razvoja podeželja, da obveščajo javnost o podpori iz programa razvoja podeželja oziroma, da označijo vir sofinanciranja. Upravičenci morajo med izvajanjem aktivnosti (projektov, naložb, operacij) označiti vir sofinanciranja, če gre za sofinanciranja iz naslova programa razvoja podeželja. Področje urejata Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 808/2014 (13. člen in Priloga III) in Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 2016/669 (Priloga III). Slednja omogoča državam članicam, da se lahko odločijo, da določene zahteve iz citiranih uredb, ne veljajo za vse ukrepe programa razvoja podeželja. Način obveščanja in informiranja javnosti podrobneje predpiše minister.

K 8. členu

Pri izvajanju ukrepov politike razvoja podeželja, se bodo ob nepovratnih sredstvih zagotavljala tudi povratna sredstva v obliki finančnih instrumentov. Finančni instrumenti so eden od načinov porabe razpoložljivih sredstev kmetijske politike pri izvajanju ciljev. Finančni instrumenti zagotavljajo podporo za naložbe in so usmerjeni na projekte, za katere obstajajo možnosti, da so ekonomsko upravičeni s pomočjo posojil, jamstev, kapitala in drugih mehanizmov tveganja, s subvencijami na obrestne mere ali subvencijami na zajamčeno plačilo v okviru dejavnosti.

V skladu z novim 25.a členom zakona je določeno, da se povratna sredstva dodeljujejo v skladu s postopkom na podlagi zakona, ki ureja javne finance in v skladu s pravili iz predpisov EU, ki urejajo pravila izvajanja finančnih instrumentov. Zakon, ki ureja javne finance je podlaga za izvajanje finančnih instrumentov iz sredstev za vse EU sklade. S tem se daje podlaga, da se sredstva iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja dodeljujejo po enakem načinu, kot se dodeljujejo za ostale sklade za izvajanje finančnih instrumentov.

K 9. členu

Sektor rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (sektor LULUCF) je eden od sektorjev v okviru katerega se spremljajo emisije in odvzemi toplogrednih plinov (CO₂). Zajema ukrepe in obračune za določitev emisij in odvzemov CO₂ iz kmetijskih zemljišč in gozdov. V tem sektorju sta združena tako raba zemljišč kot sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo. LULUCF je sektor, v katerem se ne izvajajo samo meritve ogljika, ampak se spremljajo tudi selitve ogljika.

Ministrstvo za namen pridobivanja in spremljanja podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje ter priprave poročil in/ali informacij v povezavi s temi dejavnostmi, zbira in obdeluje podatke o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu ter pripravlja in vodi obračune le teh.

Pravočasni in natančni podatki o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu, so ključni za oceno, ali Slovenija dosega svoje zastavljene cilje glede emisij toplogrednih plinov, ki so določeni na evropski ravni in pomembni za oblikovanje nove, stabilne politike za reševanje izzivov, na področju prilagajanja na podnebne spremembe kot tudi na področju blaženja posledic podnebnih sprememb v kmetijstvu. Prav tako bodo ti podatki med drugim služili tudi kot podlaga za načrtovanje in izvajanje novih ukrepov na področju kmetijstva, ki bodo prispevali k obvladovanju posledic, ki jih podnebne spremembe prinašajo. Poudariti moramo, da je pri kreiranju novih ukrepov kmetijske politike na področju blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe, med drugim tudi problematično pomanjkanje numeričnih podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov, ter podatkov o spremembah količine ogljika shranjenega v rastlinstvu in v tleh.

Navedene naloge (npr. zbiranje in obdelava podatkov, priprava in vodenje obračunov in priprava informacije in poročil) se izvajajo kot javno pooblastilo. Ministrstvo namreč ni strokovno

usposobljeno ter kadrovsko in tehnično opremljeno za izvajanje prej omenjenih nalog, zato bodo le-te dodeljene izvajalcu preko javnega razpisa z javnim pooblastilom. Pri javnem pooblastilu se lahko omenjene naloge prenese na zunanjega izvajalca za daljše časovno obdobje. Na ta način ministrstvo lahko kontinuirano zagotavlja potrebne informacije za pripravo poročil in/ali informacij za potrebe izvajanje predpisov Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje.

K 10. členu

Predlog 28.b člena zakona vzpostavlja pravno podlago za izvajanje informiranja javnosti o kmetijski politiki in njenih ciljih, ki so določeni v Zakonu o kmetijstvu in niso vezane na pobiranje prispevka po Zakonu o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov. Promocija, ki se izvaja v okviru Zakona o promociji se lahko izvaja samo za tiste sektorje, ki so vstopili v promocijo in plačujejo prispevek. Predlagano novo poglavje ministrstvu omogoča informiranje javnosti o vsebinah kmetijske politike zlasti na področju kmetijstva, gozdarstva, lokalne proizvodnje in razvoja podeželja, ne glede na odločitev sektorjev, da vstopajo v promocijo pa Zakonu o promociji. Ministrstvo bo s tem členom imelo ustrezno pravno podlago za izvajanje širokega segmenta komunikacijskih in oglaševalskih aktivnosti z namenom informiranja, oglaševanja in promocije v širšem kontekstu in kot odgovor na posebne situacije, ki lahko nastanejo na trgu. Informiranje javnosti o kmetijski politiki bo tako zajemalo širše vsebine ciljev kmetijske politike z izvajanjem aktivnosti informiranja, oglaševanja in promocije. Aktivnosti informiranja zajemajo razširjanje znanstvenih ali dejanskih informacij o kmetijskih in živilskih proizvodih potrošnikom. Aktivnosti promocije in oglaševanja spodbujajo javnost k višji stopnji osveščenosti in nakupu kmetijskih in živilskih proizvodov na podlagi verodostojnih informacij (promocija zajema vse aktivnosti, ki na raznih dogodkih, kot npr. degustacijah, sejnih ipd., spodbujajo k nakupu kmetijskih proizvodov; oglaševanje zajema aktivnosti preko množičnih oziroma oglaševalskih medijev).

V širšem kontekstu bo ministrstvo imelo možnost informirati potrošnika o ciljih in vplivu kmetijske politike na lokalno oskrbo, na razvoj podeželja in na okolje z namenom povečanja informiranosti potrošnikov o določenih vidikih kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (predstaviti pomembnost kmetijske in gozdarske panoge za slovensko gospodarstvo, lokalno samooskrbo, ohranjanje poseljenosti podeželja in podeželske krajine, predstaviti obstoj, namen in vpliv shem kakovosti na razvoj podeželja, slovenske posebnosti, oblike združevanja proizvajalcev, predstaviti vpliv dopolnilnih dejavnosti na kmetiji na razvoj podeželja, predstaviti pomembnost povezovanja proizvajalcev v skupine proizvajalcev, predstaviti obstoj verig preskrbe s hrano itd.).

Kot odgovor na posebne razmere na trgu se bo ministrstvo imelo možnost pravočasno odzvati s širokim segmentom komunikacijskih in oglaševalskih dejavnosti, da ublaži posledice, ki lahko negativno vplivajo na kmetijsko in gozdarsko panogo v Sloveniji. Posebne razmere na trgu lahko nastanejo zaradi političnih odločitev oziroma razmer (npr.: embargo na uvoz na tretje trge, ukinitve mlečnih kvot itd.), naravnih katastrof (npr.: suša, toča, viharji, žled itd.) in prehranskih afer (npr.: bolezen norih krav, afera uporabe nedovoljenih kemikalij pri medu, kloramfenikol itd.).

Ministrstvo bo znotraj informiranja javnosti lahko izvajalo zgolj splošne oblike informiranja s podajanjem: splošnih informacij, oglaševanjem in promocijo, s katero se osvešča potrošnika o ciljih kmetijske politike zlasti o sistemih varnosti, sledljivosti in kakovosti, splošnih informacijah glede pridelave in predelave, prehranskih koristih in priporočljivem vnosu kmetijskih in živilskih proizvodov, povezovanju, pomembnosti lokalne proizvodnje in samooskrbe, pomembnosti kmetijske panoge za ohranjanje podeželja in varovanja okolja, koristih turizma na kmetijah in dopolnilnih dejavnosti za razvoj podeželja ipd. ter splošnih informacij, oglaševanjem in promocijo o shemah kakovosti, s katero osvešča potrošnika o shemah kakovostih, proizvodih znotraj obstoječih shem kakovosti, pripadajočih logotipih ter parametrih, ki jih morajo kmetijski pridelki oziroma živila zagotavljati za vključitev v shemo kakovosti.

Predlog člena prav tako določa, da vse aktivnosti informiranja javnosti o kmetijski politiki izvaja ministrstvo na podlagi predpisov, ki urejajo javna naročila v RS. Pred izvajanjem aktivnosti

informiranja javnosti o kmetijski politiki mora ministrstvo izvesti vse postopke priglasitve po pravilih za državne pomoči, kar pomeni, da morajo biti aktivnosti skladne s predpisi, ki urejajo državne pomoči.

Predlog 28.c člena zakona vzpostavlja pravno podlago za sofinanciranje podpornih projektov drugih deležnikov, ki bodo prispevali k informiranju javnosti na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja ter bodo smiselno podpirali aktivnosti, ki se bodo izvajale v okviru predlaganega člena. Projekti se bodo sofinancirali za vsebine, ki bodo na posreden ali neposreden način prispevale k informiranju javnosti v širšem kontekstu ali kot odgovor na posebne situacije, ki lahko nastanejo na trgu.

Za potrebe izvajanja tega člena vlada z uredbo določi podrobnejše pogoje, merila in finančni obseg za dodelitev sredstev iz tega člena. Ministrstvo bo izvajalo javne razpise za sofinanciranje projektov v skladu s predpisi, ki urejajo izvrševanje proračuna RS. Projekti se bodo tako izbirali na podlagi objavljenih javnih razpisov, ki bodo natančneje določali zastavljene cilje in zahteve ministrstva.

Predlog 28.č člena zakona vzpostavlja pravno podlago za subvencioniranje nabave kmetijskih pridelkov oziroma živil in izvedbe različnih izobraževanj v okviru podpornih projektov (npr. tradicionalni slovenski zajtrk), ki bodo prispevali k informiranju javnosti in pravnih oseb, kot so vrtci, osnovne in srednje šole, zavodi za izobraževanje, domovi za upokojence idr. Subvencionirana bodo izobraževanja, kot so npr. delavnice in izvajanje različnih izobraževanj v okviru naravoslovnih oz. drugih tematskih dni, in nabava živil za izvedbo projektov z vsebinami, ki bodo na posreden ali neposreden način prispevale k informiranju javnosti v širšem kontekstu ali kot odgovor na posebne razmere, ki lahko nastanejo na trgu. Izobraževanja in podporne projekte kot je npr. tradicionalni slovenski zajtrk, ki se izvaja v vrtcih in osnovnih šolah, se želi razširiti tudi na področja drugih dejavnosti kot so npr. socialno in invalidsko zdravstvo ipd. Projekti bodo smiselno podpirali tudi aktivnosti, ki se bodo izvajale v okviru predlaganega 28.b člena. Za potrebe izvajanja tega člena minister določi upravičence, ukrepe, pogoje glede kmetijskih pridelkov in živil in izvedbe izobraževanj, način izvedbe subvencioniranja ter višino sredstev.

K 11. členu

Veljavni 30. člen zakona določa, da Vlada lahko s predpisi iz 10. in 12. člena tega zakona določi, da se vloge vlagajo samo v elektronski obliki in podpišejo z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Ker so nekateri deli vlog, zlasti nekatere priloge take narave, da jih je potrebno poslati preko ponudnika poštnih storitev, je v tem členu dodano besedilo »ali deli vlog«. S tem je dana možnost, da se del vloge lahko vlaga na klasičen način, preko ponudnika poštnih storitev.

K 12. členu

S predlagano spremembo se doda novi 41.a člen. V prvem odstavku 41.a člena zakona se izrecno določajo razlogi stranke, zaradi katerih bi bila odobritev oziroma izplačilo sredstev neupravičeno in je posledično treba vlogo ali zahtevek stranke v celoti zavrniti. Ti dve okoliščini sta predložitve lažnih podatkov in nepredložitve podatkov zaradi malomarnosti. Doslej so se pojavljale težave pri interpretaciji, ali se v skladu s predpisi v takih primerih vloga ali zahtevek v celoti zavrne. V primeru opisanih okoliščin se bosta vloga ali zahtevek v celoti zavrnila. Predlagana ureditev je usklajena z določbami Uredbe 640/2014/EU.

V dosedanjem prvem odstavku 57. člena zakona so bili urejeni primeri neizpolnjevanja in kršitev obveznosti, ob nastopu katerih je morala stranka vrniti izplačana sredstva. Ti primeri se jasneje urejajo v novem drugem odstavku 41.a člena zakona, kjer je določena obveznost vračila izplačanih sredstev, če stranka stori kršitev, zaradi katere je onemogočeno doseganje ciljev ukrepa. Primeroma je navedeno, da se za tako kršitev šteje uporaba sredstev v nasprotju z namenom, za katerega so bila dodeljena, in nedokončanje projekta (razen v primeru višje sile). Kršitve, zaradi katerih bo morala stranka vrniti sredstva, bodo določene tudi v podzakonskih predpisih, sicer pa se bo od primera do primera presojava, ali je kršitev take narave, da

onemogoča doseganje ciljev ukrepa. Ureditve primerov, v katerih se zahteva vračilo sredstev, je usklajena z Uredbo 640/2014/EU, ki je strožja od primerljive ureditve v drugem odstavku 30. člena Uredbe 65/2011/EU, saj za vrnitev neupravičeno izplačanih sredstev ne vsebuje več zahteve po namerno napačnem ravnanju stranke. Države članice so se namreč v postopku sprejemanja Uredbe 640/2014/EU zavzele za opustitev zahteve po namernosti, ker se je v praksi dokazovanje namernosti pokazalo kot praktično nemogoče. Komisija je predlog držav članic upoštevala in sprejela Uredbo 640/2014/EU, kakršna velja.

V novem drugem odstavku 41.a člena zakona je predviden tudi postopek za vračilo sredstev v navedenih primerih. Agencija bo izdala odločbo o vračilu sredstev, v kateri bo stranki določila rok za vračilo izplačanih sredstev. Če stranka sredstev v roku, določenem v odločbi o vračilu, ne bo vrnila, bo morala plačati zakonske zamudne obresti.

Vračilo v skladu s predlagano določbo drugega odstavka 41.a člena zakona se bo uporabljalo v primerih neizpolnjevanja in kršitev obveznosti, ki bo ugotovljeno po izplačilu sredstev. V primerih, ko bo agencija pri odločanju dejansko stanje ugotovila nepravilno ali nepopolno zaradi ravnanja ali opustitve stranke, v zvezi s katerim je stranki mogoče očitati subjektivno odgovornost, pa bo vračilo sredstev, če bodo le-ta že izplačana, zahtevano v postopku uporabe izrednega pravnega sredstva (odprava odločbe prve stopnje na podlagi predloga tretjega odstavka 42. člena zakona).

V primerih iz predloga prvega in drugega odstavka 41.a člena zakona bo po tretjem odstavku istega člena stranka prav tako izključena iz ukrepa, za katerega je kandidirala, in sicer za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto. Izključitev iz prejemanja podpore je predvidena že doslej in sicer v tretjem odstavku 57. člena veljavnega zakona. Prav tako je šesti odstavek 17. člena zakona določal, da upravičenec v primeru, ko je sredstva za posamezne ukrep pridobil nezakonito ali porabil nenamensko, določeno obdobje ne more pridobiti sredstev iz kmetijske politike, vendar iz te določbe ni bilo jasno, na katere ukrepe kmetijske politike se izključitev nanaša, oziroma kakšen je njen obseg. Predvidena izključitev iz tretjega odstavka predlaganega 41.a člena se bo uporabljala v primerih, kadar to določa zakonodaja EU, ki ureja skupno kmetijsko politiko. Trenutno je takšen primer urejen v Uredbi 640/2014 in sicer v petem in šestem odstavku 35. člena, ki določata, da se pri zavrnitvi ali ukinitvi podpore upravičenca v koledarskem letu ugotovitve in naslednjem koledarskem letu izloči iz istega ukrepa ali vrste operacije. Iz določbe torej izhaja, da lahko država članica določi, kakšen bo obseg izključitve in sicer se lahko upravičenca izključi iz ukrepa ali nižje enote, ki je po tej določbi operacija. Po predlagani določbi 41.a člena zakona se upravičenca izključi iz najmanjše enote, ki je določena pri posameznem ukrepu, torej ali iz operacije, podukrepa ali ukrepa. Glede na to, da je predlagana določba procesne narave in nacionalni predpisi, ki urejajo kmetijsko politiko, tovrstne izključitve ne predvidevajo, se določba uporablja le, kadar to določajo predpisi, ki urejajo skupno kmetijsko politiko EU.

Četrty odstavek določa, da se neizpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz pravice do sredstev, sankcionira v skladu s podzakonskim predpisom, ki ureja posamezen ukrep kmetijske politike. V 35. členu Uredbe 640/2014/EU je določeno, da mora država članica pri odločanju o stopnji zavrnitve ali ukinitve podpore zaradi neizpolnjevanja obveznosti ali drugih zavez iz PRP upoštevati resnost, obseg, trajanje in ponavljanje neizpolnjevanja pogojev za podporo. Glede na zahtevane kriterije so sankcije predpisane s podzakonskim predpisom za posamezen ukrep kmetijske politike.

K 13. členu

Prvi odstavek določa, kot že v veljavnem zakonu, da kadar je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema in je v njej nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali napačno uporabljen materialni predpis, agencija v enem letu po vročitvi odločbe stranki celotno odločbo odpravi in izda novo odločbo. Kot datum izdaje nove odločbe se šteje datum na odločbi, s tem je določena fikcija, da je bila volja organa izražena v ustrezni obliki na datum, ki je naveden na novi odločbi.

V drugem odstavku se predlaga črtanje besede Unija, s čimer se razširi možnost uporabe tega pravnega sredstva na primere ugotovljenih kršitev, ki niso opredeljene v predpisih Unije, ampak v nacionalnih predpisih. Nadalje bi črtali posebno poimenovanje »odločitve iz drugega odstavka 56. člena«, saj iz petega odstavka 56. člena izhaja, da je tudi izplačilo na TRR odločba (enako terminološko poenotenje bi opravili tudi v nadaljnjih določbah). Za namen teka 5-letnega roka se pri odločbi z izplačilom na TRR lahko šteje, da je postala dokončna z dnem izplačila na TRR, saj zoper njo ni pritožbe (1. odstavek 224. člena ZUP).

Uredbi 1306/2013/EU in 809/2014/EU državam članicam nalagata, da od upravičencev zahtevajo vračilo neupravičeno izplačanih sredstev iz ukrepov skupne kmetijske politike. Predpisi EU določajo zgolj obveznost vračila neupravičeno izplačanih sredstev, ne urejajo pa postopka vračila. Posledično morajo države članice v nacionalnih predpisih predvideti postopkovne določbe za vračilo neupravičeno izplačanih sredstev. V nekaterih primerih se po dokončnosti odločbe o odobritvi sredstev ali odločbe o (delni) ugoditvi zahtevku za izplačilo sredstev ugotovi, da so bila sredstva neupravičeno odobrena ali neupravičeno izplačana zaradi razlogov na strani stranke, ki agenciji v času odločanja niso bili znani. Tako se lahko po dokončnosti odločbe, s katero se ugotovi, da je stranka upravičena do sredstev do določene višine ali do izplačila sredstev v določeni višini, naknadno ugotovi, da je agencija pri odločanju ugotovila, da je dejansko stanje nepravilno ali nepopolno zaradi storitve ali opustitve stranke, v zvezi s čimer je stranki mogoče očitati subjektivno odgovornost. Ker je s prvotno dokončno odločbo o upravičenosti stranke do (izplačila) sredstev ugotovljeno, da so izpolnjeni vsi zakonski pogoji za odobritev ali izplačilo, in je ta odločba še v veljavi, je nastala situacija mogoče popraviti le z uporabo izrednih pravnih sredstev (odprava prvotne odločbe agencije kot nepravilne in nezakonite). Ker v ZUP in določbah veljavnega zakona, ki urejajo poseben upravni postopek za izvajanje ukrepov kmetijske politike, ni predvideno izredno pravno sredstvo, ki bi v takih primerih omogočalo poseg v že dokončno odločbo agencije, je v predlaganem tretjem odstavku 42. člena zakona predviden nov razlog za uporabo izrednega pravnega sredstva – odprave odločbe prve stopnje.

V skladu s predlagano določbo tretjega odstavka 42. člena zakona bo v situacijah, ko se po dokončnosti odločbe o odobritvi sredstev, odločbe o delni ugoditvi zahtevku oziroma izplačilu sredstev na transakcijski račun stranke ugotovi, da je bilo pri odločanju dejansko stanje nepravilno ali nepopolno ugotovljeno, ker je stranka predložila lažne podatke ali podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ni razkrila, mogoče z izrednim pravnim sredstvom (odpravo) poseči v prvotno napačno odločbo agencije. Pri tem bo odprava omejena le na primere, ko je stranki mogoče očitati namernost (predložitev lažnih podatkov) ali malomarnost (stranka podatkov ne razkrije, čeprav ve, da gre za financiranje iz sredstev EU in se za odobritev oziroma izplačilo sredstev zahteva izpolnjevanje točno določenih pogojev). Če je to predvideno v predpisih EU ali nacionalnih predpisih, bo stranka v odločbi, s katero bo odločeno o odpravi, tudi izključena iz istega ukrepa, podukrepa ali operacije, na katerega se nanaša odpravljena odločba. V primerih, ko je bilo odločeno o zahtevku za izplačilo sredstev in so bila sredstva že izplačana, pa se bo v odločbi o odpravi zahtevalo tudi vračilo izplačanih sredstev. Odprava prvotne odločbe agencije v primerih, ko bo pri odločanju dejansko stanje ugotovljeno nepravilno ali nepopolno, ker je stranka predložila lažne podatke ali podatkov, pomembnih za odločitev, zaradi malomarnosti ni razkrila, bo mogoča v petih letih od dokončnosti prvotne odločbe. Rok je usklajen z rokom za odpravo odločbe iz razloga napačne uporabe materialnega prava, ki je predviden v dosedanjem drugem odstavku 42. člena zakona.

Šesti odstavek določa, da je pritožba zoper novo odločbo po prvem, drugem ali tretjem odstavku dovoljena, razen v primerih, ko v skladu z določbami zakona, pritožba zoper odpravljeno odločitev agencije ni dovoljena.

K 14. členu

S to spremembo se dodaja nov obnovitveni razlog, in sicer se upravni postopek lahko obnovi tudi v primeru, če za obnovo postopka pristojni organ na podlagi pravnomočne odločbe drugega pristojnega organa izve za nova dejstva, ki bi lahko sama po sebi ali v zvezi z že ugotovljenimi dejstvi pripeljala do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva upoštevana v prejšnjem postopku.

Določa se začetek teka rokov za uvedbo postopka na podlagi novega obnovitvenega razloga. Zakonodajca EU zahteva, da mora Republika Slovenija po ugotovljenih nepravilnostih, ki so obstajale že v času odločanja o vlogi ali zahtevku, ukrepati s predpisanimi upravnimi ukrepi in/ali sankcijami. Pristojni organ to lahko stori, če ima v ZUP ali posebnem zakonu na voljo ustrezna izredna pravna sredstva. Če tega ne more storiti zaradi pomanjkanja zakonitih procesnih možnosti, ostanejo napačne odločitve v veljavi, Evropska komisija pa lahko državi naloži visoke finančne kazni. Zato je namen predlagane spremembe zagotoviti skladnost odločb s predpisi in zavarovati finančne interese Republike Slovenije.

Pristojni organ pa lahko tudi šele po izdaji svoje odločbe o dodelitvi oziroma izplačilu upravičenj ali sredstev od drugih organov izve, da so bile v postopkih iz njihovih pristojnosti ugotovljene nepravilnosti, ki bi, če bi mu bile znane v času prvotnega postopka, privedle do drugačne odločitve. V takih primerih ne more poseči v svojo nepravilno prvotno odločbo, saj za to ni podan obnovitveni razlog po 1. točki 260. člena ZUP, ki zahteva, da morata novo dejstvo (npr. nepravilnost) in nov dokaz (npr. pravnomočna odločba drugega organa) obstajati v času prvotnega odločanja, kar je stališče ustaljene sodne prakse (glej zlasti odločitve v zadevah opr. št. I Up 1517/2005, VIII Ips 116/2011, VIII Ips 97/2015, I U 279/2010, I U 1928/2013 in III U 149/2015).

Z novim obnovitvenim razlogom bi se pristojnemu organu omogočilo, da obnovi postopke tudi takrat, ko je v času prvotnega odločanja obstajalo le novo dejstvo, nov dokaz pa je nastal po koncu prvotnega postopka. Predlog določa začetek teka roka za obnovo postopka iz novega obnovitvenega razloga na dan, ko za obnovo postopka pristojni organ izve za pravnomočno odločbo.

K 15. členu

Člen 51. zakona se dopolnjuje tako, da se jasneje določi način odobritve vlog v odprtih javnih razpisih. V primeru, ko odprti javni razpis ne vsebuje meril za izbor in predpisano minimalno število točk, kamor sodijo zlasti ukrepi, ki so potrebni v primeru nepredvidenih dogodkov za odpravo posledic škod v kmetijski proizvodnji in posledični ogroženosti prizadetih kmetijskih gospodarstev ter na podlagi programov, ki opredeljujejo ukrepe na področju čebelarstva, upravičenost do sredstev določajo že sami pogoji javnega razpisa. Pri javnih razpisih, ki ne vsebujejo meril za izbor in predpisanega minimalnega števila točk, se vloge odobrijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisane pogoje do porabe razpisanih sredstev.

Pri odprtih javnih razpisih, ki vsebujejo merila za izbor in predpisano minimalno število točk se vloge odobrijo po vrstnem redu prejema popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisane pogoje do porabe razpisanih sredstev. Predpisan minimalni prag točk tako po svoji vsebini predstavlja enega izmed pogojev za odobritev vloge.

V 51. člen zakona se dodaja nova vrsta javnega razpisa – delno odprti javni razpis, v okviru katerega se vloge odpirajo in obravnavajo v določenih časovnih obdobjih, ki se določijo v javnem razpisu. Tak način dodeljevanja sredstev omogoča in priporoča tudi evropski pravni red. Prav tako se natančneje opredelita in definirata odprti in zaprti javni razpis. Ker so možne različne izvedbe delno odprtega javnega razpisa, se v spremembi zakona v drugem odstavku omogočijo možne izvedbe tovrstnega javnega razpisa tako, da se določi višina razpisanih sredstev, ki so na voljo v posameznem časovnem obdobju pri čemer je jasno določeno, da se vloga obravnava v tistem časovnem obdobju, v katerem je popolna.

Delno odprt javni razpis je smiseln za izvajanje tistih ukrepov, pri katerih je na voljo relativno veliko sredstev, znesek zaprosenih sredstev v posameznem obdobju (ko bi bil npr. odprt zaprti javni razpis) pa ne dosega razpoložljivih sredstev. Zaprti javni razpis bi namreč imel za posledico to, da bi bilo javne razpise za vse ukrepe treba neprestano odpirati in zapirati (velikokrat brez prejetih vlog, saj je pričakovano število vlog pri določenih ukrepih izredno majhno), kar bi pomenilo velike obremenitve tako za administracijo kot vlagatelje. Na področju ribištva in tudi razvoja podeželja Evropska komisija ne dovoli uporabe odprtega postopka, zato se bo pri teh ukrepih uporabljal delno odprti sistem javnih razpisov.

V tretjem odstavku 51. člena se določi obravnava zaprtih javnih razpisov, pri katerih javna sredstva niso zagotovljena iz evropskega proračuna, pač pa se zagotavljajo le v okviru nacionalnega proračuna. Ta oblika JR se uporablja za sofinanciranje aktivnosti, ki jih izvajajo npr. nevladne organizacije ali nepridobitna združenja, ki jih ministrstvo sofinancira delovanje na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja.

Sredstva pri teh razpisih se razdelijo na podlagi zaprtega javnega razpisa, v okviru katerega se razpoložljiva sredstva dodelijo vsem upravičencem, ki izpolnjujejo predpisane pogoje ter dosežejo minimalni prag točk, določen s posameznim javnim razpisom. Višina najvišje dovoljene pomoči pa se za posameznega upravičenca, v primeru, ko sredstva ne zadoščajo za dodelitev celotne upravičene pomoči, znižajo sorazmerno glede na delež doseženih točk od skupnega števila točk vseh vlog prispelih na javni razpis, pri čemer se upošteva razpisana sredstva ter skupno vrednost zaprosenih sredstev.

K 16. členu

Predlagani novi prvi, drugi in tretji odstavek 52. člena zakona jasno določajo, do kdaj so dovoljene vsebinske spremembe vlog na javni razpis. Določba sledi dosedanji upravni in pritožbeni praksi ter je skladna z namenom objave javnega razpisa zaprtega in delno odprtega tipa, ki omogočata pošteno tekmovanje med vlogami. Naknadne spremembe vlog niso dovoljene zaradi manipulacij, ki bi po zaprtju javnega razpisa oziroma po zaključku časovnega obdobja lahko vplivale na vrstni red.

V predlaganem drugem odstavku 52. člena zakona je določen časovni okvir obravnave vlog pri novi vrsti javnega razpisa – delno odprtem javnem razpisu, in sicer se vloge obravnavajo v okviru tistega časovnega obdobja, ko je vloga popolna. Vlagatelj lahko, ne da bi bil k temu pozvan, vsebinsko spremeni vlogo do zaključka časovnega obdobja, ko je vloga popolna.

V predlaganem novem četrtem odstavku 52. člena zakona je predvidena ločena obravnava vloge, pri kateri se pojavi sum na nepravilnost v skladu s predpisi EU, ki urejajo zaščito finančnih interesov.

Namen te določbe v zaščiti finančnih interesov EU pred nepravilnostmi, ki jo morajo izvajati tudi države članice (325. člen Pogodbe o delovanju EU). Točka c) 58. člena Uredbe (EU) št. 1306/2013 določa, da v okviru Skupne kmetijske politike države članice sprejmejo vse zakonske in druge predpise, pa tudi vse druge potrebne ukrepe za zagotavljanje učinkovite zaščite finančnih interesov Unije, zlasti za preprečevanje, odkrivanje ter odpravo nepravilnosti in goljufij. Predlagani četrti odstavek 52. člena upošteva zahtevo iz točke c) 58. člena Uredbe (EU) št. 1306/2013, ker je predlagani postopek preverjanja suma na nepravilnosti v bistvu ena od kontrol za preprečevanje in odkrivanje nepravilnosti.

Upoštevanje navedene določbe je v postopkih obravnave vlog, ki jih vodi agencija, treba posebno pozornost posvetiti ugotavljanju, ali so podana ravnanja ali opustitve strank, ki bi lahko vplivale na neupravičeno odobritev sredstev in posledično na neupravičeno izplačilo iz proračuna EU. Z namenom, da se v primerih, ko se pojavi sum na nepravilnosti, v celoti razjasni dejansko stanje, predlagana določba predvideva procesno možnost ločene obravnave vloge. Ločena obravnava vloge se bo izvajala, če bo podan sum na nepravilnost v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito finančnih interesov EU. Za nepravilnost iz predlaganega četrtega odstavka 52. člena zakona se šteje nepravilnost v pomenu 1. člena Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, v katerem je nepravilnost definirana kot »vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki«. Pogoji za ločeno obravnavo vloge bodo izpolnjeni, če bo podan opisani sum na nepravilnost. V takem primeru se pri odprtem javnem razpisu vloga ne bo obravnavala po vrstnem redu oddaje, pri zaprtem javnem razpisu pa se ne bo obravnavala sočasno z drugimi vlogami. To pomeni, da v primeru, če se bo pojavil sum na nepravilnost pri eni vlogi na javni razpis, preostale vloge zaradi tega ne bodo čakale, da se postopek v zvezi z

razjasnjevanjem suma nepravilnosti te vloge konča. Agencija bo o preostalih vlogah odločila, še preden bo končan postopek razjasnjevanja suma nepravilnosti v zvezi z vlogo, ki se ločeno obravnava. Sredstva, ki bi bila ob odsotnosti nepravilnosti sicer odobrena vlagatelju, pri čigar vlogi se je pojavil sum nepravilnosti, pa se bodo štela za porabljena na tem javnem razpisu. S tem bo doseženo, da bodo tudi v primeru, če se v postopku razjasnjevanja suma nepravilnosti ugotovi, da je le-ta neutemeljen, in bo vloga izpolnjevala vse pogoje za odobritev, za to vlogo zagotovljena sredstva v okviru sredstev, ki so bila sicer razpisana z javnim razpisom (za to vlogo ne bo treba zagotavljati drugih sredstev nad zgornjo mejo sredstev, ki je bila določena v javnem razpisu).

Ker se bodo sredstva štela za porabljena, bodo preprečene tudi morebitne manipulacije glede vrstnega reda vlog na način, da se pri določeni vlogi načrtno prepozna sum nepravilnosti z namenom, da preostale vloge, ki so po ocenjevanju na podlagi meril nižje uvrščene, zasedejo višja mesta in se vlagateljem nižje uvrščenih vlog odobrijo sredstva.

V predlaganem četrtem odstavku 52. člena zakona je določen tudi rok enega leta od vložitve popolne vloge, v katerem mora biti kontrola suma na nepravilnosti opravljena. 32. člen veljavnega zakona namreč že določa, da rok, v katerem mora pristojni organ izdati odločbo na prvi stopnji, začne teči od dneva, ko so v skladu s predpisi Unije ugotovljena vsa dejstva in izvedene predpisane kontrole. S tem se trajanje kontrole suma na nepravilnosti omeji na največ eno leto, glede ugotavljanja vseh preostalih relevantnih dejstev in izvedbe preostalih predpisanih kontrol pa ostane rok nedoločen (lahko tudi daljši od enega leta), kakor je že v veljavnem 32. členu zakona.

V skladu s predlagano določbo petega odstavka 52. člena zakona bo morala uradna oseba, ki bo ugotovila tak sum, v uradnem zaznamku navesti razloge zanj in jih ustrezno obrazložiti. O ločeni obravnavi vloge se stranko obvesti z obvestilom, ki je zgolj informativnega značaja.

V skladu s predlagano določbo šestega odstavka 52. člena zakona stranka nima pravice do vpogleda v dokumente v zvezi s postopkom razjasnjevanja utemeljenosti suma, če bi razkritje teh dokumentov lahko ogrozilo postopek razjasnjevanja suma. Ta določba onemogoča, da bi stranka lahko vplivala na postopek pravilne razjasnitve suma. Določba je prilagojena različici tretjega odstavka 4. člena Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L št. 145 z dne 31. 5. 2001, str. 43) in 11. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US in 102/15), ki se nanašata na zavrnitev dostopa do informacij iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z dejavnostjo organa, in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri dejavnosti organa.

Spremeni se sedmi odstavek, ki opredeljuje obvezne priloge, brez katerih se vloga zavrže brez pozivanja na dopolnitev. Dodaja se beseda "lahko", kar pomeni, da določitev obveznih prilog pri vseh ukrepih kmetijske politike ni obvezna. Imamo namreč ukrepe, kjer so vloge vezane le prijavni obrazec in priloge na podatke iz uradnih evidenc, kar pomeni, da se od strank tega ne sme zahtevati. Prav tako je določeno, da se podrobnejši postopki določijo s podzakonskim predpisom, kar pomeni npr. rok za vložitev vlog ali rok za posamezna procesna dejanja. Že ZUP v 99. členu določa, da so roki lahko predpisani s podzakonskim predpisom.

K 17. členu

V predlaganem novem četrtem odstavku 54. člena zakona je določena omejitev vlaganja zahtevkov za spremembo obveznosti. Tovrstne omejitve so bile doslej že določene v podzakonskih predpisih, vendar je z vidika pristojnosti za urejanje pravic in obveznosti pravilneje, da se uredijo v zakonu. Določba, da lahko stranka dvakrat zaprosi za spremembo obveznosti, je oblikovana na podlagi podatkov o tem, kolikokrat so stranke v preteklem programskem obdobju povprečno zaprosale za spremembo obveznosti.

K 18. členu

S predlaganim črtanjem 57. člena zakona se vsebina veljavne določbe ureja v predlaganem novem 41. a členu zakona in se na ta način iz poglavja Postopek za izvajanje ukrepov politike razvoja podeželja prestavi v poglavje Posebna ureditev upravnega postopka, ki se uporablja za vse ukrepe kmetijske politike, saj morajo biti posledice in postopek za primere predložitve lažnih podatkov ali nepredložitve podatkov in neizpolnjevanja obveznosti urejene in poenotene za vse ukrepe, in ne le za ukrepe razvoja podeželja. Na ta način torej dosežemo, da se bo določba lahko uporabljala pri vseh ukrepih kmetijske politike.

K 19. členu

S predlagano dopolnitvijo 61.a člena zakona lahko kmetijske pridelke, pridelane na svoji kmetiji, neposredno končnemu potrošniku prodajajo nosilec te kmetije, člani te kmetije in zaposleni na tej kmetiji ter osebe, ki opravljajo delo na kmetiji na podlagi drugih oblik dela, ki jih omogoča zakonodaja. Zaradi zmanjšanja administrativnih obveznosti se v RKG vpisujejo samo osebe, ki delo opravljajo na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Z dopolnitvijo tega člena je jasno določeno, da poleg zaposlenih, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi, delo na kmetiji lahko opravljajo tudi osebe, ki delo opravljajo v oblikah in na način, ki jih omogočajo predpisi, ki urejajo delovno pravo in pogodbeno razmerja.

K 20. členu

65. člen zakona ureja varstvo potrošnikov, v delu, ki se nanaša na živila. Varstvo interesov potrošnikov se opredeljuje kot aktivno ravnanje zavezancev – fizičnih in pravnih oseb, ki dajejo v promet kmetijske pridelke in živila. V vsebino varstva potrošnikov so zajeti splošna načela in zahteve živilske zakonodaje, opredeljene z Uredbo 178/2002, zagotavljanje informacij potrošnikom, opredeljenih z Uredbo 1169/2011, zagotavljanje sledljivosti in označevanje GSO ter določanje meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v celotnem procesu od pridelave do dajanja v promet, opredeljeno z Uredbo št. 1829/2003 in Uredbo št. 1830/2003.

Kot pristojni organ za izvajanje se določa Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in vzpostavlja pravna podlaga za izdajo podzakonskih predpisov na tem področju. Tako na primer Uredba 1169/2011 v 2. odstavku določa, da »države članice lahko sprejmejo nacionalne ukrepe o tem, kako dati na voljo podatke ali elemente teh podatkov iz odstavka 1, kadar je ustrezno pa tudi ukrepe o obliki njihove navedbe in prikaza.«. Vendar uredba določa tudi, da »Države članice Komisiji nemudoma sporočijo besedilo ukrepov iz točke (b) odstavka 1 in iz odstavka 2.«. Tretji odstavek 65. člena je zato nujno potreben za izvajanje določenih uredb EU na isti ravni kot v drugih državah članicah.

Ker imajo nacionalne določbe lahko vpliv na poslovanje pravnih subjektov gospodarstva, se v postopku sprejemanja podzakonskih predpisov določa obveznost soglasja ministra, pristojnega za trgovino, kadar gre za področje označevanja kmetijskih pridelkov in živil.

K 21. členu

S spremembo 66. člena zakona se dopolnjuje prepoved zavajanja tudi na področju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo. Na področju označevanja in oglaševanja storitev kmetijskih pridelkov in živil je zakon že doslej določal, da označevanje in način trženja ne sme besedno, slikovno ali kako drugače zavajati potrošnika glede resničnosti navedenih podatkov. Za kmetijske pridelke in živila je v evropski zakonodaji, ki ureja informiranje potrošnikov (Uredba 1169/2011) je določeno, kdaj se šteje ravnanje za zavajajoče, na področju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo. Določbe veljajo za trženje kmetijskih storitev, in sicer za besedno, slikovno ali kakršno koli drugo zavajanje.

Zaradi učinkovite zaščite potrošnikov na področjih oglaševanja, zlasti internetnega oglaševanja, in prodaje neposredno končnemu potrošniku je treba odgovornost za tako poslovanje urediti na ozemlju Republike Slovenije na način, da so pravni subjekti ne glede na to, ali imajo sedež v Republiki Sloveniji, v državi članici EU ali v tretji državi, obravnavani enakovredno. S tem členom se določa obveznost določitve odgovorne osebe – prokurista na ozemlju Republike Slovenije za tiste pravne osebe, ki nimajo registriranega ali odobrenega objekta, posrednika ali

pa samo spletno prodajajo živila.

Obseg internetnega oglaševanja in prodaje izdelkov z zavajajočimi vsebinami je v močnem porastu. S tem ukrepom obvezne določitve odgovorne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji bodo nadzorni organi lahko učinkovito izrekli ukrepe za varovanje zdravja potrošnikov in zajezili goljufiva dejanja ter izogibanje odgovornostim. Gre predvsem za obvladovanje problema ustanavljanja pravnih oseb v tujini z namenom izogibanja ukrepom inšpekcijskih, davčnih in delovno - pravnih obveznosti.

Zaradi vse bolj razširjenega internetnega oglaševanja je potrebno zaradi zaščite potrošnikov, omogočiti tudi upravno inšpekcijski ukrep za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri oglaševanju kmetijskih pridelkov in živil. Kot zavajajoče oglaševanje se šteje navajanje zdravstvenih in prehrabnih trditvev v nasprotju z predpisi (na primer zagotavlja izgubo teže, spodbuja prebavo, ...) ter navajanje podatkov glede lastnosti kmetijskih pridelkov in živil, ki se v inšpekcijskih postopkih dokažejo kot neresnične in s tem zavajajoče (na primer: vse naše meso v akciji je 100% slovenskega porekla,...).

K 22. členu

Zakon v 70.a členu predpisuje novo nacionalno shemo kakovosti »izbrana kakovost«, za katero je navedeno, da se posebne lastnosti kmetijskih pridelkov in živil nanašajo med drugim tudi na poreklo osnovne surovine. Da ne bi prišlo do napačnega razumevanja izraza »poreklo osnovne surovine« glede na zahteve zakonodaje o obveznem označevanju, se s predlagano dopolnitvijo 70.a člena še dodatno pojasnjuje, kaj za namen sheme »izbrana kakovost« pomeni izraz »poreklo osnovne surovine«. Zahteve zakonodaje glede navajanja porekla so del obveznega označevanja, ki jih mora vsak proizvajalec že v osnovi upoštevati, za vstop v določeno shemo kakovosti pa mora upoštevati še dodatne zahteve, ki jih predpisuje ta shema. Poreklo osnovne surovine mora biti v specifikaciji navedeno zato, ker se za kmetijske pridelke in živila iz te sheme lahko uporabljata dve vrsti zaščitnih znakov, in sicer za kmetijske pridelke in živila, za katere pridelava in predelava potekata v različnih državah, zaščitni znak »izbrana kakovost«, za kmetijske pridelke in živila, za katere pridelava in predelava potekata v isti državi, pa zaščitni znak »izbrana kakovost« z navedbo te države. Z navedbo porekla osnovne surovine je mišljeno, da mora biti iz specifikacije jasno razvidno, kje potekata pridelava in predelava za kmetijske pridelke oziroma živila rastlinskega izvora ter kje potekata vsaj reja živali in predelava živali za kmetijske pridelke oziroma živila živalskega izvora.

Sheme kakovosti, ki temeljijo na specifikacijah, so že na podlagi zahtev evropske zakonodaje zastavljene tako, da so dostopne vsem upravičencem, izpolnjevanje pogojev pa morajo nadzirati neodvisni kontrolni organi. Vsak, ki želi uporabljati naziv določene sheme kakovosti, mora biti certificiran, ne glede na to ali gre pri tem za pridelovalca, predelovalca ali trgovca. Vsaka pravna ali fizična oseba, ki ima certifikat za shemo »izbrana kakovost« je odgovorna, da izpolnjuje zahteve iz specifikacije, ki se nanašajo na del proizvodnega procesa, ki ga opravlja.

V postopkih priznanja označb »izbrana kakovost« za meso in mleko, se je pokazalo, da se tudi trgovinski sistemi zanimajo za vstop v shemo »izbrana kakovost«. Ker lahko specifikacije, ki so priložene vlogam za priznanje označbe »izbrana kakovost«, poleg predpisanih postopkov pridelave in predelave, vsebujejo tudi zahteve, ki se nanašajo na skladiščenje, trženje, pripravo za trg, ipd., se s predlaganim novim šestim odstavkom vzpostavlja pravno podlago za certificiranje pravnih oziroma fizičnih oseb, ki izvajajo postopke pridelave in predelave oziroma ostalih, zgoraj navedenih zahtev.

V primeru, da specifikacije poleg predpisanih postopkov pridelave oziroma predelave vsebujejo tudi zahteve, ki se za kmetijski pridelek ali živilo nanašajo na pripravo za trg, skladiščenje, prodajo končnemu potrošniku oziroma druge postopke pri trženju, mora vlagatelj specifikacije pred vložitvijo specifikacije pridobiti tudi dodatno soglasje tistih organizacij, ki zastopajo interese sektorjev, na katere se poleg zahtev za pridelavo oziroma predelavo, nanaša specifikacija. Temu ustrezno se bo takoj po sprejetju zakona dopolnil tudi pravilnik, ki ureja postopek priznanja označbe »izbrana kakovost«.

Vključitev v shemo »izbrana kakovost« je za vse upravičence prostovoljna, vendar pa mora po vključitvi v shemo »izbrana kakovost«, posameznik izpolnjevati vse zahteve, ki so določene v specifikaciji in se nanašajo na tisti proizvodni proces, ki ga posameznik izvaja.

K 23. členu

Doniranje hrane je brezplačno razdeljevanje hrane z namenom zmanjševanja odpadne hrane in izgube hrane vzdolž celotne prehranske verige. Doniranje hrane je eden od velikih izzivov držav članic EU, izgubljena živila merimo kot zmanjšanje užitne mase hrane vzdolž celotne živilsko-prehranske oskrbovalne verige, ki nastane v kateri od stopenj proizvodnje, predelave ali distribucije. Odpadna živila pa so hrana, ki je zavržena na stopnjah potrošnje, od trgovin na debelo in drobno do potrošnikov. Z uvajanjem doniranja hrane se zagotavlja zmanjšanje izgub hrane, ki bi sicer končala med odpadki v okolju.

Zakon določa donatorje hrane in posrednike pri razdeljevanju hrane. Donatorji so gospodarske družbe, pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo, distribucijo ali prodajo hrane v verigi preskrbe s hrano in v svojem poslovnem procesu hrano darujejo posrednikom pri razdeljevanju donirane hrane za humanitarne namene. Posredniki so humanitarne organizacije, ki delujejo v skladu s predpisi, ki določajo humanitarne organizacije pri razdeljevanju donirane hrane in javni zavodi s področja socialnih in varstvenih storitev, ki donirano hrano razdeljujejo končnim potrošnikom. Donatorji in posredniki pri razdeljevanju donirane hrane morajo izpolnjevati pogoje nosilcev živilske dejavnosti s hrano v skladu s predpisi EU in morajo biti vpisani v register obratov po tem zakonu. Donira se lahko samo hrana, ki izpolnjuje vse predpisane zahteve glede varnosti živil.

Upravičenci za prejem donirane hrane so upravičenci do socialne pomoči in varstvenega dodatka v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varstvo, prejemniki denarnih podpor in socialnih storitev v skladu s splošnimi predpisi lokalnih skupnosti oziroma osebe, za katero donator oziroma posrednik z veliko verjetnostjo oceni, da je potrebna pomoči.

Z namenom spodbujanja okoljskih in socialnih ciljev se v davčnem predpisu uredi tudi posebna davčna obravnava donirane hrane, ki izpolnjuje pogoje iz tega zakona, in sicer bo za namene davka na dodano vrednost, davčnim zavezancem pod določenimi pogoji priznana prilagoditev davčne osnove za donirano hrano.

Posrednikom pri razdeljevanju donirane hrane se v skladu z 89.b členom omogoča sofinanciranje nakupa tehnične opreme na podlagi javnega razpisa.

K 24. členu

Črta se četrti odstavek, ker je v nasprotju s 15. členom Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 40/04 – UPB, 117/06 – ZDavP-2, 102/07, 30/13 in 36/13 – popr.), ki ne določa več obvezne pridobitve certifikata, s katerim se potrdi, da je izdelek mogoče šteti in poimenovati kot predmet domače in umetnostne obrti. Certifikat izda na podlagi mnenja strokovne komisije Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Črta se peti odstavek, ker vpis v register obratov ni pogoj za pridobitev dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti. V register obratov morajo biti vpisane dejavnosti pred začetkom opravljanja tovrstnih dopolnilnih dejavnosti, kar pa določa zakonodaja s področja varne hrane.

V skladu zakonom, ki ureja dohodnino je dana možnost, da podatka o letnem dohodku dopolnilnih dejavnosti ni potrebno posebej sporočati, če se letni dohodek ugotavlja kot dohodek, dosežen od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih in gozdarskih proizvodov, v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino. Za izdelke prve stopnje predelave, ki so določeni v zakonu, ki ureja dohodnino, med katere štejejo tudi kisano, sušeno, vloženo in drugače konzervirano sadje in zelenjava. Ministrstvo pridobi podatke od davčnega organa o vseh, ki so priglasili obrnavo dohodka od malega obsega prve stopnje predelave lastnih kmetijskih pridelkov in gozdnih proizvodov.

Sedmi odstavek se dopolni z določilom, da se v primeru, če je bilo razveljavljeno dovoljenje za določeno vrsto dopolnilne dejavnosti na kmetiji zaradi neizpolnjevanja pogojev, za to kmetijo dovoljenje za to vrsto dopolnilne dejavnosti ne sme izdati še eno leto od izdaje odločbe o razveljavitvi dovoljenja. Na novo se tudi ureja postopek v primeru smrti nosilca dopolnilne dejavnosti, in sicer lahko član kmetije opravlja dejavnost še največ en mesec od smrti oziroma do izdaje novega dovoljenja. S tem se ureja nadaljevanje dejavnosti, kadar je treba zagotoviti nemoteno izvajanje dejavnosti.

Osmi odstavek se črta zaradi preprečevanja administrativnih ovir. Ni več predpisane vloge za pridobitev dovoljenja.

K 25. členu

Organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev, ki vključujejo tudi tiste, ki delujejo na nadnacionalnem nivoju, so institut, ki ga podrobneje določa Uredba 1308/2013/EU ter delegirane oziroma izvedbene uredbe na podlagi te uredbe. Spremembe 107. člena so potrebne zaradi prilagoditve vsebine določbam zakonodaje Evropske unije.

Prvi in drugi odstavek določata temelje organizacij proizvajalcev, tj. pravnoorganizacijsko obliko in članstvo. Pravnoorganizacijsko so v skladu z Uredbo 1308/2013/EU organizacije proizvajalcev lahko pravne osebe ali jasno opredeljeni deli pravnih oseb. Pravne osebe morajo biti ustanovljene v skladu z zakonom, ki ureja zadruga ali zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Glavna dejavnost organizacij proizvajalcev je namreč koncentracija ponudbe in dajanje proizvodov svojih članov, za katere je priznana, na trg. Organizacije proizvajalcev torej ne morejo biti pravne osebe, ki so društva. Društva so namreč v skladu z zakonom, ki ureja društva, nepridobitna združenja, ki ga ustanoviteljice in ustanovitelji ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov. Namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička. Presežek prihodkov nad odhodki iz vseh dejavnosti in drugih virov namreč društva trajno namenijo za uresničevanje svojega namena in ciljev in jih ne delijo med člane. Jasno organizacijsko opredeljen del pravne osebe pomeni, da statut te pravne osebe vsebuje merila, po katerih se razmeji osebne in materialne prvine organizacije proizvajalcev kot dela pravne osebe oziroma člana organizacije proizvajalcev kot dela pravne osebe. Le takšna razdelitev namreč tudi nadalje omogoča organizacijsko in računovodsko razmejitev tega dela pravne osebe od preostale pravne osebe, kot jih zahteva Uredba 1308/2013/EU z delegiranimi in izvedbenimi uredbami za namene izvajanja ukrepov kmetijske politike. Proizvajalci kmetijskih pridelkov, za katere je organizacija proizvajalcev priznana, so lahko v skladu z določbami Uredbe 1308/2013/EU člani organizacije proizvajalcev samostojno ali prek pravne osebe, ki jih združuje. Predpisi Unije, ki urejajo organizacije proizvajalcev v sektorju sadje in zelenjava omogočajo, da je član organizacije proizvajalcev tudi subjekt, ki ni proizvajalec sadja in zelenjave, če to prispeva k ciljem organizacije proizvajalcev in tako odloči država članica.

Tretji odstavek določa subjekte, ki se upoštevajo za priznanje, če je član organizacije proizvajalcev pravna oseba, ki združuje proizvajalce kmetijskih pridelkov, za katere je organizacija proizvajalcev priznana. Pri izpolnjevanju pogojev glede števila članstva ter obsega in vrednosti proizvodnje se upoštevajo proizvajalci kmetijskih pridelkov, ki jih pravna oseba združuje ter njihov obseg in vrednost pridelave.

Četrti odstavek določa zakonitega zastopnika organizacije proizvajalcev, če je ta del pravne osebe.

Peti odstavek določa splošne pogoje, ki jih mora za priznanje izpolnjevati organizacija proizvajalcev.

Šesti odstavek določa priznavanje organizacije proizvajalcev in odvzem statusa. O priznanju in odvzemu statusa odloči minister.

Sedmi odstavek omogoča določitev podrobnejših pogojev, ki jih mora izpolnjevati organizacija proizvajalcev, s podzakonskim predpisom.

Osmi, deveti in deseti odstavek določajo temelje za združevanje organizacij proizvajalcev v

združenja organizacij proizvajalcev – pravno organizacijsko obliko in članstvo. Predpisi Unije, ki urejajo združenja organizacij proizvajalcev v sektorju sadje in zelenjava omogočajo, da je lahko član združenja organizacij proizvajalcev tudi subjekt, ki ni organizacija proizvajalcev, če to prispeva k ciljem organizacij proizvajalcev članic in združenja.

Enajsti odstavek določa zakonitega zastopnika združenja organizacij proizvajalcev, če je to del pravne osebe.

Dvanajsti odstavek določa splošne pogoje, ki jih mora za priznanje izpolnjevati združenje organizacij proizvajalcev.

Trinajsti odstavek določa priznavanje združenj organizacij proizvajalcev in odvzem priznanja. O priznanju in odvzemu priznanja odloči minister.

Štirinajsti odstavek omogoča določitev podrobnejših pogojev, ki jih mora izpolnjevati združenje organizacij proizvajalcev, s podzakonskim predpisom.

K 26. členu

Nastanek novega 107.b člena narekuje jasnejše ločevanje skupin proizvajalcev glede na namen njihove ustanovitve, zato je treba spremeniti oziroma dopolniti naslov 107.a člena, ki je do zdaj opredeljeval izključno skupine proizvajalcev, ki bodo nastale z namenom skupnega trženja proizvodov.

Z dodano besedo »živilstvu« se poda možnost tudi za priznanje skupin proizvajalcev, ki se ustanovijo z namenom proizvodnje in skupnega trženja živil, se pravi tudi prehranskih proizvodov, ki jih ni v prilogi 1 k Pogodbi o delovanju EU.

Beseda »začetno« v besedni zvezi »začetno povezovanje« se črta zaradi upoštevanja tistih skupin proizvajalcev, ki že obstajajo in katerih člani so se do zdaj povezovali za druge namene, ne pa za namen skupnega trženja proizvodov.

Črtanje besed »skupine proizvajalcev« in dodana nova beseda »stranka« sta namenjena poenotenju terminologije glede izdaje odločbe tako za organizacije proizvajalcev kot tudi skupine proizvajalcev.

Natančna določitev skupine proizvajalcev kot pravne osebe je bila dodana zaradi dodane možnosti, da skupina proizvajalcev lahko postane tudi organizacijsko jasno opredeljen oziroma ločen del pravne osebe (po analogiji z organizacijami proizvajalcev iz 107. člena tega zakona).

K 27. členu

Predlog novega 107.b člena omogoča združevanje pridelovalcev, predelovalcev oziroma drugih oseb za izvajanje shem kakovosti. Nov 107.b člen vzpostavlja pravno podlago, ki omogoča proizvajalcem združevanje ne samo za skupno trženje, temveč tudi za potrebe izvajanja tretjega poglavja zakona – sheme kakovosti in tudi prvega odstavka 20. člena Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov (v nadaljnjem besedilu: ZPKŽP).

Tretje poglavje zakona vzpostavlja celotno politiko izvajanja shem kakovosti. Prvi odstavek 20. člena ZPKŽP določa, da mora biti za potrebe izvajanja sektorske promocije po ZPKŽP skupina proizvajalcev določene sheme kakovosti registrirana v skladu s predpisom, ki ureja priznanje skupin proizvajalcev iz shem kakovosti. Trenutno na tem področju ni ustrezne pravne podlage, da bi se obstoječe skupine proizvajalcev shem kakovosti priznale kot skupine za izvajanje shem kakovosti. Zaradi specifičnosti izvajanja politike shem kakovosti bo predlagana sprememba omogočila vzpostavitev sistema priznavanja skupin proizvajalcev za sheme kakovosti, kar bo omogočalo spremljanje proizvodnje teh skupin za izvajanje sektorske promocije po ZPKŽP (izvajanje politike tretjega poglavja zakona in 20. člena ZPKŽP).

K 28. členu

Člen 115. določa izvajalce javnih služb in sicer so to lahko javni zavodi, katerih ustanoviteljice so Republika Slovenija, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu KGZS) ali občina oziroma KGZS ali pa se za njihovo izvajanje podeli koncesija v skladu s postopkom, ki ga določa Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40).

K 29. členu

Dodana 115.a in 115.b člen določata način izbire izvajalca javne službe. Medtem, ko splošno določilo v 115. a členu napotuje naročnika na javni razpis za obdobje največ sedmih let, ki je praviloma skladno z izvajanjem obdobja EU finančne perspektive in z izvajanjem skupne kmetijske politike, na katero se navezuje tudi delovanje večine javnih služb na področju kmetijstva. Z javnim razpisom, ki mora upoštevati tudi način izvajanja javne službe, vse predpisane pogoje glede kadrov, prostorov, opremljenosti in drugih, ki jih določajo predpisa iz 113., 114., 120. in 121. členov se izbere najustreznejšega izvajalca in se ga imenuje z odločbo ministra.

V primerih, da se imenuje izvajalca, ki je bil s predpisom ustanovljen za izvajanje javne službe, se izvajalca pozove k oddaji vloge in k predložitvi dokazil za izpolnjevanje pogojev. Pred imenovanjem se prav tako preveri izpolnjevanje prej navedenih pogojev iz predpisov iz 113., 114., 120. in 121. členov, dodatno pa še pogojev, ki so določeni v 115.b členu. Strateški cilji izvajalca morajo biti enaki ciljem javne službe, izvajalec mora pri opravljanju javne službe upoštevati javni interes, poleg tega pa sme na trgu izvajati manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki je predmet javne službe. Po preveritvi vseh pogojev minister izda odločbo o imenovanju izvajalca javne službe in na tej podlagi skleneta ministrstvo in izvajalec pogodbo, s katero uredita vsa medsebojna razmerja, vključno s financiranjem v določenem obdobju in detajlnejšimi obveznostmi glede poročanja in nadzora. Nadzor natančneje opredeljuje 117. člen tega zakona.

Izvajalec mora pogoje izpolnjevati ves čas izvajanje javne službe. Če ministrstvo ugotovi, da izvajalec ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev, mu ministrstvo naloži odpravo pomanjkljivosti v določenem roku. Če po preteku tega roka, izvajalec pomanjkljivosti še vedno ne odpravi, se mu imenovanje odvzame.

Člen 115.b določa, da v nekaterih primerih razpis ni potreben in se izvajalca javne službe lahko imenuje neposredno, to je v primeru izvajanja javne službe kmetijskega svetovanja, ki jih opravlja KGZS z javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je, in za področja javnih služb strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog genske banke ter za področje državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih, za katera so ustanovljeni javni zavodi. Pri vseh vsebinah, kjer je to smiselno in racionalno in kjer obstajajo izvajalci za določene storitve na trgu, pa se MKGP poslužuje možnosti oddajanja nalog na trgu podlagi javnih naročil.

K 30. členu

Člen 117. določa cene javne službe. Obstoječim določilom je dodan odstavek, ki določa, da cene javne službe ne smejo biti višje od cen na trgu. Posebno pozornost zahteva to določilo takrat, ko se imenuje izvajalca javne službe z odločbo iz 115.b člena.

K 31. členu

V spremenjenem 119. členu je določen strokovni in inšpekcijski nadzor nad izvajanjem javne službe in nad porabo javnih sredstev, ki je v pristojnosti resornega ministrstva oziroma pristojnega inšpektorata ter ga ni več mogoče prenesti na drugo osebo. Strokovni nadzor se nanaša na nadzor nad vsebino dela javne službe, izvajanjem programa ali so izvedena dela v celoti in kvalitetno opravljena ter na nadzor nad porabo javnih sredstev.

Dodatno je natančneje opredeljen nadzor ministrstva nad izvajalci javnih služb s pomočjo rednih

in posebnih poročil, zahtevanih podatkov in drugih dokumentov, ki se nanašajo na javno službo. Minister lahko za potrebe nadzora imenuje komisijo.

Izvajalec, ki je neposredno imenovan z odločbo iz 115.b člena, mora javno službo izvajati v posebni notranji organizacijski enoti in morajo omogočiti ministrstvu, da ga obvladuje podobno kot svoje službe.

Ta člen določa obveznosti izvajalca, vključno s poročanjem tako, da omogoči ministrstvu nadzor nad izvajanjem nalog javne službe in tudi pri pripravi in izvajanju programa. Izvajalec je dolžan sodelovati z ministrstvom in drugimi izvajalci javnih služb, razvojno-strokovnih nalog ali raziskovalnega dela, če je to opredeljeno v programih dela oziroma jim je z obveznim navodilom ministra naloženo, da skupno opravijo določeno nalogo.

K 32. členu

V 122. členu se spremeni navedba javne službe v peti alineji člena v državno javno službo na osuševalnih in namakalnih sistemih skladno z določili zakona o kmetijskih zemljiščih.

V členu se na podlagi izkušenj in tudi dosedanjega izvajanja služb v prehodnem obdobju, smiselno uredi področje javnih služb in se postavi pravni okvir za aktivnosti znotraj teh nalog. Ob tem se opredeli možnost izvajanja podpornih nalog, ki so potrebne za izvajanje javnih služb, to je strokovno tehnično koordinacija, administrativno tehnične naloge, usposabljanje zaposlenih, ki izvajajo javno službo in druge organizacijske in tehnične naloge, ki so potrebne za izvedbo teh javnih služb.

K 33. členu

V 124. členu se natančneje opredeli seznam strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin, in sicer tako, da se posebej navedeta nalogi tehnologija pridelave in zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala. Te naloge doslej niso bile razvidne iz ostalih alinej prvega odstavka 124. člena. Doda se še nov odstavek, ki opredeli, da se strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin lahko opravljajo po področjih proizvodnje kmetijskih rastlin (kot so na primer poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, oljkarstvo in druga področja), s čimer je dana podlaga za učinkovitejšo koordinacijo in sodelovanje med vsemi udeleženci oblikovanja in prenosa znanja v okviru posameznega področja proizvodnje kmetijskih rastlin v povezavi z drugim odstavkom 22. člena.

K 34. členu

Sprememba se nanaša na področje izvajanja javne službe. Namesto pojma »hidromelioracijski sistemi« se uvaja pojem »državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih«. Pojem državna javna služba na osuševalnih in namakalnih sistemih se uporablja tudi v ZKZ-E in gre za uskladitev pojmov.

Preimenoval se je člen zaradi uskladitve z ZKZ-E.

Na novo je določen predmet javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih. ZKZ-E omogoča, da se lastnina, upravljanje in vzdrževanja osuševalnih sistemov lahko prenesejo na lokalno skupnost ali osuševalno zadrugo. Če se primarna odvodnja osuševalnega sistema prenese na lokalno skupnost ali osuševalno zadrugo, upravljanje in vzdrževanje, ti sistemi niso predmet državne javne službe. V primeru namakalnih sistemov se izvajanje državne javne službe opravlja samo na namakalni sistemih, ki so v lasti Republike Slovenije.

Naloge državne javne službe se nanašajo na upravljanje teh sistemov ter nadzor nad vzdrževalnimi deli, ki se izvajajo na teh sistemih. Naloge državne javne službe se nanašajo tudi na posodabljanje podatkov v uradnih evidencah in podajanje soglasij v postopkih poseganja v prostor na območjih osuševalnih in namakalnih sistemov.

K 35. členu

Z namenom, da se starostna struktura kmetov izboljša, čemur se v EU in tudi RS namenja

čedalje več pozornosti, se predlaga, da se v Svet za kmetijstvo in podeželje RS vključita tudi predstavnik oz. predstavnica Zveze podeželske mladine Slovenije in predstavnica Zveze kmetič Slovenije. Ti tako pridobijo formalno možnost dati mnenje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o ključnih vprašanjih pri oblikovanju ukrepov kmetijske politike, ki so pomembni za razvoj kmetijstva in podeželja.

K 36. členu

138. člen zakona se črta. Osebni podatki se vodijo v evidenci subjektov iz 140. člena zakona, druge zbirke podatkov pa podatke o subjektih prevzemajo iz evidence subjektov, zato se ukine delitev zbirk podatkov glede na to ali vsebujejo osebne podatke ali ne.

K 37. členu

139. člen zakona določa, da ministrstvo vodi in upravlja zbirke podatkov, če z zakonom ni drugače določeno. Zbirke podatkov se vodijo centralno in v računalniški obliki, podatki v zbirkah pa se hranijo trajno. Trajnost hranjenja zbirk podatkov je določena zaradi uporabe podatkov v statistične namene, namene poročanja, zaradi zadev v primeru tožb in izplačil ukrepov kmetijske politike. Določba o javnosti podatkov se iz tega člena prenese v 169. člen zakona.

K 38. členu

Ključna sprememba glede evidence subjektov v 140. členu zakona je, da se jasno določi, kateri subjekti se vpisujejo v evidenco: subjekti, vpisani v zbirke podatkov iz delovnega področja ministrstva, in subjekti, vpisani v zbirke podatkov, ki jih opredeljujejo zakoni s področij, naštetih v 2. odstavku tega člena. Evidenca subjektov je nujna za povezovanje podatkov znotraj ministrstva in centralno se podatki o fizičnih osebah prevzemajo s povezavo iz CRP, oziroma o fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost in drugih poslovnih subjektih iz PRS, kar zagotavlja stalno ažuriranje podatkov o subjektih, ki so vpisani v katerokoli zbirko podatkov ministrstva. Tako se centralno zbirajo osebni podatki in spremembe o subjektih (spremembe naslovov, smrti, prenehanje obstoja poslovnega subjekta,...) in ni potrebno, da bi se vsaka posamezna zbirka podatkov povezovala direktno s CRP in PRS, kar pomeni tudi racionalizacijo in večji nadzor nad prevzemanjem in povezovanjem podatkov. Z evidenco subjektov se lahko povezujejo tudi druge evidence v pristojnosti ministrstva ali organov v sestavi, če imajo za to pravno podlago, v predpisih, ki jih urejajo.

Po tem zakonu ustanovljene pašne skupnosti in agrarne skupnosti po Zakonu o agrarnih skupnostih, so subjekti, ki se v evidenco subjektov vpisujejo iz registra pašnih in agrarnih skupnosti, poleg tega pa se člani teh skupnosti posebej vpišejo kot samostojni subjekti s povezavo podatkov iz CRP ali PRS.

Subjekti, ki so zavezanci za vpis v omenjene zbirke podatkov, pa niso vpisani v CRP ali PRS (npr. tujci in tuje firme), se ne vpisujejo v evidenco subjektov. Podatki teh subjektov se vodijo ločeno, identifikacijsko številko subjekta pa pridobijo iz istega nabora kot subjekti, vpisani v evidenco subjektov.

K 39. členu

V 141. členu se črta drugi odstavek, ki je določal, da se v RKG lahko vpišejo vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na obseg oziroma intenzivnost kmetijske proizvodnje. S tem se onemogoča vpis v RKG tistim kmetijskim gospodarstvom, ki ne izpolnjujejo najmanj enega izmed pogojev za vpis, določenega v 1. odstavku 141. člena zakona. Vpis v register kmetijskih gospodarstev oziroma dodelitev KMG–MID se je večkrat razumel kot dokaz o obstoju kmetijskega gospodarstva in stranke so z vpisom pridobile ugodnosti (npr. brezplačna izobraževanja lokalnih skupnosti), čeprav kmetijsko gospodarstvo ni dosegalo osnovnih pogojev za vpis.

Nov 2. odstavek določa različne namene za uporabo podatkov iz RKG, med drugim tudi za

namen evidenc s področja delovnih oziroma socialnih predpisov, podatki iz RKG se npr. uporabljajo za namene kmečkega zavarovanja.

K 40. členu

V 142. členu zakona je urejena definicija KMG-MID številke, ki se pri izvajanju različnih ukrepov kmetijske politike že leta uporablja za sledenje posameznemu kmetijskemu gospodarstvu glede različnih pravic in obveznosti iz tega zakona. Dodana so pravila o tem, kdaj se KMG-MID ohrani in kdaj ukine. Upravičenec iz 17. člena zakona je namreč še naprej kmetijsko gospodarstvo, s tem da je pri različnih ukrepih v primeru kmetije tudi v bodoče možna različna opredelitev obveznosti nosilca kmetij ali pa določitev nosilca kmetije kot upravičenca. Tako se bo tudi v bodoče kmetija še naprej spremljala na podlagi številke KMG-MID, vendar so z dopolnitvami jasneje določena pravila, pod kakšnimi pogoji kmetijsko gospodarstvo, vključno s kmetijo, ohrani isto KMG-MID in se tako šteje za isti subjekt. To je relevantno predvsem pri ukrepih, ki kmetijo štejejo za združenje fizičnih oseb oziroma so upravičenci nosilec in vsi drugi člani kmetije.

Namen izbisa kmetijskega gospodarstva po uradni dolžnosti je zagotavljanje ažurnih podatkov v registru kmetijskih gospodarstev. Večkrat se dogaja, da kmetijsko gospodarstvo preneha s kmetijsko dejavnostjo, pa o tem nihče ne obvesti upravne enote. Vsebina glede ukinitve kmetijskih gospodarstev je prenesena iz obstoječega pravilnika o registru kmetijskih gospodarstev in vsebinsko ni spremenjena. Kot prenehanje dejavnosti pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih posameznikih se šteje izbris te dejavnosti iz poslovnega registra in iz statuta subjekta.

K 41. členu

V 143. členu se v prvem odstavku v celoti ureja, kateri podatki se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo v RKG. Ažurno vodeni podatki v RKG so pomembni za izvajanje vseh ukrepov kmetijske politike.

K 42. členu

Ker planine in skupni pašniki zaradi sprememb 3. člena zakona niso več samostojna kmetijska gospodarstva, je treba informacijo o tem, ali je posamezno zemljišče planina ali skupni pašnik, pripisati na posamezen GERK kot identifikacijsko številko planine ali skupnega pašnika.

K 43. členu

Sprememba 148. člena zakona je pomembna zaradi tega, da bi organizacije za nadzor in certificiranje podatke o podeljenih certifikatih, ki so javno veljavna listina, lahko neposredno vpisovale v evidenco kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod. Način vodenja evidence bi bil tako enak, kot je vzpostavljen v 147. členu tega zakona pri ekološkem kmetovanju, kjer evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil prav tako vodijo organizacije za nadzor in certificiranje. Ker te organizacije izdajajo certifikat, je smiselno, da se uredi vnos podatkov o podeljenih certifikatih neposredno v to evidenco. Podatki, ki se vodijo v tej evidenci, so ključni za izvedbo ukrepov iz naslova PRP 2014–2020, zlasti ukrepa »Shema kakovosti za kmetijske proizvode in živila«, ki ima podlago v 16. členu Uredbe 1305/2013/EU. Podatki o izdanih certifikatih so ključni za preverjanje pogojev upravičenosti pri tem ukrepu.

Podatke o priznanih naravnih mineralnih vodah vodi uprava, ki je pristojna za področje priznanja naravnih mineralnih vod.

K 44. členu

Določbe 152. člena se spreminjajo zaradi uskladitve s 107., 107.a in 107.b členom zakona, kjer se ločeno opredeljujejo organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev, skupine proizvajalcev za namene skupnega trženja in skupine proizvajalcev za namene shem kakovosti.

V primeru organizacij proizvajalcev, se določbe 152. člena spreminjajo tudi zaradi uskladitve z obvezami države članice, ki izhajajo iz določb Uredbe 1308/2013/EU glede upravnih, nadzornih in poročevalskih obveznosti držav članic.

Za organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev se v evidenci tako vodijo podatki, ki omogočajo vodenje podatkov o organizaciji proizvajalcev in združenju organizacij proizvajalcev, vključno s podatki o priznanju in odvzemu statusa, članstvu v organizaciji proizvajalcev in združenju organizacij proizvajalcev ter obsegu in vrednosti proizvodnje članov in prek njih organizacije proizvajalcev in združenja organizacij proizvajalcev.

Razširitev vsebine člena je potrebna predvsem za zagotovitev obsežnejšega zakonitega zajema podatkov, kar je nujno za učinkovito izvajanje tistih ukrepov kmetijske politike, ki se nanašajo na tržno povezovanje kmetijskih gospodarstev oziroma proizvajalcev v kmetijstvu, živilstvu in gozdarstvu, vključno z vnaprejšnjim preprečevanjem situacij, ki bi zahtevale vračanje dodeljenih sredstev.

K 45. členu

V 152.a členu je dodan namen, ker so podatki iz registra obratov pomembni za izvajanje ukrepov kmetijske politike in Zakona o promociji kmetijskih pridelkov in izdelkov.

K 46. členu

V 154. členu zakona je urejen register plačilnih pravic za shemo osnovnega plačila. Zaradi reforme neposrednih plačil je v skladu s predpisi EU treba vzpostaviti nov register plačilnih pravic, ki se nosilec kmetijskih gospodarstev dodelijo na novo z letom 2015. Obstoječi člen o registru plačilnih pravic se spremeni in dopolni, da bi upoštevali novosti, ki jih prinaša reforma. Navede se novo ime sheme, ki deluje v obliki plačilnih pravic (shema osnovnega plačila namesto prejšnje sheme enotnega plačila), pri vsebini registra pa navedbo nekaterih manj pomembnih podatkov nadomesti alineja »podrobnejši podatki o plačilnih pravicah« in doda se odstavek o tem, da bo podrobnejšo vsebino podatkov o plačilnih pravicah in postopek za vpis v register plačilnih pravic predpisal minister, torej s pravilnikom. Prav tako se s spremembo navedejo podatki o imetniku plačilnih pravic, ki se vodijo v registru (KMG-MID, ime in priimek ali naziv, naslov oziroma sedež), ter se določi, da se ti podatki vodijo tudi za lastnika plačilnih pravic, če le-ta ni imetnik plačilnih pravic. Slednje se nanaša na primere, ko so plačilne pravice v zakupu in je zato imetnik zakupnik. Posledično se spremeni tudi nabor podatkov, ki je objavljen na spletni strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (KMG-MID, ime in priimek ali naziv, naslov oziroma sedež imetnika plačilnih pravic in, če je imetnik zakupnik, istovrstne podatke o lastniku plačilnih pravic).

K 47. členu

V 158. členu zakona je urejena evidenca osuševalnih in namakalnih sistemov, ki je temeljna in enotna evidenca o osuševalnih in namakalnih sistemih. Do zdaj so se v tej evidenci vodile tudi agromelioracije, za katere se je izkazalo, da ni potrebe po posebnem vodenju v evidenci.

Evidenca obsega grafični in pisni del. Iz pisnega dela so črtane melioracijske skupnosti, zaradi sprememb Zakona o kmetijskih zemljiščih.

K 48. členu

V 161.a členu zakona je urejena zbirka podatkov o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v kmetijstvu. Za vzpostavitev sistema zajema teh podatkov je potrebno zagotoviti tudi podatke o vseh analizah zemlje oziroma pedoloških vzorčenjih na območju Republike Slovenije. V zbirko se bodo iz obstoječih evidenc ministrstva prevzemali podatki iz evidence subjektov, podatki RKG, podatki iz pedološke karte, podatki iz karte talnih števil, iz evidence območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in iz evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč. Dodatno se bodo v zbirko vključili še podatki o zalogah ogljika v skladiščih (npr.: nadzemna biomasa, podzemna biomasa, odpad, odmrli les, organski ogljik v tleh, pridobljeni lesni

proizvodi), o prirastku in izgubah oziroma stopnji akumulacije ogljika v lesenih rastlinah. Podatki o apnenju kmetijskih zemljišč, ki bodo služili za letno oceno količine apnenca (npr. v obliki apnenčeve moke), ki se jo porabi za namen apnenja kmetijskih zemljišč, da se izboljšajo fizikalno-kemijske lastnosti tal (predvsem pH) in posledično produktivnost pridelka. Izvajalci analiz zemlje ali pedološkega vzorčenja morajo na pristojno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poslati podatke analiz zemlje skupaj s podatki o lokaciji analiz z namenom obdelave teh podatkov in zagotavljanja spremljanja teh podatkov ter pripravo poročil oziroma informacij za potrebe izvajanje predpisov Unije, ki urejajo obračunavanje emisij in odvzemov toplogrednih plinov, ki nastanejo pri dejavnostih v zvezi z rabo zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijske proizvodnje.

K 49. členu

V 162. členu zakona se v drugem odstavku v celoti ureja, katere podatke vsebuje evidenca o izobraževanju, še zlasti za namen izvajanja ukrepa PRP 2014 - 2020 – usposabljanje s področja gozdarstva mora evidenca vsebovati tudi osebne podatke (EMŠO in davčna številka) udeležencev usposabljanja s tega področja.

K 50. členu

V 162.a členu zakona je urejena evidenca za sektor mleka. Z 31. 3. 2015 je bil ukinjen sistem mlečnih kvot, ki je omogočal pregled nad oddanimi in neposredno prodanimi količinami mleka v Sloveniji. Podatki so bili uporabljeni tudi kot osnova za proizvodno vezana plačila v sektorju mleka v okviru neposrednih plačil. Sprememba člena omogoča nadaljnje zbiranje in uporabo podatkov za ukrepe proizvodno vezanih plačil v okviru neposrednih plačil pri izvajanju SKP in za izvrševanje nalog odmere, obračuna, pobiranja in izterjave prispevka po zakonu o promociji za sektor mleka. V evidenco za sektor mleka so zavezani mesečno poročati prvi kupci mleka o odkupljenih količinah mleka, ki so jim ga oddali proizvajalci mleka, in predelovalni obrati, ki so mleko odkupili pri proizvajalcih mleka oziroma pri organizatorjih odkupa. Prvi kupci mleka so tiste pravne osebe, ki prve odkupijo mleko od proizvajalca mleka in so lahko zadruga, mlekarna ali druga pravna oseba. Predelovalni obrati so tiste pravne osebe, ki mleko odkupijo za namen predelave in so lahko prvi, drug ali tretji kupec. Poročanje predelovalnih obratov o odkupu mleka od prvih kupcev ali neposredno od proizvajalcev mleka služi tudi za namene izvajanja Zakona o promociji, natančneje glede izvrševanja pobiranja in izterjave prispevka. Prispevek se po Zakonu o promociji plačuje od predelanih količin v Sloveniji proizvedenega mleka, zato morajo predelovalni obrati poročati o odkupljenih količinah in o izvoženih količinah, ki bodo podlaga za spremljanje predelanih količin v predelovalnem obratu (prispevek se plačuje od količin predelane mleka). Oddaja mleka je tista količina mleka, ki ga proizvajalci mleka neposredno oddajo mlekarni ali pa ga oddajo v mlekarno preko organizatorjev odkupa (zadruga ali druge pravne osebe). V primeru, da proizvajalec mleka odda mleko prvemu kupcu mleka izven RS, je ta proizvajalec mleka zavezan, da sam poroča o oddanih količinah mleka, ki jih je oddal prvemu kupcu izven RS. Enkrat letno so k poročanju zavezani tudi proizvajalci mleka, ki mleko ali mlečne izdelke neposredno prodajo. Neposredna prodaja je prodaja na tržnici, mlekotatu, sosedom. Kot neposredna prodaja se ne šteje oddaja mleka v mlekarno in poraba mleka na domu za domačo porabo.

Zakon v 162.b členu na novo ureja register pašnih skupnosti. Pašne skupnosti se vpisujejo v register pašnih skupnosti, ki se vodi na upravnih enotah, v skladu s 139. členom zakona pa ga upravlja ministrstvo. Vlogo za vpis in spremembo podatkov vložijo predsednik pašne skupnosti. Po vpisu podatkov v register pašna skupnost pridobi identifikacijsko oznako pašne skupnosti.

Zakon v 162.c členu ureja evidenco posebnih kultur. Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 63/2016, v nadaljevanju ZUKD-2) določa, da so posebne kulture zelenjadnice in zelišča v intenzivni pridelavi, za katere se šteje pridelava ene ali več zelenjadnic oziroma zelišč na isti površini v celotni rastni sezoni posameznega koledarskega leta, jagode na njivah, semena in sadik poljščin, zelenjadnic in zelišč, ki se pridelujejo v tleh na prostem ali v tunelih, in reja polžev na njivi. ZUKD-2 nadalje določa, da se katastrski dohodek posebnih kultur

določi kot dodatni katastrski dohodek v višini 1,3 kratnika katastrskega dohodka intenzivnega sadovnjaka in ostalih trajnih nasadov z boniteto med 51 in 60. Podatek o dodatnem katastrskem dohodku posebnih kultur se ne vodi v zemljiškem katastru. Zakon, ki ureja dohodnino, določa, da se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje tudi pridelava posebnih kultur, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in evidentirana pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in gozdarstvo. Zaradi novih rešitev bodo morali lastniki oziroma uporabniki zemljišč, na katerih se pridelujejo posebne kulture, površine pod temi kulturami sporočati agenciji v okviru zbirnih vlog za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike. S predlogom člena se vzpostavlja podlaga za vodenje evidence posebnih kultur, ki jo bo vodila agencija. Zavezanec za vpis v evidenco posebnih kultur je nosilec kmetije, ki prideluje posebne kulture. Uveljavljanje pavšalne obdavčitve pridelave posebnih kultur je tako omogočena za kmetije, ki oddajo zbirno vlogo v roku in pod pogoji, ki veljajo za oddajo zbirne vloge, v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike. V evidenci se vodijo podatki o nosilcu kmetije in podatek o skupni prijavljeni površini posebnih kultur. Podatek o skupni prijavljeni površini posebnih kultur izhaja deloma iz podatkov, ki jih nosilec prijavi na vsakoletni zbirni vlogi za ukrepe kmetijske politike, deloma pa iz podatkov, ki jih posreduje ob oddaji zbirne vloge posebej za namen opredelitve površin pod posebnimi kulturami. Na zbirno vlogo se za ukrepe kmetijske politike grafično in numerično prijavi tako imenovani »glavni posevek«, to je kmetijska rastlina, ki je na kmetijski površini pretežni del obdobja, ki je določeno za izpolnjevanje zelene komponente iz predpisa, ki ureja sheme neposrednih plačil (to je od 7. maja do 31. julija). Posebej pa se pridobijo podatki o tem, ali se posamezna površina pod zelenjadnicami oziroma zelišči, ki je prijavljena na zbirni vlogi, delno ali v celoti šteje za posebno kulturo oziroma se ne šteje za posebno kulturo, če glavnemu posevku, ki je zelenjadnica, sledi poljščina (npr. po čebuli sledi ajda). Davčni organ bo podatek o skupni površini posebnih kultur na kmetijo in podatek o nosilcu kmetije pridobil od agencije, izračunal katastrski dohodek teh površin na podlagi pravil ugotavljanja katastrskega dohodka in ga v skladu z Zakonom o dohodnini nato pripisal kmečkemu gospodinjstvu, katerega član je nosilec kmetije.

K 51. členu

V 166. členu zakona se v celoti ureja pridobivanje in uporaba podatkov za vodenje in upravljanje zbirk podatkov iz zakona. Zaradi vsebinskih sprememb in številnih novosti na področju zbiranja podatkov v evidencah, povezanih s subjekti (CRP prebivalstva, poslovni register ...) in nepremičninami (zemljiški kataster, kataster stavb, zemljiška knjiga ...), ter v preostalih zbirkah podatkov je bilo nujno treba spremeniti nekatera določila glede pridobivanja in uporabe podatkov za potrebe izvrševanja zakona. Predlagane spremembe bodo omogočile pridobivanje vseh potrebnih podatkov in njihovo vodenje ter nadzor nad podatki v evidencah, ki jih določa zakon.

K 52. členu

169. člen zakona določa posredovanje in povezovanje podatkov iz zbirk podatkov. 1. odstavek, določa, da so podatki o vrsti in obsegu dejavnosti ter podatki o nosilcu dejavnosti javni, posledično pa so podatki, ki niso javni, podatki o članih kmetije, razen če so tudi sami nosilci določene dejavnosti (čebelarstvo, dopolnilne dejavnosti,...).

Namen zbiranja podatkov je določen pri vsaki posamezni zbirki podatkov v zakonu.

V tretjem odstavku je urejeno posredovanjem podatkov pooblaščenim organizacijam, izvajalcem javnih služb in izvajalcem ukrepov kmetijske politike.

Dosedanji 4. odstavek je črtan, ker je vzpostavitev računalniškega distribucijskega okolja po novem zadolženo ministrstvo za javno upravo, ki ureja distribucijsko okolje za vsa ministrstva.

K 53. členu

V spremenjenem 172. členu zakona se določi razmejitev pristojnosti nadzora nad izvajanjem 66. člena, katerega vsebina sodi v pristojnost dveh različnih inšpekcijskih organov. V delu, ki se nanaša na kmetijske pridelke in živila, je nadzor nad izvajanjem označevanja, trženja in oglaševanja v pristojnosti inšpekcije Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, v

delu, ki se nanaša na storitve, povezane s kmetijsko dejavnostjo, pa v pristojnosti kmetijskega inšpektorja.

Kot uvoz živil neživalskega izvora se skladno s carinskimi predpisi šteje sprostitvev živil neživalskega izvora v prost promet ali namen sprostitve v prost promet na ozemlju EU. 59. člen zakona ureja preverjanje in potrjevanje certifikata in izvirnega potrdila o nadzornem pregledu za uvoz v EU, ki ga opravlja pristojni carinski organ.

Četrty odstavek tega člena pa določa, da je ne glede na pristojnost carinskega organa nadzor nad varnostjo in kakovostjo pošiljk, tudi ekoloških živil ob uvozu, v pristojnosti fitosanitarnih inšpektorjev in inšpektorjev za hrano, ki lahko skladno s 174. členom zakona pregledujejo pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s predpisi Unije o varnosti živil ob vnosu (tudi uredbe o uvozu ekoloških živil 1235/2008/ES) in odvzamejo vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora.

K 54. členu

V 173. členu zakona je urejen nadzor nad uvozom ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil. 59. člen zakona ureja tudi primere, ko pristojni carinski organ pri opravljanju nadzora ugotovi, da k pošiljki ni priložen certifikat, so pa kmetijski pridelki in živila na označbi ali spremni dokumentaciji označeni kot ekološki, ne dovoli uvoza in o tem obvesti pristojnega inšpektorja za hrano. V drugem odstavku tega člena je dana podlaga za ukrepanje inšpektorja za hrano, ko carinski organ sumi ali ugotovi, da pošiljka, ki jo sicer spremlja certifikat tretje države, da gre za ekološka živila, ni skladna s predpisi, ki urejajo varnost in kakovost živil, nadzor nad katerimi je v pristojnosti inšpektorjev za hrano (vključno s fizičnimi pregledi pošiljk in vzorčenjem).

Carinski organ ne sprosti živil, za katere je v EU določen poostren ali nujni nadzor, v prost promet, dokler ne prejme enotnega vstopnega dokumenta ali enakovrednega dokumenta v elektronski obliki, ki ga je potrdil pristojni inšpektor. Izvedbeni predpisi EU namreč določajo za nekatera živila ob uvozu iz določenih držav z večjim tveganjem za kontaminacijo živil poseben režim prijave pošiljke na zunanji meji EU za uradni pregled pred sprostitvijo v prost promet, s katerim se preveri skladnost s predpisanimi zahtevami EU za varnost živil. Ker se nova tveganja pojavljajo vedno znova na različnih živilih različnega porekla, Evropska komisija v posvetovanju z državami članicami sprejema ustrezne nujne ukrepe in uvaja poostreni nadzor z določeno frekvenco vzorčenja takih živil ob uvozu, da zagotavlja obvladovanje tveganj. Uvozne pošiljke živil, za katere so predpisani posebni ukrepi, ki jih Evropska unija sprejme na podlagi petega odstavka 15. člena ali 23. člena Uredbe 882/2004/ES za poostreni nadzor na meji ali kot nujne ukrepe na podlagi 53. člena Uredbe 178/2002/ES, mora oseba, odgovorna za pošiljko, to prijaviti pristojnim organom na določenih vstopnih mestih v EU za uradni pregled.

K 55. členu

V 174. členu zakona so v prvem odstavku v celoti urejena pooblastila kmetijskega inšpektorja. Med pooblastila kmetijskega inšpektorja so dodana predvsem pooblastila za nadzor na podlagi 28.a., 91., 102., 162.b, 170. in 171.a člen.

V drugem odstavku so v celoti urejena pooblastila inšpektorja za hrano, v tretjem pa fitosanitarnega inšpektorja, pri čemer se dodaja pooblastilo za izbris, ukinitev ali označitev spletne strani kot zavajajoče.

K 56. členu

175. člen zakona ureja ukrepe inšpektorjev. V prvem odstavki so v celoti urejeni ukrepi kmetijskega inšpektorja, v drugem odstavku inšpektorja za hrano ali uradnega veterinarja.

Nov peti odstavek daje možnost ukrepanja pri nadzoru ob ugotovitvi nepravilnosti in pomanjkljivosti zaradi neskladnosti označevanja, oglaševanja in zagotavljanja informacij potrošnikom. S to določbo se daje inšpektorju pristojnost, da z odločbo zavezancu odredi ukrepe za uskladitev z zakonodajo (izdaja ureditvene odločbe). Informacije o živilih bistveno

vplivajo na odločitev potrošnikov za njihov nakup. To dejstvo je predmet številnih zlorab, ki prizadenejo tako neposrednega kupca kot tudi druge proizvajalce in trgovce s pravilno označenimi živili. V obstoječi nacionalni zakonodaji (Zakon o splošnem upravnem postopku, Zakon o inšpekcijskem nadzoru) že obstajajo učinkovita orodja inšpekcijskih organov v primerih, ko je vprašljiva varnost živil. Zakon o splošnem upravnem postopku, ki je poleg zakona o inšpekcijskem nadzoru temeljni procesni zakon, ki ga morajo nadzorni organi vedno spoštovati, že določa pooblastilo izreka ustne odločbe vedno, ko je ogroženo zdravje ljudi, živali ali okolja. Ker pa zakon vsebuje tudi določbe glede zavajanja potrošnikov in v slovenski pravni red prenaša evropske uredbe, ki zahtevajo varovanje potrošnikov pred zavajajočimi in goljufivimi praksami, je potrebno za učinkovito izvajanje teh določil inšpektorjem omogočiti dodatno orodje, to je pooblastilo, da z ustno odločbo na zapisnik takoj prepovedo promet z živilom osebi, ki neposredno označuje, oglašuje ali daje v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni označeno v skladu s predpisi ali je oglaševano oziroma trženo v nasprotju s predpisi. To orodje je potrebno zlasti pri izvrševanju ukrepov - v Republiki Sloveniji zelo razširjene prodaje sadja, zelenjave in drugih živil na stojnicah ob cestah in drugih prodajnih mestih. V času od ugotovitve napačnega označevanja do vročitve odločbe z izrečenimi ukrepi odgovorni osebi, je bilo namreč zavajajoče označeno živilo že prodano in s tem sama odločba neizvršljiva. S predlagano dopolnitvijo je nadzornim organom omogočeno učinkovito preprečevanje zlorab informacij o živilih, ki so na voljo potrošnikom .

Zaradi večje jasnosti in preprečitve podvajanja pristojnosti na področju kmetijskih pridelkov in živil je treba jasneje določiti pristojnost ukrepanja.

K 57. členu

176. člen zakona ureja prekrške.

Sprememba besedila je potrebna zaradi večje jasnosti opredelitve kršitve. Navedena dopolnitev daje možnost ukrepanja pri nadzoru ob ugotovitvi nepravilnosti in pomanjkljivosti zaradi neskladnosti označevanja, oglaševanja in zagotavljanja informacij potrošnikom.

V zakonu mora obstajati možnost sankcioniranja fizičnih oseb posameznikov. V praksi se pri nadzorstvu namreč srečujemo s primeri, ko na podlagi 61.a in 99. člena zakona kmetijske pridelke na lokalnem trgu prodaja fizična oseba iz lastne kmetije, sosednje kmetije ali kot zaposleni na kmetiji. Prav tako se fizična oseba pojavlja v drugih primerih kršitev po registrih RKG, v okviru strojnih krožkov in podobno. Zato moramo ob ugotovljenih nepravilnostih ohraniti pristojnost nad sankcioniranjem fizičnih oseb.

Sprememba besedila jasneje zajema vse vrste kršitev, ki lahko izhajajo iz neupoštevanja določb glede označbe porekla in geografske označbe. V 77. členu so vsebine glede označbe porekla in v 78. členu glede geografske označbe širše, zato je treba tudi prekršek predelati širše, in sicer kot kršitev določb 77. člena in 78. člena zakona.

K 58. členu

177. člen zakona ureja prekrške.

Sprememba je potrebna zaradi uskladitve z dodatnimi vsebinami glede preprečitve zavajanja potrošnikov v zvezi s storitvami, povezanimi s kmetijsko dejavnostjo.

Dodaja se prekrškovne določbe zaradi uskladitve z dodanimi vsebinami glede preprečitve zavajanja potrošnikov v zvezi s storitvami, povezanimi s kmetijsko dejavnostjo. Gre za prekrške, ki se nanašajo na kršitve pri označevanju, oglaševanju ali trženju storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, in imenovanju podjetja z imeni kmetija, osmica, vinotoč in sopomenkami ter kraticami teh besed.

Prav tako je treba z zakonom določiti pooblastilo za izvedbo inšpekcijsko upravnega ukrepa, v tem primeru "predlagati pristojnemu organu izbris, ukinitvev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče«. Ker je nadzor nad upravljanjem spletnih platform, ki tržijo internetni

prostor v pristojnosti drugega organa, Ministrstva za infrastrukturo in Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS, se predvidi predlog ukrepa drugemu organu.

K 59. členu

Že priznane organizacije proizvajalcev morajo svoje delovanje uskladiti s tem zakonom in predpisi, sprejetimi na podlagi tega zakona najpozneje 31. decembra 2017.

K 60. členu

Prehodno obdobje določa, da agrarne skupnosti, vzpostavljene v skladu z Zakonom o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic (Uradni list RS, št. 5/94, 38/94, 69/95, 22/97, 56/99, 72/00, 87/11, 14/15 – ZUUJFO in 74/15 – ZAgrS), lahko ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca leta 2020 oziroma do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2014 – 2020.

K 61. členu

Prehodno obdobje določa, da pašne skupnosti, vzpostavljene v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16), lahko ostanejo vpisane v evidenci subjektov in RKG kot nosilke kmetijskih gospodarstev do konca leta 2020 oziroma do konca finančne perspektive za izvajanje ukrepov kmetijske politike v letih 2014 – 2020.

K 62. členu

S spremembo zakona je črtan 57. člen, ki ureja neizpolnitev ali kršitev obveznosti iz naslova dodeljenih sredstev. Določbe 57. člena je potrebno ohraniti v veljavi v primerih neizpolnitve ali kršitve obveznosti s strani strank, ki so oziroma bodo pridobile sredstva na podlagi podzakonskih predpisov, ki so začeli veljati pred uveljavitvijo novele zakona. Številne določbe podzakonskih predpisov so sprejete na podlagi določb 57. člena zakona.

K 63. členu

Ta člen določa, da se specifikacije za priznanje označbe "izbrana kakovost", ki so bile priznane oziroma potrjene po veljavnem zakonu (to sta specifikaciji za mleko in meso), smatrajo kot priznane oziroma potrjene tudi po zakonu.

K 64. členu

Ta člen ureja prehodno obdobje za izvajanje javnih služb, in sicer lahko dosedanji izvajalci javnih služb do izteka veljavnih pogodb opravljajo naloge javnih služb.

K 65. členu

Ta člen ureja prehodno obdobje za uporabo sankcije glede zavajanja potrošnika v zvezi z označevanjem, oglaševanjem oziroma trženjem storitev.

K 66. členu

S tem členom se določi, da z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati 99. do 105. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16). Členi prenehajo veljati zato, ker se je vsebina teh členov prenesla v ta zakon.

S spremembo prvega odstavka 143. člena Zakona se v registru kmetijskih gospodarstev vodijo tudi dovoljenja za zasaditev vinske trte. V skladu z veljavnimi določbami Zakona o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR in 111/13) se trenutno v registru pridelovalcev

grozdja in vina vodijo podatki o dodeljenih pravicah za obnovo vinogradov in o dovoljenjih za obnovo vinogradov. Z letom 2016 se je na podlagi določb zakonodaje EU sistem pravic in dovoljenj za obnovo spremenil in se za namen uravnavanja obsega vinogradniških površin uporablja sistem dovoljenj za zasaditev vinske trte. Ta nov sistem je neposredno povezan s podatki o površinah vinogradov iz registra kmetijskih gospodarstev, zato je smiselno, da se podatki o izdanih dovoljenjih za zasaditev vinske trte vodijo v registru kmetijskih gospodarstev. Posledično je treba določbe, ki urejajo star sistem pravic in dovoljenj za obnovo, črtati iz Zakona o vinu.

Prenehajo veljati tudi nekateri podzakonski predpisi.

K 67. členu

Člen določa, kateri podzakonski predpisi se do uveljavitve novih podzakonskih predpisov iz tega zakona, še naprej uporabljajo.

K 68. členu

Člen določa, da izdata Vlada RS in minister, pristojen za kmetijstvo, podzakonske predpise v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

K 69. členu

Člen določa uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. ZAKON O KMETIJSTVU

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje kmetijske politike, načrtovanje razvoja kmetijstva in podeželja, ukrepe kmetijske politike, promet s kmetijskimi pridelki in živil, verigo preskrbe s hrano, varnost živil neživalskega izvora v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, kakovost živil v vseh fazah proizvodnje, predelave in distribucije, varnost in kakovost živil v gostinski dejavnosti, institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano na delu, označevanje kmetijskih pridelkov in živil, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, javne službe, zbirke podatkov in informiranje na področju kmetijstva, postopke in organe za izvedbo tega zakona, raziskovalno delo, izobraževanje in razvojno-strokovne naloge ter inšpekcijski nadzor.

(2) Ta zakon ureja izvajanje:

- Uredbe Sveta (EURATOM) št. 3954/87 z dne 22. decembra 1987 o najvišji dovoljeni stopnji radioaktivnega onesnaženja živil in krme po jedrski nesreči ali kateri koli drugi radiološki nevarnosti (UL L št. 371 z dne 30. 12. 1987, str. 11), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EURATOM) št. 2218/89 z dne 18. julija 1989 o spremembi Uredbe (Euratom) št. 3954/87 o maksimalnih dovoljenih ravneh radioaktivne kontaminacije živil in krme po jedrski nesreči ali kakršnikoli drugi radiološki nesreči (UL L št. 211 z dne 22. 7. 1989, str. 1);
- Uredbe Sveta (EGS) št. 2219/89 z dne 18. julija 1989 o posebnih pogojih za izvoz živil in krme po jedrski nesreči ali kakršnikoli drugi radiološki nevarnosti (UL L št. 211 z dne 22. 7. 1989, str. 4);
- Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminate v hrani (UL L št. 37 z dne 13. 2. 1993, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
- Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 v zvezi z novimi živil in novimi živilskimi sestavinami (UL L št. 43 z dne 14. 2. 1997, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);
- Uredbe (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 820/97 (UL L št. 204 z dne 11. 8. 2000, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);
- Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14), (v nadaljnjem

besedilu: Uredba 178/2002/ES);

- Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 298/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 1829/2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 64);

- Uredbe (ES) št. 1830/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, proizvedenih iz gensko spremenjenih organizmov, ter o spremembi Direktive 2001/18/ES (UL L št. 268 z dne 18. 10. 2003, str. 24), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1);

- Uredbe (ES) št. 2065/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. novembra 2003 o aromah dima, ki se uporabljajo ali so namenjene uporabi v ali na živilih (UL L št. 309 z dne 26. 11. 2003, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14);

- Uredbe Sveta (ES) št. 21/2004 z dne 17. decembra 2003 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo ovc in koz ter o spremembi Uredbe (ES) št. 1782/2003 in direktiv 92/102/EGS in 64/432/EGS (UL L št. 5 z dne 9. 1. 2004, str. 8), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);

- Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom - Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom - Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 852/2004/ES);

- Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L št. 165 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);

- Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L št. 70 z dne 16. 3. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 834/2013 z dne 30. avgusta 2013 o spremembi priloge II in III k Uredbi (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta glede mejnih vrednosti ostankov za acekvincil, biksafen, diazinon, difenokonazol, etoksazol, fenheksamid, fludioksonil, izopirazam, lambda-cihalotrin, profenofos in protiokonazol v ali na nekaterih proizvodih (UL L št. 233 z dne 31. 8. 2013, str. 11);

- Uredbe (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 9), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1047/2012 z dne 8. novembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1924/2006 glede seznama prehranskih trditvev (UL L št. 310 z dne 9. 11. 2012, str. 36);

- Uredbe (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (UL L št. 404 z dne 30. 12. 2006, str. 26), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18);
- Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91 (UL L št. 189 z dne 20. 7. 2007, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);
- Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L št. 39 z dne 13. 2. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 164/2012 z dne 24. februarja 2012 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač (UL L št. 53 z dne 25. 2. 2012, str. 1);
- Uredbe Sveta (ES) št. 733/2008 z dne 15. julija 2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 201 z dne 30. 7. 2008, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (ES) št. 1048/2009 z dne 23. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 733/2008 o pogojih, ki urejajo uvoz kmetijskih proizvodov, ki izvirajo iz tretjih držav po nesreči v jedrski elektrarni Černobil (UL L št. 290 z dne 6. 11. 2009, str. 4);
- Uredbe (ES) št. 1331/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o vzpostavitvi skupnega postopka odobritve za aditive za živila, encime za živila in arome za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 1);
- Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES, Direktive Sveta 2001/112/ES in Uredbe (ES) št. 258/97 (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 7), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1056/2012 z dne 12. novembra 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o encimih za živila glede prehodnih ukrepov (UL L št. 313 z dne 13. 11. 2012, str. 9);
- Uredbe (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 16), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 913/2013 z dne 23. septembra 2013 o spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe sladil v nekaterem sadju in zelenjavi (UL L št. 252 z dne 24. 9. 2013, str. 11);
- Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aromah in nekaterih sestavinah živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih ter spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91, uredb (ES) št. 2232/96 in (ES) št. 110/2008 ter Direktive 2000/13/ES (UL L št. 354 z dne 31. 12. 2008, str. 34), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 985/2013 z dne 14. oktobra 2013 o spremembi in popravku Priloge I k Uredbi (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta glede uporabe nekaterih aromatičnih snovi (UL L št. 273 z dne 15. 10. 2013, str. 18);
- Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski skupnosti (UL L št. 328 z dne 15. 12. 2009, str. 27), zadnjič spremenjene z Uredbo Sveta (EU) št. 517/2013 z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij

zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 1);

- Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov inživil (UL L št. 343 z dne 14. 12. 2012, str. 1);
- Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 487);
- Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 549);
- Uredba (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 608);
- Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 671), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1308/2013/EU).

3. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. kmetijska dejavnost je gospodarska panoga, ki obsega pridelovanje kmetijskih rastlin oziroma živinorejo ter storitve za rastlinsko pridelavo oziroma živinorejo, razen veterinarskih storitev, in dejavnosti, ki so v predpisih o standardni klasifikaciji dejavnosti navedene pod »01.1 Pridelovanje netrajnih rastlin«, »01.2 Gojenje trajnih nasadov«, »01.3 Razmnoževanje rastlin«, »01.4 Živinoreja«, »01.5 Mešano kmetijstvo« in »01.06 Storitve za kmetijsko proizvodnjo in priprava pridelkov«;
2. kmetijsko gospodarstvo je organizacijsko in poslovno zaokrožena gospodarska celota, ki obsega eno ali več proizvodnih enot, se ukvarja s kmetijsko ali kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, ima enotno vodstvo, naslov ali sedež, ime ali firmo in je organizirano kot:
 - pravna oseba,
 - samostojna podjetnica posameznica ali samostojni podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik),
 - kmetija, ki ni pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, pri čemer se za kmetijo šteje tudi čebelarica ali čebelar, ki ni samostojni podjetnik posameznik,
 - kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik,
 - kmetijsko gospodarstvo – planina;
3. nosilec ali nosilka kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: nosilec) je pravna ali fizična oseba, ki je pooblaščenca ali upravičenca, da za kmetijsko gospodarstvo vlaga vloge iz naslova ukrepov kmetijske politike oziroma sodeluje pri izvajanju ukrepov kmetijske politike in posreduje podatke v evidence z delovnega področja ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);
4. hrana ali živilo je hrana v skladu z drugim členom Uredbe 178/2002;
5. proizvodna enota je lokacijsko opredeljena gospodarska enota, na kateri se opravlja kmetijska ali kmetijska in gozdarska dejavnost in za katero se zahteva vpis v zbirke podatkov;
6. kmetijski pridelki so živalski in rastlinski pridelki ter proizvodi prve stopnje predelave teh pridelkov.

5. člen (pravica do uporabe zemljišč kmetijskega gospodarstva, nosilec, člani kmetije, namestnik kmetije)

- (1) Nosilec ima pravico do uporabe zemljišč kmetijskega gospodarstva in je odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz tega zakona. Šteje se, da ima nosilec pravico do uporabe zemljišč, ki so vpisane v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG).
- (2) Šteje se, da ima nosilec pravico do uporabe zemljišč iz prejšnjega odstavka, če je lastnik ali zakupnik zemljišč oziroma ima za uporabo zemljišč pridobljeno soglasje lastnika zemljišč ali

drugo pravno podlago, iz katere izhaja pravica do uporabe zemljišč. Pri zemljiščih v solastnini ali skupni lastnini ima nosilec pravico do uporabe zemljišč v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča.

(3) Član kmetije je fizična oseba, starejša od 15 let, ki ima stalno prebivališče na istem naslovu kot nosilec. Član kmetije je lahko tudi fizična oseba, starejša od 15 let, ki dela na kmetiji in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji, vendar ne na istem naslovu kot nosilec, in je nosilec zakonec ali oseba, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, partner v registrirani istospolni skupnosti ali s katerimi je v sorodstvu v ravni vrsti ali stranski vrsti do vštetega drugega kolena ter v sorodstvu po svaštvu v prvem kolenu, če nosilec za njen vpis v RKG pridobi njeno pisno soglasje. Fizična oseba je lahko član kmetije le na eni kmetiji. Fizična oseba, ki opravlja registrirano dejavnost, ne more biti član kmetije kot poslovni subjekt v skladu s predpisom, ki ureja poslovni register Slovenije.

(4) Za kmetijo, ki uveljavlja ukrepe kmetijske politike, mora nosilec kmetije izmed članov kmetije določiti tudi namestnika ali namestnico nosilca (v nadaljnjem besedilu: namestnik). Če kmetija nima več nosilca, postane nosilec njegov namestnik.

(5) Osebe iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena postanejo nosilec, namestnik ali član kmetije oziroma kmetijskega gospodarstva z dnem vpisa v RKG.

(6) Nosilec kmetijskega gospodarstva je lahko pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če imata sedež v Republiki Sloveniji, ali fizična oseba. Nosilec kmetije je lahko fizična oseba, ki ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji. Poslovni subjekt v skladu s predpisom, ki ureja poslovni register Slovenije, ne more biti nosilec kmetije.

(7) Pravna oseba, fizična oseba ali samostojni podjetnik posameznik je lahko nosilec samo enega kmetijskega gospodarstva.

(8) Dopolnilna dejavnost na kmetiji iz 99. člena tega zakona se ne šteje za registrirano dejavnost iz tretjega odstavka tega člena.

6. člen

(kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik)

(1) Kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik je oblika kmetijskega gospodarstva, kjer se del leta izvaja paša živali in ki obsega enega ali več skupnih pašnikov.

(2) Kmetijsko gospodarstvo – skupni pašnik predstavlja zemljišča v skupni uporabi pašnih interesentov, namenjena skupni paši njihovih živali, ter poslopja in naprave na teh zemljiščih.

7. člen

(kmetijsko gospodarstvo – planina)

(1) Kmetijsko gospodarstvo – planina je oblika kmetijskega gospodarstva, kjer pašni interesenti del leta izvajajo pašo živali in ki obsega eno ali več planin.

(2) Kmetijsko-gospodarstvo – planina je tradicionalna oblika individualne ali skupne rabe zemljišč v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu Slovenije in ima naslednje značilnosti:

- predstavlja geografsko zaokrožena zemljišča in gozd v upravljanju;
- na njej je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja živali;
- njena najnižja točka je na nadmorski višini najmanj 750 metrov ali na nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno iz geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov;
- lahko ima gospodarske objekte ter objekte in naprave za oskrbo ljudi in živali.

17. člen

(upravičenci)

(1) Upravičenci iz naslova ukrepov kmetijske politike so kmetijska gospodarstva in druge fizične ter pravne osebe na ozemlju Republike Slovenije, ki opravljajo kmetijsko, živilsko, trgovinsko ali drugo dejavnost oziroma storitve za kmetijsko dejavnost oziroma za razvoj podeželja, ter izpolnjujejo predpisane pogoje. Pri kmetijah je upravičenec nosilec, razen če ni drugače določeno. Upravičenci so tudi občine na ozemlju Republike Slovenije, ki izvajajo dejavnosti na področju kmetijstva oziroma razvoja podeželja.

(2) Zahtevek iz naslova ukrepov kmetijske politike vlaga nosilec, razen če ni drugače določeno.

(3) Upravičenec ne sme posredovati neresničnih podatkov z namenom pridobitve sredstev po tem zakonu.

- (4) Sredstva morajo upravičenci uporabljati v skladu z namenom, za katerega so jih pridobili.
- (5) Sredstva za posamezni ukrep, ki jih je upravičenec pridobil nezakonito ali porabil nenamensko, mora vrniti skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.
- (6) V primerih iz prejšnjega odstavka upravičenec ne more pridobiti sredstev za dobo dveh let od dokončne odločbe o vračilu sredstev, če predpisi za določen ukrep ne določajo drugače.
- (7) Pri kmetiji, kmetijskem gospodarstvu –skupnem pašniku in kmetijskem gospodarstvu – planini, ob spremembi nosilca vse pravice in obveznosti, ki so nastale do trenutka spremembe v RKG in se nanašajo na ukrepe kmetijske politike po tem zakonu, preidejo na novega nosilca.
- (8) Ne glede na prejšnji odstavek je v primeru obveznosti vračila sredstev, sredstva zavezan vrniti nosilec, na katerega se odločba glasi.
- (9) Upravičenci, ki so pridobili sredstva, morajo dokumentacijo, ki je bila podlaga za pridobitev sredstev, hraniti še pet let od dneva pridobitve sredstev, razen če predpisi, ki urejajo ukrepe kmetijske politike, ne določajo drugače.

30. člen (oblika vloge)

- (1) Vlada lahko s predpisi iz 10. in 12. člena tega zakona določi, da se vloge, razen vlog za uveljavljanje pravic do pravnih sredstev, vlagajo le v elektronski obliki in podpišejo z varnim elektronskim podpisom s kvalificiranim digitalnim potrdilom.
- (2) S predpisom ali javnim razpisom se lahko predpiše obrazec za vložitev vloge.
- (3) Vloge, ki niso vložene v skladu s tem členom, se zavržejo.

42. člen (poseben primer odprave odločbe prve stopnje)

- (1) Kadar je odločba izdelana samodejno z uporabo informacijskega sistema in je v njej nepravilno ugotovljeno dejansko stanje ali napačno uporabljen materialni predpis, agencija v enem letu po vročitvi odločbe stranki celotno odločbo odpravi in izda novo odločbo. Kot datum izdaje nove odločbe se šteje datum na odločbi.
- (2) Kadar pristojni organ na podlagi dokončnega poročila ali drugega končnega akta pristojnega nadzornega ali revizijskega organa ugotovi, da so bila sredstva dodeljena v nasprotju s predpisi Unije ali predpisi Unije niso bili v celoti pravilno uporabljeni, pristojni organ svojo odločbo v roku petih let od dokončnosti odločbe odpravi in jo nadomesti z novo odločbo oziroma svojo odločitev iz drugega odstavka 56. člena tega zakona v roku petih let od zadnjega izplačila sredstev odpravi in jo nadomesti z odločbo.
- (3) Zoper novo odločbo po prvem in drugem odstavku tega člena je dovoljena pritožba, razen v primerih, ko v skladu z določbami tega zakona zoper odpravljen odločitev agencije pritožba ni dovoljena.

45. člen (obnova postopka)

- (1) Postopek, ki je končan z odločbo, zoper katero v upravnem postopku ni rednega pravnega sredstva (odločba, dokončna v upravnem postopku), se poleg razlogov iz zakona, ki ureja upravni postopek, obnovi tudi, če odločba temelji na upravni odločbi, ki je bila pravnomočno spremenjena, razveljavljena ali odpravljena.
- (2) Stranka lahko predlaga obnovo iz vseh obnovitvenih razlogov v treh mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primeru iz prejšnjega odstavka pa od dneva, ko je stranka zvedela za pravnomočno odločbo.
- (3) Pristojni organ lahko začne postopek obnove po uradni dolžnosti iz vseh obnovitvenih razlogov v petih mesecih. Rok začne teči v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek, v primeru iz prvega odstavka tega člena pa od dneva, ko je odločba postala pravnomočna.
- (4) Sklep o dovolitvi obnove ali sklep o obnovi se izda skupaj z odločbo.
- (5) Po preteku petih let od dokončnosti odločbe se obnova iz kateregakoli obnovitvenega

razloga ne more več predlagati niti ne uvesti po uradni dolžnosti.

51. člen
(odprt in zaprt javni razpis)

- (1) V predpisu iz 10. člena tega zakona se določi vrsta javnega razpisa:
- odprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo po vrstnem redu oddaje vlog ali
 - zaprt javni razpis, kjer se vloge odpirajo in obravnavajo sočasno.
- (2) Sredstva za posamezni ukrep se dodeljujejo do porabe sredstev:
- v odprtih javnih razpisih po vrstnem redu prejema popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisana merila ali
 - v zaprtih javnih razpisih na podlagi ponderiranja popolnih vlog, ki izpolnjujejo predpisana merila.

52. člen
(pomanjkljivosti vloge)

- (1) Pri odprtem javnem razpisu je dopolnitev vloge dopustna do zaprtja javnega razpisa, objavljenega na spletni strani ministrstva. Šteje se, da je bila vloga vložena takrat, ko je bila dopolnjena.
- (2) Pri zaprtem javnem razpisu se dopolnitve vlog, ki so poslane po zaprtju javnega razpisa, ne upoštevajo.
- (3) S predpisom iz 10. in 12. člena tega zakona se določi priloge, brez katerih se vloga zavže brez pozivanja na dopolnitev.

54. člen
(sprememba obveznosti o pravici do sredstev)

- (1) Po izdaji odločbe o pravici do sredstev in pred potekom roka za izpolnitev obveznosti iz predpisov, javnega razpisa in odločbe o pravici do sredstev, lahko stranka vloži obrazložen zahtevek za spremembo obveznosti, določenih v odločbi o pravici do sredstev. Če bi bile tudi s spremembo obveznosti izpolnjene vse zahteve iz predpisov in javnega razpisa ter dosežen namen, za katerega je bila stranki dodeljena pravica do sredstev, pristojni organ strankinemu zahtevku za spremembo ugotovi.
- (2) Pristojni organ v primeru iz prejšnjega odstavka izda odločbo, s katero določi, da se spremeni obveznost.
- (3) V primeru, da pristojni organ ugotovi, da ni dosežen namen iz prvega odstavka tega člena, z odločbo strankin zahtevek za spremembo obveznosti zavrne.
- (4) Zoper odločbo iz tega člena pritožba ni dovoljena.

57. člen
(neizpolnitev ali kršitev obveznosti)

- (1) Pri namerni vložitvi napačne vloge ali zahtevka, namerne nepravilnosti v skladu s predpisi Unije in kadar stranka sredstva uporablja v nasprotju z namenom, za katerega so ji bila dodeljena, ali je sredstva pridobila nezakonito, na podlagi lažnih podatkov ali lažnih izjav, pristojni organ zahteva vračilo dodeljenih sredstev.
- (2) Če pride do neupravičenega plačila iz prejšnjega odstavka, se stranki izda odločba, s katero se zahteva vračilo dodeljenih sredstev in določi rok vračila dodeljenih sredstev. Če stranka teh sredstev ne vrne v roku, določenem s to odločbo, se ji zaračunajo zakonite zamudne obresti.
- (3) V primerih iz prvega odstavka tega člena se stranko izključi iz prejemanja podpore v okviru istega ukrepa za koledarsko leto ugotovitve in naslednje koledarsko leto.
- (4) Pristojnemu organu je treba poročati o uresničevanju ciljev in izpolnjevanju obveznosti v primerih, roku in na način, določenih s podzakonskim predpisom iz 10. člena tega zakona.
- (5) Neizpolnjevanje drugih obveznosti, ki izhajajo iz pravice do sredstev, se sankcionira v skladu s podzakonskim predpisom iz 10. člena tega zakona.

61.a člen
(prodaja kmetijskih pridelkov)

(1) Kmetijske pridelke, pridelane na kmetiji, lahko neposredno prodajajo končnemu potrošniku nosilec, člani kmetije in zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v RKG.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka ne smejo neposredno prodajati istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, če je nosilec ali član kmetije:

- samostojni podjetnik posameznik, registriran za prodajo kmetijskih pridelkov in vpisan v register obratov iz 152.a člena tega zakona za istovrstne skupine kmetijskih pridelkov, ali
- nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 100. člena tega zakona, registriran za dopolnilno dejavnost prodaje kmetijskih pridelkov, ali
- zakoniti zastopnik pravne osebe ali ima večinski delež v pravni osebi, registrirani za prodajo kmetijskih pridelkov in vpisani v register obratov iz 152.a člena tega zakona za istovrstne skupine kmetijskih pridelkov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena zaposleni na kmetiji ne sme za kmetijo prodajati istovrstnih skupin kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, če je zaposleni na kmetiji hkrati tudi oseba iz prve ali tretje alineje prejšnjega odstavka.

65. člen (varstvo interesov potrošnikov)

Varstvo interesov potrošnikov po tem zakonu je zagotovljeno, če kmetijski pridelek ali živilo izpolnjuje predpisane pogoje iz tega zakona, predpisov Unije, ki urejajo splošna načela in zahteve živilske zakonodaje, in predpisov Unije o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali v delu, ki se nanaša na pošteno ravnanje v trgovini z živali, in na zaščito interesov potrošnikov, vključno z označevanjem živil in drugimi oblikami obveščanja potrošnikov, ter predpisov Unije, ki urejajo sledljivost in označevanje GSO ter določajo meje naključne ali nenamerne prisotnosti GSO v pridelkih in živilih.

66. člen (prepoved zavajanja)

Označevanje in način trženja kmetijskih pridelkov ali živil ne smeta besedno, slikovno ali kako drugače zavajati potrošnika glede resničnosti navedenih podatkov.

70.a člen (izbrana kakovost)

(1) Kmetijski pridelek ali živilo izbrane kakovosti je kmetijski pridelek ali živilo s posebnimi lastnostmi, ki se nanašajo predvsem na pridelavo, predelavo ali kakovost osnovnih surovin in na poreklo osnovne surovine.

(2) Posebne lastnosti iz prejšnjega odstavka temeljijo na objektivnih, merljivih, izsledljivih in drugih merilih, ki se nanašajo na sestavo kmetijskega pridelka ali živila, okolju prijazno pridelavo, kakovost surovin, dobrobit živali, posebno zdravstveno varstvo živali, način krmljenja, kratke prevozne poti, hitro predelavo surovin oziroma čim manjšo poznejšo obdelavo pri skladiščenju in prevozu.

(3) Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z označbo »izbrana kakovost«, če izpolnjuje predpisane pogoje in je vpisano v evidenco iz 148. člena tega zakona.

(4) Vlagatelj, ki pridobi pravico do uporabe označbe »izbrana kakovost«, s tem pridobi tudi pravico do uporabe zaščitnega znaka »izbrana kakovost«.

(5) Podrobnejši postopek priznanja označbe »izbrana kakovost«, ugotavljanje skladnosti in grafično podobo zaščitnega znaka »izbrana kakovost« predpiše minister.

101. člen (dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji)

(1) Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji mora pred začetkom opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji pridobiti dovoljenje upravne enote za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje).

(2) V dovoljenju se določijo vrste dopolnilnih dejavnosti, ki se opravljajo na kmetiji, in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za opravljanje posamezne vrste dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu s tem zakonom, ime in priimek nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji, KMG-MID kmetije, matična številka dejavnosti in davčna številka nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

(3) Če želi nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji opravljati novo vrsto dopolnilne dejavnosti ali prenehati opravljati posamezno vrsto dopolnilne dejavnosti na kmetiji, mora na upravni enoti pridobiti dovoljenje oziroma odločbo o razveljavitvi dovoljenja.

(4) Če gre za dopolnilne dejavnosti domače ali umetne obrti, se dovoljenje izda z upoštevanjem strokovnega mnenja zbornice, ki zastopa obrtnike.

(5) Če gre za dopolnilne dejavnosti, ki so živilske dejavnosti v skladu z Uredbo 178/2002/ES, se dovoljenje izda, če je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji vpisan v register obratov iz 152.a člena tega zakona.

(6) Upravna enota vsako leto do 30. junija preverja izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka 99. člena tega zakona za preteklo koledarsko leto. Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji mora najkasneje do roka iz tega odstavka upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz tretjega in četrtega odstavka 99. člena tega zakona.

(7) Upravna enota po uradni dolžnosti ali na predlog pristojnega inšpektorja z odločbo razveljavi dovoljenje, če niso več izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona. Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji preneha veljati s smrtjo nosilca dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

(8) Vlada predpiše podrobnejšo vsebino vloge za pridobitev dovoljenja iz prvega odstavka tega člena.

107. člen (organizacije proizvajalcev)

(1) Organizacija proizvajalcev po tem zakonu je združenje kmetijskih gospodarstev, ki ima cilj prilagajati proizvodnjo in ponudbo tržnim zahtevam.

(2) Organizaciji proizvajalcev se status prizna, če izpolnjuje pogoje določene s predpisi Unije.

(3) O priznanju organizacije proizvajalcev na predlog organizacije proizvajalcev odloča minister. Če organizacija proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo odvzame status organizacije proizvajalcev.

(4) Kmetijske pridelke ali živila ali skupine kmetijskih pridelkov ali živil, za katere se lahko prizna organizacija proizvajalcev, posebne pogoje, ki veljajo za priznanje organizacije proizvajalcev določenega kmetijskega pridelka ali živila ali skupine kmetijskih pridelkov ali živil, postopek za priznanje ali odvzem, nadzor nad delovanjem organizacij proizvajalcev podrobneje predpiše minister.

(5) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za združenja organizacij proizvajalcev.

107.a člen (skupine proizvajalcev)

(1) Skupine proizvajalcev po tem zakonu so oblike združevanja kmetijskih gospodarstev oziroma drugih proizvajalcev v kmetijstvu oziroma gozdarstvu, ki so namenjene začetnemu povezovanju, niso vezane na pravila za sektorsko povezovanje organizacij proizvajalcev in katerih cilj je prilagajati proizvodnjo in obseg proizvodnje zahtevam trga s skupnim trženjem blaga.

(2) O priznanju skupine proizvajalcev na predlog skupine proizvajalcev odloči minister. Če skupina proizvajalcev ne izpolnjuje več pogojev za priznanje, ji minister z odločbo odvzame status skupine proizvajalcev.

(3) Podrobnejše pogoje za priznavanje skupin proizvajalcev predpiše minister.

115. člen (oblike izvajanja javnih služb na področju kmetijstva)

(1) Poleg oblik, določenih z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, lahko opravljajo javne službe na področju kmetijstva tudi javni zavodi, katerih ustanovitelji so Republika Slovenija,

občina ali na podlagi posebnega zakona druga oseba javnega prava.

(2) Kadar je za opravljanje javne službe ustanovljen javni zavod, mora pred začetkom opravljanja nalog javne službe po tem zakonu pridobiti odločbo ministra, s katero se ugotovi usposobljenost za izvajanje javne službe.

(3) Republika Slovenija lahko ustanovi javni zavod za opravljanje specializiranih in posebnih strokovnih storitev v okviru javne službe na področju kmetijstva.

117. člen (cene storitev javne službe)

(1) Uporabniki storitev javne službe na področju kmetijstva v celoti plačujejo ceno posamezne storitve, lahko pa se cene za posamezne storitve za uporabnike tudi subvencionirajo tako, da uporabniki plačujejo del cene ali da so za uporabnike storitve brezplačne.

(2) Minister predpiše cene storitev posamezne javne službe na področju kmetijstva ter višino in vir za subvencioniranje cen iz prejšnjega odstavka v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, in tem zakonom.

119. člen (strokovni nadzor nad izvajanjem javne službe)

(1) Strokovni nadzor nad izvajanjem javne službe opravlja ministrstvo, lahko pa naloge strokovnega nadzora opravljajo druge organizacije ali posamezniki kot javno pooblastilo.

(2) Strokovni nadzor kot javno pooblastilo lahko opravljajo organizacije ali posamezniki, ki so strokovno usposobljeni za nadzor na posameznem področju javne službe.

(3) Minister predpiše natančnejše pogoje glede strokovne usposobljenosti iz prejšnjega odstavka.

(4) Izbira izvajalca za izvajanje nalog iz tega člena se opravi na podlagi javnega razpisa. Po opravljenem javnem razpisu določi minister z odločbo, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, organizacije in posameznike, ki bodo opravljali strokovni nadzor in z njimi sklene pogodbe, s katerimi se uredijo medsebojna razmerja.

(5) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem javne službe opravlja pristojna inšpekcija.

122. člen (področja javnih služb)

Javne službe na področju kmetijstva po tem zakonu so:

- kmetijsko svetovanje;
- strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin;
- strokovne naloge v živinoreji;
- ohranjanje in trajnostna raba genskih virov za prehrano in kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: naloge genske banke);
- upravljanje in vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov;
- svetovanje v čebelarstvu.

124. člen (strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin)

Strokovne naloge v proizvodnji kmetijskih rastlin so zlasti:

- selekcija;
- žlahtnjenje;
- introdukcija;
- ekološka rajonizacija sort kmetijskih rastlin;
- ugotavljanje vrednosti kmetijskih rastlin za predelavo.

127. člen (upravljanje in vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov)

Naloge upravljanja in vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov so zlasti:

- načrtovanje in izvajanje upravljanja;
- izvedba vzdrževanja in nadzor nad izvedbo;
- osveževanje podatkov za vodenje katastra;
- izvedba gradbenih del v okviru investicijskega vzdrževanja;
- sodelovanje z melioracijskimi skupnostmi;
- sodelovanje pri razvoju in načrtovanju novih hidromelioracijskih sistemov;
- izvajanje vloge soglasodajalca v postopkih poseganja v prostor na območjih izvedenih hidromelioracijskih sistemov.

135. člen
(svet za kmetijstvo in podeželje)

(1) Vlada ustanovi svet za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: svet za kmetijstvo in podeželje).

(2) Naloga sveta za kmetijstvo in podeželje je, da daje mnenja o pomembnejših odločitvah na področju kmetijstva in podeželja, zlasti:

- o predlogu nacionalnega programa;
- o oceni izvajanja nacionalnega programa;
- o predlaganih pomembnejšim predpisom na področju kmetijstva in podeželja;
- o predlaganih mednarodnih sporazumih s področja kmetijstva in podeželja;
- o drugih pomembnejših odločitvah za področje kmetijstva in podeželja.

(3) Svet za kmetijstvo in podeželje sestavljajo:

- dve predstavnici ali predstavnik (v nadaljnjem besedilu: predstavnik) zbornice;
- en predstavnik Zadružne zveze Slovenije;
- en predstavnik Čebelarske zveze Slovenije;
- en predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije;
- en predstavnik sindikata delavcev v kmetijstvu;
- en predstavnik sindikata kmetov Slovenije;
- dva predstavnika kmetijskih fakultet;
- en predstavnik Kmetijskega inštituta Slovenije;
- en predstavnik poklicnih in srednjih kmetijskih šol.

(4) Organizacije iz prejšnjega odstavka imenujejo svoje predstavnike. Minister skliče ustanovno sejo, na kateri imenovani predstavniki izmed sebe izvolijo predsednico ali predsednika (v nadaljnjem besedilu: predsednik), namestnico ali namestnika (v nadaljnjem besedilu: namestnik) predsednika in sekretarko ali sekretarja (v nadaljnjem besedilu: sekretar) Sveta za kmetijstvo in podeželje. Mandat članov traja štiri leta in so lahko ponovno imenovani. Finančne, prostorske in kadrovske pogoje, potrebne za delovanje sveta za kmetijstvo in podeželje, zagotovi ministrstvo.

(5) Svet za kmetijstvo in podeželje sprejme poslovnik, ki določa način njegovega dela.

138. člen
(zbirke podatkov)

Če ta zakon ne določa drugače, ministrstvo upravlja in vodi:

a) evidence, ki vsebujejo osebne podatke:

- evidenco subjektov;
- RKG;
- evidenco prostovoljnih označb kmetijskih pridelkov in živil;
- evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil;
- evidenca kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod;
- evidenco centrov za certificiranje hmelja;
- evidenco pridelka hmelja;
- evidenco mreže računovodskih podatkov o poslovanju kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: kmetijsko knjigovodstvo);
- evidenco organizacij proizvajalcev;
- register obratov;
- evidenco o finančnih pomočeh;

- register plačilnih pravic;
- evidenco trgovcev in uvoznikov določenih kmetijskih pridelkov ali živil;
- evidenco imetnikov rejnih živali in evidenco rejnih živali;
- evidenco melioracijskih sistemov in naprav;
- evidenco ekološko pridelanega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala v Republiki Sloveniji;
- zbirke podatkov s področja živinoreje;
- evidenco izobraževanja in usposabljanja za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja;
- zbirko podatkov mreže za podeželje;
- zbirke podatkov analiz;
- evidenco komasacij;
- b) evidence, ki ne vsebujejo osebnih podatkov:
 - pedološko karto;
 - evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč;
 - karto talnih števil;
 - evidenco območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

139. člen
(upravljanje zbirk)

- (1) Zavezanci za vpis v zbirke podatkov po tem zakonu morajo posredovati resnične podatke.
- (2) Upravljanje zbirk podatkov pomeni določanje enotnih postopkov in kontrol za vodenje zbirk podatkov, vodenje pa pomeni vpis individualnih podatkov in odločanje v postopkih vpisa.
- (3) Zbirke podatkov po tem zakonu se vodijo centralno in v računalniški obliki. Zaradi sledljivosti vpogledov v zbirke podatkov se kot povezovalni znak uporablja davčna številka subjekta.
- (4) Podatki v zbirkah podatkov po tem zakonu se hranijo trajno.
- (5) Podatki o imenu, priimku in naslovu nosilca in drugih zavezancev za vpis v katero koli evidenco iz delovnega področja ministrstva, so javni.

140. člen
(evidenca subjektov)

- (1) Za pravne in fizične osebe, ki so zavezanci za vpis v katero koli evidenco z delovnega področja ministrstva ali uveljavljajo ukrepe kmetijske politike, ali dostopajo do zbirk podatkov z delovnega področja ministrstva, ministrstvo enotno vodi in iz zbirk podatkov prevzema naslednje podatke:
 - firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov s hišno številko;
 - davčno številko;
 - EMŠO ali matično številko poslovnega subjekta;
 - pravnoorganizacijsko obliko;
 - podatke o dejavnostih;
 - identifikacijsko številko subjekta;
 - seznam evidenc z delovnega področja ministrstva, v katerih je subjekt vpisan;
 - za fizične osebe vrsto pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kadar so obvezno zavarovani kot kmetje ali člani kmečkih gospodarstev ali kot druge osebe, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ali kadar so prostovoljno vključeni v obvezno zavarovanje na podlagi opravljanja samostojne kmetijske dejavnosti;
 - podatke za stike (telefonska številka in elektronski naslov).
- (2) Prevzemanje podatkov iz prve, tretje, četrte in osme alineje prejšnjega odstavka v evidenco subjektov poteka s samodejnim povezovanjem s centralnim registrom prebivalstva, evidenco gospodinjstev, poslovnim registrom Slovenije, registrom prostorskih enot in zbirkami podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Prevzemanje osebnih podatkov poteka z uporabo EMŠO ali matične številke poslovnega subjekta ali davčne številke. Podatke za stike se pridobiva iz vlog na podlagi pisnega soglasja subjekta.

(3) Identifikacijsko številko subjekta določi ministrstvo ob prvem prevzemu osebnih podatkov o subjektu iz evidenc iz prejšnjega odstavka ali prvem vpisu subjekta v katero koli evidenco z delovnega področja ministrstva. Identifikacijska številka subjekta je namenjena povezovanju z drugimi zbirkami podatkov z delovnega področja ministrstva.

(4) Evidenca subjektov je namenjena enotnemu vodenju in zagotavljanju točnosti podatkov o subjektih v evidencah z delovnega področja ministrstva.

141. člen
(pogoji za vpis in namen RKG)

(1) V RKG se morajo vpisati kmetijska gospodarstva na območju Republike Slovenije, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed naslednjih pogojev:

1. da so v skladu s predpisi zavezanci za vpis v zbirke podatkov z delovnega področja ministrstva;

2. da uveljavljajo finančne podpore po tem zakonu ali kakršne koli druge ukrepe kmetijske politike;

3. da so za opravljanje kmetijske dejavnosti vpisana v uradne evidences ali registre po drugih predpisih;

4. da imajo v uporabi:

- najmanj 1 hektar zemljišč, ki po evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč sodijo med kmetijska zemljišča, ali

- najmanj 0,1 hektarja oljčnikov ali

- najmanj 0,2 hektarja intenzivnega sadovnjaka ali 0,1 hektarja jagodičja ali lupinarja ali

- hmeljišče;

5. tržijo pridelke, ki jih pridelujejo.

(2) V RKG se lahko vpišejo tudi druga kmetijska gospodarstva, ki se jim po prejšnjem odstavku ni treba vpisati.

(3) V RKG se enotno vodijo podatki o kmetijskem gospodarstvu ter subjektih vezanih na kmetijsko gospodarstvo. Podatki iz RKG se uporabljajo za prijavo in kontrolo finančnih podpor ter drugih ukrepov kmetijske politike, za spremljanje stanja kmetijstva ter za načrtovanje kmetijske politike.

142. člen
(KMG-MID)

Osnova za vodenje RKG in njegovega povezovanja z drugimi zbirkami podatkov je KMG-MID, ki ga določi ministrstvo ob vpisu kmetijskega gospodarstva v RKG. Uporaba KMG-MID je obvezna v vseh zbirkah podatkov ministrstva v zvezi s kmetijskim gospodarstvom.

143. člen
(podatki)

(1) V RKG se za posamezno kmetijsko gospodarstvo vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- KMG-MID;

- naslov ali sedež kmetijskega gospodarstva in domače ime kmetije, če ga ima;

- nosilec in za kmetijo tudi podatki o namestniku nosilca, članih kmetije in zaposlenih na kmetiji s podatki iz 140. člena tega zakona;

- dopolnilne dejavnosti na kmetiji iz 101. člena tega zakona;

- kmetijska zemljišča v uporabi s podatki iz 144. člena tega zakona;

- planine in skupni pašniki;

- pridelek oljk in oljčnega olja za kmetijska gospodarstva, ki imajo najmanj 0,1 hektarja oljčnikov;

- stalež rejnih živali;

- primarna proizvodnja živil rastlinskega izvora kmetijskega gospodarstva;

- primarna proizvodnja krme rastlinskega izvora kmetijskega gospodarstva;

- razvrstitev kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost;

- kontrolni in inšpekcijski pregledi kmetijskih gospodarstev in podatki zbirne vloge iz predpisa o izvedbi ukrepov kmetijske politike;

- omejitve na kmetijskem gospodarstvu ali omejitve pri spreminjanju podatkov v RKG;

- članstvo kmetijskega gospodarstva v organizacijah proizvajalcev in skupinah proizvajalcev;

- uporaba zaščitnih znakov;
 - vključenost kmetijskega gospodarstva v ekološko ali integrirano pridelavo in druge sheme kakovosti po tem zakonu.
- (2) RKG vodijo upravne enote.
- (3) Podatke za vpis in spremembe podatkov iz druge, tretje, pete in šeste alineje prvega odstavka tega člena mora nosilec sporočiti upravni enoti. Spremembe mora sporočiti v 30 dneh po nastali spremembi. V primeru smrti nosilca kmetije in če namestnik ni določen, morajo podatke sporočiti člani kmetije ali osebe, ki imajo zakonito pravico do uporabe zemljišč.
- (4) Podatke o pridelku oljk in oljčnega olja iz sedme alineje prvega odstavka tega člena nosilec kmetijskega gospodarstva sporoča upravni enoti enkrat letno, najpozneje do 15. februarja leta, ki sledi letu obiranja oljk.
- (5) Podatke iz četrte alineje prvega odstavka tega člena vpiše upravna enota po uradni dolžnosti. Podatki iz osme do šestnajste alineje prvega odstavka tega člena se v RKG prevzemajo ali določijo na podlagi prevzetih podatkov tako, da se RKG povezuje z drugimi evidencami z delovnega področja ministrstva ali drugih državnih organov.
- (6) RKG se vodi v opisni in grafični obliki.
- (7) Ugotovitve kontrol ukrepov kmetijske politike ali inšpekcijskega nadzora, ki se nanašajo na podatke iz RKG, kontrolorji ali inšpektorji posredujejo v RKG in so podlaga za spremembo podatkov v RKG po uradni dolžnosti, ki jo izvede upravna enota.
- (8) Upravna enota ob vpisu v RKG ali vnosu sprememb nosilcu izda izpis iz RKG. Ministrstvo kot upravljavec podatkov ob večjih sistemskih spremembah po uradni dolžnosti izda izpise iz RKG.
- (9) Spremembe podatkov v RKG izvede ministrstvo po uradni dolžnosti tudi takrat, kadar so spremembe take, da bistveno ne spreminjajo prijavljenih podatkov.

144. člen (identifikacijski sistem za zemljišča)

- (1) Osnovna enota identifikacijskega sistema za prijavo kmetijskih zemljišč v RKG je blok. Blok je strnjena površina kmetijskih zemljišč, ki so v kmetijski rabi enega kmetijskega gospodarstva ne glede na vrsto dejanske rabe.
- (2) Grafična enote rabe kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: GERK) je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto dejanske rabe znotraj posameznega bloka. Nosilci kmetijskih gospodarstev prijavljajo svoja zemljišča v obliki GERK.
- (3) V blok se združujejo vsi soležni GERK. Blok postane tudi GERK, ki nima soležnih GERK istega kmetijskega gospodarstva.
- (4) Za blok se v RKG vodijo naslednji podatki:
- identifikacijska oznaka;
 - KMG-MID;
 - grafična površina in obseg;
 - največja upravičena površina;
 - umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;
 - datum in vrsta spremembe;
 - država;
 - drugi podatki, ki jih predpiše minister.
- (5) Za GERK se v RKG vodijo naslednji podatki:
- identifikacijska oznaka: GERK-PID;
 - identifikacijska oznaka bloka;
 - KMG-MID;
 - domače ime;
 - vrsta dejanske rabe;
 - grafična površina in obseg;
 - največja upravičena površina;
 - nagib, usmerjenost (ekspozicija) in nadmorska višina;
 - za trajne nasade podatki o trajnih nasadih in sadilnem materialu;
 - umestitev v prostor s koordinatami točk v državnem koordinatnem sistemu;
 - datum in vrsta spremembe.
- (6) Uporaba bloka je obvezna pri vodenju podatkov o zemljiščih v vseh zbirkah podatkov v pristojnosti ministrstva.

(7) Če v postopku prijave kmetijskega zemljišča ali spremembe že vpisanega zemljišča pride do prekrivanja površin drugega ali drugih kmetijskih gospodarstev, upravna enota o tem obvesti vse nosilce kmetijskih gospodarstev, pri katerih je ugotovljeno prekrivanje, in jih pozove k uskladitvi. Če do uskladitve ne pride, o tem odloči pristojna upravna enota. Če v postopku ni mogoče ugotoviti, katero kmetijsko gospodarstvo je upravičeno do vpisa površin, pristojna upravna enota izda odločbo o prekrivajoči površini.

(8) Prekrivajoče površine iz prejšnjega odstavka niso del identifikacijskega sistema za vodenje zemljišč in se ne upoštevajo pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike.

148. člen

(evidenca kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod)

(1) Zavezanci za vpis v evidenco so pridelovalci in predelovalci kmetijskih pridelkov in živil za naslednje sheme kakovosti: dobrote z naših kmetij, višja kakovost, izbrana kakovost, neobvezne navedbe kakovosti, zjamčena tradicionalna posebnost, označba porekla in geografska označba ter druge sheme kakovosti, priznane s predpisi Unije. Zavezanci za vpis v evidenco so tudi proizvajalci naravnih mineralnih vod, ki so pridobili odločbo o priznanju naravne mineralne vode.

(2) V evidenci kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod se vodijo ali prevzemajo naslednji podatki:

- kmetijski pridelki in živila iz shem kakovosti;
- vrsta sheme kakovosti;
- certificirani pridelovalci in predelovalci kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ali njihovih združenjih;
- letna pridelava in predelava kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti;
- iz 140. člena tega zakona o pridelovalcih, predelovalcih, proizvajalcih in njihovih združenjih, ki uporabljajo podeljene zaščitne znake, ali o proizvajalcu za priznanje označbe naravne mineralne vode;
- iz odločbe o priznanju naravne mineralne vode (številka in datum izdaje odločbe, ime označbe naravne mineralne vode, ime izvira, kraj izkoriščanja, razvrščanje in označevanje glede na vsebnost ogljikovega dioksida).

(3) Evidenca je namenjena spremljanju in kontroli kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti ter priznanih naravnih mineralnih vod, podeljenih zaščitnih znakov ter kontroli ukrepov kmetijske politike.

(4) Podatki iz evidence iz tega člena so javni, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID, in se objavijo na spletni strani ministrstva.

152. člen

(evidenca organizacij in skupin proizvajalcev)

(1) Evidenca organizacij in skupin proizvajalcev obsega naslednje podatke:

- iz 140. člena tega zakona;
- iz 143. člena tega zakona za člane organizacij proizvajalcev;
- številko in datum odločbe o priznanju ali odvzemu priznanja organizacije ali skupine proizvajalcev.

(2) Podatki se vpišejo v evidenco na podlagi odločbe o priznanju iz 107. in 107.a člena tega zakona.

(3) Podrobnejšo vsebino evidence predpiše minister.

(4) Evidenca je namenjena izvajanju ukrepov za spodbujanje delovanja organizacij in skupin proizvajalcev.

152.a člen

(register obratov)

(1) V register obratov se poleg podatkov iz 140. člena tega zakona vpišejo tudi:

- podatki o obratu;

- podatki o nosilcu živilske dejavnosti;
- dejavnosti, ki jih izvaja obrat;
- opis živil in postopkov pri dejavnosti obrata;
- podatki o prevoznih sredstvih, premičnih obratih, stojnicah in prodajnih avtomatih.

(2) Register obratov iz tega člena vodi in upravlja uprava.

(3) Podrobnejšo vsebino in postopke za vpis v register iz tega člena predpiše minister.

(4) Register obratov je namenjen zagotavljanju varnosti in kakovosti kmetijskih pridelkov in živil, ki so dani v promet.

154. člen (register plačilnih pravic)

(1) Register plačilnih pravic upravlja in vodi agencija na podlagi podatkov iz odločb o dodelitvi ali odvzemu plačilnih pravic in vlog o prenosu plačilnih pravic ter na podlagi podatkov, ki se prevzemajo iz evidence o finančnih podporah, evidence subjektov in registra kmetijskih gospodarstev.

(2) Register iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke:

- o imetniku plačilnih pravic iz 140. in 143. člena tega zakona;
- KMG-MID;
- površine kmetijskih zemljišč iz 143. člena tega zakona;
- identifikacijski podatki o plačilnih pravicah;
- število, vrednost in vrsta plačilnih pravic;
- datum vzpostavitve plačilnih pravic;
- datum zadnje aktivacije plačilnih pravic;
- poreklo plačilnih pravic;
- številka in datum odločb o dodelitvi ali odvzemu plačilnih pravic;
- spremembe plačilnih pravic.

(3) Podatki iz registra plačilnih pravic se uporabljajo za izvedbo in kontrolo ukrepov kmetijske politike ter za prenos, prodajo ali zakup plačilnih pravic.

(4) Podatki v registru plačilnih pravic so javni in so objavljeni na spletni stani agencije, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID o imetniku plačilnih pravic.

158. člen (evidenca melioracijskih sistemov in naprav)

(1) Evidenca melioracijskih sistemov in naprav (v nadaljnjem besedilu: evidenca melioracij) je temeljna in enotna evidenca o melioracijah kmetijskih zemljišč. Evidenca melioracij vsebuje grafični in pisni del.

(2) Grafični del vsebuje zlasti naslednje podatke:

- melioracijska območja in parcele, vključene v melioracijska območja, ter
- melioracijska infrastruktura in objekti.

(3) Pisni del katastra melioracij vsebuje zlasti naslednje podatke:

- melioracijska območja;
- parcele;
- izdani upravni akti;
- projektna dokumentacija;
- stanje melioracijskih sistemov;
- iz 140. člena tega zakona o melioracijskih skupnostih in članih melioracijskih skupnosti;
- delovanje in vzdrževanje melioracijskih sistemov in naprav.

(4) Podrobnejšo vsebino, način vodenja in postopek vodenja evidence melioracij predpiše minister.

(5) Evidenca melioracij je namenjena upravljanju melioracijskih sistemov in naprav.

162. člen

(evidenca o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja)

(1) Evidenco o izobraževanju in usposabljanju za potrebe kmetijstva in razvoja podeželja (v nadaljnjem besedilu: evidenca o izobraževanju) vodijo pooblaščen organizacije za izvedbo izobraževanja ali usposabljanja na podlagi potrdil o opravljenem izobraževanju ali mojstrskem izpitu in povezovanja z evidenco o subjektih in RKG.

(2) Evidenca o izobraževanju vsebuje naslednje podatke:

- o udeležencu izobraževanja oziroma usposabljanja iz 140. člena tega zakona;
- KMG-MID kmetijskega gospodarstva udeleženca izobraževanja ali usposabljanja iz RKG;
- število ur in vrsta izobraževanja ali usposabljanja;
- datum opravljenega izobraževanja ali usposabljanja in
- pri mojstrskem izpitu podrobnejši podatki o dejavnosti, za katero je bil izdan mojstrski izpit, in kmetiji, na kateri dela kmet mojster.

(3) Evidenca o izobraževanju je namenjena kontroli izpolnjevanja pogojev za ukrepe programa razvoja podeželja in evidentiranju mojstrskih kmetij.

(4) Podatki o kmetih mojstrih in mojstrskih kmetijah se javno objavijo na spletni strani ministrstva, razen davčne številke, EMŠO in KMG-MID.

166. člen

(pridobivanje in uporaba podatkov)

(1) Za izvajanje ukrepov kmetijske politike in za zagotavljanje varnosti, kakovosti in pravilnosti označevanja živil ter za vodenje in upravljanje zbirk podatkov lahko ministrstvo in organi v sestavi pridobivajo, uporabljajo in obdelujejo podatke, vključno z osebnimi podatki, iz naslednjih predpisanih zbirk podatkov, ki jih upravljajo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ali občine ter drugi pooblaščen organi:

- registra prostorskih enot;
- davčnih evidenc (davčna številka za subjekte iz 140. člena tega zakona, firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov zakupnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, identifikacijska oznaka parcele zakupljenih zemljišč);
- centralnega registra prebivalstva (EMŠO ali davčno številko, spol, datum rojstva, datum smrti, priimek, ime, stalno prebivališče v Sloveniji, začasno prebivališče v Sloveniji, prebivališče v tujini, naslov za vročanje, državljanstvo, oče, mati, zakonec, generalni status, status prebivališča, indikator začasnega bivanja v tujini in stari EMŠO v primeru zamenjave). Za povezovanje evidenc se uporablja EMŠO ali davčna številka ali ime in priimek ali stalni ali začasni naslov ali sorodstvene vezi (EMŠO očeta, matere, zakonca);
- zemljiškega katastra (identifikacijska oznaka parcele, meja parcele, površina, firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko);
- katastra stavb (firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko, identifikacijska oznaka stavbe, lega in oblika, površina, dejanska raba);
- zemljiške knjige (firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko, lastninska in zakupna pravica na posameznih parcelah);
- poslovnega registra Slovenije;
- zbirk carinskih podatkov o uvozu in izvozu kmetijskih pridelkov ali živil;
- zbirk podatkov Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (podatki o zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije in firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov zakupnika teh zemljišč);
- zbirk podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje;
- zbirk podatkov o vodah;
- zbirk podatkov o ekološko pomembnih območjih;
- zbirk podatkov o onesnaženosti zemljišč in vod;
- zbirk podatkov o okolju, naravi in habitatih;
- zbirk podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov ministrstva;
- zbirk podatkov iz prostorskega informacijskega sistema po predpisih o prostorskem načrtovanju;
- zbirk podatkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (o pokojnini, zavarovanju zavarovanca in podlagi za zavarovanje: ime in priimek, naslov in EMŠO ali davčna številka);
- zbirk podatkov s področja regionalne politike;

- zbirke osebnih podatkov s področja socialne politike;
 - zbirke podatkov o inšpekcijskih postopkih, ki potekajo, in odločbah, ki se glasijo zoper nosilca in se nanašajo na izvajanje določil navzkrižne skladnosti;
 - zbirke podatkov o sodnih odločbah, zoper nosilca, ki se nanašajo na izvajanje določil navzkrižne skladnosti;
 - zbirke podatkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (o zdravstvenem zavarovanju zavarovanca: ime in priimek, EMŠO ali davčna številka in naslov);
 - registra nepremične kulturne dediščine vključno s podatki o parcelah in lastnikih (vrsta nepremične kulturne dediščine, ime in priimek ter naslov), ter njihovih lastniških deležih.
- (2) Za vodenje in upravljanje zbirke podatkov lahko ministrstvo uporablja tudi temeljne topografske načrte, topografske karte, pregledne karte in ortofoto.
- (3) Upravljalci načrtov, kart in ortofotov iz prejšnjega odstavka, posredujejo ministrstvu podatke brezplačno, zaračunajo pa lahko neposredne materialne stroške za potrebne dodatne izvode ali obdelave.
- (4) Ministrstvo dostopa do pisnih in grafičnih podatkov iz zbirke podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena z neposredno računalniško povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo.
- (5) Ministrstvo pridobiva podatke in ravna s pridobljenimi podatki, ki so davčna tajnost, v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.
- (6) Za vodenje in upravljanje zbirke podatkov lahko ministrstvo v evidence z delovnega področja ministrstva prevzame podatke iz evidenc iz tega člena za osebe, ki se v evidence vpisujejo po lastni volji ali so se dolžne vanje vpisati v skladu z zakonom ali pa so v evidence vpisane po uradni dolžnosti.

169. člen

(posredovanje in povezovanje podatkov iz zbirke podatkov)

- (1) Podatki iz zbirke podatkov po tem zakonu so javni, razen podatkov, ki se štejejo za osebne podatke in podatkov, ki pomenijo poslovno skrivnost ali so davčna tajnost, razen v primerih ko ta zakon določa drugače.
- (2) Podatki, ki se štejejo za osebne podatke, se povezujejo in posredujejo v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov. Podatki, ki so davčna tajnost se posredujejo v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek. Vsi podatki iz prejšnjega odstavka se smejo uporabljati samo za namene, za katere so bili dani in se jih ne sme spreminjati ali posredovati drugim osebam.
- (3) Ministrstvo posreduje podatke iz prvega odstavka tega člena v skladu s prejšnjim odstavkom pooblaščenim organizacijam in izvajalcem javnih služb in izvajalcem ukrepov kmetijske politike, če jih ti potrebujejo za izvajanje nalog iz delovnega področja ministrstva ter drugim državnim organom in organom občin, če jih ti potrebujejo za izvajanje zakonsko določenih nalog.
- (4) Za posredovanje in povezovanje podatkov za uporabnike iz prejšnjega odstavka, ministrstvo vzpostavi računalniško distribucijsko okolje, ki zagotavlja podatke iz evidenc, ki jih vodi po tem zakonu, lahko pa tudi podatke, ki jih pridobi v skladu z zakonom iz drugih zbirke podatkov, in dodatno obdelane in povezane podatke.

172. člen

(inšpekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Unije s področja kmetijstva opravljajo, če ta zakon ne določa drugače, kmetijski inšpektorji ali drugi pristojni inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, in inšpektorji, ki delujejo v okviru uprave, pooblaščen za nadzor po tem zakonu ali drugih predpisih.
- (2) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Unije o varnosti živil neživalskega izvora v vseh fazah pridelave in predelave ter nadzor organizacij za ugotavljanje skladnosti po tem zakonu opravljajo inšpektorji za hrano. Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Unije o kakovosti živil v vseh fazah pridelave in predelave opravljajo inšpektorji za hrano za živila neživalskega izvora in uradni veterinarji za živila živalskega izvora. Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ter predpisov Unije o varnosti živil neživalskega izvora in kakovosti živil v distribuciji ter o varnosti in kakovosti živil v gostinski dejavnosti, institucionalnih obratih prehrane in obratih za prehrano na delu opravljajo inšpektorji za hrano in uradni veterinarji.

(3) Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na carinski postopek za izvoz in postopek sprostitev kmetijskih pridelkov ali živil neživalskega izvora v prosti promet, opravljajo fitosanitarni inšpektorji in inšpektorji za hrano. Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na postopek za sprostitev živil živalskega izvora v prosti promet, opravljajo uradni veterinarji.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek sistematične dokumentacijske preglede in naključne identifikacijske preglede glede varnosti živil neživalskega izvora pred sprostitvijo v promet v Republiki Sloveniji opravljajo carinski organi, razen nujnih primerov in poostrenega nadzora glede varnosti živil ob uvozu, ki ga opravljajo fitosanitarni inšpektorji in inšpektorji za hrano.

(5) Nadzor nad izvajanjem določb predpisov na področju identifikacije in registracije živali opravljajo kmetijski inšpektorji in uradni veterinarji ter inšpektorji za hrano.

(6) Kadar onesnaževala v primarni pridelavi kmetijskih proizvodov in živil rastlinskega izvora izhajajo iz okolja in niso posledica ravnanja nosilca dejavnosti, njihov izvor ugotavlja inšpektor, pristojen za okolje, in kmetijski inšpektor v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

(7) Nadzor nad izvajanjem 61.f člena tega zakona, nadzor v skladu s predpisi, ki urejajo preprečevanje omejevanja konkurence, opravlja Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, odloča pa tudi kot prekrškovni organ o prekrških zaradi kršitve 61.f člena tega zakona. Če ima podjetje prevladujoč položaj v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence uvede postopek samo na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence.

(8) Nadzor nad dopolnilnimi dejavnostmi na kmetiji, ki se nanašajo na gozdarske dejavnosti, in izvajanjem storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov, opravlja gozdarski inšpektor.

(9) Pravne in fizične osebe morajo pristojnemu inšpektorju omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora in ga pri tem ne smejo ovirati ter mu morajo dati zahtevane listine, podatke, pojasnila ali potrebne predmete. Pravne in fizične osebe morajo v določenem roku ravnati v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon.

173. člen

(nadzor carinskih organov)

(1) Ne glede na določbi tretjega in četrtega odstavka prejšnjega člena, nadzor nad uvozom ekoloških kmetijskih pridelkov ali živil, ki se nanaša na sprostitev v prosti promet, izvajajo pristojni carinski organi.

(2) Podrobnejše pogoje za izvajanje nadzora carinskih organov predpiše minister v soglasju z ministrom, pristojnim za carine, v skladu s predpisi Unije.

174. člen

(pooblastila)

(1) Kmetijski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati kmetijska zemljišča, poslovne in proizvodne prostore, objekte, naprave, predmete, blago ter poslovanje in dokumentacijo državnih organov ter fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo kmetijsko dejavnost, dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- pregledovati prostore, v katerih se opravlja kmetijska ali dopolnilna dejavnost ali druge dejavnosti, če gre za izvajanje ukrepov kmetijske politike;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
- ugotavljati nezakonito pridobitev ali nenamensko porabo sredstev po tem zakonu;
- ugotavljati, ali izvajalci javnih služb po tem zakonu izpolnjujejo predpisane pogoje;
- nadzirati izvajanje nalog javnih služb;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;
- predlagati pristojnemu organu, da zahteva vračilo nezakonito ali nenamensko porabljenih sredstev;
- predlagati pristojnemu organu zadržanje izplačila sredstev;
- nadzirati izvajanje pogodbenih razmerij v sektorju mleka in mlečnih izdelkov iz 58.a člena tega

zakona;

- nadzirati prodajo kmetijskih pridelkov iz 61. ačlena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
- nadzirati neupravičeno oviranje kmetijskih opravil;
- predlagati organizaciji iz prve alineje prvega odstavka 91. člena tega zakona, da proizvajalcem zaščitene kmetijskih pridelkov ali živil odvzame certifikat;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za priznanje organizacij proizvajalcev, skupin proizvajalcev in medpanožnih organizacij;
- nadzirati izvajanje storitev v okviru strojnih krožkov iz 110. člena tega zakona;
- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog računovodske pisarne iz 171. člena tega zakona.

(2) Inšpektor za hrano ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- izdajati listine o skladnosti živil neživalskega izvora za izvoz;
- pregledovati pošiljke sadja in zelenjave in izdajati listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem uvozu in izvozu;
- pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s predpisi Unije o varnosti živil ob vnosu;
- pregledovati prostore, naprave, postopke, dokumentacijo ter sredstva pri fizičnih in pravnih osebah pod nadzorom uprave;
- pregledovati živila neživalskega izvora in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v proizvodnji in predelavi;
- pregledovati živila in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v distribuciji živil;
- nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil s predpisanimi zahtevami;
- spremljati odpoklic, umik oziroma uničenje živil;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;
- nadzirati pravilnost podatkov v zbirkah podatkov po tem zakonu;
- predlagati izbris iz zbirk podatkov po tem zakonu;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora;
- ugotavljati ali organizacije iz prvega odstavka 91. člena tega zakona izpolnjujejo predpisane pogoje in izvajajo predpisano kontrolo;
- predlagati organizaciji iz prve alineje prvega odstavka 91. člena tega zakona, da proizvajalcem zaščitene kmetijskih pridelkov ali živil odvzame certifikat.

(3) Fitosanitarni inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati pošiljke živil neživalskega izvora in spremljajoče listine v skladu s predpisi Unije o varnosti živil ob vnosu;
- pregledovati pošiljke sadja in zelenjave in izdajati listine o skladnosti glede kakovosti ob njihovem uvozu in izvozu;
- odvzemati vzorce za laboratorijsko preskušanje zaradi ugotavljanja skladnosti glede varnosti živil;
- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora.

(4) Uradni veterinar ima poleg pooblastil, ki jih ima po veterinarskih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- pregledovati pošiljke živil živalskega izvora glede predpisane kakovosti in označevanja ob njihovem uvozu;
- pregledovati živila živalskega izvora v skladu s predpisi o kakovosti živil v vseh fazah proizvodnje in predelave živil;
- pregledovati živila in listine v skladu s predpisi Unije o varnosti in kakovosti živil v distribuciji živil;
- nadzirati označevanje, oglaševanje in preverjati skladnost označb živil s predpisanimi zahtevami;
- spremljati odpoklic, umik oziroma uničenje živil;
- odvzeti vzorce za potrebe inšpekcijskega nadzora.

(5) Gozdarski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

- dostopati do zbirk podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora;

- nadzirati izpolnjevanje pogojev za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji;
 - nadzirati izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov.
- (6) Kmetijski inšpektor, inšpektor za hrano, uradni veterinar in fitosanitarni inšpektor lahko proti volji zavezanca za nadzor pregledajo vsebino elektronskih in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov (v nadaljnjem besedilu: elektronska naprava), kot so telefon, telefaks, računalnik, disketa, optični mediji in spominske kartice, na podlagi predhodne odločbe sodišča, če obstajajo razlogi za sum, da je zavezanec huje kršil ali krši določbe tega zakona in če je verjetno, da elektronska naprava vsebuje elektronske podatke, ki so pomembni za postopek nadzora oziroma prekrškovni postopek.
- (7) Oseba, ki je uporabnik elektronske naprave iz prejšnjega odstavka, ki se pregleduje, mora kmetijskemu inšpektorju, inšpektorju za hrano, uradnemu veterinarju in fitosanitarnemu inšpektorju omogočiti dostop do naprave, predložiti šifrirne ključe oziroma gesla in dati pojasnila o uporabi naprave.
- (8) Pregled elektronskih naprav iz šestega odstavka tega člena mora biti opravljen na način, s katerim se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso zavezanci za nadzor, in varuje tajnost oziroma zaupnost podatkov ter ne povzroča nesorazmerna škoda. Če elektronsko napravo uporablja oseba, ki upravičeno pričakuje zasebnost na njej, ima pravico biti navzoča ob pregledu vsebine elektronske naprave.
- (9) Odločbo po šestem odstavku tega člena izda sodišče najpozneje v štiriindvajsetih urah od popolne zahteve za izvedbo nadzora, ki mora vsebovati naslednje podatke:
- opredelitev elektronskih naprav, ki jih je treba pregledati;
 - opredelitev razlogov za preiskavo;
 - opredelitev dokazov oziroma vsebine podatkov, ki se iščejo;
 - navedbo okoliščin za uporabo preiskovalnega dejanja in način njegove izvršitve.

175. člen (ukrepi)

- (1) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko kmetijski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:
- odredi spremembo podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona skladno z ugotovljenim stanjem;
 - odredi izbris podatkov v zbirkah podatkov iz tega zakona;
 - delno ali v celoti prepove uveljavljanje ali izvajanje ukrepov po tem zakonu, če ugotovi kršitve predpisov;
 - odredi ukrepe, da se nepravilnosti in pomanjkljivosti po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, odpravijo v roku, ki ga določi;
 - odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje dejanskega stanja v zvezi z ugotovljenim sumom storitve prekrška;
 - prepove prodajo kmetijskih pridelkov, če se izvaja v nasprotju z 61.a členom tega zakona;
 - prepove opravljanje dejavnosti, za katero je treba pridobiti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če dovoljenje ni pridobljeno;
 - prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če je na kmetiji za istovrstno dejavnost hkrati registrirana dejavnost kot samostojni podjetnik ali pravna oseba;
 - predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če niso izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona in do odločitve upravne enote prepove opravljanje dopolnilne dejavnosti;
 - odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog javne službe;
 - do odločitve pristojnega organa prepove opravljanje javne službe izvajalcem javnih služb, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
 - predlaga ministrstvu, da izvajalcu javne službe odvzame javno službo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
 - predlaga organizaciji iz 92. člena tega zakona, da ekološkemu ali integriranemu pridelovalcu odvzame certifikat;
 - predlaga ministrstvu, da skupini proizvajalcev, organizaciji proizvajalcev in medpanožni organizaciji odvzame status, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev;
 - prepove izvajanje storitev s kmetijsko mehanizacijo v okviru strojnih krožkov;
 - odredi odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvajanju nalog računovodskih pisarn iz 171. člena tega zakona;

- predlaga ministrstvu, da računovodski pisarni iz 171. člena tega zakona odvzame javno pooblastilo, če ne izpolnjuje predpisanih pogojev;
 - odredi druge ukrepe in opravi dejanja, za katera je pooblaščen.
- (2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:
- prepove promet z živili, ki niso skladna s predpisanimi zahtevami kakovosti ali deklariranimi lastnostmi;
 - prepove uporabo označb oziroma promet z živili, ki ne izpolnjujejo predpisanih zahtev;
 - prepove promet oziroma oglaševanje živil, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika;
 - nosilcu dejavnosti ali organizaciji iz prvega odstavka 91. člena tega zakona odredi preizkus skladnosti s predpisi za živila, ki so v prometu;
 - prepove uporabo listin o skladnosti za živila, ki niso skladna s predpisi;
 - do odločitve pristojnega organa lahko prepove opravljanje nalog organizacijam iz prvega odstavka 91. člena tega zakona, če ne izpolnjujejo predpisanih pogojev, in predlaga odvzem javnih pooblastil;
 - predlaga organizaciji iz prvega odstavka 91. člena tega zakona, da pridelovalcem in predelovalcem kmetijskih pridelkov in živil iz shem kakovosti v primeru neskladnosti odvzame certifikat;
 - odredi izbris nosilca živilske dejavnosti iz registra obratov in predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji v delu, ki se nanaša na živila, če nosilec živilske dejavnosti inšpektorju ne dovoli vstopa v prostor, kjer opravlja dejavnosti, povezane z živili;
 - odvzame dokumentacijo ali predmete za ugotavljanje skladnosti z zakonodajo;
 - prepove promet in izvoz živali, ki niso označene na predpisan način;
 - odredi označitev živali ali odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti pri vodenju predpisanih evidenc ali registrov;
 - odredi izpolnjevanje higienskih zahtev ali kakršno koli drugo ukrepanje, da se zagotovi varnost živil ali skladnost s predpisi, ki urejajo živila;
 - prepove uporabo surovin in snovi namenjenih za stik z živili, izvajanje postopkov oziroma prepove proizvodnjo, predelavo in distribucijo živil, ki niso varna ali obstaja sum, da niso varna;
 - odredi odpoklic, umik ali uničenje;
 - dovoli, da se živila uporabijo za drug namen, kot prvotni;
 - v nujnih primerih, da bi se zavarovala ali odvrnila nevarnost za zdravje ljudi, lahko odredi ukrepe z ustno odločbo na zapisnik;
 - začasno pridrži pošiljko živil, za katero obstaja sum, da ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varnosti, dokler se z laboratorijskimi analizami ne ugotovi njena skladnost;
 - prepove uvoz živil, če je s pregledom ali z laboratorijskimi analizami dokazana njihova neskladnost glede varnosti živil in odredi predpisane ukrepe;
 - prepove uvoz ali izvoz sadja in zelenjave na območje Unije, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti;
 - odredi druge potrebne ukrepe in opravi dejanja za doseganje skladnosti s tem zakonom in drugimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.
- (3) Pri opravljanju nadzora nad izvajanjem določb predpisov na področju identifikacije in registracije živali kmetijski inšpektor, inšpektor za hrano ali uradni veterinar poleg ukrepov, določenih s predpisi, odredi ukrepe in določi rok za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti.
- (4) Če lastništva živali ni mogoče ugotoviti ali se lastniki živali ne morejo sporazumeti glede imetnika živali, določi začasnega imetnika živali kmetijski inšpektor ali uradni veterinar.
- (5) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko fitosanitarni inšpektor poleg ukrepov, določenih s splošnimi predpisi, ki urejajo inšpekcijo, izreče naslednje ukrepe:
- začasno pridrži pošiljko živil, za katero obstaja sum, da ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede varnosti, dokler se z laboratorijskimi analizami ne ugotovi njena skladnost;
 - prepove uvoz živil, če je s pregledom ali z laboratorijskimi analizami dokazana njihova neskladnost glede varnosti živil in odredi predpisane ukrepe;
 - prepove uvoz sadja in zelenjave na območje Unije, če niso skladni s predpisanimi zahtevami glede kakovosti.
- (6) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora lahko gozdarski inšpektor poleg ukrepov, ki jih ima po splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, odredi še naslednje ukrepe:
- prepove opravljanje dejavnosti, za katero je potrebno pridobiti dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, in to ni pridobljeno;

- prepoved opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če je na kmetiji za istovrstno dejavnost hkrati registrirana dejavnost kot samostojni podjetnik ali pravna oseba;
- predlaga upravni enoti, da odvzame dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če niso izpolnjeni pogoji iz 99. člena tega zakona;
- prepoved izvajanje storitev z gozdarsko mehanizacijo o okviru strojnih krožkov iz 110. člena tega zakona.

176. člen

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- z namenom pridobitve sredstev po tem zakonu predloži neresnične podatke (tretji odstavek 17. člena);
- da v promet kmetijski pridelek ali živilo, ki ni v skladu s predpisanimi zahtevami ali ni označeno v skladu s predpisi (prvi odstavek 58. člena);
- pogodbe ne sklene v pisni obliki ali sklenjena pogodba ni skladna s pogoji iz 58.a člena tega zakona;
- označi z označbo iz prvega odstavka 70. člena tega zakona živilo ali izdelek, ki ni pridelan ali izdelan na kmetiji po receptih, značilnih za kmečke izdelke, in z uporabo pretežnega dela lastnih surovin ali surovin iz lokalnega okolja;
- z označbo »izbrana kakovost« označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.a člena tega zakona;
- z neobvezno navedbo kakovosti označi kmetijski pridelek ali živilo, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev iz 70.b člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo »višja kakovost« v nasprotju s tretjim odstavkom 75. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo kot kmetijski pridelek ali živilo »zajamčena tradicionalna posebnost« v nasprotju z drugim odstavkom 76. člena tega zakona;
- označi kmetijski pridelek ali živilo z označbo porekla, ki ni ime regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila v skladu s prvim odstavkom 77. člena tega zakona ali če označi kmetijski pridelek ali živilo z geografsko označbo, ki ni ime regije, posebnega kraja ali v izjemnih primerih države, ki se uporablja za opis kmetijskega pridelka ali živila v skladu s prvim odstavkom 78. člena tega zakona;
- označi naravno mineralno vodo v nasprotju s prvim odstavkom 80. člena tega zakona oziroma je ne vpiše v evidenco iz 148.člena tega zakona;
- neupravičeno ovira ali omejuje opravljanje kmetijskih opravil (103. člen);
- uporablja kmetijsko gozdarsko mehanizacijo v nasprotju s predpisanimi pogoji za varno delo ali brez potrdila o opravljenem preizkusu znanja o varnem delu s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter opremo (prvi in drugi odstavek 112. člena);
- osebe, ki opravljajo strokovno delo pri izvajanju storitev javne službe na področju kmetijstva, nimajo ustrezne strokovne izobrazbe, niso strokovno usposobljene za opravljanje dela na določenem delovnem mestu in ne izpolnjujejo drugih pogojev, določenih s predpisi (prvi odstavek 121. člena);
- ne posreduje resničnih podatkov v zbirke podatkov po tem zakonu (prvi odstavek 139. člena);
- se ne vpiše v RKG (prvi odstavek 141. člena);
- ne predloži podatkov, ki jih mora po tem zakonu predložiti ali jih ne predloži v predpisanem roku (prvi odstavek 61. člena, tretji in četrti odstavek 143. člena, drugi odstavek 150. člena, 156. člen in 171.a člen);
- sodeluje ali je sodelovala v mreži kmetijskega knjigovodstva in izda katere koli individualne računovodske podatke ali katerekoli druge individualne podrobnosti, s katerimi se je seznanila pri opravljanju svojih dolžnosti ali drugače naključno v okviru tega dela (deseti odstavek 171.člena).

(2) Z globo od 800 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- stori dejanje iz prvega odstavka tega člena;

- ravna v nasprotju z 61. členom tega zakona glede majhnih količin, končnega potrošnika in lokalnega trga;
- opravlja storitve v okviru strojnega krožka v nasprotju s 110. členom tega zakona.

177. člen

- (1) Z globo od 6.000 do 18.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- stranka, ki ima znatno tržno moč, svoje obveznosti ne plača v predpisanem plačilnem roku (prva alineja drugega odstavka 61.f člena);
 - stranka, ki ima znatno tržno moč, vsiljuje pogoje iz druge alineje drugega odstavka 61.f člena tega zakona;
 - z označevanjem ali načinom trženja kmetijskih pridelkov ali živil zavaja potrošnika v zmoto glede resničnosti podatkov (66.člen);
 - kmetijski pridelek ali živilo, za katerega ni izdan certifikat, in pridelovalec ali predelovalec ni vpisan v evidenco pridelovalcev in predelovalcev ekoloških in integriranih kmetijskih pridelkov ali živil, označi z označbo »ekološki« ali »integriran« (prvi odstavek 71.člena);
 - trži pridelke, ki jih prideluje, in ni vpisana v RKG (prvi odstavek 141. člena);
 - pristojnemu inšpektorju ne omogoči nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva ali ga pri tem ovira ali če mu ne da zahtevanih listin, podatkov, pojasnil ali potrebnih predmetov ali če v določenem roku ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero je pristojni inšpektor odredil izvršitev ukrepov, ki jih določa ta zakon (172. člen in sedmi odstavek 174. člena);
 - ne upošteva določb o varstvu interesov potrošnikov po prvi (a), (b) in (c) točki 8. člena Uredbe 178/2002/ES tako, da ne zagotovi potrošnikom podlage za izbiro v zvezi z živili, ki jih uživajo, in ne prepreči goljufivih ali zavajajočih postopkov, ponarejanja živil in vseh drugih postopkov, ki potrošnika lahko zavajajo.
- (2) Z globo 1.500 do 9.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, če stori dejanje iz prejšnjega odstavka.
- (3) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, če stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Z globo od 600 do 1.800 eurov se za prekršek kaznuje posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
- stori dejanje iz prvega odstavka tega člena;
 - prodaja pridelke v nasprotju 61.a členom tega zakona;
 - opravlja dopolnilno dejavnost brez predpisanega dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem (prvi odstavek 101. člena).

2. ZAKON O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH

99. člen

Skupni pašniki so kmetijska zemljišča (pašniki, košenice, senožeti, ledine, planine, nekultivirana zemljišča pa tudi kultivirana zemljišča in slabši gozdovi, v katerih je paša po zakonu dovoljena) različnih lastnikov, združena v kompleks, namenjena za skupno pašo živine pašnih interesentov na posameznem območju, ter poslopja in naprave na teh zemljiščih.

Pašni interesenti po tem zakonu so člani agrarnih ponovno vzpostavljenih skupnosti in lastniki živine – fizične in pravne osebe, katerih obstoj in delovanje je pomembno povezano z rabo skupnih pašnikov kot dopolnilne krmne osnove.

Občina in Republika Slovenija omogočata na zemljiščih v svoji lasti, vključenih v skupni pašnik, skupno pašo pašnim interesentom z območja, ki mu je skupni pašnik namenjen, glede na zmogljivost zemljišč, ki jih imata v skupnem pašniku.

100. člen

Območje skupnega pašnika in območja, ki jim je skupni pašnik namenjen, določi upravna enota po predhodnem mnenju kmetijske svetovalne službe.

Pri določitvi skupnega pašnika je treba upoštevati: pravice članov agrarnih skupnosti, pridobljenih na podlagi vračanja odvzetega premoženja; pašne potrebe tistega območja, s katerega se je doslej pasla živina na teh zemljiščih; njivsko in travniško krmno osnovo pašnih interesentov, ki niso prvotni člani agrarne skupnosti na območju, ki mu je skupni pašnik namenjen, lego, oblikovitost in druge naravne lastnosti tal, predvideni razvoj živinoreje in gozdarstva ter vodnogospodarske razmere.

Pri določanju skupnega pašnika in območja, ki mu je namenjen, je treba omogočiti sodelovanje članom ponovno vzpostavljenih agrarnih skupnosti in drugim pašnim interesentom.

Upravna enota vodi register skupnih pašnikov, ki je povezan z bazo podatkov zemljiškega katastra.

Vsebino, način vodenja in namembnost registra skupnih pašnikov predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

101. člen

Skupni pašnik uporabljajo pašni interesenti, združeni v pašne, agrarne ali druge podobne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: pašne skupnosti), ki se ustanovijo s pogodbo. V tej pogodbi in v pravilih pašne skupnosti se uredijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti v zvezi s skupnim pašnikom. K pogodbi je treba pridobiti soglasje upravne enote in overitev podpisov pri notarju.

Za uporabo skupnega pašnika sprejme pašna skupnost pašni red, ki določa pravila rabe skupnega pašnika, in je obvezen za vse pašne interesente. K pašnemu redu je treba pridobiti soglasje upravne enote.

Pašna skupnost mora v okviru možnosti skupnega pašnika zagotoviti pašne pravice tudi drugim pašnim interesentom. Ti pašni interesenti lahko postanejo člani skupnosti po pogojih in na način, določen z akti te skupnosti, lahko pa imajo zgolj pravico do paše na skupnih pašnikih.

Pašne skupnosti, ki uporabljajo skupni pašnik, se vpišejo v register agrarnih skupnosti pri upravni enoti, ki ga ta vodi v skladu s predpisi o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti in vračilu njihovega premoženja in pravic.

102. člen

Pravica do paše in druge s pašo povezane pravice nekdanjih in ponovno vzpostavljenih agrarnih skupnosti (pravica do gonje živine, napajanja in podobno) na tujem svetu pripadajo skupnemu pašniku, če so mu potrebne. Če take pravice za

skupni pašnik niso več potrebne, se odpravijo.

103. člen

S skupnim pašnikom se mora gospodariti tako, da se prepreči spreminjanje okolja in uničevanje, izpiranje ter zakraševanje tal, da uporaba ne presega zmogljivosti, ter da se zemljišča in naprave na skupnem pašniku redno vzdržujejo in izboljšujejo (gnojenje, čiščenje, trebljenje, vzdrževanje stavb in poti ter podobno).

Na zemljiščih skupnega pašnika je prepovedano postavljati nova poslopja za individualno rabo, razen če se s tem strinja pašna skupnost in je to predvideno v planskih aktih Republike Slovenije ali lokalne skupnosti.

Uporaba doslej zgrajenih objektov in naprav na skupnem pašniku je dovoljena pašnim interesentom. Uporaba teh objektov in naprav za nekmetske namene je možna le s soglasjem pašne skupnosti in če je tak namen v skladu s planskimi akti občine. Dovoljenje za uporabo objektov v nekmetske namene da upravna enota.

Pašniki, na katerih se ne ustanovijo agrarne skupnosti oziroma skupni pašniki, se lahko namenijo za turistične in druge namene, vendar se na njih ne sme graditi novih objektov, lahko pa se prenovijo stari. Takšno dovoljenje se lahko izda le ob upoštevanju pogojev za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja in če je to predvideno v planskih aktih.

104. člen

Lastnik skupnega pašnika oziroma pravice do paše in z njo povezanih pravic lahko proda ali da v zakup svoj delež v skupnem pašniku; pri tem ima prednostno pravico solastnik, zakupnik oziroma drugi pašni interesent, ki pase živino na tem skupnem pašniku.

Razdružitev skupnega pašnika je dopustna le z dovoljenjem upravne enote, ki ga izda po predhodnem mnenju kmetijske svetovalne službe.

Dovoljenja ni mogoče izdati, če bi se s tem poslabšala zagotovitev dopolnilne krmne osnove za pašne interesente, zavrl razvoj živinoreje, onemogočilo nadaljnje obdelovanje skupnega pašnika, povzročilo zaraščanje pašnika z gozdom ali kako drugače poslabšal položaj zemljišč, ki so v skupnem pašniku.

105. člen

Pašni interesenti, prispevajo k stroškom skupnega pašnika v sorazmerju z rabo skupnega pašnika, če se ne dogovorijo drugače.

3. ZAKON O VINU

15. člen

(register)

(1) V registru so naslednji podatki:
številka kmetijskega gospodarstva, v okviru katerega se obdeluje vinograd oziroma pridelujejo mošt, vino in drugi proizvodi, ki je določena v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev,
pridelovalcu: osebno ime, naslov, davčna številka, dejavnosti, za katere je vpisan v register, podatki o dodeljenih pravicah za obnovo vinogradov v skladu s predpisom, ki uravnava obseg vinogradniških površin,
vinogradih po posameznih grafičnih enotah rabe zemljišč kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: GERK): nagib in ekspozicija vinograda, površina vinograda, vključno z njegovim grafičnim prikazom,
vinski trti: število trsov in sadilna razdalja, sorta, podlaga, leto sajenja, gojitvena oblika, dovoljenjih za obnovo vinogradov,
pridelku: količina pridelanega grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov po sortah vinske trte, geografskem poreklu, podatki o odkupljenih in prodanih količinah, o enoloških postopkih ter ocenah mošta, vina in drugih proizvodov, pri pridelavi vrhunskega vina ZGP pa tudi sladkorna stopnja v grozdju ob trgatvi,
zalogah mošta, vina in drugih proizvodov,
uporabi stranskih proizvodov iz grozdja in vina ter
porabi vina za lastno rabo, v skladu s predpisom, ki ureja trošarine.

(2) Vlogo za vpis v register mora zavezanec za vpis v register skupaj s predpisano dokumentacijo vložiti na upravno enoto pred začetkom opravljanja dejavnosti.

(3) Pridelovalec, ki namerava obnoviti vinograd, mora vlogo za dovoljenje za obnovo vinograda v predpisanem roku vložiti na upravno enoto. Vlogi je treba priložiti potrebno dokumentacijo ter navesti predvsem podatke o velikosti vinograda, o številu trsov, o sorti vinske trte in sadilnih razdaljah.

(4) Za spremljanje stanja vinogradništva in vinarstva ter za izvajanje ukrepov kmetijske politike ministrstvo na podlagi podatkov iz prvega odstavka tega člena vsako leto določi skupno pridelavo grozdja in vina v Republiki Sloveniji.

(5) Minister podrobnejše predpiše vsebino vloge, dokumentacijo iz drugega in tretjega odstavka tega člena, roke in način sporočanja podatkov v register ter način določitve skupne pridelave grozdja in vina v Republiki Sloveniji.

16. člen (vodenje registra)

(1) Upravne enote vodijo register in vanj vpisujejo podatke iz prejšnjega člena razen:
podatkov o ocenah vina, ki jih vpisujejo pooblaščen organizacije za oceno mošta, vina in drugih proizvodov,
podatkov o dodeljenih pravicah za obnovo vinogradov, o katerih odloči ministrstvo v skladu s predpisom, ki ureja obseg vinogradniških površin, in jih vpiše v register.

(2) Na podlagi podatkov iz registra ministrstvo vodi zbirni register.

(3) Podatke iz registra lahko obdelujejo: ministrstvo za preverjanje geografskega porekla vina, mošta in drugih proizvodov ter za spremljanje stanja in

sooblikovanje gospodarske politike vinogradništva in vinarstva; pooblaščne organizacije, upravne enote in pristojne inšpekcije za opravljanje svojih nalog, organ, pristojen za državno statistiko, organ, pristojen za nadzor trošarin, in drugi organi, če tako določa zakon.

(4) Organ, pristojen za nadzor trošarin, po uradni dolžnosti povzame potrebne podatke iz registra. Malim proizvajalcem vina, kot so določeni s predpisom, ki ureja trošarine, teh podatkov ni potrebno posebej sporočati.

(5) Podatki v registru se hranijo trajno.

(6) Minister predpiše način vodenja registra in zbirnega registra, podrobnejše podatke, ki se obdelujejo v registru, in določi upravne enote, ki vodijo register.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/